

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

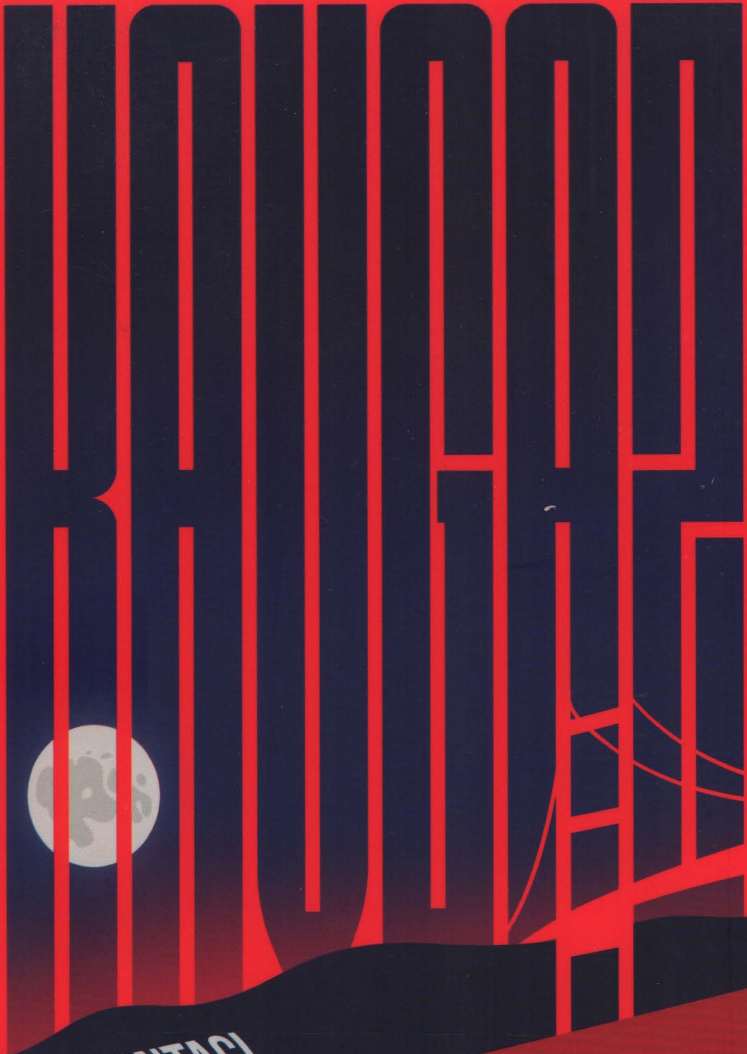
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ALGAN SEZGİNTÜREDİ

MESUT DEMİRBİLEK

ÇANTACI

1987.

Darbenin üzerinden yedi sene geçmiş.

Tarihe geçecek denli sert bir kış, ardından feci sıcak bir yaz.

Bu arada...

Şan Sineması yakılıyor.

Silahlı soygunlar, suikastlar, baskınlar, tutuklamalar, grevler yaşanıyor.

Mehmet Terzi, San Francisco maratonunu kazanıyor.

İshal, tifo, menenjit, sarılık salgınları memleketi kavuruyor.

Mihail Gorbaçov göreve başlıyor.

Gordon Milne geliyor.

Milli Takım ikinci kez İngiltere'den sekiz yiyor.

Montajı Türkiye'de yapılan ilk F-16, törenle uçuruluyor.

Genel seçimlerde ANAP 292, SHP 99 ve DYP 59 milletvekilliği kazanıyor.

Bir de yirmi iki yaşındaki akademi mezunu Komiser Yardımcısı

Mutlu Kavgaz, İstanbul Cinayet Büroda göreve başlıyor.

Ortada kesik bir el var.

DNA analizi yok, bilgisayar yok, cep telefonu yok, internet yok, olay yerinde eldiven kullanmak hiç yok...

Çaba var, zekâ var, hatalar girila, azim başrolde.

Şans topaç misali, döndükçe dönüyor.

Polisiye edebiyatın baştacısı Algan Sezgintüredi, suç araştırmaları uzmanı ve emekli emniyet müdürü Mesut Demirbilek ile Kavgaz'ı başrole alarak bir dönemi anlatıyor: zamanların en felaketini ve en şahanesini.

Gerçek olaylara dayanan Kavgaz serisi, Çantacı ile başlıyor.

Kavgaz-Çantacı © 2022 A.P.R.I.L. Yayıncılık
Algan Sezgintüredi - Mesut Demirbilek

Yayın No: 211

2. Baskı: Haziran, 2022

ISBN: 978-605-74401-3-6

Yayın Yönetmeni: K. Egemen İpek

Editör: Eser Demirkan

Katkıda Bulunan: Selahattin Özpallabıyıklar

Son Okuma: Nimet Kırşan

Kapak Tasarım: Berkay Taş

İç Tasarım: *ademsenet.com*

Baskı: Ayrıntı Basımevi

Sertifika No: 49599

A.P.R.I.L. Yayıncılık

Tarık Zafer Tunaya Sokak

21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul

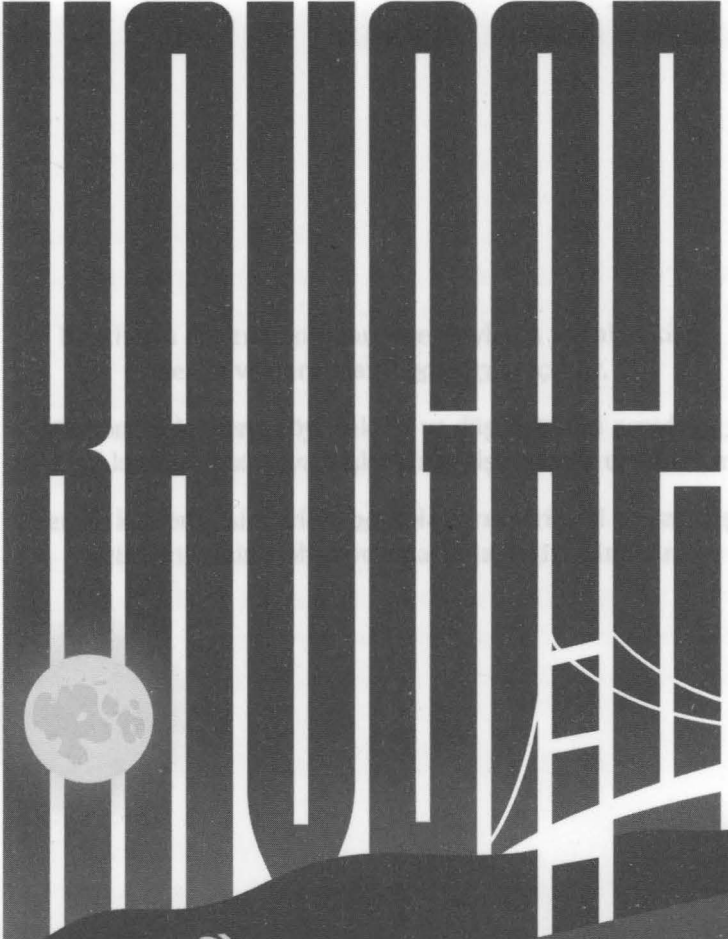
Tel: (00 90) 212 252 94 38

www.aprilyayincilik.com

bilgi@aprilyayincilik.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ALGAN SEZGİNTÜREDİ MESUT DEMİRBİLEK

KANTACI

Bu kitapta anlatılan olayların ve olaylarda yer alan kişi, mekân ve kurumların **bazıları** gerçektir.

Söz konusu kişilerin söyledikleri ve düşündükleri **nerede****yse** **tümüyle** kurgu ürünü veya başka bir deyişle alenen uydurmadır.

Gerçek kişilerin isimleri ve **bazı** olayların tarihleri ve yaşanış biçimleri, çeşitli sebep ve amaçlarla değiştirilmiştir.

1 TEMMUZ 1987, ÇARŞAMBA.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 08.52.

“Nereye hemşerim, hayırdır?”

Sarkık bıyıkların üzerine inen kanca burnun iki yanından fırlamış elmacık kemiklerinin üzerindeki çukurlardan bakan kapkara gözlerdeki ifade açıktı: Kapı *ban*a ait. Giriş *benden* sorulur. *Ben* bırakmazsam giremezsin. Sahiden bir işin yoksa yaylan. Bela arıyorsan bakışlarını gözlerimden çekip MP-5'ime bir daha çevir, sonra karar ver.

Bir adım daha atsa adamı, sımsıkı tuttuğu silahı üzerine çeviremeden alaşağı edebileceği mesafeye gelecekti. Kahverengi kuşaklı bir judocu için hiç de zor değildi. İki hamlede tepetaklak... Elindeki dosyayı yere bırakmasını hamleden sayarsan üç. Gerekli mesafeye gelebilmesi için atacağı adımı da ekle, dört.

Taş çatlasa iki üç saniye.

Gerek yoktu tabii ama yapabileceğini bilmek hoşuna gidiyordu.

Gülümsemeyi tercih etti.

“Günaydın,” dedi gülümsemesini kesmeden. “Buraya atan-dım, göreve başlayacağım.”

Kaşları hepten çatıldı nöbetçi memurun. Delikanlıyı sokağın başında, köşede belirlediği an fark etmiş, binaya baktığını, kararsız bir iki adım atıp durduğunu, saatini kontrol ettiğini, beklediğini, sağa sola bakınıp tekrar yürümeye başladığını görünce hepten dikkat kesilmişti. Kaçın kurasıydı bir kere. Yutar mıydı hiç? Asla. Boşuna mı dikiyorlardı kapıya? Hiç.

Haksız değildi: Sıradan vatandaşın bilmemesi normaldi ama yaz sığağında takım elbiseyle dolaşan birinin silahlı olma ihtimali vardı. Fazlasıyla. Öyle birinin, içeri girmeyi bırak, Asayiş Şube Müdürlüğünün veya eski adıyla İkinci Şubenin önünden geçmesi bile şüphe uyandırmaya yeterdi. Zaman kötüydü; grevler ve öğrenci olayları çoğalmış, polise saldırılar, suikastlar artmıştı. Neredeyse haftada bir, çoğu terör kökenli, çatışmalı soygunlar yaşanıyordu. Birkaç yıldır Güneydoğu'da katliama varan eylemler yapan PKK adlı örgütün gözünü büyük şehirlere çevirdiğine dair raporlar vardı. Talimatlar açıktı ve herkes tetikteydi.

Mavi, boncuk gözler. Tertemiz tıraşlı, akça pakça bir yüz. Alabros saç. Sevimli, sıcak bir gülümseme. Makaslık yanaklar. Açık gri takım elbise, bordo kravat, beyaz gömlek, cilalı ayakkabılar. Kırıksız. Ne kokuyordu? Losyon, herhalde. İşe bak. Kız istemeye gelmiş sanki. Ne sıska ne toplu; ne uzun ne kısa. Genç. Üniversite öğrencisi olabilir.

Elindeki dosya? Ne belliydi karıştırmaya niyetlendiği halt için aksesuar olmadığı?

Evrak dosyası, takım elbise...

Cık. Hiçbiri şüpheli gidermezdi. Bilakis.

Asayişe öylece dalıp eylem yapmak cesaretten fazlasını istedi, o ayrı. Ama belli olmazdı bunların ne bok yiyeceği. Hele öğrenciyse.

Atanmışmış. Bak sen.

Tecrübesi, temkin öneriyordu. Belli olmazdı. Hele bu devirde hiç belli olmazdı.

“Nereye atandın?”

Eli ceketinin cebine giderken memurun işaret parmağının tetiğinin hemen yanına indiğini gördü. Heyecanlanmadı. Heyecanlıydı zaten ama sebebi bambaşkaydı: Dokuz sene önce belirdiği hedefiyle arasında kala kala bir memur, kocaman, yüksek bir kapı ve dakikalar kalmıştı. Badireler atlatmış, sınavlardan geçmişti; acele etmeyecekti.

“Birinci Kısım.”

Memur, görür görmez tanımasına rağmen delikanlının cüzdanından çıkarıp uzattığı PVC kaplı, soğuk damgalı, daktiloyle yazılmış kimliğe eğilerek baktı. Dudaklarını kıpırdatarak okurken kaşları kalktı, kısık gözleri açıldı, gerilen omuzları gevşedi. Gördüğü kimlik, hiç uzatmadan delikanlıyı içeri almasını söylüyordu. Hatta ötesi, ileride bu delikanlıya karşı daha dikkatli davranması gerekebileceğini de söylüyordu. Belli olmazdı. Kaçın kurasıydı, neler görmüştü: Hiç belli olmazdı. İçgüdüleri de aynı uyarıları yapınca kamburunu dikleştirerek yana çekildi.

“Üçüncü kat.” Başıyla dosyayı işaret etti. “Ama önce idareye çıkın, dosyanızı teslim edin, işlemlerinizi yapılınsın.”

“Birinci kat mı idare?”

Başıyla evetledi nöbetçi memur.

30 HAZİRAN 1987, SALI.

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü, Cağaloğlu. Saat, 12.23

İl Emniyet Müdürü önündeki dosyayı kapadı, arkasına yaslandı. Öğle güneşinin pencereden dalarak şakaklarından süzülen damlacıkları insafsızca ışıldattığı, şapkasını kolunun altına sıkıştırmış, elleri iki yanına yapışık, gözleri arkasında bir yerlere, belki tepesinde asılı portrelerden birine sabitlenmiş bekleyen koyu yeşil üniformalı delikanlıya baktı. Ardından bakışları, yanında duran Personel Şube Müdürüne döndü.

“Neredeymiş arkadaş bu saate kadar, müdürüm?”

“Yolu şaşırmış, sayın müdürüm.”

Şaşırmıştı sahiden. Hâlbuki dokuz buçukta başlayacağını bildiği görevlendirmeye geç kalmamak için sabahın köründe çıkmıştı evden. Eniştesi o kadar tarif etmişti ama...

Heyecandan, tabii, mutlaka heyecandan binmişti yanlış otobüse. Ama nasıl? Numarasına mı dikkat etmemişti? Hatırlamıyordu. Yanlışlıkla yanlış otobüse binmesi ayrı, otobüsün yanlış yerlerden, Cağaloğlu tarafına gitmeyen yerlerden geçtiğini bilemeyecek kadar yabancısıydı İstanbul'un.

Ankara gibi değildi İstanbul. Ankara düzenliydi bir kere. Edirne gibi desen hiç değildi. Karmakarışıklı. Kocamandı.

Küçükken ailesiyle iki defa gelmişti İstanbul'a. Çocuk aklında hayal meyal görüntüleri kalan yerlerin nereleri olduğunu bile bilmiyordu. Bir Sultanahmet adı kalmıştı aklında, o kadar.

On birinci durakta ineceksin, demişti eniştesi. İnince kime sorsa gösterirdi Emniyet Müdürlüğünü, kolaydı. Sokakları,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

binaları, kalabalıkları, yoğun trafiği seyrederek dalıp gitmemiş, durakları dikkatle saymış ve on birincisinde inmişti. Eniştesinin tavsiyesine uyarak sormuş, hatasını fark edince paniğe kapılmış, hangi otobüse binmesi gerektiğini birkaç kişiye sorduktan sonra öğrenebilmiş, otobüs beklemiş, telaştan taksi çevirmek bile aklına gelmemiştir.

Çok geç kalmıştı.

Önceden gelip bakmayı, yolu öğrenmeyi nasıl akıl edemediğine söverek kan ter içinde İl Emniyet Müdürlüğüne ulaşır karşısına ilk çıkan memura derdini tıknefes anlatınca doğrudan Personel Şube Müdürüne yönlendirilmişti. Arkasından yollanan bir kısmı alay, bir kısmı acıma yüklü bakışlarla girmişti adamın makamına.

Beklediğinden çok ötede anlayışlı hatta başkasına sorsan haddinden fazla babacan davranmıştı müdür. Derdini bir kez daha, panikten kekeleyerek, dili dolanarak anlatmaya çalışmıştı. İşitebileceği azar ya da alabileceği herhangi bir ceza değildi paniğinin sebebi. On üç yaşından beri ulaşmak istediği, ulaşmak için yapması gereken her şeyi fazlasıyla yaptığı, yolundaki her engeli azimle aştığı ve şansının, tüm çabasını ödüllendirmek istercesine yardımını sunarak iyice yaklaşmasını sağladığı hedefini, basit bir hata yüzünden kaçırma ihtimalinin yüksekliği idi.

Lafını bitirdiğinde dosyasını getirtmiş, incelemişti müdür.

Dosyasında yazarları aşağı yukarı tahmin edebiliyordu. Zeki, çalışkan. Çalışkandı, doğru ama zeki kısmından emin değildi. Aptal değildi elbette, bilakis. Ama işte, okuduğu kitaplarda ve izlediği dizilerdeki muammaları hemencecik çözebilenlerden değildi. Çoğu seferinde hayranlık duyduğu kahramanlarının çözümlerine, izlerken veya okurken gözünden kaçanlara şaşardı. Ama onlar filmdi, edebiyattı, hikâyeydi. Gene de...

Her şeyin, en azından suç konusunda her şeyin mantıklı ve çoğu zaman basit bir açıklaması olduğunu öğrenmişti.

Hevesli yazıyor muydu acaba? Yazıyorsa o tamamdı, hevesse ciddi hevesliydi. Hem de nasıl.

Dikkatli? Eh, evet diyebilirdi ona. Gözlemci? Evet, evet. Hem gözlemci hem dikkatli: o kadar, en azından becerebildiği kadarıyla tamamdı. Sakin, serinkanlı. Sessiz. Kibar. Güler yüzlü. Yardımsever. Yasal veya yasadışı hiçbir siyasi grupla bağlantısı yok. Kesin vardı öyle bir not. Bakarlardı öyle şeylere, duymuştu. Bunlar yazıyorsa hepsi doğrudu.

Notları gayet iyiydi ama okul birincisi değildi. İkincisi de. Üçüncüsü de. On üçüncü sıradaydı mezuniyette.

Akademi Judo takımı kaptanı. Akademi yıllık kurulu başkanı. Sınıf başkanı. Kesin yazıyordu bunlar bak. Ekip çalışmasına uygun, inisiyatif alıyor, liderlik vasıfları gösteriyor: böyle yorumlar varsa eh, onlar da doğrudu.

İç çekerek, “Peki, evlat,” demişti sonunda seyrek saçlı, gözlüklü müdür. Elinde dosyayla kalkmıştı. “Gel bakalım. Müdüre çıkalım. Yalnız içeri girdiğimizde yanımda duracak, sana doğrudan bir şey sorulmadan konuşmayacak, sesini çıkarmayacak-sın. Kımıldamak bile yok. Ben konuşacağım.”

“Nasıl kaybetmiş yolu?”

“İstanbul’u pek bilmiyor, sayın müdürüm.”

İl Emniyet Müdürü, az önce kapadığı dosyayı tekrar açtı. Kaşlar çatık, eğildi, birkaç sayfa karıştırdı. Bakışlarını dosyadan kaldırmadan, “Nerede kalıyormuş?” dedi.

“Teyzesinde, sayın müdürüm. Yedikule tarafında.”

Müdür tekrar başını kaldırıp baktı.

“Yedikule’den buraya gelememiş mi vaktinde?”

“Yanlış otobüse binmiş, sayın müdürüm.”

İl Emniyet Müdürü iç çekerek kafa salladı. O kadarcık yolda kaybolan adam, nüfusu altı milyona dayanmış dev şehirde nasıl polislik yapacaktı? Tekrar dosyaya eğildi, birkaç sayfa daha karıştırdı.

Bir buçuk haftalık Polis Akademisi mezunu, taze Komiser Yardımcısı Mutlu Kavgaz, çorapları ayaklarına ve ayakkabılarının

tabanlarına yapışacak ölçüde terliyordu. Mümkün olsa alelacele, üzerinde ne varsa yırtarcasına soyunur, don atlet kalırdı kos-koca emniyet müdürünün karşısında.

Her şey burada son bulacak, onca çabası boşa mı gidecekti?

Oysa ne sevinmişti mezuniyet kurasında İstanbul'u çektiğinde.

Kurada İstanbul'u çekmesi şansı elbette. Şansı hatta büyük şansı ama muazzam şans değildi. Muazzam şans, yeni karar-nameydi: O yıl çıkarılmıştı ve İstanbul'a her zamanki on beş ila yirmi mezun yerine elli mezun yollanacaktı. Ötesi, aynı kararname kapsamında, yazılı kuralı olmamakla birlikte teamüle dönüşmüş 'On yıllık başarılı saha hizmetinden sonra' uygulaması kaldırılmıştı. Birkaç yıl önce devlette gidilen yeniden yapılanmayla Asayiş Şube Müdürlüğü adını alan İkinci Şube bünyesindeki Birinci Kısıma, ağır suçlarla uğraşan bölüme bağlı, gene aynı düzenlemeyle 'masa'dan 'büro'ya çevrilmiş Cinayet ve Gasp birimlerinin kadrolarına yeni mezun, tecrübesiz gençler de alınacaktı artık.

Şansı ciddi yaver gitmişti kısacası: Kura ve kararname, teşkilatın en gözde birimlerinden birine, bayağısından mafyasına tüm cinayet ve yaralama vakalarıyla uğraşmakla yükümlü İstanbul Cinayet Büroya, hedefine, bir iki değil, bir milyon adım yaklaşmak demekti.

Hem avantajlıydı: Mezuniyette ilk ona girerek istediği yeri seçme hakkı kazananlardan sadece biri, o da İstanbullu olduğu için İstanbul'u, üstelik Asayiş değil, eskinin Birinci Şubesini, Siyasi Şubeyi seçmişti. Kalanların tamamı Ankara'yı, Genel Müdürlüğü yeğlemişti.

Hocalarının gözdelelerinden Mutlu Kavgaz; derslerdeki başarısının yanı sıra, kolejden itibaren hiçbir gruba yanaşmamış, kimseyle dalaşmamış, kimseyle kavga etmemiş, hakkında olumsuz fikir doğuracak her şeyden, canının istediklerini yapmama pahasına kaçınmıştı. Raporlar illa iyi olacaktı. Kurada

ve kararnamede yüzüne gülen şansın İstanbul'da, görevlendirme gününde de gülmeye devam etmeyeceğini kim söyleyebilirdi?

Mezuniyetten sonra eşyasını toplayıp dosdoğru Edirne'ye, baba ocağına dönmüş, on günü anacığının yemekleri, özlediği eş dost kim varsa hasret giderme ve biraz hava atmayla geçirmiş, sonunda el öpüp helalleştikten sonra, iki gün önce trene binerken, sıkı dur, İstanbul, demişti içinden. *Sıkı dur, Cinayet Büro: Komiser Columbo geliyor. Dedektif Baretta geliyor.*

Hayaller, hayaller... Görevlendirmeyi canlandırmıştı gözünde günlerdir. İl Emniyet Müdürü adını okuyor, Cinayet Büroya verildiğini söylüyor, elini sıkıyor, iyi dileklerini sunuyordu. Gururla kabarak geçiyordu diğerlerinin önünden. Ardından göreve başlıyor, sokaklarda, evlerde, izbelerde suçlu kovuyor, katil yakalıyordu. Kafa çalıştırıyor, şüphelileri bülbül misali şakıttıyordu.

Çok hayali vardı. Çok sahne, çok senaryo canlandırmıştı zihninde.

Görevlendirmeye zamanında yetişememesi hiçbirinde yoktu.

On üç yaşındayken aldığı dedektif olma kararında üç kahramanın payı vardı.

İlki, birincisi ve en önemlisi, tanıyanların yanlış yerde, yanlış zamanda doğduğunu rahatça söyleyebileceği bir adamdı.

Keskin matematik zekâsını ve sevdasını hayat kavgasına harcamak zorunda kalmıştı Ahmet Kavgaz. Tazecik cumhuriyetin sıkıntıları ve yokluk içinde büyümüş, ilkokul beşteyken İkinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesiyle okullar lağvedilince o yaşında Edirne'nin meşhur Yahudi ustalarından birinin yanına çırak verilmiş, süpürgeçiliği ve Ladino'yu (konuşulana anlayacak kadar) öğrenmiş, usta olmuş, kendi dükkânını açmış, evlenmiş, binbir zorlukla hayat kurmuştu.

Önce bir kızı, sonra da bir oğlu olmuştu. İkisini de masal yerine, son Edirne ziyareti sırasında, kendisi daha dokuz yaşındayken babasının omuzlarında bizzat gördüğü Atatürk'ün

hayatını anlatarak büyütmişti. İkisine de ilkokul çağları daha ufukta yeni belirmişken okuyup yazmayı, dört işlemi ve çarpım tablosunu ezberletmişti. İkisini de okumaya teşvik etmiş, vatana hizmetin en büyük, en yüce amaç olduğunu ve hizmetin en iyi yolunun öğretmen, polis veya asker olmaktan geçtiğini belletmişti.

Mutlu'yu, polislik hedefini, aldığı kararı öğrendiği andan itibaren elinden gelen her şeyle desteklemişti. Polis Koleji sınavlarını kazandığında eşine, bağına mecburen taş basacağını söylemiş ve ergenliğe yeni giren oğlanı, kolejin ardından akademikle birlikte toplam sekiz sene yatılı okuyacağı Ankara'ya götürüp elleriyle teslim etmişti.

Kızının öğretmenliğinden duyduğu gurur, sekiz yılın sonunda üniformasıyla elini öpmeye gelen Mutlu'yla katlanmıştı.

Diğer iki kahramansa 1974'ten sonra, televizyonla girmişti Mutlu Kavgaz'ın hayatına.

Buruşuk pardösüsü ve taraktan habersiz saçlarıyla vurguladığı derbederliği, kambur değil ama hafif eğik durarak boyunu iyice kısa göstermesi, kimi noktada aptallığa varan sakarlıkları ve sinir bozucu genel tavırlarıyla karşısındaki şüphelilerde rahatsızlık vermekten öte önem taşımayan bir böcek izlenimi bırakan Komiser Columbo'nun olayları şiddete başvurmadan, sadece ipuçlarını takip ederek, şüphelilerle konuşarak, bilgiyle, akılla çözmesine hayran kalmıştı. Zarif bir adam değildi Columbo ama ilk intibain önemini kurnazca kullanıyor, kaba gösterdiği tavırlarından aslında zarafet fışkırıyordu.

Bir de Baretta vardı: mafyanın, pis işlerin, gözü dönmüş katillerin, sokakların, batakhanelerin, düşkünlerin, dalaverelerin göbeğinde adaleti hem kafa hem bilek gücüyle sağlamaya çabalayan polis dedektifi. Hareketliydi, sertti, bitirimdi. Papağanıyla konuşurdu. Fred. Kadın satıcısı muhbiri vardı. Mutlu'nun gençliğine, kaynayan kanına hitap ediyordu Baretta.

Hem Columbo hem Baretta olacaktı Mutlu Kavgaz. İkisinin melezi olacaktı: hem kafa çalıştırıp şüphelileri konuşuracak hem gerektiğinde silahı çekip vuruşacak, canlara kıyanları yakalayacaktı. Hedefi buydu.

Buruşuk pardösü veya deri mont hariç: Her daim temiz, her daim özenli giyinmeyi, her daim kibar, her daim sakin konuşmayı, hafta sonu, hafta içi demeden her sabah sinekkaydı tıraş olmayı öğrenmişti babasından.

Gitmek üzereydi elinden hedefi. Onca dikkatine, okumaya çalışmasına rağmen, ellilerine merdiven dayamış, alınındaki bir tutam haricinde tepesinde saç kalmamış İl Emniyet Müdürü'nün yüz ifadesinden hiçbir şey anlayamıyordu. Azara razıydı, hiç sorun değildi. Ama üzerine bir de hiç istemediği, kimsenin istemeyeceği, mesela Köprü Koruma Şubesi gibi bir yere yollanırsa fenaydı. Kaldı ki normal o olurdu çünkü kafasında bir ses, geç kalarak kaçırdığı görevlendirmede Cinayet Büro dâhil önemli denebilecek, istenecek yerlerin, yetismeyi başaran kırk dokuz kişi arasındakilere gitmiş olması gerektiğini, yanlış otobüse bindiğini fark ettiği andan beri biteviye fısıldıyordu.

Çatık kaşların altında kalan sert bakışlar dosyadan tekrar ayrıldı ve bu sefer Personel Şube Müdürüne uğramadan doğrudan Mutlu'ya yöneldi.

“Mutlu Kavgaz.”

Dudaklarının kenarlarında hafif bir gerilme mi görmüştü adını söylerken? Gülümseme miydi o? Niye gülümseyecekti ki koskoca müdür? Hayır. Kızgındı, kesin. Boku yiyecekti, evet, evet. Keşke bıyıklı olmasaydı adam. Nefesini tuttu.

“Kavgaz ne demek?”

Sana doğrudan bir şey sorulmadan konuşmayacak, sesini çıkarmayacaksın, demişti şube müdürü. Soyadının anlamının sorulmasına alıştı ama hiç böyle bir durumdayken, paçaları tutuşmuşken, her yanından ter süzülürken sorulmamıştı.

Yutkundu. Fena terliyordu elleri. Çaktırmamaya çalışarak bir kez daha bastırdı pantolonuna.

Birden iki adamın birbirlerine hitaplarındaki farkı, görevlendirmeye geç kalmamış olsaydı çoktan öğrenmiş olacağı ayrıntıyı görüverdi ve “Devedikeni, sayın müdürüm,” dedi.

Bizim orada bir mevkiin adı aynı zamanda, diyecekti, vazgeçti.

İnce dudakların iki kenarı bu sefer biraz daha, bıyıkların gölgesini aşacak ölçüde belirgin ama yine de hafifçe, çok hafifçe yukarı kıvrıldı.

“On üçüncülükle mezun olmuşsun. Ama önceki üç sene hep ilk üçteymişsin.” Kısılıverdi gözleri. “Niye yaydın? Kız işi mi çıktı son sınıfta?”

Sekiz senedir sadece hafta sonları şehre inmişim, zaten erkek erkeğe okumanın getirdiği yabaniyet ve üstüne insan içinde şunu yapacaksınız, bunu yapmayacaksınız yollu tonla emir veya tembih var ve ayrıca kararlaştırılmış bir hedefe varmak uğruna bir sürü şeyi feda etmişim, hangi kız Allah aşkına, demedi Mutlu Kavgaz.

“Hayır, sayın müdürüm,” dedi. Boğazı kupkuruydu. Bir sonraki cümlesi, temizlemezse iyice cırlak çıkacaktı. Temizledi. Hafifçe. “Yıllık komitesi başkanıydım.”

“E?”

“Akademi bütçesini zorlamamak için reklam topladım, sayın müdürüm.”

Kalktı çatık kaşlar. “Nasıl?”

“Reklam verebilecek şirket ve iş adamları saptadım, sayın müdürüm. Okuldan izin alıp çeşitli şehirlerdeki emniyet müdürlüklerine gittim, yardım ettiler.”

“Mesela?”

“Ankara, Kayseri, Adana...”

“Buraya gelmedin mi?”

“Gerek kalmadı, sayın müdürüm.”

“O yüzden derslerden geri kaldın, öyle mi?”

İfadesiz kalmaya, olumlu veya olumsuz herhangi bir izlenim uyandırmamaya çabalayarak, “Biraz, sayın müdürüm,” dedi Mutlu Kavgaz.

Bıyıkların altında büzülen dudaklar takdir mi gösteriyordu? Biraz düşündü sanki İl Emniyet Müdürü ve sonunda, “E,” dedi Personel Şube Müdürüne bakarak, “nereye verelim bunu, Şeref?”

“Siz bilirsiniz, sayın müdürüm.”

İl Emniyet Müdürü, önündeki dosyayı kapadı, Personel Şube Müdürü’ne uzattı. Yanda bekleyen bir başka dosyayı önüne çekti, açtı, dolmakalemini kalemlikten aldı, hafifçe öne eğildi. Bir an tekrar dudaklarını büzdü, ardından kafasını hafifçe salladı ve kaldırıp artık resmen ter içinde yüzen Mutlu’ya baktı.

“Mutlu bir devedikenini demek,” dedi ciddiyetinden gram taviz vermeden. “Tam Sabri’ye göre.” Tekrar Personel Şube Müdürü’ne döndü bakışları. “Arkadaşı Cinayet Büroya yollayalım, Şeref.”

Kulaklarına inanamıyordu Mutlu Kavgaz. Şansa bak! Kendini tutmayı beceremese sarılıp öperdi az evvel makamından çıktığı adamı.

Ama bilmiyordu. Şansının bir kez daha güldüğünü zannediyordu. Gülüyordu, evet ama olanlara gülüyordu.

Koskoca İstanbul İl Emniyet Müdürü’nün, teşkilatta vali dışında hitap edilirken ‘Sayın’ denmesi gereken tek polisin, elli çaylak komiser yardımcısının karşısına geçip oracıkta, sırf tiplerine bakarak görevlendirme yapmayacağını akıl edememişti Mutlu.

İstanbul’a atanan elli çaylaktan hepsinin yerlerinin, kura çekiminden sonra yollanan dosyaları ve tavsiye notlarına dayanılarak önceden belirlendiğini, onunun Asayiş Şube bünyesindeki Birinci Kısım çoktan verildiğini ve o on kişiden biri

olduğunu, görevlendirmenin esasen moral amaçlı geleneksel bir törenden öteye gitmediğini bilmiyordu.

Koskoca İstanbul İl Emniyet Müdürü'yle koskoca İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Personel Şube Müdürü'nün, paniğe kapılmış, ellerine düşmüş, her şeyden habersiz bir çaylakla dalga geçebileceklerini de bilmiyordu.

Şanslı zannediordu kendini hâlâ.

Ona gülüyordu şans esas. Durduk yerde alacaklı çıkmasına gülüyordu. Alacağını misliyle alacağını bildiğinden gülüyordu. Kahkahalarla.

1 TEMMUZ 1987, ÇARŞAMBA.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 09.18.

Basamakların bitişindeki sahanlığı boydan boya kapayan açık gri boyalı, kocaman demir levhanın ortasındaki kapının yukarıya yakın ortasında açılan sürgülü kapaktan, tel örgünün ardından bakan gözler, uzun uzadıya süzmedi Mutlu'yu.

Aynı şeyi birkaç dakika önce dosyasını personel müdür-lüğüne teslim etmek üzere birinci kata girerken yaşamış, sürgülü kapaktaki kafes tellerini üç kat merdiveni çıkarken de görmüştü. Tırabzanlardan tavana, merdiven boşluklarının tamamı tel örgüyle kapatılmıştı.

“Evet?”

“Komiser Yardımcısı Mutlu Kavgaz. Buraya atandım.”

Kimliği uzattı. Kapı neredeyse hiç beklemeden, cüssesine yaraşır gacırtilar eşliğinde ve ağırlığına yaraşır yavaşlıkta açıldı.

“Erkencisin, şef,” dedi kapıyı açan orta yaşlı, tıknaz polis memuru. Dünkü hatasından sonra, saat onda şubede olması gerektiği söylenmesine rağmen neme lazım diyerek sabahın kör saatinde trene binmiş, Sirkeci sokaklarında dolanarak terleme riskini göze alamayınca garın serinliğinde vakit doldurmuştu. Hafifçe gülümsemekle yetindi. “Hoş geldin. İdareye uğradın mı?”

Adam sivil giyimliydi; haliyle rütbesini bilmesi mümkün değildi ama içeri girer girmez karşısında gördüğü, büyük camlı, kapısı açık odada oturan ve kapıdan girdiğinde şöyle bir bakıp neyle meşgullerse ona dönmüş görünenler herhalde en azından komiser, dolayısıyla kapıyı açansa memur olmalıydı. Şef,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

demişti hem. Gerçi senli benli konuşmasına bakılırsa... Aman, dedi içinden, acemiym sonuçta. Başıyla evetlemeyi seçti.

“İyi, iyi. Gel, şef; şu tarafa.”

Uzun mu uzun, geniş mi geniş, تنها ve loş bir koridor, yüksek mi yüksek tavanlar. Bir yanda kimi açık, kimi kapalı, bir sürü kapı. Diğer yanda hepsi kapalı, duvarlarla aynı beyaza boyanmış bir sürü kapı daha. Doğrudan burnuna saldıran, kesif bir rutubet kokusu ve yaz sıcağında şükredilecek cinsten bir serinlik. Yılların ağırlığı, gölgeler, kasvet... Karanlık değildi elbette ama yine de korku filmlerindeki hayaletli şatolar geldi aklına, ürperdi. Şaşırtıcıydı. Seksen iki yıllık bina, hiçbir yanıyla hayalinde canlandırdığı yerlere, sıradan iş hanlarına, normal bildiği iş yerlerine benzemiyordu.

Gördüğü, bildiği hiçbir yere benzemiyordu.

“Geç, şef,” dedi memur biraz ilerledikten sonra bir kapıyı açarak. “Yeni arkadaşlardan ilk sen geldin.” Geleceklerinden herkes mi haberdardı? Herhalde. Belki. Evet, evet, sonuçta Birinci Kısıma ilk defa acemi çaylaklar, gençler geliyordu. Bilimleri normal olmalıydı. “Biraz bekleyeceksin. Geç, otur. Rahatına bak. Çay gelir şimdi.”

Büyükçe bir oda, bembeyaz duvarların dibine boydan boya dizili on kadar tahta sandalye, ikisi iki, biri üç kişilik, üç tane alçak, suni deri döşemeleri yer yer sökülmüş, süngerleri oturulmaktan hatta belki yatılmaktan çökmüş, metal aksamaları çiziklerle dolu, kısmen pas tutmuş koltuk. Köşelerde kontrplak sehpa, sehpalarda gazeteler. En üstteki kısımları açılmış, uzun, yüksek, demir parmaklıklı ve yine tel örgülü pencereler. Bekleme odasıydı herhalde. Birinci katta ve merdivenlerde ve bu kata girdiğinde aldığı rutubet kokusu burada da vardı; her yere sinmişti anlaşılan.

Bakındı ve kararını çabucak verdi: kapının çapraz karşısına denk gelen köşeye ilerledi, ceketinin düğmelerini çözdü ve sehpalardan birinin yanındaki bir iskemleye, belinde 14'lüsüyle

oturup kalkma denemelerini gözüne uykunun girmek bilmediği gece boyunca yaparak uygun şekli keşfettiğinden, rahatça oturdu.

Memur çıkarken, daha sonraları bekçilikten gelme olduğunu öğreneceği, orta yaşlarda, sarkık bıyıklı, esmer, zayıf ve ufak tefek bir çaycı, sahne sırası gelmiş gibi içeri daldı ve herhalde yılların alışkanlığıyla üzerinde dökülebilecek herhangi bir şey yokmuşçasına rahat taşıdığı tepsiyi neredeyse burnuna dayadı.

“Çay, şef.”

Reddetmesi imkânsız teklif misali, ardına soru işareti konmadan sunulan kopkoyu çayı teşekkürünü mırıldanarak aldı Mutlu. İlerleyen dakikalarda zırt pırt girip çıkarak isteyip istemediğini sorma zahmetine girmeden herkese çay getireceğini göreceği çaycı, tepsisindeki temiz çelik küllüğü sehpaye bıraktı, başka bir şey demeden, kapıyı kapayarak çıktı.

Çayından ilk yudumu aldı, iki şekerin fayda etmediği acımılarak tatla yüzünü buruşturdu, babasının mezuniyet hediyesi kol saatine baktı: yarım saatten fazla vakit vardı. Kalktı, pencereye gitti. Üçüncü kattaydı ve pencereler hem demir parmaklıklı hem tel örgülüydü. Merdiven boşluklarına gerili teller gibi, bunlar da güvenlikle ilgiliydi muhakkak. Sokaklar kalabalık, cıvıl cıvıldı aşağıda; hayat çoktan başlamıştı. Biraz izledikten sonra dönüp tekrar oturdu. Bakışlarını, dışarıdaki sıcağa meydan okuyan serinliğin müsebbibi yüksek tavana çevirdi.

Yirmi iki yaşındaydı Mutlu Kavgaz. Her üniversite mezunu kadar genç, sekiz yıllık yatılı eğitimden dolayı sadece hafta sonları görebildiği ‘dışarıdaki’ hayata, sivil hayata dair diğer üniversite mezunlarından daha bilgisizdi. Bir bakıma çocuktu daha. Haliyle harflerinden dördüncüsü, belki konuşma dilinin tasarruf özelliğinden, belki bambaşka, bilinçaltından baş gösteren bir sebeple atılarak *Sansaryan* adıyla anılagelmiş, seksen iki yıllık geçmişî haksızlıklarla, acılarla yüklü Sanasaryan Han’ın tarihinden, yaşananlardan, kötü şöhretinden, tabutluk adıyla nam salmış tek kişilik hücrelerinden bihaberdi. Bilseydi ne düşünür, ne hissederd, kim bilir? Tavana bakarken kulak kabartır,

gözlerini kapar, bir yıl kadar önce Gayrettepe'ye taşınmış Siyasi Şubenin ardında bıraktığı, kimi kırk, otuz, yirmi, on küsur, kimi birkaç yıllık, sahiplerinden birkaçının adı kitaplara girmiş, çoğununki unutulup gitmiş çılgınlıkları, küfürleri, hıçkırıkları, kahkahaları duyduğunu hayal ederdi belki.

Ama duyamazdı elbette. Duvarlara çarpıp dağıldıkları kullaklarda, belleklerde, anılarda, acılarda, öfkelerde, küfürlerde, gözyaşlarındaydılar sadece.

Duyduğu, kapının gıcirtısıydı.

Kapıyı açan memurun yanından geçerek içeri giren iki genci yakından tanıyordu.

“Vay, Mutlu Bey gelmişler bile!”

Kolej ve akademide geçen sekiz yılı boyunca neredeyse hiç ayrı görmediği sınıf arkadaşları Koray’la Esat’ı karşılamak üzere kalktı Mutlu Kavgaz.

“Oğlum, neredeydin ulan dün?” dedi Koray, Mutlu’yu kucaklayarak. Pata pata vuruldu eller sırtlara. “Merak ettik be!” Her daim neşeli, hareketli, gürültücüydü Koray. Kafası iyi çalışanlardandı; şansına ve zekâsına güvenip kaytarmasa istediği yere atanma hakkı tanınanlar arasına girmesi işten bile değildi.

“Ya, sorma hiç,” dedi Mutlu, Koray’ın kollarından ayrılıp tanıştıklarından beri hep çizgi romanlardaki kahraman hempalarını aklına getiren Esat’a dönerken. “Yanlış otobüse binmişim.”

Kucaklaşmalar biterken çaycı daldı içeri. Üç çayı üçüne de ayrı ayrı, herhangi bir itiraz cümlesine vakit bırakmadan ve yine “Çay, şef” diyerek verdi, Mutlu’nun boş bardağını alıp gitti.

Mutlu ikinci çayını yüzünü buruşturarak sehpaye bırakırken yanındaki sandalyeye oturan Koray, “E, nasıl bindin oğlum yanlış otobüse?” dedi.

“Bırak benim otobüsüm de esas,” dedi Mutlu gülerek. Dün yaşadığı utanç yüklü saatleri, telaşını anlatmaya niyeti yoktu. Çenesinden kurtulmak zordu çünkü Koray’ın. Karşı hamleyle savuşturmak en iyisiydi. “Bıyık mı bırakıyorsun sen?”

Koray, sabah tıraş olurken dikkatle es geçmeyi seçtiği anlaşılan ve dudaklarının iki yanından inerek çenesine yakın sonlanan minnacık noktaları, bıyığın anca gölgesi sayılabilecek şeyi sıvazlayarak sıırttı. Konu kendisine döndüğünde önceki konuyu çabucak unutanlardandı. “E, adamdan sayılmak için yerini göstermen lazım, oğlum. Asker değilim, öyle yumurta gibi dolaşamam ben.”

Hıyar.

Alışıkı Koray’ın laf atmalarına. Havayı koklayıp rüzgâra göre konum almasına da: yedi sene evvel okulun açılış gününden itibaren gördükleri, farklı görüşlere sahip öğretmenlerin büyük kısmının yerlerine başkalarının gelmesi gibi ağır değişimlere en çabuk ve kolay ayak uyduran o olmuştı mesela. Hoşuna gittiğini söyleyemezdi ama çok üstünde durmamıştı. Onca yıl birlikte okumuşlardı ve okuyacaklardı. Severdi zaten Koray’ı. Hem artık sadece okul değil, mesai arkadaşıydılar. Yeri gelecek, canlarını birbirlerine emanet etmeleri bile gerekebilecekti. Gene de içinden söylenmeden edemedi.

“Bıyıkla adamdan sayılacaksın yañi?” dedi yanında oturan Esat gülerek. Esat’ı da severdi. Dürüst, tertemiz ve ötesi, dümdüdü. Koray’la yapışık kardeşler misali dolaşmalarını oldum olası anlamamıştı; psikolojiye zannettiğinden çok daha fazla önem vermesi gerektiğini henüz bilmiyordu.

“Bırak da gör diyeceğim ama en fazla on bire on bir maç yapar seninkiler.”

Onlar gülüşürken Birinci Kısımın öteki çaylakları birer ikişer gelmeye başladı. Hepsi aynı sınıftan olmamakla birlikte, sekiz seneyi aynı çatı altında geçirmişlerdi; az çok tanışıyorlardı. Haliyle her gelen için önceden gelmiş olanlar kalktı, kimiyle sarılındı, kimiyle el sıkışıldı, hayırlı olsunlar, haydi bakalımlar gırla gitti. Çaycı otomatikleşmiş görünen düzeninde her yeni gelenin peşinden, tepsisinde her yeni gelen sayısı kadar ilave çayla girdi, bir önceki grubun sayısı kadar boş veya yarı dolu bardakla çıktı.

“Oğlum, o değil de,” dedi Esat hoşbeş arasında. Koray’ın diğer yanında oturuyordu. “Nereye verecekler bakalım?”

“Nasıl yani?” dedi Mutlu öne eğilip Esat’a bakarak.

“Cinayet mi, Gasp mı, onu diyorum.”

“Gasp mı?”

“E, iki masa var ya Birinci Kısımda.” Kaşları kalktı Esat’ın. “Haberin yok muydu?”

“Ha, onu diyorsun,” dedi Mutlu. “Biliyorum, canım.” Biliyordu ama Cinayet Büroya öyle kilitlenmişti ki diğer seçeneğin başına gelebileceğini hiç düşünmemişti. Gasp. İçi karardı birden. Evet, elbette görev görevdi ama...

“Bana hepsi uyar,” dedi Koray. “Şunu taktıktan sonra...” Gene sırtarak ceketini yana sıyırdı.

“Kılıfı nereden aldın?” dedi Mutlu, arkadaşının kemerine takılı Smith-Wesson’a bakarak.

“Sen almadın mı?”

Kafa sallamakla yetindi bizimki.

“Tahtakale’de polis ve asker malzemesi satan bir sürü yer var,” dedi Esat. “Dün görevlendirmeden sonra kimlikleri ve silahları verdiler ya, gidip aldık.”

Mutlu’nun boş bakışına güldü Koray. Dünkü rezilliğin ardından Cinayet Büroya verilmenin sevinci, uçurumun kenarından dönmenin getirdiği ferahlık, heyecan falan derken Personel Şubesinden verdikleri dosyasını koltuğunun altına, kimliği cüzdanına ve Browning’i beline yerleştirip eve, daha doğrusu şimdilik kaydıyla kaldığı teyzesinin evine dönmüştü. Kılıf almak neden sonra, akşam yemeğinde gelmişti aklına.

“Ha, bilmiyorsun sen buraları tabii. Yakın, birader. Tarif ederim, gider, alırsın. Hatta öğle tatilinde beraber gider, hallederiz.” Durakladı, kaş çattı. “Nerede senin tabanca? Öylece sıkıştırdın mı beline?”

Omuz silkmekle yetindi Mutlu. Canı sıkılmıştı aklına gelmeyenlere. Saatine baktı tekrar. Onu altı geçiyordu. Gelmişti herkes. On kişiydiler. İstanbul’a yollanan elli yeni mezun komiser

yardımcısından onu; en muteber yerlerden birine, Cinayet Büro-roya layık görülmüş on genç... Ve hiçbiri kalkıp kapıyı açmaya, dışarıda neler döndüğüne bakmaya, neden hâlâ beklediklerini, neden kimsenin onlarla ilgilenmediğini sormaya cesaret edememişti. Kapıyı sadece herhalde kendince yaptığı hesaba uygun aralıklarla çay getiren çaycı açıyor, dışarıdan gelen sesleri, kim olduklarını bilmedikleri geçip giden insanları anca o aralarda görebiliyorlardı.

İlk dakikalardaki hâl hatır sormalar, havadan sudan sohbetler uzun sürmemiş, konuşmalar hızını kaybetmişti. Biraz heyecan, biraz sıkıklıkla kimi gazete okuyor, kimi sessizce oturuyor, sigara ve çay içiyordu.

Neyi, daha doğrusu kimi beklediklerini tahmin ediyordu Mutlu. Cinayet Büronun başındaki adamı, sertliğiyle meşhur, emrindeki herkesi tek bakışıyla tir tir titrettiği, fırçasını yiyenin daha fırçanın f'sinde donuna doldurduğu söylenen Emniyet Amiri Sabri Ateş'i bekliyorlardı.

Koray'ın, "Bari bir gazete ver oradan," demesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. "Madem bekliyoruz."

"Hangisini?"

"Fark etmez, ver işte birini."

En üstteki gazeteyi verdi. Altındakini kendine aldı, açtı, öylesine göz gezdirmeye koyuldu.

Birkaç dakika sonra, "Puşta bak," diye mırıldandı yanında oturan Koray. "Vatanını seviyormuş."

Bakışlarını televizyon sayfasında bu gece başlayacak, ilk defa duyduğu için soyadının yanlış yazıldığını fark etmediği (Pierce Brosman) bir aktörün başrolünde oynadığı *Dedektiflik Bürosu* adlı yeni polisiye dizinin haberini okuduğu ve yayınlanacağı saati aklına yazdığı gazetesinden ayırıp arkadaşının elindeki gazeteye, okuduğu sayfaya çevirdi. Yedi yıllık sürgünün ardından ülkeye dönen ve Fethiye Ağır Ceza Mahkemesine çıkarılan Cem Karaca'nın fotoğrafını ve 'Suçlamaları Reddetti' başlığını gördü. Az önce elindeki gazetede okumuştur benzer

haberi. Karaca ifadesinde hiçbir suçunun olmadığını, vatanını sevdiğini öne sürmüştü.

“Lafa bak. Seviyorsan ne sikime kaçtın? Yavşak ya. Alırlar içeri inşallah.”

Koray’ın yıllar önce yatakhane, mimikleriyle, el hareketleriyle, sesini benzetmeye çalışarak *Namus Belası*’nı söyleyişi geldi gözlerinin önüne. On dört on beş yaşında falandılar herhalde. Çok güldüklerini hatırladı.

“Sevmiyor muydun sen Cem Karaca’yı?” Esat da hatırlamıştı aynı sahneyi anlaşılan; gülüşünden belliydi.

“Ne sevmesi be? Komünist miyim ben?”

“Şarkılarına bayılıyordun ama?”

Gazeteyi indirdi Koray. “Kim? Ben mi?” Yüzündeki hayret ifadesinin sahteliğini anlamak için dedektifliğe gerek yoktu. “Yuh. Ne zaman bayılmışım ulan? Barış Manço desen tamam bak, vatanını harbi seven adam o...”

“O da diskocu oldu be.”

“Olsun. Güzel gene şarkıları.”

“Yok be ya... Gâvur müzikleri gibi cıp tıs cıp tıs artık hep.”

“Devir öyle oğlum, ne anlarsın sen?”

Tam yabancı müziklerin, en azından FM’de yayınlananlardan dinlediklerinin sadece cıp tıs cıp tıstan ibaret olmadığını söyleyecekti, karşı çaprazında oturan Yunus, “Bir şey yapmazlar, görün bak,” dedi.

Kolejin ilk senesinde, daha küçücükken diğer sınıf arkadaşlarıyla birlikte götürüldüğü ve bir daha hiç gitmediği —ve gitmeye zorlanmadığı— hafta sonu toplantılarının müdavimlerindendi Yunus. Katıldığı grup, teşkilatta birkaç yıldır ağırlığını iyice hissettirmeye başladığı söylenen, 12 Eylül’den sonra idarecisinden hocasına, öğrencisinden müstahdemine bir sürü insan sağ sol bakmadan teşkilattan çıkarılırken neredeyse hiçbir üyesine dokunulmayan gruptu.

Bir sene önce, söylenene göre gene aynı grubun etkisiyle çıkarılan yeni bir kararnameyle herhangi bir dört yıllık üniversite

bitirmiş olanlara Akademi kapısını açan özel sınıftan faydalanarak teşkilata girenlerden farklıydı ama Yunus. Arkadaşıydı, devresiydi. Ötekilerle, özel sınıfa gelip son seneyi beraber okuduklarıyla samimiyeti yoktu hiç. Olacağı da yoktu çünkü hemen hepsi idari makamlara, eğitim birimlerine tayin edilmişti. Hiçbiri sokağa, belanın göbeğine, operasyonel birimlere verilmemişti. Kadrolaşıyorlardı. Teşvik ediliyorlardı.

“Demokrasi şeyi diye bırakacaklar.”

Mutlu, *demokrasi* şeyinin gerekliliğine ve sekiz sene boyunca öğrendikleri hukukun ilkelerine dair fikrini beyan edip etmemeye karar veremedi, dikkatlerin üzerinden gidişiyle rahatlayan Koray, kahverengiden yeşile çalmaya hevesli bir takım elbise giymiş Yunus’a dönerek, “Bıraksalar ne olacak?” dedi. “Rahat durmaz, kaşınır nasılsa.”

On kafa, gıcırtyla açılan kapıya dönünce tartışma, Mutlu’nun geleceğini adı gibi bildiği ve karışmadan dinlemeyi yeğleyeceği ‘Sallandıracaksın birkaçını...’ kısmına varamadı.

Kapıyı açan ak saçlı, beyaz gömlekli, boynunda yakın gözlüğü asılı irikıyım adamın hızla üzerlerinde dolaşan bakışları, verilmiş bir emirden farklı değildi. Alelacele ayağa kalktılar, ceketlerini iliklediler.

“Gelin bakalım, çocuklar.”

1 TEMMUZ 1987, ÇARŞAMBA.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 10.23.

İstanbul Cinayet Büronun başı Emniyet Amiri Sabri Ateş, kovboy filmlerindeki şerifler gibi koltuğunda kaykılarak ayaklarını masasına uzatmış, ellerini ensesinde kenetlemişti.

Kovboy filmlerindeki şeriflere benziyor muydu, eh, bir havası vardı sahiden. Kırklarının sonlarında görünüyordu; şakaklarına tek tük kır saçılmış, gür ve dalgalı siyah saçlıydı. Uçları ağzının iki yanından çenesine inen bıyığı, Koray'ın kimin gözüne girmeyi hedeflediği sorusuna cevap gibiydi. Vücut çalıştığı, spor yaptığı kesindi yalnız. Hareketsizken bile enerjik duruyordu.

Kovboy çizmeleriyle uzaktan yakından benzerlik taşımayan, elbette mahmuzsuz mokasenleri ve kolları sıvanmış, üstten üç düğmesi açık gömleğiyle anlatıldığı kadar korkutucu değilse bile en azından korkutucu olabilecek gibi görünüyordu.

Havalı, diye düşündü Mutlu. Korkutucu kısmını ileride göreceklardı belki ama ilk bakışta kesinlikle havalıydı Sabri Ateş.

Cinayet Büro Amiri istifini bozmadan, sadece başıyla işaret ederek, "Dizilin şöyle," dedi. "Yan yana."

On çaylak birbirlerine bakarak ve odanın boyutları yüzünden epey sıkışarak yan yana dizildi. Onları bekleme odasından alıp amirin makamına getiren ak saçlı adam, yaşına bakılırsa ya başkomiser ya da memurluktan gelme komiserdi, ellerini arkasında kavuşturarak Sabri Ateş'in masasının yanına geçti.

Masada çerçeveli ve elbette neyin olduğunu göremedikleri bir fotoğraf, bir dolma ve birkaç tükenmezkalem, bir adet

dibinde telvesi kalmış kahve fincanı, bir paket Samsun, içinde tek bir izmarit yatan kesme cam bir kül tablası, metal kaideye oturtulmuş, biri sağa, diğeri sola eğik Emniyet Müdürlüğü flaması ve Türk Bayrağı, simsiyah boncuklu bir tespih ve türlü evrakin yanı sıra, üst üste konmuş on adet, bejle sarı arasında kararsız kalmış görünen karton kapaklı dosya vardı. Mutlu, birinci kattaki personel şubesine teslim ettiği belgelerinin kopyalarının yukarı yollandığını tahmin etti. Haklıydı.

Masanın diğer yanındaki üç çekmeceli, koyu gri boyalı çelik etajerde, tığ işi bir örtünün üzerinde bir Smith-Wesson, kılıfının içinde yatıyordu.

Gazi Paşa en üstte, Cumhurbaşkanı altında, solunda İçişleri Bakanı ve sağında Emniyet Genel Müdürü'yle Başbakan onun hemen altında, omuz omuza dizili, heyecan ve azıcık korkuyla ve binaya hâkim görünen serinlikle mücadeleye kararlı, sollarında kalan büyük ve açık pencereden günışığı eşliğinde giren Temmuz sıcağıyla terleyen çaylaklara, Sabri Ateş'in hemen arkasından bakıyorlardı.

Mutlu kendisine göre sağ uçtan üçüncüydü. Benzer durumlarda yaşadıklarını hatırlayarak ve belli etmemeye çalışarak dirseklerini kullanmış, ortaya veya iki uçtan birine kalmamayı başarmıştı.

Sabri Ateş karşısına dizilenleri biraz daha kımıldamadan seyrettikten sonra ayaklarını masadan indirdi, koltuğundan kalktı, geniş omuzlarını ısınma hareketleri yaparcasına birkaç defa gerip gevşetti. Masanın yanından dolaşarak çaylak komiser yardımcılarının karşısına, masası ve önüne karşılıklı yerleştirilmiş iki koltukla aralarındaki sehpayı arkasına alarak elleri ceplerinde dikildi. Bakışları, terleyen gencecik yüzlerde bir an dolaştıktan sonra birden yere indi.

“Çek paçaları!”

On komiser yardımcısının kimi birbirine, kimi Sabri Ateş'e anlamadan, korkuyla karışık şaşkınlıkla baktı. Mutlu'nun bakışları masanın yanında belli belirsiz gülümseyen ak saçlı

adamınkilerle karşılaştı. Adam gözleriyle aşağıyı işaret ederek hafifçe kaşlarını kaldırdı.

“Çeksenize oğlum paçalarınızı!”

Kimi derhal, kimi tereddütle ve yavaşça ama hepsi korku içinde titreyen yirmi el, pantolonları dizlerin az üzerinden yaladı, paçalar birer ikişer yükseldi.

Sabri Ateş’in bakışları ortaya çıkan ayak bileklerinde gezindi, kaşları çatıldı, gözleri kısıldı, çene kasları gerildi. Derken kafasını kaldırdı, işaret parmağı Mutlu’nun sağına yöneldi.

“Sen,” dedi. “Bir adım öne. Bırakma paçaları.”

Yunus paçalarını tutarak öne çıktı.

Sabri Ateş diğerlerine baktı. “Sen,” dedi yine işaret ederek, “sen ve sen. Öne.”

Cinayet Büro Amiri Sabri Ateş önüne dikilen dört gence bakarak hafifçe kafa salladı, bakışlarını arkada kalan altısına çevirdi. “Yanaşın siz de birbirinize,” dedi eliyle işaret ederek.

Telaşlı minik adımlarla yanaştı kalanlar.

Tek tek yüzlerine baktı Sabri Ateş. Göz göze geldiklerinde gözlerini kaçırmamak için zorladı kendini Mutlu.

“Sen de öne çık.”

Mutlu’nun az evvel boşalan sağına yanaşan İlker öne çıktı, paçalar elde titreşen dörtlünün yanına geçti.

“Şöyle geçin,” dedi Sabri Ateş. “Ortaya.” İlker’e döndü. “Neden çorabın yok senin? Zibidi misin oğlum sen? Serseri misin? Kes! Cevap verme!” Çatıldıkça çatılıyordu Sabri Ateş’in kaşları. “Tamam, bırakın paçaları. Sen... Adını söyle.”

“Ali Gülseren.” Pek titrek çıkmıştı Ali’nin sesi.

Omzunun üzerinden ak saçlı adama baktı Sabri Ateş. Beriki üst üste duran on dosyayı karıştırdı, Ali’ninkini buldu, kolunun altına sıkıştırdı.

“Sen,” dedi Cinayet Büro amiri.

“Ahmet Sıtkı Savan.”

Sırayla ve benzer titreklilikte seslerle, telaşlı yutkunmalarla adlar sayıldı. İlgili dosyalar teker teker ak saçlı insan irisinin koltukaltına yerleşti.

“Mehmet Aslan.”

“Yunus Çelik.”

“İlker Erbaş.”

Ahmet Sıtkı ile Mehmet’in, Yunus’un grubundan olduğunu biliyordu Mutlu. Ne yapıyordu Cinayet Büro amiri? Onları mı seçiyordu özellikle? Siyasete yaranma, teamüllere uyma peşinde miydi? Öyleyse kalan beş kişi Gaspa mı yollanacaktı? Öte yandan, bildiği kadarıyla İlker’le Ali’nin o grupta ilgisi yoktu. Peki. O değilse neye dayanarak ayırmıştı bu beşliyi Sabri Ateş? Paçalarını neden sıvatmıştı? Bağlantıyı bulmak istiyordu Mutlu ama heyecandan, Cinayet Bürodan uzak kalma ihtimalinin endişesinden salim düşünemiyordu.

Sabri Ateş kollarını kavuşturarak önünde dizili, ne olduğunu anlayamayan beş gence dimdik, soyadını gözlerinden saçarak baktı birkaç saniye. Arkada kalanları unutmuştu sanki.

“Oğlum, geri zekâlı mısınız siz?” dedi en sonunda. Tokat gibiydi sesi bu sefer. Altlarına kaçırmalarına ramak kala tuttu hepsi. “Hiç mi görmediniz? Hiç mi öğretilmediler? Takım elbise altına beyaz çorap giyilir mi ulan?” Cevap beklercesine durakladı. Mutlu, kulaklarının kızardığını gördü amirin. Doluyordu sanki. Nitekim birkaç saniye geçmeden, “Mal gibi durmayın karşımda!” diye bir gürledi ki oy anam oy. Sahiden karşısındakini altına ettirirdi bu adam, tersine hiç gelmemek lazımdı. “Siktirin gidin, gözüm görmesin sizi! Sedat, bize yaramaz bu arkadaşlar. Haşım alsın.”

Cinayet Büro amiri sayesinde adını öğrendikleri ama rütbesini hâlâ bilmedikleri ak saçlı, bir seksenden uzun ve rahat yüzü kilo çekebilecek adam, koltukaltında beş dosyayla kapıya ilerledi. Eliyle işaret ederek, “Gelin, çocuklar,” dedi ve bırakılsalar tahminen doğruca tuvalete koşturacak beş genci önüne katıp makam odasından çıktı, kapıyı kapadı.

Sabri Ateş çıkanların ardından yüzünü ekşitip kafa sallayarak kapıya baktı ve dönüp koltuğuna oturdu. Dip dibe dizili kalan beşliye baktı.

“Tamam, oğlum, ayrılın artık,” dedi eliyle işaret ederek. “Rahata geçin, askerde değilsiniz.”

Ne kadar gevşemeleri, ellerini nereye koymaları gerektiğine karar veremeyen beş genç huzursuzca bakışırken Sabri Ateş koltuğunu masasına, dosyaları önüne çekti. İlkini açtı, karton kapağı arkaya kıvrırdı ve soluna koydu. Diğerlerine de aynısını yaparak beş açık dosyayı önüne dizdi. Tekrar oturdu ve ilk açtığı dosyaya baktı.

“Koray Yazıcıoğlu hanginiz?”

“Benim, amirim,” dedi Koray.

“Geç en sola.”

Boş baktı Koray.

“Oğlum, geçsene şuraya,” dedi Sabri Ateş eliyle gösterek. “Dosyan bu, hizasına geç işte.” Az önce köpüren, neredeyse patlamanın eşiğine gelmiş adam gitmiş, aksine, sesi yumuşak, gayet sabırlı, hoşgörülü bir adam gelmişti. Şaşırtıcı mıydı, hem de nasıl.

Koray masadaki dosyasının karşısına geçti.

“Esat Konuk?”

“Benim, amirim.”

“Geç.”

“Hüseyin İnegöllü?”

Hüseyin emri beklemeden Esat’ın yanına geçti.

“Osman Birlik.”

Osman yerini alırken Mutlu da hareketlendi, Osman’ın yanına geçti.

Sabri Ateş dosyaya baktı, tekrar kafasını kaldırdı, gözlerini kıstı. “Ve Mutlu Kavgaz... Pekâlâ.” Koltuğunu geri iterek yine ayağa kalktı, ellerini ceplerine soktu. Bakışlarını tekrar önünde açık bekleyen dosyalara çevirdi.

“Koray Yazıcıoğlu. İstanbulluymuşsun.”

“Evet, amirim.”

“Neresinden?”

“Üsküdar, amirim.”

Hafifçe kafa sallayarak Esat'ın dosyasına baktı Sabri Ateş.

“Esat Konuk... Balıkesir yazıyor burada. İstanbul'da nerede kalıyorsun?”

“Üsküdar, amirim.”

Koray'a baktı Sabri Ateş. Evet, Koray baba evinden çıkmış ama fazla uzağa gitmeden, gene Üsküdar'da, Salacak tarafında, can dostu Esat'la ufak bir daire tutmuştu. Evet, Esat basket oynuyordu. Uzun boyunu ve sarıya yakın saçlarını Boşnak göçmeni ailesine borçluydu. Evet, beraber gidip geleceklerdi işe. Yok, amirim, ne haytallığı? Hayır, hayır, alkol falan, yok, amirim. Zaten bizimkilere yakın, evet, evet, annem gelip gidiyor zaten, bırakmaz. İşten eve, evden işe. Evet, Hüseyin İnegöllü, İnegöllüydü. Yedi göbek dedikleri türden. Zaten o yüzden... Efendim? Evet, evet, babası mobilyacıydı. Mobilyası, bir de köftesi meşhurdur İnegöl'ün. Aile mesleği idi. Hayır, baba mesleğine ağabeyi devam ediyordu. Yok, şimdilik Alibeyköy taraflarında, babasının bir arkadaşının yanında kalıyordu ama kısa zamanda bir yer bulacaktı kendine. Evet, futbol oynuyordu Osman. Jimnastikte de iyiydi. Yok, Fenerliydi ama lige çıktığı için artık memleketinin takımı Sakaryaspor'u tutuyordu. Çok iyi gençler vardı takımda bu sene. Merter tarafında tek oda bir daire bulmuştu. Evet, Kavgaz diye bir yer vardı hatta Kavgaz Mevkii diye geçiyordu haritada ama hayır, orali değildi Mutlu; soyadı kanunu çıktığında rahmetli dedesi, babasının dediğine göre, hoşuna gittiği için almıştı bu adı. Nasıl? Ha, şey, orada rençpermiş, evet, oradan. Teyzesinde kalıyordu. Şimdilik, evet, bir süre daha. Yedikule tarafında. Nasıl? Anlamını biliyordu elbette: Devedikeni.

“İyi, iyi,” dedi Sabri Ateş sonunda. “Peki, emanetleri görelim.”

Beş kişiden dördü boş bakarken Koray ceketinin önünü açtı.

“Masaya,” dedi Sabri Ateş başıyla işaret ederek.

Beş tabancanın dördü kılıflarından, biri belin arka tarafından, kemerden çıkıp tereddütle yattı masaya.

Dört Smith-Wesson ve bir Browning.

Sabri Ateş’in elleri ceplerinden çıktı, arkasında kavuştu. Mutlu’ya, necisin sen, ne ayaksın, der gibi baktıktan veya Mutlu’ya öyle bakıyormuş gibi geldikten sonra, “İyi,” dedi, “alabilirsiniz.”

Beş komiser yardımcısı silahlarını masadan alırken, diğer beşliyi, anladıkları yahut tahmin ettikleri kadarıyla ki öyleydi, Gasp Masasına teslim edip dönen, rütbesi ve soyadı hâlâ meçhul, adı artık belli ak saçlı adam girdi içeri.

Sabri Ateş dosyaları kapayarak topladı, adama uzattı. Beriki dosyaları alıp gene koltukaltına sıkıştırdı.

“Pekâlâ, arkadaşlar,” dedi Sabri Ateş bir kez daha ellerini ceplerine sokarak. “İşinizin kovboylukla ilgisi olmadığını göreceksiniz. İnşallah keskin nişancısınız.” Mutlu’ya baktı. “Sen de ilk iş kılıf al kendine.”

Döndü, yerine geçti, yine oturdu, arkasına yaslandı, yine kaykıldı, ayaklarını kaldırıp yine masaya koydu ve yine ellerini ensesinde kavuşturdu. “Neler duyduunuz, bilmiyorum ama tahmini zor değil. Peşin söyleyeyim, burası kolay değildir. Bir sene geçmeden en az üçünüz conta yakacak, işi toptan bırakacak ya da başka birimlere gitmiş olacak.” Söylediklerinin etkisini görmeyi bekler gibi durdu. İç çekti. “Neyse. Şimdi Sedat ağabeyiniz sizi Tahkikata götürecektir. Ona ve Eyüp başkomisere emanetsiniz. Söyleyeceklerini iyi dinleyin, ne derlerse yapın.” Durakladı, bir anlığına bir şey düşünüyormuş gibi kaş çatıp dudak büzdü ve ardından, karşısına çıktıkları andan beri ilk defa gülümsedi. Pek sıcak sayılmazdı gülümsemesi ama. Hatta biraz kederli miydi sanki? Başlarına geleceklere mi üzülmüyordu? Yok, canım. Niye üzülecekti? Sokakları, tehlikeleri, her şeyi bilerek gelmiyorlar mıydı zaten?

Conta yakmak dediği neydi peki?

“Ülkemizin en büyük boklarıyla,” dedi Sabri Ateş birden gülümsemeye son vererek, “uğraşmayı öğreneceğiniz Cinayet Büroya hoş geldiniz. Allah yüzümüzü kara çıkarmasın.”

“İlk defa olan bir şeyle karşı karşıyayız, arkadaşlar.”

Tahkikat Amiri Başkomiser Eyüp Aşan, kollarını kavuşturmuş, bazılarında birtakım memurların daktilo başında kim bilir ne yazdıkları bir sürü masa, evrak dolabı, vesaire bulunan, yüksek pencereleri gene elbette demir parmaklıklı ve tel örgülü kocaman dikdörtgen odanın neredeyse en dibinde, çaylaklar için hazırlandığı kolaylıkla tahmin edilebilecek beş boş masadan birine yaslanmıştı. Yanlarında ve ensesindeki, toplansan bir tutam denebilecek saç haricinde keldi ve kapkara pos bıyıkları, kapkara olmaları haricinde Hulusi Kentmen’inkileri akla getiriyordu. Kısa boyluydu. Asgari bir altmış şartını yerine getirecek kadar. Kırışıksız, açık mavi bir takım elbise, beyaz puanlı mavi bir kravat, kravatla aynı renk ve desende bir mendil ve parıldayan, cilalı ayakkabılar: Giyimine, genel görünüşüne çok dikkat ettiği açıktı.

Beyaz gömleği, başkomiserin boydan eksikliğini gidermeye azmetmiş görünen kalın ensesi ve koca göbeğine karşı yakasından düğmesine, nesi varsa her şeyiyle mücadele eder gibiydi.

“Bu seneye kadar büroya ancak on yıllık saha tecrübesine sahip adamları alıyorduk, biliyorsunuz. Sizler ilksiniz. Gençsiniz. Tecrübesizsiniz. Daha fenası, sizleri nasıl yetiştirmemiz gerektiği hususunda biz de tecrübesiziz.” Karşısında dikilen, heyecanları bariz beş delikanlıyı süzdü bir an. “Sıfırdan başlamak durumundayız. Birkaç ay toz yutmanız gerekiyor. Başlangıçta okula devam ediyormuşsunuz gibi olacak.” Durakladı, iç çekti. “Kısacası, şimdilik sahaya çıkmayacaksınız. Birkaç ay burası sınıfınız olacak. Hiç öyle melül melül bakmayın. Ayrıca unutmayın, sizin davranışlarınız, sizden sonra gelecek yeni mezun arkadaşlara nasıl yaklaşmamız gerektiğini de gösterecek bize. Sorumluluğunuz büyük.” Başıyla arkalarını, geniş

odanın ucundaki kapıyı ve kapının yanında dikilen, tahminlerinin aksine başkomiser falan değil, kıdemli, kıdemli ne, kıdemlinin kıdemlisi polis memuru olduğunu nihayet öğrendikleri Sedat Ulaamış'ı işaret ederek, "Şimdi," dedi, "toz meselesi... Sedat ağabeyinizle arşiv odasına gireceksiniz. Hepinize birer klasör verecek. Her birinde ortalama üç dört vaka dosyası olur. Oturup okuyacak, yalayıp yutacaksınız. Bitince başkalarını verecek. Öylesine okumak yok ama. Öğreneceksiniz. Okul gibi. Tamam mı? İşiniz bu şimdilik. Haydi, sallanmayın bakalım."

Başkomiser, içeri getirildiklerinde kimi gülümseyerek kimi gülümsemeden selam verdikten sonra onlarla ilgilenmeden işlerine bakan memurların arasından geçerek odanın diğer ucundaki kendi makam odasına gitti. Beş acemi komiser yardımcısıysa başkomiserin gidişini içlerinde o-ho bu ne ya, biz sokaklarda adam kovalamaya, kötülere kurşun saçmaya geldik, bilseydik okulda kalırdık türü yorumlar ve düşük omuzlarla izledikten sonra arşiv odasının kapısında bekleyen Sedat Ulaamış'a doğru döndü.

Beriki gülümsedi ve başıyla gelmelerini işaret ettikten sonra kemerine ince bir zincirle asılı demeti cebinden çıkarıp bir anahatar seçti ve kapıyı açarak içeri girdi.

Beş çaylak, alerjisi olanlara dünya gözüyle cehennemi rahatça yaşatabilecek ölçüde tozlu ve kapkaranlık arşiv odasına girerken Sedat Ulaamış elektrik düğmesine basarak tavandaki çiğ ışıklı floresanları güzellik uyuklarından uyandırdı. Fırıncı küreğini andıran eliyle koyu mavi klasörlerle dolup taşan çelik rafları işaret ederek, "Son on yılın vakaları," dedi.

Sedat Ulaamış, karşılaştıkları andan beri neredeyse sürekli gülümsüyordu. Başkomiser Eyüp Aşan'ın aksine şivesiz, düğün bir Türkçe konuşuyordu. Başkomiser Eyüp Aşan gibi tertemiz giyimliydi.

"Öncesi aşağıdaki esas arşivdedir. Gördüğünüz gibi, klasörler senelere göre düzenlenmiştir. Gelin."

Rafların arasında yavru ördekler misali peşine düştüler ve odanın dibinde en az Sedat ağabeyleri kadar iri, çelik bir dolapla karşı karşıya geldiler. Sedat Ulaş dolabın iki kanadını iki yana açtı. “Burası emanet. Vakalardan gelen, toplanan delil, vesaire geçici olarak burada korunur. Buradan laboratuvara yollarız, laboratuvardan ilgili raporlarıyla birlikte tekrar buraya getiririz ve vakti geldiğinde adli emanete götürürüz.”

Müze gezerken çok ilginç bir parçaya denk gelmiş gibi merakla yaklaştı çaylaklar. Dolapta çeşitli şişkinlikte birkaç zarf ve bir tabanca duruyordu. Bir Colt.

Sedat Ulaş dolabı kapayıp tekrar raflara yöneldi ve nihayetinde beş genç komiser yardımcısı, burunlarında, genizlerinde kolay silinmeyecek rutubet kokusu ve toz, ellerinde birer klasörle arşiv odasından çıktılar.

Mutlu boş masalardan birini seçti, ceketini çıkarıp sandalyesinin arkasına astıktan sonra oturdu, klasörü açtı ve tam okumaya başlayacakken Sedat Ulaş tepesine dikiliverdi.

“Ne yapıyorsun, evladım?”

Bizimki kafasını kaldırdı şaşkınlıkla. “Okuyorum,” dedi, bir an düşündü ve “ağabey,” diye bitirdi.

“Öyle okunmaz,” dedi Sedat Ulaş gene geniş bir gülümsemeyle. Ne kadar iri kıyımsa o kadar kibar, o kadar sakın ve sevecendi. Bembeyaz saçları ve Gazi Paşa modeli gür kaşlarıyla ağabeyden çok, ailenin pek sevilen, çocukların gönül rahatlığıyla emanet edildiği bilge amcası gibiydi. “Çocuklar, gelin buraya iki dakika.”

Diğer dördü kalkıp yanlarına geldiler.

“Bakın,” dedi Sedat Ulaş. Eğildi, Mutlu’nun önündeki klasörü kendine doğru çevirdi, klasördeki ilk dosyayı klasörün metal aksamından, kocaman parmaklarından beklenmeyecek ölçüde zarif ve hızlı hareketlerle çıkarıp masaya koydu. En altta kalan sayfayı açtı. “Vaka dosyaları sondan başa doğru okunur. Neden dersiniz?”

Bilmiyorlardı. Bakıştılar.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Çünkü vakayla ilgili ilk evrak, açıldığında dosyaya konan ilk evraktır. Olay formatı. Vaka ilerledikçe, ifadeler, tutanaklar, raporlar geldikçe dosyaya, geliş sıralarına göre bir öncekinin üzerine yerleştirilerek konur. Dolayısıyla bir vaka dosyasının en üstündeki evrak, o vakanın son evrakıdır. Dosyanın sonucudur. Kısacası, vaka dosyalarımız sondan başa doğru okunur. Anladınız mı?”

Anlamışlardı tabii. Beş kafa, kimi daha hevesle aşağı yukarı sallandı.

“Olay formatı nedir, ağabey?” Koray’dı sorunun sahibi.

Hiçbir şeyden değilse bile cüssesi kadar gülümsemekten yana da zengin görünüyordu Sedat Ulaşmış. Mutlu çoktan adamı sevdiği öğretmenleri listesine yazmıştı.

“Olay formatı, bir vakanın ön bilgisidir. Kabaca özeti gibi düşünebilirsiniz. Göreceksiniz ve vakti gelince siz de yapacaksınız, bir olay yerine gidildiğinde, genellikle ekip amiri, ilk tetkikin ardından mümkün en yakın yerden, varsa civardaki bir karakoldan, yoksa bulabildiği bir dükkândan veya benzeri bir yerden buraya, girişte gördüğünüz nöbetçi amirliğine telefon eder. Neden telefon etmesi gerektiğini, neden telsizini kullanamayacağını biliyorsunuz, değil mi?” Beş kafa aynı anda aşağı yukarı sallandı. Elbette biliyorlardı: telsizleri dinlemek kolaydı. Amatöründen mafyasına, iyi niyetlisinden kötü niyetlisine isteyen herkes telsiz edinebilir ve kanallara girip dinleyebilirdi. Polis, telsizini sadece acil durumlarda ve belirlenmiş kodlarla kullanabilirdi. “Güzel. Dediğim gibi, ekip amiri veya duruma göre belki kıdemli bir memur vakayı nöbetçi amirliğine kısaca anlatır, nöbetçi amirliğindeki arkadaşlar da yazarlar. Buna olay formatı diyoruz. Sonra olay formatı bize gelir, dosya açarız. Diğer şeyleri okudukça göreceksiniz.” Dosyayı Mutlu’nun önüne sürdü. “Haydi, herkes yerine. Başlayın okumaya.”

Eli torbaya attı; testereyi yavaşça yere bıraktı. Sağ kolunu bükerek kaldırdı, ağrıyı dağıtabilmek için omzunu çevirmeye, kolunu ovalamaya başladı. Nefes nefeseydi. Zorlanacağını biliyordu ama bu kadarını beklememişti. Parmaklarını gererek yumruğunu art arda açıp kaparken kanlı eline takıldı gözü. Kollarına, göğsüne, bacaklarına, üzerindeki tek giysi parçasına, donuna baktı.

Kan.

Her yerde. Vücudunda, küvette, duvarlarda.

Tövbe yarabbi... Tövbe yarabbi. .

Başka yolu olsaydı keşke.

Hiç düşünmeden, hiçbir şey sormadan kabul ettiğini karşısında görünce irkilmişti. Ama engellerin ardında bekleyen muazzam mutluluk vaadi ağır basmış, çabucak silkinmiş, dişini sıkıp besmele çekerek işe girişmişti.

Ellerinin titremesi testereyi sürtmeye başladıktan hemen sonra kesilmişti. Ardından içine çöken sükûnete şaşmıştı. Canavarlık değil miydi bu? Günahın büyüğü değil miydi? Nasıl sakinleşebilmişti?

Günah.

Sevmek günah mıydı?

Hayır. Kötülük etmiyordu ki.

Kötülüğü temizliyordu.

Ondandı sükûnet. Allah yardım ediyordu işte. Başka açıklaması olamazdı.

Canavar. Yakalandığını daha bu sabah gazetede okuduğu Bakırköy Canavarı geldi aklına. Yakalanırsa Sanki Yedim Canavarı derler miydi? Yok, millet başka anlamlara çekip gülüyordu camiin adına. Sefiller. Hayâsızlar. Zeyrek Canavarı? Evet, evet, kesin öyle derlerdi. Gerçi Bakırköy Canavarı'nın kurbanı tek değildi ama... Derlerdi; yakalanırsa daha başka şeyler de derlerdi. *Kim Yakalayacak? Kimse bilmiyor ki neyin ne olduğunu.* Omuz silkti. Yok, sittin sene arasalar bulamazlardı. Her şey hesaplanmıştı. Donuna kadar soyunmasından ılık sabunlu suya, yere serilen gazetelere kadar. Her adımı hesaplanmıştı. Dakikası dakikasına. Dikkatli olduktan, aptalca davranmadıktan, plana uyduktan sonra mesele yoktu. Sonrası Allah kerimdi. Sonrası mutluluktu. Sonrası her şeye değdi.

Gece yarısına kadar bitirmek, toplanmak, temizlenip banyonun kapısına bıraktığı kıyafetini giydikten sonra çıkmak ve sabah namazından önce dönmek zorundaydı. Herkesin kışında pireler uçuşurken. Neme lazım, namaza kalkanı, camiye gideni çöktü. Görürlerdi. Görecekleri tutardı. Bekçinin sokaktan geçtiği saat belliydi. Mesafe, süre, hepsi hesaplanmıştı.

Ya bir şey olur, değiştireceği tutar, sokaktan farklı bir zamanda geçmeye kalkarsa...

Ama değdi. Her şeye değdi.

Yedik bir halt... Sen affet, yarabbi.

Tekrar aldı testereyi, uzandı, sol eliyle saçları yakaladı, çekti, kaldırılabildiğince kaldırdı kafayı. *Şuna bak... Kansızsız dedik, yalancı çıktık. Şerefsiz. Tövbe yarabbi, ağzımı da bozdurdu namussuz alçak.*

Önce derin bir nefes aldı, testereyi cansız gırtlığa dayadı, ardından tekrar besmele çekti.

7 EYLÜL 1987, PAZARTESİ.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 10.14

Mutlu Kavgaz dosyayı kapattı, klasöre yerleştirdi, iç çekerek yenisini çıkarıp önüne çekti, son sayfayı açtı. Bir an kafasını kaldırıp etrafına baktı. Odanın diğer ucunda birkaç memur, masalardan birinin etrafına toplanmıştı. Beş ve on yıllık siyasi yasakların kaldırılması konusunda yapılan Anayasa değişikliği referandumunun sonuçlarının neler getireceğini tartıştıklarını biliyordu. Büroda yedi yıl öncesinin sertliği, tedbiri, temkini son yıllarda azalmıştı ama gene de siyaset uluorta pek konuşulmuyordu. Herkes kimin, neci olduğunu biliyordu ve neciler arasında sonuçlara sevinenler, en azından sevindiklerini alenen gösterebilenler, kızanların beşte biri bile değildi.

Herkes evine giderken cezaya kalmış öğrenci hissi bir kez daha oturdu içine. Tek başına. İç çekti, başını eğdi, okumaya başladı.

Kıskanmıyordu. Yok canım, hem de hiç.

Altmış dokuz gün.

Tek başına kalmıştı.

Ne yapalım erkenden sahaya çıktılarsa? Her şeyin vakti vardı. Giden, gitsindi; zamanını bekleyecekti Mutlu Kavgaz.

Gülüyorlardı. Sırıtıyorlardı. Assolist misin oğlum ya, diyorlardı. Başka bir sürü şey daha diyorlardı. Arkasından ya da doğrudan yüzüne: Duyuyordu bir şekilde. Kuzu. Öğretmenin kuzusu. Şeker çocuk. Boncuk. Tırsıyor, kesin. Ders çalışarak göze gireceğini sanıyor. Masa başı kalır bu çocuk, gör bak. Ya zaten baksana, sürekli takım elbise, kravat, cila. Tamam,

tişörtle gezmeye, kot giymeye, onu anlarını da bu ne be? Ütülü doğmuş sanki. Uğraşmayın, oğlum; bırakın, ne hali varsa görsün. Masa başına da adam lazım ayrıca. Ukala ya. Akademide de böyle miydi bu? Yok be, değildi. Herkes gibiydi, bizim Mutlu'ydu. Burada girdi bu havalara. Ya, demeyin öyle, Mutlu iyidir ya. Kötü mü dedik, canım? Nereye varacak ki böyle yaparak? Oturduğu yerde göt büyütür, gözlerini bozar, o kadar. Eyüp ağabey gibi. Yuh, ayıp be oğlum! Ulan, duyarsa var ya... Kim, Mutlu mu? Yok, Eyüp ağabey. Yalan mı söylüyorsunuz? Adamdaki göbeğe bak. Bu da o emekli olunca yerine geçer, göt göbek ahkâm kesmeye devam eder anca.

Tek başına kalmıştı.

Umurunda değildi. Haklı olduğunu biliyordu. Havalara falan girdiği yoktu: Bir karar vermişti sadece.

Sahaya ilk çıkan, hiç kimsenin, en azından Mutlu ve diğer üç çaylağın hiç şaşırmadığı üzere, Koray'dı. Göreve, arşiv tozu yutmaya başlamalarının üzerinden iki hafta geçmeden memurundan amirine, çaycısından müstahdemine bürodaki herkesle içli dışlı olmaya başlamış, gözüne kestirdiklerine iyice yanaşmış, gerek gördüğü kişilere yaltaklanmış ve daha artık ne yaptıysa işte, bürodaki üçüncü haftaları dolarken sahaya çıkmaya, daha doğrusu, sahaya götürülmeye başlamıştı.

Diğerlerinin Koray'ın izinden gitmesi uzun sürmemişti. Cesaretini toplayıp "Ağabey, beni de alsanıza bu sefer" diyebilen ikinci çaylak, Osman'dı. Ardından, elbette Koray'ın önyak olmasıyla Esat ve onun ardından Hüseyin çeşitli ekiplerle, kimi zaman olay yerlerine, kimi zaman yirmi dört saatlik nöbetlere, bazen geceleri içmeye, eğlenmeye ama çoğunlukla ilgili ekiplerin sahada anons bekledikleri kahve, lokanta ve benzeri yerlerde oturmaya gitmeye başlamışlardı. Şimdilik olay yerinden ifade almasına ve sorgusuna, sadece izlemekle yetiniyorlardı; soruşturmalara karıştırılmıyor, baskın ve benzeri operasyonlara alınmıyorlardı ama sonuçta, her gün değilse bile sahadaydılar.

Uygulamalı öğreniyorlardı. Tecrübe kazanıyorlardı. Teoriden kime neydi? Profesör mü olacaklardı yani?

Elbette başta Koray, hepsi, özellikle başlarda pek heyecanla, pek ballandırarak anlatmışlardı yaşadıklarını. Acayıpti canım! Her ekip ayrı bir dünyaydı. Misal, Komiser Celal'in, Celal ağabeyin ekibi, hele müşterisiz günlerde çok neşeliydi. Müşteri mi? İşte, maktul veya maktuleler, canım. Öyle deniyor. Ayıp mı? Nesi ayıp ya? Yerleşmiş işte, ne yapalım yani? Celal ağabeyin aksine, gün içinde nadiren görebildikleri Muzaffer ağabey sahada, büroda gördükleri halinden bin beter sert, suratsızdı. Kılı kırk yarıyor, görsen bir, işini azıcık aksatanı ne biçim fırçalıyordu. Komiser Semih ağabey var ya, baca gibi tütüyordu şerefsizim! Siz görmüyorsunuz burada; tek kibritle bitiriyor adam günü neredeyse. Ha, işte, köhür köhür öksürmesi ondan. Arif ağabey, emekliliği yakın ya, uğraşmak istemiyor, ondan almıyor yanına çaylak. Ama bak, Eylül sonu emekliye ayrıldığı anda ekibi ondaydı, na buraya yazıyordu Koray. Kıdemli memur Halit ağabeyde ne fıkralar vardı, bir duysanız. Sen onu bırak, Hasan ağabey var ya, o-ho, kendi ekip amirinden kat kat bilgiliydi. Tecrübe tabii. Remzi ağabey güzel adamdı ve güzel içiyordu. Beyoğlu'nu avcunun içi gibi biliyordu. O gece kulübü senin, bu batakhane benim, alayında selam duruyorlardı adama.

Şu şöyleydi, bu böyleydi, o öyle diyordu, bunlar var ya, ne biçim neler yapıyordu... Hikâyenin bini bir paraydı.

Hikâyeler, dostlukları, birliktelikleri gibi çarçabuk tükenmişti ama. Artık sabahları selamlaşmakla, bazen, önemli bir olay olduğunda birkaç yorum yapmakla yetiniyorlardı. Hepsi kendi derdinde, kendi bacağından asılmakla meşguldü.

İlginci, belirlenen zaman dolmadan, haydi bakalım, sıranız geldi, ekibiniz şudur, kolay gelsin, Allah utandırmasın denmeden ustaların yanında sahaya çıkmaya başlayanlara ne Eyüp Başkomiser ne Sedat ağabeyleri ne de Sabri Ateş bir şey demişti.

İzliyordı, o kadar. İzlediklerini biliyordu Mutlu. Birkaç günde bir kapıları kapayıp yaptıkları toplantılarda gençlerden bahsediyor, değerlendirme yapıyorlardı belki, kim bilir? Ama ortalıkta bir şey söyleyen, iyi veya kötü yorum yapan yoktu.

Koray'ın, A bölgesinde görevli ekip amirlerinden Komiser Arif Öztaş'ın eylül sonunda emekliye ayrılmasından sonra ekibinin başına geçirileceği yönündeki iddiası boş değildi ve öyle olursa bürodaki kimse şaşırmayacaktı.

O zamana dek başka bir ekip amiri tayin, terfi veya başka bir sebeple bürodan ayrılabilirdi elbette ve o durumda da giden amirin ekibi gene büyük ihtimalle Koray'a verilecekti. Genel kanı bu yöndeydi.

İşi bilenlere yanaşma, yaltaklanma, şakalaşma, samimiyet kurma, vesaire: Bunların hepsi doğrudu. Ötesi de doğrudu: zekiydi Koray. Girişkendi; kolay kavıyor, okuduklarını ve dinlediklerini aklında tutabiliyor, gerektiğinde ezberliyor, başkaları leble uğraşırken leblebiyi çiğneyiveriyordu.

Ve dahası, ciddi şanslıydı. Her konuda.

Kusuru, en azından Mutlu'ya göre kusuru çünkü diğerleri pek aldırır, önemser görünmüyordu, olumlu sayılabilecek özelliklerine ve şansına fazla güvenmesiydi. Çalışmayı sevmiyordu Koray. "Ya, ne olacak, oğlum?" cümlesini onun kadar eskitebileni görmemişti Mutlu. Tembel sayılmazdı ama kafasına göre belirlediği ölçüden ötesiyle uğraşmaz, kendi deyişiyle dalgasına bakmayı yeğlerdi. O yüzden akademiye yüksek dereceyle bitirememişti ama gevşemesinin, işi fazlasıyla zekâsına, içgüdülerine ve şansına bırakmasının herhangi bir zararını görmemişti hiç.

Bilakis.

Komiser Yardımcısı Koray Yazıcıoğlu büroda yıldızının yükseleceğini, tavırlarıyla, söyledikleriyle en baştan göstermişti sahiden. Yükselmişti nitekim. Daha bir ayı dolmadan sahaya çıkması bunun işaretlerinden biriydi. Ardından, Temmuz sonunda, evet, bu çocuk kesin ya Arif'in emekliliğinden sonra

ekibini alacak ya da başka bir ekibin başına geçirilecek, dedirten olay yaşanmıştı.

Tamamen şansa mıydı, eh, tamamen değilse bile büyük ölçüde şansaydı.

Gene de Koray'ın değil, başka birinin başına gelse sonuç farklı olabilirdi. Olurdu hatta. Öte yandan, şans anca Koray'ın yüzüne böyle gülerdi diyecekler de haksız sayılmazdı.

On gündür süren aşırı sıcakların tüm yurttaki toplam on sekiz kişinin canına mal olduğu haberinin gazetelerde çıktığı 29 Temmuz Çarşamba sabahı, saat ona gelirken telsizlerden Bakırköy'de bir bankanın soyulduğu ve çıkan çatışmada bir güvenlik görevlisinin vurulduğu anonsu yükselmişti. Hemen ardından silahlı faillerin Küçükçekmece yönüne kaçtıkları bildirilmişti. Kullandıkları aracın model, renk ve plaka numarası belirlenmişti.

Anons geçildiğinde Koray, Yeşilyurt tarafında, o sabah yanlarına yamandığı, neşesiyle meşhur Komiser Celal ve ekibiyle birlikte, ekibin her zamanki mekânı olan kiraathanede, vaka beklerken hep yaptıkları şeye dördüncülük görevini üstlenmiş, çifte gitmeye çalışıyordu.

"Ağabey ya," demişti anonsla hareketlenen komisere. "Çifte gidiyordum tam."

"Ben de teke dönüyorum valla," demişti Şefik. Ekibin genç, Koray kadar değil tabii, üyesiydi.

Koray, üçüncü defa yanlarında sahaya çıktığı, fıkralarına fazladan kakhaha atarak gözüne girdiğine inandığı komisere en masum bakışlarını yollayarak, "Zaten herkes o tarafa gazlamıştır şimdi, ağabey," demişti hemen ardından. "Bari bu eli bitirelim."

Komisere Celal karşısında, anonsta geçilen otomobil bilgilerini defterine yazan kıdemli memuru Hamza'ya bakmış, beriki omuzlarını kaldırıncaya gülmüştü. "Tamam, ulan," demişti, "bitirelim. Yalnız anons gelir gelmez kalktık, tamam mı? Koştururken intikal anonsu geçmeyi unuttum, siz de fark etmediniz. Bak, sonra sıçtırmayın ağzınıza."

Elin bitmesi, Koray'ın beklediği son taşın bir türlü gelmemesi ve Şefik'in ısrarla okeye dönmeye çalışması yüzünden yedi dakika daha almıştı.

Kıraathaneden çıktıklarında nahoş bir sürprizle karşılaşmışlardı.

Koyu kahverengi bir Şahin, ekip otosunun park edildiği yerden çıkmasını engelleyecek şekilde ikili park edilmişti.

Komiser Celal kıpkırmızı kesilmiş, elde telsiz bağırıp çağırmaya başlamıştı. Diğer üçü, ekip amirlerinin o şerefsiz geri zekâlıyı bulup getirme buyruğuna uyarak çevredeki dükkân-lara koşturup dikkatsiz ve kurala aykırı park etmiş sürücüyü aramaya koyulmuştu.

Çok geçmeden gençten bir adam az ilerideki bir esnaf lokantasından, peşinde Hamza, aman amirim, vallahi amirim yüklü binbir özür sıralayarak ve koşturarak gelmişti.

Adam Komiser Celal'in azarları altında cebinden anahtarını çıkarırken çekmişti tabancasını Koray.

“Kımıldama, yakarım!” diye bağırıyordu.

Üç polis, adam ve kiraathaneden çıkmış meraklılar kalamışlardı.

Ezberi kuvvetliydi Koray'ın. Anonsta sayılan araç bilgileri aklındaydı.

“Ağabey, ağabey!” demişti Komiser Celal'e, heyecandan zangırdayan Smith-Wesson'ı indirmeden. “Plaka! Soygun aracı bu!”

Anahtarı elinde şaşkın bakan adamla lokantada gayet sakin yemeğine devam eden ortağının derdest edilmesi iki dakika bile almamıştı.

Kısacası, geçen altmış dokuz günde Koray Yazıcıoğlu yıldızlaşır, diğer üçü bir şekilde mesleği, gözlemci boyutunda olsa bile icra etmeye başlarken sahaya çıkmayan, götürülmeyen, götürülmeyi talep etmeyen tek çaylaktı Mutlu Kavgaz.

Kıskanıyor muydu? Eh. Azıcık.

Ama kararı karardı. Haklı olduğunu biliyordu.

Bir sonraki sayfaya geçti. Okumaya devam.

Geçen altmış dokuz günü boşa harcamamıştı: tonla yeni şey öğrenmişti. Sadece istendiği gibi yalayıp yutarcasına okuduğu dosyalardan da değil. Hepsinden fazla okumuştur ama sonuçta diğerleri de okuyordu; sürekli sahaya götürülmüyor, haftalarının en azından yarısında hâlâ ilk görevleriyle uğraşıyorlardı.

Ama Mutlu gibi okumuyorlardı.

Mutlu, cinayet vakalarını, hukuki izlekleri okuyup öğrenmekle kalmıyordu. Gözlüyordu çevresini. Dinliyordu. İfadeye getirilenleri, ifade alan memurları, rapor yazanları, sorguya alınanları, sorguya girenleri, getirilen tanık, şüpheli ve sanıklara kimin, nasıl davrandığını, hangi işlemin nasıl yapıldığını izliyor, dinliyor, kavramaya çalışıyordu.

İçeriye öğreniyordu Mutlu.

Kime nasıl davranması, nerede, nasıl konuşması gerektiğini, kimin kimle yakın, kimden uzak olduğunu, Cinayet Büroyu, Gasp Büroyu, Nöbetçi Amirliğini, alt katlarındaki Hırsızlık ve Ahlak Bürolarını, onun altındaki idari kısmı, Asayiş Şube Müdürlüğünü, gene ilk kattaki basın odasını ve gün boyu anons bekleyen, gözlerine kestirdikleri polisler, yanaşan, bilgi alan ve veren muhabirleri, memurları, amirleri, girip çıkmayı, binayı, odaları, makamları, yapıları, işleyişleri öğreniyordu.

Gözlüyordu. Sabrediyordu. Sabrın sonu selametti. Tanıştıklarından iyi davrananlarla konuşuyor, soru soruyor, laf atana, ters davranana (yıllarca sokak arşınlamadan gelip bir ekibin başına konacak çaylaklardan hoşlanmayan hatta biraz rahatsızlık duyanlar da vardı) aldırıyor, kendince belirlediği saygılı mesafeyi koruyordu.

Öğle aralarında çıkıyor, çevreyi, günün her saati tıklım tıklık Eminönü'nü, Tahtakale'yi, Mahmutpaşa'yı, Mısır Çarşısı'nı ve ötesini keşfediyor, yemek yenecek iyi yerleri öğreniyor, günün birinde işine yarayabileceğine karar verdiği mekân ve kişileri biliyordu. Hafta sonlarında şehri geziyor, tanımaya çalışıyordu.

Başlarda teyzesiyle, eniştesiyle ve bir iki defa lise iki öğrencisi kuzeniyle gezmiş, güvenini kazandıktan, çevresini iyice kavradıktan sonra tek başına çıkmaya başlamıştı.

Tek başına.

Beş çaylak, işe başladıkları ve öğlen aralarında beraber yemek yedikleri ilk haftanın sonunda, elbette İstanbul'un yerlisi Koray'ın rehberliğinde Taksim'de buluşup her daim cıvıltılı, her daim kalabalık İstiklal Caddesi'nde gezmiş, sinemaya gitmiş, İnci Pastanesi'nin meşhur profiterolünü yemiş, Çiçek Pasajı'nda bira içmişlerdi. Güzel bir gündü; eğlenmiş, iyi vakit geçirmişlerdi.

O kadar.

Arkası gelmemişti. Arkasının gelmesi için çabaladığı söylenemezdi Mutlu'nun: yola birlikte çıktığı arkadaşlarının, herhalde kendilerince belirledikleri taktikler kapsamında gitgide de değil, çarçabuk tavır değiştirdiklerini, çeşitli yollarla göze girme peşine düştüklerini fark edince, evet, şaşırmıştı ama yalnız kalacağını kısa sürede anlamıştı.

Aldırmayacak, işine bakacaktı.

Masa başında kaldığın sürece Cinayet Büronun, en azından ilk bakışta herhangi bir memuriyetten farkı yoktu. Sabah işe gel, istenenleri yap, öğlen yemeğe çık, akşam evine dön. Aybaşıda birinci kata, idaredeki mutemetliğe in, maaşını al. O kadar.

Ama o kadar değildi elbette.

Her iş yerinin kendine ait bir şekli, işleyişi, dinamikleri vardı ve diğer dördünün, koştura koştura, hevesle sahaya çıkanların, arkadaşlıklarını, samimiyetlerini bir kenara atıverenlerin *tam* kavrayamadığı şeyi Mutlu kavramıştı.

Her işyerinin bir başı, her geminin bir kaptanı vardı.

Ama bir de yürüten, bir süvarisi olurdu.

Evet, Cinayet Büronun başındaki adam Sabri Ateş'ti. O ne derse o olurdu. Emirleri o verirdi, tamam. Geminin kaptanıydı. Elbette kaptanıydı.

Gemilerde emirleri kaptan verirdi. Ama emirleri uygulayacaklara ulaştıran, kimin neyi yapacağını belirleyen, gerekme-yen ayrıntıları, kaptanın karar vermesi gerekmeyen hususları kaptana çıkarmadan halleden, işleyişi sağlayan, gemiyi yürüten, başkasıydı.

Kaptan Sabri Ateş'se ikinci kaptan, kızdığında mutlaka gülümseyerek, alabildiğine sakın fırça atan, gülümseyerek laf so-kan Eyüp Aşan'dı.

Ve bir de hiç kimseye, en berbat suçlulara bile sinirlenme-yen, yüzünden gülümsemesi silinmeyen, ağzından tek kötü söz çıkmayan, Sabri Ateş ve Eyüp Aşan haricindeki herkesin ama herkesin hiç duraksamadan, zorlanmadan, gocunmadan, tamamen içten saygıyla ağabey dediği ak saçlı insan irisi Se-dat Ulaşmış vardı.

Toplantıları yöneten, stratejileri belirleyen, büronun bağlı olduğu şube ve diğer birimlerle ilişkilerini yürüten, kararları alan, emirleri veren, Sabri Ateş'ti.

Çeşitli sebeplerle 'çok önemli' sayılan vakalarda başa ge-çen, sahaya inen, idare eden, sorumluluk yüklenen, 'yukarıya' hesap veren, teşkilat içi politikayla, ayak oyunları ile cebelle-şen, ev telefonu ve telsizi mesaisinden tatiline, herkese yirmi dört saat açık olan Sabri Ateş'ti.

Sabri Ateş'in tüm bunları yapabilmesini, gereken hesapları verebilmesini sağlayan, bütün ekipleri koordine eden, tutukla-maların, gözaltıların, tanık ifadelerinin alınmasının, şüphelile-rin sorgulanmasının, delil toplanması ve sevkinin, büroyla polis laboratuvarı, adli tıp ve diğer adli makamlar arasındaki alış-verişin, ilişkilerin ve diğer her türlü prosedürün kitabına, hu-kuka uygun, eksiksiz yürümesini sağlayanlarsa memurundan başkomiserine, adli tabibinden başsavcısına neredeyse herkesin illa gelip bir şeyler danıştığı, Cinayet Büroyla ilgili ne varsa

hepsini ve daha fazlasını bilen Başkomiser Eyüp Aşan ve Kıdemli Memur Sedat Ulanmış'tı.

İstanbul Cinayet Büro, teşkilatın en muteber birimlerinden biriydi. Kimine göre en önemlisiydi.

Cinayet Büronun kalbiyse Tahkikattı.

Sokakta koşturmak, suçlu kovalamak, enselemek, vesaire: elbette hepsi çok önemliydi. Ama daha önemlisi, yaptıklarını, *ne yapar veya yapmazsan olacakları, olabilecekleri bilerek* yapmaktı.

Koray, Esat, Osman ve Hüseyin'in sahaya çıkma hevesiyle, belde tabanca dolaşma hevesiyle, macera hevesiyle gözden kaçır-dıkları, tam kavrayamadıkları ve Mutlu'nun kavradığı şey buydu.

Sahada üçer kişilik yirmi ekip, masa başında yirmi küsur memur... Soruşturmalar, ifadeler, sorgular, operasyonlar, çatış-malar... Ölümle yaşam arasında saniyelik kararlar... Siyasi bas-kılar... Gecesi gündüzüne karışmış hayatlar...

Roman yazıp hepsini kırk dokuz yaşında, şerif havalı, ge-niş omuzlu bir emniyet amiri ile 'Orta Kademe Yönetici' an-lamına gelen ve memurluktan başlayıp ilgili sınavları aşarak rütbe kazanan, genellikle ellilerine doğru komiserlikten emek-liye ayrılan polisleri kasten kullanılan 'Orta-Ka'lı', elli üç yaşın-daki bir altmışlık kel, göbekli bir başkomiser ve elli bir yaşın-daki, İstanbul Beyefendisi tavırlı, ak saçlı, azman bir kıdemli memurun yönetip yürüttüğünü söyleseniz en hafifinden salladığınız düşünülebilirdi.

Üçünün de ciddi zeki ve bilgili adamlar olduğunu söylese-niz bile inanmayan çıkabilirdi.

Adamlar deyince: Mutlu'nun çalışmaya başladıktan sonra ilk fark ettiği şeylerden biri, büroda ne polis ne hizmetli, hiç kadın bulunmamasıydı. Gerek görüldüğünde kimi operasyon-lar için başka birimlerden memureler çağrılıyordu ama kad-roya alınan yoktu.

Sekiz yıllık erkek erkeğe ve yatılı eğitimin üzerine tamamen erkek bir dünyaya girmek hiçbiri için sorun yaratmamıştı elbette. Küfründen şamatasına, kaba kuvvetinden alay etmesine, sürü içi güç gösterilerine, toslaşan boynuzlara, kabaran tüylere, gösterilen dişlere, en güçlüyü, en sertini takip etmeye, hepsine alıştı Mutlu.

İstanbul Cinayet Büro, işin karanlık, kanlı, acıklı ve acılı yanlarına bakmayan iyimser bir göz için Hafize Ana'sız bir Hababam Sınıfı'ydı.

Büro içinde farklı hitap şekilleri vardı.

Sabri Ateş herkese ismiyle hitap ediyordu. Kızdığında, fırça atacağına, gözdesi 'zibidi'den başlayıp öfkelenme derecesine göre coşabiliyor, yakası açılmadık ne varsa sayabiliyordu.

Eyüp Aşan, Sabri Ateş haricinde herkese ismiyle hitap ediyordu. Kızdığında sükûnetini bozmuyor ama karşısındakine çok ağır laf sokuyordu.

Her daim sakın, her daim kibar Sedat Ulaşmış hiçbir zaman sinirlenmiyor, gerekli gördüğü yerlerde nasihat ve teselli haricinde kimsenin yaptığına laf etmiyor, iki yaş küçüğü Sabri Ateş ve iki yaş büyüğü Eyüp Aşan'a ağabey diyor, kalan herkese, rütbesine bakmadan ismiyle hitap ediyordu.

Komiser yardımcılar ve komiserler üçüne de ağabey diyor, birbirleri dâhil herkese ya isimleriyle ya da yaş ve kıdem durumuna göre ağabey diye hitap ediyordu.

Komiser yardımcılar ve komiserlerin yarısından çoğu Orta-ka'lıydı. Akademi çıkışlılarla aralarında bariz bir sürtüşme yoktu ama dikkatli bakanın görebileceği bir mesafe vardı.

Kıdemli kıdemsiz tüm memurlar ve diğer hizmetliler, kendilerinden yaşça küçük komiser ve komiser yardımcılara şef, Sabri Ateş, Eyüp Aşan, Sedat Ulaşmış ve diğerlerine ağabey diyordu.

Ve beş çaylak, bekçilikten gelme, büroda hiç kimsenin sıvı eksikliği çekmeyişinin garantisi çaycı Reşit ve müstahdemler dâhil herkese ağabey diyordu.

Müdürüm, amirim, başkomiserim, komiserim gibi hitaplar, sadece başka birimlerden kimselerle muhatap olunması gerektiğinde kullanılıyordu.

“Mutlu!”

Önündeki dosyaya iyice dalmıştı; adını duyunca irkilerek kafasını kaldırdı.

Sabri Ateş, Tahkikat bölümünün diğer ucundaki kapıda, elde telsiz dikiliyordu. İnce beyaz çizgili açık mavi gömleğini, bej keten pantolonunun üzerine çıkarmıştı.

Bunun tek anlamı vardı, öğrenmişti Mutlu: Sabri Ateş bir vakaya gidiyordu ve o gidiyorsa vaka, çok önemli sınıfındandı.

Cinayet Büro amirinin sert sesiyle kesiliveren sohbet ve daktilo tıkırtıları ve duruveren hareketin yarattığı sessizlikte kapıyla kendisi arasında gidip gelen meraklı bakışlar altında, hazırlıksız geldiği derste aniden sözlüye çağrılmış gibi sandalyesini yavaşça geri iterek, tereddütle ayağa kalktı.

“Gel,” dedi başıyla dışarıyı işaret ederek Sabri Ateş. “Ceketini de al.”

Telaşla okuduğu dosyayı klasöre yerleştirmeye kalkıştığında Sedat Ulaşmış bitiverdi yanında.

“Ben toplarım, evlat. Haydi, bekletme amiri.”

Gülümsemesi her zamankinden daha mı sevecendi Sedat ağabeyin? Ceketini giydi, sırtına hafifçe vuran kocaman elin sahibine teşekkür bakışını sundu, neden yaptığını bilmeden belindeki Browning’i yokladı, derin bir nefes aldı ve merakla bakmaya devam eden memurların arasından geçerek koridora çıktı.

“Hâlâ sahaya çıkmadın sen, değil mi?” dedi Sabri Ateş, ana koridorda koşar adım yanına gelen delikanlıya.

“Çıkmadım, ağabey.”

“İyi, gel bakalım. Gidiyoruz.”

7 EYLÜL 1987, PAZARTESİ,
Belgrad Ormanı. Saat, 11.38

Sabri Ateş'in şoförü, polis memuru Hamit, orman girişinden bir kilometre kadar içeride, servis yolunun kenarında park edilmiş biri resmî, diğeri sivil iki polis otosuyla Adli Tıp Kurumuna ait cenaze aracının biraz gerisinde durdu, kontağı kapadı, el frenini çekti. Geldiklerini yola çıkarken haber verdikleri için karşılamak üzere bekleyen memur, gölgesinde dikildiği ağacın dibine attığı sigarasını ezip sakın adımlarla onlara doğru yürümeye başladı.

Bürodan tanıyordu adamı Mutlu; yanlış hatırlamıyorsa Ömer'di adı. Vakaya gelen ekipten, Komiser Mahmut'un ekibindendi.

Diğerlerinin aksine sahaya henüz çıkmamasının dezavantajlarından biriydi bu: Gün boyu dışarıda, sokaklarda çalışanları anca herhangi bir sebeple büroya geldiklerinde görebiliyordu. Pek çoğuyla doğru dürüst konuşmamıştı bile. Denk geldikleriyle selamı vardı en fazla.

Onlar arabadan inerken polis memuru Ömer, bürodan tanıdığı ve çaylaklardan olduğunu bildiği Mutlu'ya senin burada, amirin yanında ne işin var dercesine meraklı bir bakış atıp daha meraklısını, sıradan görünen bir vakaya neden geldiğini anlamadığı Sabri Ateş'e yollayarak başıyla selam verdi.

"Ağabey."

"Ömer, nedir vaziyet?"

"Caddede çalışan kadınlardan birini deşmişler, ağabey. Köpek gezdiren bir kadın bulmuş."

"Ne zaman?"

“Bu sabah, sekiz civarında.” Eliyle geldikleri yönü gösterdi. “Yürüyüş yolu ve piknik alanları şu tarafta kalıyor, buraya elli metre kadar var. İşte, bu sabah gezdirirken köpek çekiştirmiş, havlamış falan galiba. Kadın hayvanın çekiştirdiği yöne gidip durumu görünce arabasına atlamış, doğrudan Sarıyer ilçeye gitmiş.”

“Ceset kaç günlük?”

“En az dört beş günü var, ağabey.”

“Savcı?”

“Geldiler, işlerini halledip gittiler.”

“İyi. Kadın nerede?”

“Şu tarafta ağabey,” dedi Ömer başıyla işaret ederek. “Peşimden gelirsiniz...”

“İlçeden alıp olay yerine mi getirdiniz? İyi, aferin.”

Tam dönecekken durakladı, boş baktı polis memuru.

İç çekti Sabri Ateş. “Hangi kadını sordum ben, Ömer?”

“Ağabey...”

“Oğlum, cesedi sormuyorum, bulan kadını diyorum! O nerede? İlçe emniyette mi? İfadesini alıp evine mi yolladınız?”

Geçen Mart’taki feci kışı unutturmak istermiş gibi uzamaya niyetli yazın yakıcı güneşinden betere dönüvermişti Sabri Ateş’in ses tonu.

“Ağabey...” dedi Ömer yutkunarak, “ilçedeki arkadaşlar... Yani onlar ifadesini almış, yeri gösterttikten sonra salıvermişlerdir herhalde kadını. Bize haber gelince ilçeye gitmeden buraya geldik, arkadaşlar burada—”

“Siz görmediniz yani kadını?”

“Yok. Biz doğrudan—”

“Mahmut da sormadı, kadının getirilmesini falan istemedi, öyle mi?”

Gözlerini kaçırdı Ömer.

“Olay formatını kim yazdırdı?”

“Mahmut ağabey beni yolladıydı...”

“Nereye?”

“İlçeye işte... Oradan bir arkadaşla...”

“Aferin. İlçe emniyette baktın mı bari kadının ifadesine?”

Kaçacak yer olsa var ya, terk edip gideceklerdi gözleri Ömer’i.

“Hay kalıbınıza sıçayım sizin! Lan, oğlum, zibidi misiniz lan siz? İlçe emniyettekileri geçtim, hiç mi biriniz merak etmedi kadının köpeğini her sabah aynı yerde dolaştırıp dolaştırmadığını? Sus! Sus, cevap verme! Nerede maktule? Ne tarafta?”

Omuzları hepten düşen Ömer, az önce başıyla işaret ettiği yönü bu sefer eliyle işaret ederek, “Otuz metre falan var, ağabey,” dedi.

“İyi, biz buluruz. Sen şimdi ilçe emniyet müdürlüğüne gidiyorsun, ifadeyi okuyorsun ve dediğim husus sorulmamışsa ne yapıp edip kadını buluyor, soruyor, bana haber veriyorsun. Haydi, yürü!”

Polis memuru Ömer, koşar adım sivil ekip otosuna atladı, alalecele manevra yapıp orman girişine doğru uzaklaştı.

Sabri Ateş giden aracın ardından birkaç saniye baktıktan sonra iç çekerek Mutlu’ya döndü.

“Anladın mı neyi öğrenmelerinin gerektiğini?”

Anlamıştı Mutlu. “Kadın,” dedi sakın bir sesle, “her gün köpeğini aynı yerlerde gezdiriyorsa en az dört beş günlük cecedi neden bu sabah buldu?”

Takdirle tek kaşını kaldırdı Sabri Ateş. “Aferin. Muhtemelen basit bir açıklaması vardır. Ama fark etmez.” Telsizi, uyarı amaçlı işaret parmağı misali kaldırarak delikanlının yüzüne doğru hafifçe salladı. “Ayrıntı. Kaçırmayacaksın.”

Mutlu gayet iyi anladığını başıyla belirtirken Sabri Ateş telsizi kaputun üzerine bırakıp gömlek cebinden bir paket Samsun çıkardı, kıvırdığı işaret parmağıyla paketin altına hafifçe vurarak sigaraların alınabilecek ölçüde baş göstermelerini sağladı, uzattı.

“Yak bakalım.”

O yaşı kadar bir defa denemişti sigarayı Mutlu Kavgaz. Hiç hoşuna gitmemişti tadı.

“Ağabey kullanmıyorum ben.”

Cinayet Büro Amiri başıyla ileriye, ormanı işaret etti. “Kokuyu alıyor musun?”

Alıyordu. Arabadan iner inmez fark etmişti. Fark edilmeyecek gibi değildi. Yakınlarda çöplük olduğunu düşünmüştü.

“Alıyorum.”

“Birkaç günlük ceset görmüş müydün hiç?”

Tazesini bile görmemişti Mutlu henüz. Sessizce başını sallamakla yetindi.

Kaşları kalktı Sabri Ateş’in. “Maktule,” dedi yine ileriye, sık ağaçları işaret ederek, “Ömer’in dediğine göre otuz metre ötede. Kokusu buradan bu kadar duyuluyorsa oraya vardığımızda nasıl olacağını sen düşün. Manzara da güzel olmayacak ama en azından bu meretin kokusu kokuyu biraz bastırıyor. Mecbur, hepsine alışman gerekecek. Al işte.”

Komiser Columbo’nun ağzı ve burnunu mendille kapadığı başta, izlediği filmlerden sahneler canlandı gözünde. Eldivenler, maskeler... Burun deliklerinin altına sürülen krem gibi bir şey hatırlıyordu ama sigara? Hatırlamıyordu öyle bir şey.

Puro. Puro içiyordu Komiser Columbo... Gerçi sürekli içiyordu ama...

Sporculuğunu her fırsatta vurgulamayı seven Osman’ın sigara içmeye başladığını fark ettiğinde ortama, diğerlerine uymak için öyle yaptığını düşünmüştü. Demek buydu sebebi. Diğerleri zaten, akademinin ilk yıllarından beri içiyordu. Erkeklik, hava atma, vesaire. Hafta sonu izinleri, yaz tatilleri, kaçamak bakışmalar, kıkırdamalar, malum meseleler.

Paketi aldı, içinden yarı fırlamış sigaralardan birini çıkardı. Paketi geri verirken amirinin uzattığı çakmağı aldı, sigarayı, içenlerden gördüğü gibi ateşi avucuyla gizleyerek yaktı. İlk içtiğindeki gibi öksürmedi ama.

Sabri Ateş kendisinininkini yaktıktan sonra paketi ve çakmağı gömlek cebine yerleştirip kaputta bekleyen telsizini aldı, ağzında sigara, öne düştü. Ağaçların arasından yürümeye koyulduklarında Hamit de bir sigara yaktı.

Daha birkaç metre gitmeden amirinin fazlasıyla haklı çıkacağını anladı Mutlu. Koku, sigaraya rağmen ciddi kuvvetliydi ve yaklaştıkça keskinleşiyordu. Genzi şimdiden yanmaya, midesi bulanmaya başlamıştı.

Kocaman bir ağaç, etrafta yaşlısından gencine başka ağaçlar, çalılar... Şilte, yürüyüş yoluna, pikniğe gelenlerin genelde seçtiği yerlere, amacına uygun ölçüde uzak, gelip geçenlerin kolay göremeyeceği bir noktaya yerleştirilmişti. Eski, pislikten neredeyse kapkara, delik deşikti.

Ama üzerindeki gören bir daha bakmazdı şilteye.

Yirmi iki yaşındaki komiser yardımcısı Mutlu Kavgaz hariç.

Mutlu Kavgaz, herkesten başka olduğundan, herkesin gözünden kaçan müthiş bir ayrıntıyı fark ettiğinden değil, şiltenin üzerinde, muhtelif yerleri kim bilir hangi hayvanlarca didiklenmiş, didiklenmiş yerleri ve bıçak yaraları ve ağzı etrafta tahminen ebeveynleri vızıldayan larvalarla dolu, o güne dek bir insanda görmeyi aklına dahi getirmediği renklerle bezeli kadına daha fazla bakmak istemediğinden ve diğer herkes cesede baktığı için başka bir yere bakmaya çekindiğinden bakıyordu şilteye.

Diğerlerinin fark etmediğini umarak cesedi inceliyormuş gibi yapıyordu kısacası.

Bir de öğürmemeye çabalıyordu.

“On yedi mi dedin?”

“On yedi, ağabey,” dedi Komiser Mahmut Dinç. Cesedin diğer yanında çömelmişti. Sigarasını ağzına yerleştirdi, uzandı, Allah kimseye sevdiğini bu halde göstermesin denecek ölçüde feci haldeki kadını, hiç düşünmeden, tereddüt etmeden, çıplak

elle tutuyorum, mikrobi var, bakterisi var, manyak mıyım ben demeden, zerre tiksinden sol tarafından, bel civarından iki eliyle tutup hafifçe kaldırarak birkaç santim aralıklı iki bıçak yarasını gösterdi. “Buradan,” dedi, cesedi bıraktı, kurumuş kan ve diğer pislik yüzünden rengi kestirilemeyen gömleğin sol omzunu gösterdi, “buraya kadar. Artı, kesikler de var.”

Ekibinin diğer üyesi Bekir, çömelip cesedin boğazındaki, kararmış tene rağmen belli olan izleri sigarasını tuttuğu eliyle işaret ederek, “Boğazını da sıkılmış, ağabey,” dedi. “Tek taraftan.” On dakika önce fırçayı yiyip Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğüne koşturan Ömer’den daha yaşlı ve daha tecrübeliydi.

Ne onun tecrübesi ne de Mahmut’un komiser rütbesi fırçadan kurtulmaya yetmişti. Uzatmamıştı gerçi Sabri Ateş; otuz küsur metrelik yürüyüşte kızgınlığının büyük kısmı soğumuştur.

“Tahminimiz, üzerine çökmüş, sol eliyle boğazına yapışmış, diğeriyle bıçaklamış,” dedi Mahmut, doğrulup ellerini gri pantolonunun iki yanına sürterek hesapta temizledikten sonra doğrudan amirlerine bakarak. “İzlere bakılırsa sustalı türü, ensiz bir bıçak... Etrafta bulamadık.”

Başını sallayarak ikinci sigarasının dumanını cesede doğru üfledi Sabri Ateş. Gözlerini kısmıştı. Birkaç saniye konuşmadı. Ardından, “Mutlu,” dedi, yanında dikilen delikanlıya dönüp bakmadan. “Ne diyorsun?”

Sarıyer ilçe emniyetten gelen üniformalı bir komiser ve iki memur ve biraz daha geride, ellerinde renkleri kararmış çarşafarla polislerin işlerini bitirmelerini ve cesedi götürmeyi bekleyen Adli Tıp görevlileri, elbette bilmediklerinden, Komiser Mahmut ve Kıdemli Polis Memuru Bekir’in şaşkınlığını yaşamıyorlardı.

Hepsi sigara içiyordu.

İstanbul Cinayet Büro amirinin makam şoförü Hamit aynı şaşkınlığı, amiri yanında çaylak komiser yardımcısıyla geldiğinde yaşamış, elbette hiçbir şey sormamış ve neredeyse hiç

konuşmadan geçen yol boyunca, tecrübesi ve içgüdüleri sayesinde durumu aşağı yukarı kavramıştı.

Sabri Ateş'in sıradan vakalara gitmediğini büroda herkes bilirdi. Belgrad Ormanı'nda bulunan tahminî dört beş günlük cesedin sıradan denmeyecek bir yanı yoktu. Kimliği, şiltenin altında buldukları çantasından çıkmıştı zaten. Büyükdere Caddesi üzerinde çalışan diğer hayat kadınlarından pezevenğini öğrenmek, herifi bulmak, sorgulamak, işten bile değildi. Zaten kim kıyardı bu garibanlara? Ya bir müşteri ya da satıcıları veya satıcılarının bir düşmanı... Kafa patlatılacak bir yanı yoktu; olsa olsa ilgili şahısları bulmak vakit alabilirdi, o kadar.

Haliyle Sabri Ateş'in kendi koduyla 'olay yerine intikal ettiğini' bildiren telsiz anonsuna, anonsu duyan diğer tüm ekipler gibi şaşırmışlardı. Yanında getirdiği acemiye iyice şaşırtıcıydı çünkü Cinayet Büro amirinin böyle bir şey yaptığı vaki değildi.

Sabri Ateş'in o sabah erkenden nöbetçi amirliğine uğrayıp bildirilecek ilk vakada, ne olduğuna bakılmaksızın bilgilendirilmeyi emrettiğinden haberleri yoktu.

Komiser Mahmut ve ekibinin sonunda bulacakları ve kısa sürede büronun tamamına yayılacak ve Mutlu için hem hoş hem nahoş sonuçlar doğuracak cevap açtı aslında: İstanbul Cinayet Büro Amiri Sabri Ateş, ilk defa birine özel ilgi gösteriyor, ilk defa birini kanatları altına alıyordu.

Mutlu, mecburiyetini çoktan kabullendiği ikinci sigarasından çekingen bir nefes çekti. Sigara içmek tuhaf, bir değil, bir sürü büyüğünün karşısında içmekse daha tuhaf geliyordu. Aldığı terbiyeye, ailesinde gördüklerine tersti en başta.

"Ağabey," dedi, amirine dönerek, "Mahmut ağabey haklı bence. Kadını yatırıp bir eliyle boğazına yapışmış, diğeriyle bıçaklamış." Durdu, Sabri Ateş'le göz göze geldi. Aklına her geleni söylemeli miydi? Amirinin göz kenarlarının hafifçe kıvrışmasını gülümsemeye saydı, cesaretlendi. "Ama hemen bıçaklamamış."

"Onu nereden çıkardın?"

Amirinin sorduğu sorunun cevabını bildiğini, sınava tabi tutulduğunu anlamıştı Mutlu; anlaşılmayacak tarafı yoktu zaten. “Yan tarafındaki iki bıçak yarasından,” dedi duraksamadan. “Maktulenin üzerine, maktuleyi hareketsiz kılacak şekilde oturmuşsa göğüs ve karna bıçak saplamak pek kolay olmaz.” Elini ileri, biraz ortaya doğru uzattı, bir şey tutuyormuş gibi yarı kapadı parmaklarını. “Sol eliyle kadının boğazına yapışsa üzerine çökmüşken bıçağı saplayacağı yer iyice kısıtlanıyor. Kaburgalar, iman tahtası...”

“Göğüsteki yaralar derin değil, ağabey,” dedi Komiser Mahmut.

“Bence katil bu kadından bir şey istiyordu. Tek eliyle boğazını sıkarken diğer elindeki bıçağı tehdit amacıyla böğrüne dayadı. Hatta hafifçe batırdı belki.”

“Neden böğrüne?” dedi Cinayet Büro Amiri. “Neden boğazına değil mesela? Tehdit edecekse memeyi kesmekle de tehdit edebilirdi hem.”

“Ağabey,” dedi Mutlu derhal, “boğazı zaten tek eliyle sıkıyor ve eğer bu... Haltı yiyen kadının satıcısıysa... E... Şey... Malının önemli yerlerine zarar vermez bence. Böğürde hafif yara başka şey, kesik me... E... Göğüs başka.”

Sabri Ateş, diğer elindeki telsizle işaret ederek, “Hafifçe batırmış gibi mi Mahmut, bak bakayım?” dedi.

Komiser Mahmut kalktı, cesedin diğer yanına geçti, çömeldi ve bir kez daha cesedi hafifçe kendine çekerek kaldırdı, yaralara doğru eğildi ve arkasında kalan Sabri Ateş’e dönüp bakmadan, “Yaralardan biri diğerinden daha derin, ağabey,” dedi.

“Peki, tamam. Ama başka bir şey olamaz mı?” dedi Sabri Ateş. “İş üstünde aşka gelmiş bir müşteri mesela? Boğaz sıkmayı falan seven manyaklar var... Karıyı boğazlarken hepten coşup çekmiştir bıçağı, olamaz mı?”

“E...” İlk defa duraksadı Mutlu. Doğrulan Komiser Mahmut başta, herkes ona bakıyordu. Tahmin ettikleri pozisyonadaki bir erkeğin, cebinde olması gereken bir bıçağı, üstelik pantolonu

ve donu inikken nasıl uzanıp alabileceğini soracaktı, vazgeçti. Cinsel konularda, cinsel ilişki sırasında yapılabilecek şeylerin fiziksel sınırları hakkında, diğer birçok hususta olduğundan da tecrübesizdi ve zevk için boğaz sıkmayı hiç duymamıştı; tahminini destekleyebilecek pozisyonu gözünde tam canlandıramadığından yanlış bir şey söylemek istemiyordu.

Bakışlarını doğrudan cesede sabitlediğinden Sabri Ateş'in diğer polislere kaç göz hareketleriyle cevap vermemelerini belirttiğini görmüyordu. "Şey... Eteği..."

"Eteği sonradan düzeltmiştir."

"Olur, tabii de..." dedi Mutlu. "Şey... E... İç çamaşırı..."

"Bekir," dedi Sabri Ateş, "Kaldır bakalım eteği, donu duruyor mu?"

"Duruyor, ağabey," dedi Bekir, sigarasını ağzından çıkarmadan ve yerinden kalmadan. "Bakmıştık ona."

Tekrar Mutlu'ya baktı Sabri Ateş. "İşi bittikten sonra giydirmiş olamaz mı?"

"Olur, ağabey," dedi Mutlu. Bu sefer duraklamadı. "Olur da... Boynun tek tarafındaki izler bozuyor bence dediğin senaryoyu. E... Şey... Cinsî münasebette hoyratlıktan zevk alanlar var galiba ve çok iyi bildiğim bir konu değil ama öylelerinin... Yani öylesi bence tek elle değil, iki elle sıkar boğazı."

Çok iyi değil, hiç bilmiyormuşsun dercesine yüzünü ekşitti Cinayet Büro Amiri. "Nasıl?" dedi. "Göster."

Bir an düşünüp ellerini ileri uzattı Mutlu.

"Öyle değil," dedi Sabri Ateş. "Yat şuraya yüzüstü, görelim dediğini."

Boş baktı Mutlu amirine. Ne istiyordu Sabri Ateş, cesedin üzerine yatmasını mı? Yapamam, ne münasebet, buyur, sen göster çok meraklıysan diyebilir miydi? Sabri Ateş'e itiraz? Daha sonra, palazlandığında belki ama şimdi? Hayır. Mümkün değildi. Yemezdi.

Döndü, şiltenin ayakucuna ilerledi.

"Ne yapıyorsun, oğlum?" dedi amiri.

“E...”

“Cesedin üzerine yat mı dedim ben?” Bir elinde telsiz, diğerrinde sigara olmasa kesin fesuphanallah çekerek yüzünü ovuştururdu Sabri Ateş. “Şuraya, yere uzan, orada göster.”

Mutlu en azından sırttıktıkları kesin diğerpolislere ve merakla izleyen Adli Tıp görevlilerine bakmaya cesaret edemeden şilte-den iki adım yana açıldı. Gözüne uygun gelen yere eğildi, namaz kılar gibi dizlerinin üzerine çöktü ve öne eğilmek üzere ellerini uzattığı anda hatasını anlayarak kızardı. Öyle bir pozisyonda dayanak noktası doğrudan ellere iniyor, vücudun ağırlığı ellere biniyordu. Mesele altındakini boğazlayıp öldürmek değil, zevkse en azından bu pozisyonda boğaza iki elle sarılmak makul değildi. Ellerden teki destek amacıyla yere dayanmak zorundaydı. Akademi yatakhanesine el altından sokulan yabancı dergilerden aklında kalan başka pozisyonlarda olabiliirdi ama bunda...

Gene de fikri makul geliyordu. Pes etmeyecekti. Doğruldu, dizlerine yapışan toprak ve kuru yaprak parçalarını silkeledi ve “O zaman,” dedi sırtıtanlara aldırmadan, “gene dediğin senaryoya uymuyor, ağabey. Bence katil kadını iterek veya tokatlayarak şilteye yatırdı, üzerine çöktü, bir eliyle boğazına yapışırken diğeriyle bıçağı çekip böğrüne dayadı.”

Bu sefer başını pek memnun sallayarak gülümsedi Sabri Ateş. Sigarasını kuru yaprak ve çam iğneleriyle kaplı yere attı, iyice ezdi. “İyi,” dedi, cesedin başında biri ayakta, diğeri çömelmiş ikiliye hitaben. “Ne yapacağınızı biliyorsunuz, haydi, kolay gelsin.” Döndü, Mutlu’ya başıyla işaret etti ve Komiser Mahmut’un ya da başka birinin söyleyebileceği herhangi bir şeyi beklemeden, Sarıyer İlçe Emniyet Müdürlüğünden gelen komiser ve memurlara ve Adli Tıp görevlilerine ve kendi adamlarına bir eyvallah bile demeden geldikleri açıklığa doğru yürümeye başladı.

Mutlu, arabaya bindiklerinde öne, amiri ve makam şoförünün arasına doğru eğilerek, “Kadının ifadesini beklemeyecek miyiz, ağabey?” dedi. Bu sefer Sabri Ateş’in tam arkasına değil, ortaya yakın oturmuştu.

Hamit kontağı çevirdikten sonra vitesi geçirirken Sabri Ateş başını hafifçe arkaya çevirerek, “Gerek yok,” dedi. “Bir şey çıkmaz ondan. Ya ormanda köpek gezdirmeye ilk defa gelmiştir ya da cesedi bulduğu tarafta ilk kez yürüyüşe çıkmıştır. Ya da köpeği her gün gezdirmiyordur. Başka bir şey çıkma ihtimali çok düşük.” Hamit dar denebilecek servis yolunda birkaç manevra daha yaparak arabayı düzeltti, dikiz aynasından Mutlu’ya baktı. Takdir mi vardı gözlerinde? “Ömer’i sırf akli başına gelsin diye yolladım. Kadının ifadesini sonra da görsek olurdu.” Sırıttı Sabri Ateş. “Televizyondaki polisiye dizileri falan seviyorsun, değil mi?”

Koltuğu iyice ortalayıp biraz daha öne eğildi Mutlu. Cesaretlenmişti iyice.

“Seviyorum, ağabey.”

“Polisiye romanlar?”

“Elime geçtiğinde...”

“Güzel,” dedi Sabri Ateş. Hamit gaza basarken devam etti: “Ben de severim. Gençken epey polisiye roman okudum. Kafa çalıştırmaya yararlar. Diziler de güzel. Ama unutmaman gereken bir şey var: Gerçek hayat dizilere hem benzer hem benzemez.” Orman yoluna, girişe doğru, yavaş denebilecek bir hızla ilerliyorlardı. Hamit’in de ilgisini çekmişti konu anlaşılan. “Ne demek istiyorum? Olaylar filmlerdeki, kitaplardaki gibi olabilir elbette ama çoğunlukla olmaz, demeye getiriyorum. Mesela, dikkat etmişsindir belki, polisiye kitaplarda tesadüfe yer verilmez pek. Oysa gerçekte vardır ve herkesin zannettiği şey değildir. Nedir sence tesadüf, Mutlu?”

“Hiç olmayacak sanılan bir şeyin olması mı?”

“Hayır.” İşaret parmağı kalktı Sabri Ateş’in. “Burada anahtar kelime, *sanılmak*: hiç olmayacak bir şeyin oluverdiğini sanıyor,

adına tesadüf diyoruz. Oysa öyle değil. Bir şey mümkün değilse değildir. Demirel'in dediği gibi: varsa vardır, yoksa yoktur. Olmayacak şey zaten olmaz. Tesadüf dediğimiz, istatistiksel açıdan gerçekleşme ihtimali çok düşük olsa da sonuçta ihtimal dâhilinde olan şeydir. Kısacası tesadüf vardır. Ama anlaşıldığı şekliyle düşünürsen elbette yoktur. Anladın mı?"

"Uzak da olsa ihtimal, ihtimaldir," dedi Mutlu başını sallayarak.

"Aferin. Tesadüf vardır ve dahası, ciddi yardımcılarımızdan biridir. Mesela cesedi bulan kadın: bahse girerim orada ilk defa köpek dolaştırmaya gelmiştir bu sabah. Tesadüf mü? Evet. Ama olmayacak bir şey mi? Hayır. Aynısı diğer ihtimaller içinde geçerli. Peki, geçen dört beş gün içinde kimsenin cesedi bulmamış olması? O taraftan kimsenin, köpekli veya köpeksiz geçmemesi? Nasıl olur diyebilirsin ama olmayacak şey mi? Değil. Al, sana bir tesadüf daha. Tesadüfler işimize yarar. Tabii tersi de geçerli. Yolumuza taş da koyabilirler. Bazen kitapta okusan olmaz öyle şey diyeceğin şeyler bile olur. Ama her zaman önce en basiti, en sade açıklamayı düşünmek gerekir. Çoğu cinayet öyledir, basittir; kitaplardaki gibi planlı, çetrefilli değildir. Ha, öylesi yok mu, var; yok demiyorum."

Tesadüf konusu haricinde, onu hiç düşünmemişti daha önce, Mutlu'nun bilmediği bir şey söylemiyordu Sabri Ateş. Çoğu cinayette katil, maktulün yakını çıkardı. Eşi, sevgilisi, eski sevgilisi, akrabası, arkadaşı, komşusu, ortağı, alacaklısı... İlişkilere bakacaktın. Suyu atılan taşın yarattığı, giderek uzaklaşıp büyüyen halkalara. Sırayla. En küçük halkadan başlayarak. Akademide öğrendiği şeylerdi ve çok daha fazlasını bir buçuk ayı aşkın zamandır okuyordu zaten. Ama biliyoruz bunları, geç, demedi elbette. "Anladım, ağabey," dedi.

Sabri Ateş'in dersi bırakmaya niyeti yok gibiydi. "Üstelik planlanmış cinayetleri çözmek, planlanmamışları çözmekten kolaydır. Neden? Hesap vardır içinde çünkü. İki artı iki, dört, değil mi? Bir bakıyorsun, karşında dört. Ne düşüneceksin? İki artı iki veya üç artı bir. Olmadı mı? O zaman dört artı sıfır.

Göreceksin. Bu vakaya gelince: doğru, bir müşteri yapmış olabilir. Kadına tesadüfen denk gelmiş keşin teki bile olabilir. Ya da biri, mesela kadını takip edip pusuya yatmış, müşteriyle iş tutmasını izlemiş, adam parasını verip gittikten sonra parayı almak için yapmış olabilir. Hatta kadının memleketinden gelmiş, namus temizleme peşindeki bir akraba falan da olabilir. İhbarı yapan köpekli kadın bile olayla ilgili olabilir. Hikâye çok. İhtimalleri gözden kaçırmamak, ayrıntı atlamamak önemli tabii ama önce en basitine bakacaksın. Toplama, çıkarma. Önce onlar. Diğerleri, daha karmaşık, eksi sayılı, kareköklü, bilmem neli hesaplar sonra.”

Büyükdere Caddesi’nde akan trafiğe karışmışlardı artık.

Sabri Ateş dönüp durmak zorunda kalmasın diye iyice eğilmişti Mutlu iki koltuğun arasına. Sol eliyle Hamit’in koltuğuna tutunuyordu. Allah muhafaza, bir kaza yapsalar, bir yere toslasalar ön camdan fırlaması işten bile değildi. O kadar hızlı gitmiyorlardı gerçi.

“Aşağı yukarı ne çıkacağını söyleyeyim sana: Bir kere sebeb, çok büyük olasılıkla para. Kadıncağızın çantasında kimliği ve diğer birkaç ıvır zıvır vardı ama para yoktu, dikkat ettin, değil mi?”

“Evet, ağabey.”

“Benim tahminim kadın, herhangi bir sebeple pezevenginden para tırtıkladı. Belki bu acı hayattan kurtulmak için. Belki bir süredir tırtıklıyordu ve herif sonunda fark etti... İşte, adam belki kadını çağırdı veya bir şekilde buraya gelmesini sağladı. Parayı istedi, tartışma çıktı, kadın reddetti, olay büyüdü, herif kadını, dediğin gibi, itti veya tokatladı. Belki yumruk atmıştır. Adli muayenede, otopside çıkar onlar. Neyse işte. Kadını devirdi, sonra kadının üstüne çöktü, çekti emaneti, tahmin ettiğin gibi böğrüne dayadı, hafifçe batırdı. Konuşmazsan değerim hesabı. Kadın karşılık verdi, debelendi, belki yüzüne tükürdü, cırmaladı, belki taşaklarına yapıştı, herif iyice kudurdu, vesaire. Belki o arada, belki daha sonra veya daha önce, en baştan

boğazına yapıştı. Öfkeye kapıldı, kadını deşti, deşti ve öldüğünü fark edince bir müşteri veya başka biri öldürüp parasını çalmış gibi göstermek için çantasındaki üç beş kuruşu alıp kaçtı. Başka türlü bir durum da çıkabilir sonunda ama bence böyle. Peki, neden böyle olduğunu düşünüyorum dersin?”

“On yedi bıçak darbesi ve diğer kesikler,” dedi Mutlu.

“Doğru,” dedi Sabri Ateş, Hamit önlerindeki aracı sollarken. “On yedi darbe demek, öfke demek. Ha, öfkeye kapılıp kadını öldüren başka biri de olabilir, diyebilirsin. Kadının çantasında belki para yoktu veya bir müşterisi işini hallettikten sonra para vermeden gitmeye kalkmış, tartışma çıkmıştır, diyebilirsin. Ama diyemezsin. Neden?”

Ses çıkarmadı Mutlu; aklına bir şey gelmiyordu, kafa sallamakla yetindi.

“Bıçak be oğlum,” dedi Cinayet Büro Amiri. “Kaç müşteri sikişe bıçakla gelir? Haydi, geldi diyelim, neden boğazlamak varken bıçaklasın? Öfkelenip gırtlığa sarılma değil buradaki. Kadıncağızın böğründeki deliklerin işaret ettiği şey, önce tehdit, zorlama, sonra öfkeye kapılma. Çaktın?”

“Çaktım, ağabey.” Küfürden, argodan, alışık olmasına rağmen hiç hoşlanmıyordu Mutlu. Kolej üçüncü sınıfın yaz tatilinde, okuldaki arkadaşlarıyla konuşuyormuş gibi ağzından kaçırdığında, küfretmeden derdini anlatamayacaksan hiç anlatma, demişti babası. Ailesiyle mesleğini ayırma gereğini ilk o zaman fark etmişti. Ama aynı dili konuşmak önemliydi. İşini yaparken mümkünse küfür ve argoya başvurmuyor, değilse elinden geldiğince az kullanıyor ve kullanana aldırmıyordu.

Bir süre konuşmadılar. Dördüncü Levent civarında sessizliği bozdu Sabri Ateş: “Neden diğerlerinden farklı davranıyorsun?”

Radyoda çalan şarkılara dalmıştı Mutlu. Soruyu anlayamadı, tekrar öne eğilerek, “Efendim, ağabey?” dedi.

“Hamit, kıssana şunu biraz... Neden, diyorum, arkadaşların gibi yapmadın?”

Son iki üç saatte, geçen altmış dokuz günde Sedat Ulaş haricinde kimseden görmediği ilgiyi, hem de en tepedeki adamdan görmenin şaşkınlığı, Sabri Ateş'in, tanıyanların şaşacağı türden gayet babacan, gayet anlayışlı ve yumuşak denebilecek, bir bakıma öğretmen tavırları sayesinde gitgide rahatlamaya dönmüştü. Uslu durduğu, kurallara uyduğu için ödüllendirildiği hükmüne varması uzun sürmemişti. Neyi soruyordu ama şimdi amiri?

“Neyi, ağabey?”

Lahavle dercesine iç çekti Sabri Ateş. “Bize gelen akademi dosyanda,” dedi, “liderlik vasfı taşıdığın, inisiyatif aldığın yazıyor. Akademi Judo takımı kaptanı. Akademi yıllık kurulu başkanı. Sınıf başkanı... Görevlendirmede arkadaşların Smith alırken sen temkinli davranıp Browning seçerek farkını gösterdin. Diğerleri bir hafta geçmeden takım elbiseyi, kravatı atırlar, ortalıkta kovboy gibi dolaşıyorlar ama sen maşallah hâlâ düğüne gider gibisin. Anladık, işe saygı, kendine özen, falan filan. Farklısın, eyvallah. İki aydır kafan önde, inek gibi okuyorsun ama.”

Son cümle övgülerle gevşettikten sonra atılan bir tokat gibiydi. Kızardı Mutlu. Gözlüyorum, öğreniyorum, sıramı bekliyorum, sabrediyorum, diyemedi. Ne cevap vereceğini, hangi cevabın olumlu etki yaratacağını kestiremiyordu.

“Bana uslu çocuk lazım değil, Mutlu,” dedi Sabri Ateş. Başını çevirmeden konuşuyordu artık. “Orada mıy mıy etmedin, aklına geleni söyledin, bunlar iyi şeyler. Karşımda karı gibi kırıtan adam istemem ben. Dansöz istemem. Neyse söyleyeceksin.”

“Anladım, ağabey.”

“İlk gün söylemiştim size; bir yılınız dolmadan en az üçünüz bürodan gitmiş olacak. Aksi çıkarsa şaşarım. Keyfimden, laf olsun diye söylemiyorum. Cinayetçi başka polise benzemez. Neden yıllardır asgari on yıl saha tecrübesine sahip adamları alıyorduk bünyemize, düşündün mü hiç?”

Düşünmemiştir. Hafifçe kafa salladı, Sabri Ateş gördüyse bile tepki vermedi.

“Hepinizi izliyoruz. Sürekli rapor alıyorum hakkınızda. Ne yapıyorsun sen? Sıranı mı bekliyorsun? Emirlerle harfi harfine uyacağını mı gösteriyorsun? Farklı olduğunu mu gösteriyorsun? Böyle olmaz. Tamam, kafan çalışıyor ama yarın öbür gün operasyonlara, baskınlara gideceksin. İşin her tarafını yapabileceğini, dara gelince altına kaçırmayacağını göstermelisin.”

Bir kez daha dikiz aynasına kaydı gözleri. Hamit dikkatini yola vermişti. Susmaya devam etti Mutlu.

“Diğer üçü sallantıda ama Koray kalacak görünüyor,” dedi Sabri Ateş birkaç saniyelik suskunluğun ardından. “Dosyanda yazanların hepsini yapıyor çocuk.”

Hamit sinyal vererek şerit değiştirdi. İleride, Beşiktaş köprü bağlantısından doğan trafik yoğunluğunu görmüştü; hızı biraz daha düşürdü.

“Ama onun yeri de garanti değil. Dördü de conta yakabilir; hatta biri yakmak üzere. Ama sen...” Durakladı bir daha, iç çekti. “Eyüp’le Sedat’ın oyları senden yana. Bana kalsa ve illa uğraşmam gerekseydi Koray eşeğini adam etmeye yönlirdim. Daha şimdiden bir şeyler gösterdi çocuk sonuçta. Ama o ikisi işlerini bilirler. Dediklerini dinlerim, güvenirim. Israr ettiler. Anlattıkları kadar mısın, neyin nesisin görmek istedim anlayacağın.”

Gördün mü, gösterebildim mi, demek istedi, diyemedi Mutlu. Demek durum buydu. Sedat Ulaşmış dışında, onun da haline acıdığı, başka kimse ilgilenmediği için ilgilendiği hükümüne varmıştı, kimsenin kendisiyle ilgilenmediğini sanıyordu oysa. Başka kimler rapor veriyordu acaba Sabri Ateş’e? Conta yakmak üzere olan kimdi peki?

“Önümüzdeki günlerde birlikte gideceğiz vakalara, haberin olsun. Ona göre hazırla kendini.”

Bir kez daha “Anladım, ağabey” demekten öte söz çıkarmadı ağzından Mutlu.

“Anneni, babanı arıyor musun sık sık?”

“Haftada bir iki defa telefon ediyorum,” dedi Mutlu, konunun aniden değişmesine şaşırarak.

“Gitmiyor musun hiç? Hafta sonların boş nasılsa şimdilik.”

“Bayramda gittim, ağabey.”

“İyi, aferin. Sevinmişlerdir. Teyzende mi kalıyorsun hâlâ?”

“Evet, ağabey,”

“Rahat mısın orada? İyi davranıyorlar mı?”

Elbette davranıyorlardı. Teyzesiyle eniştesi iyi insanlardı. Ergen kuzeniyle de herhangi bir sıkıntı yaşamamıştı. Elbette evi gibisi, annesinin yemekleri gibisi, babasının tatlı dili gibisi yoktu, hepsini ve üzerine bir de Alanya’ya tayini çıktığından beri doğru dürüst göremediği ablasını çok özliyordu ama rahatı yerindeydi. Herhangi bir yabancılık hissetmiyordu ve hissettirmiyorlardı. Hiçbiri geç yatmadığından ve hepsi erken kalktığından misafir odasındaki çekyatta uyuması sorun yaratmıyordu. Yatılı okul alışkanlığı sayesinde kendine ait oda ihtiyacı da duymuyordu. Zaten düzenli bir hayatı vardı; sabah çıkıyor, akşam mesai bitişinde dönüyordu. Akşam yemeği, biraz sohbet, biraz televizyon, haftada bir mahalledeki videocudan kiralanan bir veya iki film, çay, vesaire... Hepsi o kadardı.

Anlatması bitince, “Yavaş yavaş kendine bir yer aramaya başla bence,” dedi Sabri Ateş. “Yakında ekiple sahaya çıkmaya başlayacaksın. O zaman gecen gündüzün karışacak. Bizim meslekte aile işi zordur. Kendi ailenle bile zordur. Başka bir aile, teyzen de olsa ve sana hiçbir şey aksettirilmese bile illa sıkıntı yaşayacaktır. Kaldı ki karşına bir sürü kötü insan çıkacak. Şiddet göreceksin. Yeri gelecek, silah kullanacaksın. Allah muhafaza, canın yanacak, yaralanacaksın. Şehitliği hiç saymıyorum. Daha kötüsü, sevdiklerinin canının yanması ihtimali de hep olacak. İşini iyi yaparsan tehditler alacaksın; bir

sürü düşman edinecek, sürekli tedbir alarak yaşayacak, tek gözün açık uyuyacaksın. Onun için yük olmaktan, başkalarını tehlikeye atmaktan, korku içinde yaşatmaktansa bir an önce başının çaresine bakmak en iyisidir. Yoksa senin de canın sıkılır.”

Önlerindeki günlerde başka vakalara da gidecekleri haberinin üzerine bir de yakında sahaya çıkmaya başlayacaksın lafı gelince sonrasını neredeyse yarım kulak dinlemişti Mutlu. Ama anlamıştı elbette. Beklemediği, göze almadığı şeyler değildi hiçbiri.

“Anladım, ağabey,” dedi. “Bakınmaya başlarım.”

“Güzel. Kafana göre girip çıkacağın, gecenin köründe fırlayıp gitmenin sorun yaratmayacağı bir yerde olman lazım. Merkezî bir yer bulursan çok daha iyi. Büroya yakın olmaya bak. Ben de sorarım sağa sola.”

“Sağ ol, ağabey. Bakarım, tamam.”

Barbaros Bulvarı’ndan iniyorlardı. Sabri Ateş acıktığını söyledi ve Mutlu’ya herhangi bir şey sormadan Hamit’e gelen ilk sokaktan sağa sapmasını emretti.

7 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Kennedy Caddesi, Bakırköy. Saat, 03.22

Yerine geçer geçmez rahat bir nefes aldı, kapıyı yavaşça, gü-rültü çıkarmamaya dikkat ederek kapadı. Önünde, yüksek so-kak lambalarının sarımsı ışıkları altında ıpslak parıldayarak kapkara uzanan sahil yoluna baktı. Bomboştı. Koca şehir ho-ruldamakla meşguldü. Hafta sonuna kalmaması iyi olmuştu. Şu ana dek her şey hesaba uygun gitmişti. Şans da rolünü fazla-sıyla oynamıştı: onca saat gittiği, tehlikeli görevini yerine ge-tirdiği yerlerde kimseye rastlamamış, kimse gecenin köründe ne demeye semtten semte dolaştığını, gözden en uzak köşelerde birkaç dakikalığına karanlıklara karışıp soluk soluğa geri dön-düğünü sormamıştı.

Derin bir nefes daha alıp bir kez daha etrafına ve dikiz ay-nasından arkasına baktı, bir besmele daha çekerek kontağı çe-virdi, vitesi geçirdi. Yenikapı girişinde çevirme olabilirdi. Gerçi hafta içi nadiren yapıyorlardı ve yapsalar bile bu saate kalmaz-lardı. Ama neme lazım, tedbiri elden bırakmayacaktı. Onca dik-kate rağmen gözden kaçmış bir şey olabilirdi. Gevşemeyecekti. Ödül büyük, çok büyüktü; mutluluğa koşunun son düzlüğün-deydi artık, gevşeyemezdi. Şansı biraz daha yaver gider, dala-cağı sokaklarda bir devriye aracıyla karşılaşmazsa tamamdı.

Gözüne çarpan ilk girişten sinyal vermeden saptı.

18 EYLÜL 1987, CUMA.

Sultanahmet. Saat, 18.06

“Al bakalım, Sherlock,” dedi Erdem iki anahtar uzatarak. “Sabri ağabey bana ev arkadaşı bulduğunu söyleyince hemen gidip yaptırım. Tepesi köşeli olan, apartman kapısını açıyor.”

Kapıyı açtığı, karşılaştıkları, el sıkıştıkları anda kanı kaynamıştı genç doktora. Ev paylaşan doktor ve dedektif: Durum o kadar barizdi ki dile getirilmesine bile gerek yoktu. Gülerek aldı anahtarları, “Bu durumda diğeri daire kapısını açıyor olmalı, azizim Watson,” diyerek cebine attı.

Erdem de güldü. “Doktor Watson genel cerrah gerçi, KBB’ci değil.”

“Türk de değil ona bakarsan.”

“Biz de evde oturup müşteri beklemeyeceğiz zaten.”

Güldüler.

Yirmi yedisinde, irikıyım, iyiliği yüzüne vuran türden temiz yüzlü, bakışları parlak, gülümsemesi ışıltılı, sarışın bir gençti Erdem Tekyıldız. İri burunları ve açık alınları beğenenler için gayet yakışıklı sayılırdı. Mecburi hizmetinin ardından İstanbul’a dönmüş, Cerrahpaşa’da uzmanlığını yapıyordu. Sabri Ateş’in yakın bir arkadaşının küçük kardeşiydi; ev arkadaşı aradığını duyan Cinayet Büro Amiri derhal devreye girmiş, işi çabucak bağlamıştı.

“Eşyan bu kadar mı?” dedi Erdem, Mutlu’nun içeri girdikten sonra yere bıraktığı orta boy bavula bakarak.

Omuz silkti Mutlu.

“İyi, gel o zaman. Odan şurada.”

Genç doktorun peşinden girdi odaya. Ufacıktı ama önemi yoktu. Kapakları ve aksamı ahşap desenli kontrplak kaplama bir gömme dolap vardı. Yeterliydi; geriye sadece bir yatak ve üzerine serilecekleri almak kalıyordu. Belki bir de komodin. Fazlası sığmazdı zaten.

Daire de ufaktı. Yetmiş üç metrekareye sığmış iki oda, bir salon, mutfak ve banyo: çalışma saatleri, nöbetler, acil çağrılar, vesaire derken içinde fazla vakit geçirmeyeceklerdi nasılsa. Yatılı okuldan mekân paylaşmaya zaten alıştı ve teyzesinde, salonda yatıyordu; burada fazlası, kendine ait bir oda vardı. Lükstü resmen.

“Gel, gel,” dedi Erdem pencerenin yanına giderek. “Odayı boş ver, manzarayı gör hele.”

Pencereye, Erdem’in yanına gitti Mutlu. Tam karşıda kocaman, çirkin bir bina vardı.

“Nasıl ama?”

“Ne nasıl?”

“Karşımız.”

“Şu bina mı?”

“Buraları bilmiyorsun, değil mi? Nasıl buldun adresi?”

Sabri Ateş tarif etmişti: Sultanahmet Camii’ne arkayı verince sol çaprazına gelen caddeye gir, yürü, Keçecizade Fuat Paşa Camii’ni geçince sola giren ilk sokağın köşesindeki apartman, ikinci kat, daire altı.

“Ha, söylemedi yani Sabri ağabey,” dedi Erdem kocaman gülümseyerek. “Bak, Sherlock’çuğum, seni araştırma zahmetine sokmadan söyleyeyim: karşımızdaki bu çirkin bina var ya, hah, işte bu binanın içi cennetten bir köşe.”

Gene anlamamıştı Mutlu. Bir şey demedi.

“Çemberlitaş Kız Yurdu yahu!” Genç doktor, neşeyle bir şaplak attı omzuna. Eli bayağı ağırdı. “Bu daireyi niye tuttum sanıyorsun? Benim manita orada, oğlum! Psikoloji okuyor, üçüncü sınıf. Baktım ben hastanede, o okulda, doğru dürüst görüşemiyoruz, dedim bari yakınında olursam daha çok fırsat doğar.”

Takdirle kafa salladı Mutlu. Erdem'i henüz tanımadığı, çapkınlığını bilmediği ve ilişkilerin yıllarca sürmesi gerektiği gibi saf bir kanı taşıdığından, başka bir şehirde, çok uzaklardaki bir kasabada mecburi hizmet yaparken İstanbul'da kız arkadaş bulmayı nasıl becerdiği sorusunu sonraya bırakmayı seçti.

“Arada uğruyor. Yemeğe, oturmaya, müzik dinlemeye, falan. Yani öyle şeyli durumlar değil... Ha, öyle şeyler de olabilir, dert etmezsin, değil mi?” Kocaman gülümsedi bir daha. Göz kırptı. “Yerleş, alış, sana da buluruz bir tane!”

Hafifçe kızardı bizimki. O yaşa dek gönül işlerinde talihi- nin yaver gittiği söylenemezdi. Hatta talihten söz etmek bile anlamsızdı. Ankara'da, hafta sonları sınıf arkadaşlarıyla çıktıklarında gittikleri mekânlarda anca çok ama çok zorlanırsa flört denebilecek bir iki şey, bir iki bakışma, bir iki gülümseme türü şeyler yaşar gibi olmuştu ama hepsi o kadardı. Çocuk yaşta ayrıldığı Edirne'deki tanıdıkları, arkadaşları arasında gönlüne dokunan zaten yoktu. Karşı cins konusunda, esasen deneyimsizlikten, çekingen sayılırdı. Ötesi, güvenilirliği fazlasıyla su götürür kulaktan dolmalar haricinde pek bir şey bildiği de söylenemezdi. Gülümsemekle yetindi.

“Neyse,” dedi Erdem pencereden ayrılarak. “Gel, evin kalanını da gör.”

Hayatında hiç görmediği için bekâr evi fikrinden habersizdi Mutlu. Okul yıllarında ‘dışarıdan’ arkadaş edinmemişti hiç. Kendi başlarına yaşayan devrelerinden hiçbiri, bir kerecik olsun evlerine davet etmemişlerdi. Dolayısıyla girişte terliklerin, çekyattan televizyona, telefonda tüpe yüzeylerin üzerinde tığ işi ya da başka türde örtü ve yerlerde halı olmaması, fırın yerine sadece bir set üstü ocak bulunması, tepesi boş (henüz bilmiyordu ama içi de tamtakırdı) buzdolabı, tülsüz perdeler, güneş formu bir duvar saati haricinde hiçbir şey asılmamış duvarlar Mutlu için şaşırtıcıydı.

Salonda televizyon, çekyat ve aralarındaki geniş sehpa dışındaki tek eşya, yeniliği saksısından belli ve Erdem'e sevgilisinden hediye olduğunu sonradan öğreneceği bir Paşa Kılıcıydı.

"Şuraya bir kitaplık yaptırayım diyorum." Boş duvarın dibine istiflenmiş kitap ve kasetleri işaret ediyordu Erdem. Yanlarında bir radyolu teyp duruyordu. "Kaç gündür aklımda ama hep unutuyorum: bir de üçlü fiş alacağım. Müzik dinlemek isteyince televizyonu çıkar, bunu tak, boşa iş çıkıyor."

Mutlu duvarın dibine çömeldi. Kitaplar... Bir sürü roman, siyasi bir şeyler, birkaç tıp kitabı. Güzel. Hem Erdem'in okuması hem de okunacak, bilmediği bir şeyler olması iyiydi. Kaset sırtlarını inceledi başını hafif eğerek: *Slow Karışık-I, Slow Karışık-II, III... MFÖ-No Problem, Yeni Türkü-Dünyanın Kapıları, Sezen Aksu-Firuze ve Git, Selami Şahin-Aşk Biter, Dostluk Bitmez; Ümit Besen-İslak Mendil, Ajda Pekkan-Süperstar '83, Orhan Gencebay-Dil Yarası, Zeki Müren-Eskimeyen Dost...*

Sırtları tükenmez kalemle yazılmış, yabancı isimli, siparişe doldurulmuş kasetler de vardı. Mutlu'nun böyle bir koleksiyonu yoktu, şimdiye dek radyo yetmişti. Yabancılardan ismen tanıdıkları sadece Michael Jackson ile Elvis Presley'di. Bir de söyleyeni değil ama *Lady in Red* şarkısını adıyla hatırlıyordu; diğerlerini, sadece adını bir yerlerde gördüğünü hatırladığı Pink Floyd hariç tanıımıyordu. King Crimson, Led Zeppelin, Deep Purple, Steely Dan, Bob Dylan, Neil Young, Talking Heads... Son birkaç yılda bahsini sık, kendisini birkaç kere bölük pörçük duyduğu, meraklılarının şeytana tapmak, kedi doğramak gibi gülünç suçlamalara maruz kaldığı metal müziği miydi bunlar? Erdem'in öyle bir tipi yoktu gerçi; gazetelerde, dergilerde ve birkaç defa sokaklarda gördüklerine benzemiyordu hiç. Olsa da dert etmezdi zaten. Herkesin zevki kendineydi.

Yeni ev arkadaşının müzik zevki geniş bir yelpazeye yayılıyordu anlaşılan. Hoştu; yeni şeyler öğrenmeyi seviyordu Mutlu.

Yeni bir arkadaş, yeni müzikler, yeni bir hayat... Tüm iyimserliğine rağmen ürktü bir an. Ama hayır, dönüp gitmeyecek,

ısrarları üzerine ayrılma nedenlerini mecburen anlatarak ikna edebildiği teyzesinin sunduğu rahatlığa koşmayacaktı. On bir gündür yaşadıkları, götürüldüğü vakalar, ölümler, düzensiz hayat, düzensiz beslenme, yorgunluk ve ruhunda yavaş, çok yavaş ilerleyen, şimdilik sadece belirtilerini görmeye başladığı nasırlaşma geleceğinin işaretiyse ki elbette öyleydi, yeni ve daha zor şartlara alışması gerekiyordu. Dahası, bildiği ev kavramına epey uzak bu daireyi paylaşacağı arkadaşına bir parça disiplin, bir parça çekidüzen kazandırması da gerekecek gibiydi. Yan gözle ev arkadaşının çıplak ayaklarına baktı. *Kırk dört veya kırk beş herhalde.* İki çift terlik, havlu, şampuan... Ütü de görmemişti daireyi gezerken. Ütüsüz mü giyiniyordu yani bu arkadaş? Ütü, ütü masası... İyi düşünüp liste yapmalıydı. Eh, dedi içinden, hayırlısı.

“Yedek battaniyem var,” dedi Erdem, Mutlu doğrulurken. “Çarşaf da. Bu gece çekyatta yatarsın. Yarına yatak işini, çarşaf, yastık, vesaireyi halledersin. Haydi, git, eşyanı dolaba yerleştire, sonra bir şeyler yeriz çıkıp. Civarda bir sürü esnaf lokantası var; canın ne çekiyorsa buluruz. Akşam da günün anlam ve önemine binaen TRT 2’de Sherlock Holmes’u seyrederiz.”

“Şey...” dedi Mutlu mahcup gülümseyerek. “Bu akşam malesef dışarıdayım, geç gelirim muhtemelen.”

“Hayırdır, operasyon falan mı var?”

“Yok... Bizim bürodan biriyle buluşacağım... Kumkapı’da.”

“Ha, kafa çekeceksin. Bizimkiler gergin meslekler, arada lazım. E, iyi, madem. Sabri ağabeyle mi?”

“Yok, başka biriyle...”

18 EYLÜL 1987, CUMA.

Kumkapı. Saat, 20.14

“Haydi, bakalım, delikanlı. Tekrar hoş geldin.”

Kalkan kadehi kendininkiyle karşıladı, “Hoş bulduk, ağabey,” dedi ve ufacık bir yudum aldı. Alışık değildi içkiye; çabucak kafayı bulmaktan, yakından tanımadığı, üstelik üstü olan biri karşısında yanlış bir hareket yapmaktan, saçma sapan konuşmaktan çekiniyordu.

“Hava da güzel şansımıza; içeri tıklılmamız gerekmedi. E, nasıl buldun bakalım burayı?”

Kıyaslayacak kadar bilgisi yoktu, “Çok güzel, ağabey,” demeyi tercih etti.

“Kör Agop, buranın en eski meyhanelerindendir,” dedi Komiser Arif Öztaş. Buraları iyi bildiği ve ötesi, buralarda, en azından bu meyhanede tanındığı açıktı. Masa, neredeyse yerlerine geçtikleri anda hızla ve ne istedikleri sorulmadan donatılmıştı. Garson birkaç dakikada bir uğruyor, “Var mı bir emrin, amirim?” diyordu.

Kadehiyle aralarında dizili ufak tabakları işaret etti komiser. “Mezeleri iyidir, her yerde bulamazsın.”

Gülümsemekten ötesi gelmedi elinden Mutlu’nun. Sabah büroda yanına gelip konuşmaları gerektiğini söyleyerek meyhaneye davet ettiğinden beri merakını ve aklına gelen ihtimalin getirdiği heyecanlı sevinci bastırmaya çalışıyor, lafı, o güne dek karşılaştıklarında selamlaşmak dışında tek laf etmediği komiserin açmasını bekliyordu.

Arif Öztaş rakısından bir fırt daha çekip bir sigara yarak arkasına yaslandı. “E, anlat bakalım, nasıl gidiyor?” sorusu ikinci nefesin dumanına karıştı.

Hatırının sorulmadığının farkındaydı elbette ama neyi anlatmasının beklendiğini bilmiyordu Mutlu. “İyi, ağabey,” dedi temkinle, “nasıl olsun işte...”

“Sabri yüzünden canını sıkıyorlardır.”

Mahcup gülümsedi Mutlu. Sıkıyorlardı sahiden ama umurunda değildi; öğretmeninin kuzusundan havalara girdin, bizi iyice unuttun ve daha nicesine kadar duyduklarına, kıskanç bakışlara, fısıltılara, yalnız kalmaya aldırmamayı çoktan, daha ilk haftalardan öğrenmişti zaten.

“Dert değil, ağabey. İdare ediyorum.”

“Aferin, aferin. İşine bak, en iyisi o.” Kızarmış ekmekten kopardığı parçayı lakerdanın ardından ağzına atıp bir yudum daha aldı komiser. “Nasıldı çelik yelek?”

Üç gece öncesini kastediyordu. Sabri Ateş’in gözdesini cinayet vakalarının üzerine bir de baskına götürmesinin büroda konuşulmaması düşünülemezdi zaten.

Karanlıkta, en arkada elde silah bekledikten sonra (Silahını ilk defa çekmenin heyecanı, baskın heyecanına eklenmişti) iş bittiğinde, sabah televizyona ve basına verilecek görüntüleri almakla görevli memurla içeri çağrılmasını hatırlayarak güldü Mutlu. “Sorma, ağabey,” dedi. “Ertesi gün akşama kadar belim ağrıdı valla.” Kurşungeçirmez yelek veya çelik yelek, ketenle kaplanıp can yeleği modeli önlü-arkalı dikilmiş iki sac levhadan ibaretti ve çok ama çok ağırdı.

Can korkusundan ağır değildi elbette.

“Ağırır, normal,” dedi başkomiser. Kadehini uzattı, tokuşturdular. “Alışırınsın zamanla. Eldiven işini de duydum.”

Duymasa şaşardı zaten. Bir daha hafifçe güldü Mutlu. Sabri Ateş’le gittiği ilk olay yerinde gördüklerinden sonra başına gelecekleri anlamış, ertesi gün öğle tatilinde çıkmış, sorup soruşturup bulduğu bir tıbbi malzeme dükkânından bir kutu ameliyat

eldiveni almış, cebine tıktırdığı çifti, iki gün sonra götürüldüğü cinayet mahallinde, amirinin maktulün karnındaki iki kurşun deliğini yakından incelemesini emretmesi üzerine çıkarıp ellerine geçirmişti.

İlk vaveyla o anda kopmuştu.

Sabri Ateş'in "Onlar ne, oğlum?" sorusu, sonrasında yapılan yorumların, kıkırtıların, gülüşlerin yanında hiçti. Eldivenleri takarken mecburen ağzında tuttuğu sigaranın dumanından gözleri yanar ve yaşarırken, "Eldiven, ağabey," demişti cevabı bariz soruya şaşarak. 'Gâvur işi'nden 'Karı işi'ne uzanan türlü sebepten habersizdi ve haliyle ardından gelen "Niye?" sorusuna daha da şaşırmıştı. Polislerin, en azından çoğunun, başka ülkelerdeki meslektaşlarının olay mahalli incelemelerinde eldiven kullandığından haberi vardı elbette. Ama bizde öyle değildi işte. Teşkilatta eldiveni sadece adli tıptakiler kullanırdı. Onlar da... Eh, işte. Zaten mıymıntı tiplerdi; kadın uzmanlar falan vardı aralarında. Tamam, tabii, mesleklerine, uzmanlıklarına saygımız vardı, hepsi okumuş insanlardı ve çok faydalarını görüyorlardı ama cinayet başka şeydi. Erkek işiydi bir kere.

Eldivenleri çıkardıktan sonraki utancıysa hâlâ içinde bir yerlerde sızlıyordu.

Aklına gelmemişti tabii, nereden gelecekti? Eldivenleri çıkardığında bir kısmı ortaya saçılan, kalanı terli ellerini, yapışarak bembeyaz kaplayan pudra, eldiven takmasından daha çok güldürmüştü olay yerindekileri. Laf haliyle büroya da yayılmış, türlü espri ve alay gırla gitmişti.

Ertesi günü ilk iş gidip pudrasız eldiven almıştı.

Bakışlarını tabağına indirip huzursuzca kımıldandı. Gelecek laflara hazırды. Cevap vermeyecekti.

"Helal olsun dedim duyunca," dedi Komiser Arif Öztaş. "İbne mibne lafları gırla gitmiştir, kesin. Kaç sene söyledim, dinletemedim. Vazgeçtim sonunda." İç çekti. "Alışıyor insan. Ama aferin sana, alışma, doğru bildiğinden şaşma." Bir fırt daha çekti, elini ceketinin cebine attı ve bir çift ameliyat

eldivenini Mutlu'ya doğru sallayarak gülümsedi. "Doğru bildiğinden eminsen tabii."

"Sağ ol, ağabey." Biraz gevşeyebilirdi artık. Şakaklarındaki kırlardan gözlerinin kenarlarındaki kırışıklara kadar her şeyiyle ellisine göz kırpan Orta-Ka'lı Komiser Arif Öztaş lafı kafasına göre uzatacak, tahmin ettiği şeyi, illa uygun bulduğu anda tabii, söyleyecekti anlaşılan.

Komiser eldivenleri tekrar cebine tıktı. "Bir kutu alıp benimkilere paylaştırdım bugün," dedi. "Senin takman önemli aslında... Okullusun çünkü." İç çekti. "Okullu olmak başka şey; birkaç seneye bizim gibi komiserler kalmayacak." Bir daha iç çekti, gülümsedi. "Yakında diğerlerinde de görmeye başlarız eldivenleri." Durdu, rakı şişesine uzandı, boşalan kadehine bir duble daha koydu. Mutlu hemen suyu uzattı. Komiser tek bunun ardından yeni kadehten ilk yudumunu aldıktan sonra, "Benimkiler demişken," dedi, "ay sonunda gidiyorum, biliyorsun. Sen sağ, ben selamet."

Biliyordu. Herkes biliyordu. Beş çaylağın beşi de heyecanla bekliyordu.

"Son birkaç gün Sedat ağabeyle ve Eyüp ağabeyle konuştuk biraz." Sabri Ateş'ten adıyla bahsederken diğerlerine ağabey demesi ilginçti. Yüzüne karşı ne diyordu acaba? Konuşmalarına hiç denk gelmemişti. Hoşlanmıyordu belki amirinden Arif Öztaş. Belki okullu, belki de aşağı yukarı yaşıt olmalarına rağmen üstü olduğu içindi. Sormadı ama. Gerek görmedi. "Pek beğeniyorlar seni."

"Sağ olsunlar."

Başkomiser bir daha iç çekti ve doğrulup dirseklerini masaya dayayarak, "Uzatmayayım," dedi. "Diyeceğim şu, Mutlu: Bugün Sabri'yle konuştuk, sebebimi anlattım, onay verdi." Uzandı, oturdukları sırada masanın kenarına yerleştirdiği telsizi alıp ortalarına koydu. "1 Ekim itibarıyla bunu sana, seni benim çocuklara emanet edeceğiz." Gülümsedi. Kadehini aldı, kaldırdı. "Haydi, bakalım. Hayırlı olsun."

1 EKİM 1987, PERŞEMBE.

Unkapanı. Saat, 09.13

“Şef?” dedi Mümin arka koltuktan öne doğru yaklaşarak.

Daha ilk günden...

Bildirilen noktaya çok yakındılar ve şansına, daha doğrusu, şanssızlığına yanacak durumda değildi. Önce ayaklarını alıştırıp istediği gibi yavaş yavaş giremeyecekti denize. Her yana su sıçratarak koşmak, balıklama atlamak zorundaydı.

Ne dönüp arkada oturan kıdemli ve ciddi tecrübeli polis memuru Mümin’e ne de direksiyondaki, ekibinin diğer elemanı Ayhan’a bakabildi. Adam yaralama anonsunu ve olay yerini duyduğu anda terden ıslanan elinde sımsıkı tuttuğu telsizi ağzına götürdü, şansına söverek mandala bastı.

“Kırk beş yirmi beş, merkez... Olay yerine intikal ediyoruz.”

1 EKİM 1987, PERŞEMBE.

Balat. Saat, 09.37

“...evet, evet, R... Rize’nin R’si, üç yüz yirmi yedi,” diyerek merakla izleyen bakkala arkasını döndü. “Ne kadar sürer? Yirmi dakika? Tamam.” Telefonu kapadı, bakkala döndü. “Teşekkürler,” dedi, “borcumuz?”

Bakkal, eşikte dikilen Mümin’e kaçamak bir bakış atıp nöbetçi amirliğine hayatının ilk olay formatını yazdırmış olan Mutlu’ya gülümseyerek, “Estağfurullah, amirim,” dedi, “ne borcu?”

“Bir daha aramamız da gerekecek,” dedi Mutlu. Sabri Ateş’in götürdüğü vakalarda hiç başına gelmeyen şeyin kısa sürede artarda iki defa gelmesi canını sıkırmıştı: Ayağından vurulan adam ve araçtaki diğer kişi, görgü tanığı, gençliği her yanından bağırarak Mutlu’yu, ekip amiri olduğunu gösteren telsizine rağmen neredeyse yok saymış, doğrudan Mümin’le konuşmuşlardı. Bakalın da benzer hisler taşıdığı açıktı.

“Hay hay, amirim, lafı bile olmaz.”

Bir an durakladı Mutlu. İçi rahat etmemişti. Elini cebine attı, “O zaman bana bir kısa Samsun ver,” dedi. “Bir de kibrit.”

Cinayet mahalleri haricinde sigara içmiyordu hâlâ. Ayrıca Mümin ve Ayhan’da sigara vardı, canı çekerse veya gerekirse isteyebilirdi, biliyordu.

Bedavacılık konusunda Sedat Ulaşmış’ın uyarıları daha dükâna girip telefonu kullanmayı rica ettiği anda bekledikleri köşeden fırlayıp ses çıkarmaya başlamışlardı. Çok karşına çıkacak, demişti Sedat Ulaşmış, dikkat etmelisin. Ufak tefek, çay,

kahve, sigara, vesaire ikramlar dert değil. Ama ötesi var, dikkatli olmak zorundasın. Sonra bir bakmışsın yanmış conta.

Anca o zaman sorabilmişti conta yakmanın ne demek olduğunu. Tamam, ilk geldikleri gün Sabri Ateş azıcık ve sonra bir kez daha laf arasında bahsetmişti ama kimse açıklamaya kalkmamıştı. Herkes, devreleri dâhil, bilinmemesi mümkün değilmiş gibi davranıyordu. Laf gelir korkusuyla soramamıştı kimseye uzun süre. “Bazıları,” demişti Sedat Ulaş, conta lafının geçmesini fırsat bilerek sorduğu soru üzerine, “bu işi kaldıramaz. Kimi ceset görmeye, kimi baskıya dayanamaz. Herkese göre değildir cinayet büro. Psikolojisi bozulur bazılarının. Bırakırlar, başka yerlere nakil talep ederler. İstifa eden bile çıkar. Öylelerine conta yaktı, deriz. Bazılarıysa demin söylediğim şeylere düşerler. İkramlar ballı gelir, bedava içkiye alışırlar, kadınlı işlere dalarlar. Tatlıdır gece hayatı. Para da. Öyleleri çok geçmeden görmezden gelmeye, haber uçurmaya, olmadık kişileri korumaya başlarlar. Rüşvet yemeye, ihanete kadar gider. Conta bir de o zaman yanar ve bir kere yandı mı, büroda işin biter. İlla birileri, genelde en baştan farkına varır ve ne oluyor, ne yaptım ki bile diyemeden kendini başka bir birimde, şehirde, kasabada buluverirsin.”

Balat’taki bir bakkaldan bile olsa ikram kabul etmeyecekti. Bir paket sigaranın parası, iki telefon aramasını fazlasıyla karşılardı. Mümin takdirle gülümseyip olay yerine dönmek üzere yürümeye başlarken Mutlu sigara, kibrit, para üstü ve telsizini tezgâhtan aldı, çıktı.

Sokağın başına vardıklarında yaralının ambulansa alındığını gördüler. Çekici de gelmişti; bir görevli, bir trafik polisinin yardımıyla yaralının aracını bağlamakla meşguldü. Bir diğer trafik polisiye geçip gitmek yerine yavaşlayarak merakla olay yerine, yola saçılmış kana, ambulansa bakan ve zaten sıkışık olan sabah trafiğini iyice aksatan şoförlere düdük öttürüp kızgın el hareketleriyle devam etmelerini, oyalanmamalarını anlatmaya uğraşıyordu.

1 EKİM 1987, PERŞEMBE.

İmrahor Caddesi. Saat, 10.40

Kapıyı açan kızın güzelliği, karşısına neler çıkabileceğine ve nasıl davranması gerektiğine dair, elbette yine Sedat Ulaş'ın ve ayrıca Sabri Ateş'in uyarılarını hatırlatmakla kalmayıp haklı çıkaracak cinstendi.

Çatılan kaşların sormak istediği ama belki temkin, belki terbiye yüzünden sormadığı soruysa muhtemelen ya Mutlu'nun gençliği, tertemiz, sevimli yüzü ile elinde sinyal ve parazit sesleri çıkaran telsizin akla getirdikleri arasındaki çelişkiyle ya da gene Mutlu'nun, arkasında dikilen, biri kırklarının ortasında, diğeri otuzlarında görünen ve telsizin ellerine daha yakışabileceği söylenebilecek ikiliyle arasındaki, en azından dış görünüşteki çelişkiyle ilgiliydi.

İlk intibalar her zaman önemliydi.

Mutlu, aynı yaşlarda olduklarını tahmin ettiği kızın çekiciliği karşısında titreyen gönül tellerinin melodisini duymazdan gelmeye çalışarak, "İyi günler," dedi. "Nuri Sarıtaş'la görüşmek istemiştik."

"Nuri Bey yoklar," dedi kız. Kaşları hâlâ çatık, bakışları hâlâ tepedendi. "Konu neydi?"

"Nerede Nuri Bey?"

Yay kaşlar umursamazca kalktı, kiraz dudaklar şımarık çocuk küstahlığıyla büküldü. "Bilmiyorum. Henüz gelmedi." Yaşına göre epey tecrübeliydi anlaşılan: kapıyı çalanların polis olduğunu anladıktan sonra çoğu vatandaşın aksine telaşlanmamış, yaşadığı ve muhtemelen Mutlu'dan kaynaklanan şaşkınlığı

çabucak atlatıp toparlanmış, al şunu, bize iki orta şekerli söyle, kendine de bir gazoz al ifadesini takınmıştı.

Saatine baktı Mutlu. “Geç mi gelir hep böyle?”

“Neydi mesele, memur bey?”

“Siz nesi oluyorsunuz?”

Kız sorusunu, ne kadar başka sorularla karşılanırsa karşılanırsın istediği cevabı alana kadar ısrarla soracağını belirtircesine kollarını kavuşturdu. Dimdik, meydan okuyarak baktı genç polise.

Pazartesi gününü yeni ekibi ve iki gün sonra ekibin eski amiri olacak Arif Öztaş’la birlikte, ekibin her zamanki yerinde, İsmet Kerim adlı emekli bir polis memurunun açıp işlettiği, Fındıkzade’deki Kerim Kahve ve Bilardo Salonu’nda geçirmişti. Şansa gün boyu ilgilenmeleri gereken bir vaka çıkmamış, mesai bitişine kadar konuşmuş, birlikte yemek yemiş, bilardo oynamış, iyice tanışmışlardı. Kıdemli polis memuru Ayhan ile daha da kıdemli polis memuru Mümin, belki.büroda konuşulanlardan yola çıkarak vardıkları yargılardan, belki iki güne emekliye ayrılacak ekip amirlerinin anlattıklarından ya da belki mesleğe saygıları ve tecrübelerinden, tanışıp el sıkıştıkları andan itibaren Mutlu’ya son derece sıcak davranmış, hemen ‘şef’ demeye başlamışlardı. Hiç merak etmemesini, atacağı her adımda yanında ve yardıma hazır olacaklarını söylemişlerdi.

Arif Öztaş, bir önceki cuma Sabri Ateş’in makamına çıktığında anlattıklarını neredeyse kelimesi kelimesine tekrarlamıştı: Mümin ve Ayhan’dan, tecrübelerinden çok şey öğrenecekti Mutlu. Gerektiğinde, konu ne olursa olsun ikisine de çekinmeden danışabilirdi ve danışmalıydı. Evet, elbette yetki onda olacaktı; ekip amiriydi sonuçta. Ama alışma devresi önemliydi. Acele etmemeli, sakın ha gurur meselesi yapmamalı, iki memurunun görüşlerini mutlaka dinlemeliydi.

Sahaya ilk çıkan olamamıştı ama bir ekibin başına ilk geçen olacaktı. Bunu anladığında, kendine yakıştıramamasına ve esasen aralarında öyle bir çekişme, bir yarış, adı konmamış bir rekabet bulunmadığını bilmesine rağmen Koray'a üstünlük sağladığı hissiyle coşmuştu içi.

Koray'ın şansını hesaba katmamıştı.

O zamana dek hiç yapmadığı şeyi yapıp kasılarak, arkadaşlar, Arif ağabeyin ekibini bana veriyorlar, diyemeden gelmişti haber: Eylül sonu itibarıyla ekip amirlerinden Suphi Çavuş terfi, Halil İbrahim Keleş tayinle gidiyordu bürodan. Ay sonunda üç ekip boşa çıkacaktı ve en azından birinin başına Koray'ın getirileceği kesindi.

Öyle olmuştu nitekim: haberin duyulmasından bir hafta sonra, Eylül'ün son haftasının ilk gününde, Mutlu yeni ekibiyle Fındıkzade'deki kahvede konuşurken, Komiser Suphi'nin ekibi B bölgesinden A'ya kaydırılmış ve başına Koray geçirilmişti. Yeni başlayanlar daima İstanbul'un eski, tarihi yarımada-dan şehrin Edirne yönündeki sınırına kadarki kısmını içeren A bölgesine veriliyordu. B bölgesi, her türlü hareketin merkezi Beyoğlu'nu merkeze alıp Haliç'ten kuzeye uzanıyordu. C bölgesiyse Anadolu yakasıydı.

Diğer ekibin başına, o zaten A bölgesinde görevliydi, Hüseyin verilmişti.

Esat ve Osman'sa bir sonraki fırsatı beklemek durumundaydılar.

Büyük kısmını büroda geçirdiği iki ayın sonlarına doğru Sabri Ateş, Mutlu'yu sadece cinayet vakalarına ve bir baskına götürmekle kalmamış, birkaç sorguya da sokmuştu. "Göreceler-in hoşuna gitmeyebilir," demişti ilkinde girerlerken. "Ama gör-men ve öğrenmen ve *anlaman* şart."

Mutlu, sorgularda yaşananları, yapılanları az çok biliyordu. Koray başta, diğer sahaya çıkmış acemiler daha önce sokulmuş-lardı sorgulara. Ballandırılarak anlatılanlardan çıkarabildiği, çoğu

polisin sorgularda doğrudan sertliğe başvurduğuydu. Nitekim izlemek için girdiği ilk sorguda, neşesiyle nam salmış Komiser Celal'in elinden küfürler eşliğinde sağlam bir dayak izlemişti.

Görmüştü, öğrenmeye başlamıştı ve ötesi, Sabri Ateş'in neden anlamak fiilini özellikle vurguladığını kavramıştı.

Bazı zanlı veya suçluların, yeraltı dünyası mensuplarının, mafya türü örgütlerin özellikle alt kademe üyelerinin, suçun, dehşetin, şiddetin içinde yaşayanların, psikopatların saygı duyduğu, boyun eğdiği tek şey, 'anladıkları dil', sertlikti.

Komiser Celal sorguladığı zanlıya her sorusunu önce bir tokat atarak sormuştu.

"Başka türlü davranırsan saygı duymazlar, küçük görürler seni," demişti Sabri Ateş sorgudan çıktıklarında. "Oynarlar senle." İşkenceden bahsetmiyordu ama Cinayet Büro Amiri; başkalarının, Sanasaryan Han'ın eski sakinlerinin işiydi o. Başka topraklardı oralar ve beğenelim, beğenmeyelim, şahsen ne onaylıyor ne onaylamıyordu bu arada, öyle bir şey vardı ama Cinayet Büro sorgularında yapılan o değildi ve illa üzerinde düşünmek isteyen filozofluk heveslisi varsa boş vaktinde düşünmeliydi.

Çoğu zanlı, şüpheli veya suçlunun biraz sıkıştırınca öttüğünü söylüyordu Sabri Ateş. Kimini sıkıştırmak bile gerekmiyordu hatta. Ama sıkıştırmayı bilmek önemliydi. Klasik iyi polis-kötü polis taktiği zaten her daim işe yarardı. Ama iş bu psikopat tiplere geldiğinde sertlikten başka çare yoktu; delikle-rinden tatlı dille çıkmayan türden yılanlardı öyleleri.

Peki, bu kız o psikopatlardan mıydı? Kim bilir? Ama teori bir yere kadardı ve dinlediği onca nasihate rağmen, kitabı kapğından yargılamamak lazım gibi özdeyişlere yol açan tecrübeleri henüz yaşamamıştı Mutlu; bu kadar güzelliğın ardından öyle bir şey çıkarsa üzüldü sahiden. Sert davranmak ne, sert konuşmak, oyalama bizi, konuş, falan bile demek gelmiyordu içinden.

Arkasında sabırla bekleyen ikiliye dönecek, itibardı, ilk izlenimdi düşünmeden, bugün hem benim hem Mihail Gorbaçov'un ilk günü; onun başına gelmiş midir böyle şey, demeden yardım isteyecekti, içeriden bir kadın sesi duyuldu:

“Ebru? Kimmiş gelen?”

Ebru duruşunu değiştirmeden bakışlarını Mutlu'dan ayırdı, başını sağa, sesin geldiği yöne çevirerek, bağırıştan bir gıdım kısa kalan bir sesle, “Polis!” dedi. “Nuri Bey'i soruyorlar!”

İzleyen sessizlik uzun sürmedi. Topuk tıkırtıları duyuldu ve Ebru'nun güzelliğini unutturabilecek denli alımlı, otuzlu yaşlarının en güzellerini yaşadığı düşünülebilecek, duruşu yabancı tarihî filmlerdeki soylu hanımları andıran bir kadın, kızın arkasında beliriverdi ve Mutlu'yu görür görmez, sertliğindeki sahteliği gizleme gereği duymadığı bir tonlamayla, “Ebru, ne dikiyorsun memur beyleri kapıda?” dedi. Hemen ardından, yine sahteliğini gizlemeye gerek duymadığı bir gülümsemeyi dudaklarına yerleştirerek yana çekildi, Mutlu'ya baktı ve eliyle işaret etti: “Kusura bakmayın, memur bey, buyurun, lütfen, buyurun.”

Mutlu, kızın polise diklenecek cesareti bulduğu kişiyle karşılaştığını düşünerek girdi içeri. Ebru, diğer iki polisin girmesiyle kapıyı kapadı.

Kadın doğrudan Mutlu'ya uzattı elini, “Merhaba,” dedi, “ben, Oya Bahadır. Nuri'nin ortağıyım.”

“Komiser yardımcısı Mutlu Kavgaz,” dedi Mutlu uzanan eli sıkarken. Yumuşacıktı kadının eli. Parfümün gıdıkladığı burnunu kaşıma isteği doldu içine. “Nuri Sarıtaş'la görüşmek istiyorduk.”

“Nuri henüz gelmedi, ben yardımcı olayım? Lütfen, böyle gelin, odama geçelim. Bir şey alır mısınız? Çay? Kahve?”

“Teşekkürler,” dedi Mutlu, diğerlerine sorma gereği duymadan. “Almayalım.”

Girdikleri geniş oda, kadının ve görebildiği kadarıyla işyerinin genel havasına uygun döşenmişti. Kocaman penceresinde

Haliç ve ötesinde İstanbul'un Eyüp'ten başlayarak kuzeybatıya uzanıp giden manzarası vardı.

Mutlu, kadının zarif oymalı masasının karşısındaki koltuğa iğreti yerleşirken, Mümin'le Ayhan biraz daha geride, ayakta kalmayı yeğlediler.

Oya Hanım kendi koltuğuna otururken, "Hayırdır, Mutlu Bey?" dedi, "Nuri'yle ilgili bir sıkıntı mı vardı?"

Kadının memur bey yahut beyli beysiz komiser yerine adıyla hitap etmesini neye yorması gerektiğini düşünmedi Mutlu. Ace-miliğinin başına açabileceği sıkıntıları göz önüne alarak daha en baştan, en azından biraz palazlanana kadar herkesi şüpheli saymaya karar vermişti.

"Nerede olabilir Nuri Bey?" dedi.

"Gerçekten bilmiyorum," dedi kadın. "Bir saniye..." Telefona uzandı, ahizeyi kaldırdı, sıfırı çevirdi. "Ebru, Bahattin Bey'i arar mısın, lütfen? Sor bakalım, Nuri Bey orada mı? Ama dur... Önce evi bir dene." Telefonu kapadı, Mutlu'ya baktı. "Bahattin Bey bizim gümrük işleriyle uğraşır. Bir ihtimal ona uğramış olabilir Nuri. Önümüzdeki günlerde bir sevkiyatımız olacak, onunla ilgili."

Mutlu ceketinin cebinden not defteriyle kalemmini çıkardı. "Bahattin Bey'in soyadı ve adresi?"

Kaşları kalktı kadının. "Bahattin Soyer," dedi. "Adres ve telefonunu Ebru'dan alabilirsiniz."

Mutlu ismi defterine yazdı, tekrar kadına baktı. "İhracat yapıyorsunuz anladığım kadarıyla." Kapıda yazıyordu zaten: Sarıtaş İthalat ve İhracat Ltd. Şti. "Ne ihraç ediyorsunuz?"

"Mobilya," dedi kadın gülümseyerek. "Siz sormadan söyleyeyim: Avusturya ve İsviçre'ye." Masaya dirseklerini dayayıp ellerini kavuşturmuştu. "Yazdıysanız sorumu cevaplamanızı rica edeceğim."

"Nuri Bey bir saat kadar önce bir yaralama olayına karıştı," dedi Mutlu. "Bu sebeple görüşmemiz lazım kendisiyle."

Oya Hanım, şaşırdıysa bile hafifçe kaş çatmak haricinde istifini bozmadı. “Yaralama mı? Nasıl?”

Mutlu başını çevirip Ayhan’a baktı. Beriki defterini çoktan çıkarmıştı. Tekdüze bir sesle okumaya koyuldu: “Yaralının ve tanıkların ifadelerine göre bu sabah dokuz sularında, Ayvansaray Caddesi üzerinde, yol ortasında arabası arızalanan bir şahısla trafiği tıkadığı için tartışmaya girmiş ve söz konusu şahsı bacağından vurmak suretiyle yaralamış. Ardından arabasına atlayıp kaçmış.”

Bu sefer duygularını belli etti Oya Hanım. Ayhan’ı dinlerken ağzına giden eli yavaşça yukarı devam etti ve sıkıntıyla alnını ovuşturdu. Ardından kaşlarını çatarak Ayhan’a baktı. “Nuri olduğu ne malum?”

“Plakasını almışlar,” dedi Mutlu, bir daha memuruna baktı. Plakayı okudu Ayhan. “1984 model gri Mercedes 200 D.” “Nuri Bey’in aracı bu değil mi?”

Mutlu, iç çekişinden ve yüz ifadesinden kadının, aradıkları Nuri Bey’in, daha önce yapmadıysa bile böyle bir şey illa yapacağını düşündüğünü anladığı anda telefon çaldı. Açtı Oya Bahadır.

“Ebru, bulabildin mi? Efendim? Telefonda mı? E, bağlasana kızım o zaman!” Bakışları bir kez daha Mutlu’ya döndü. Özür dilercesine gülümsedi. “Alo? Nuri? Neredesin sen bu saate ka... Ne? Balat Karakolu mu?”

1 EKİM 1987, PERŞEMBE.

Balat Karakolu, Balat. Saat, 11.41

“Kimse adam alamazmış demek? Zibidiye bak! Neredesin, çıktınız mı karakoldan, nereden arıyorsun?”

“Hâlâ karakoldayız, ağabey. Girişteki nöbetçi masasından açtım telefonu.”

“İyi,” dedi Sabri Ateş, “ver bakayım telefonu nöbetçi arkadaşına.”

Ahizeyi masasında pek ters bakan memura uzattı Mutlu. Memur gözleriyle küfrederek aldı, “Alo?” dedi ve bir saniye geçmeden yüzü değişti. “Evet, amirim. Polis Memuru Recep... Evet, Sabahattin Başkomiser, amirjm... Evet... Emredersiniz, hemen bağlıyorum.”

1 EKİM 1987, PERŞEMBE.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 13.03

Saatine baktı Ayhan. “Beş dakika durmadı,” diye mırıldandı. “Kim bilir ne yaptılar adama? Tehdit etmişlerdir, kesin. Yoksa ne diye şikâyetçi olmaktan vazgeçsin?”

“Para teklif etmiş de olabilirler,” dedi Mümin. “Gerçi bu heriften beklenmez o.”

Bahsettikleri herif, Nuri Sarıtaş, yanında avukatı ve iki polis memuruyla Birinci Kısımın demir kapısında idi, çıkmak üzereydi. Durdu, Cinayet Büro Amirinin az önce öfkeyle çarparak kapadığı kapısının önünde dikilen üçlüye döndü. Bakışları doğrudan Mutlu’nunkilerle karşılaştı. Yüzüne hafif, çok hafif bir gülümseme yayıldı.

Doğruydı: Yaralama olayından sonra kaçıp teslim olduğu Balat Karakolundan anca Sabri Ateş’in emriyle alabildikleri adamı büroya getirdikten sonra beş dakika bile tutamamışlardı. Büroya girdiklerinde Sabri Ateş’i kapısının önünde, yanında takım elbiseli, rahatça züppe denebilecek bir tip ve tanımadıkları iki polis memuruyla dikilirken görmüşlerdi. Amirleri sıkkın bir suratla yanlarına gelmiş, Mutlu’yu kenara çekip durumu, yanında dikilen zibidinin az önce Nuri Sarıtaş’ın yaraladığı adamın hastanede şikâyetini geri çektiğine dair imzaladığı belgeyi teslim ettiğini, üzerine bir de Sultanahmet’teki İstanbul Adliyesinden nöbetçi müracaat savcısının telefon açtığını ve adamın hiçbir işlem yapılmadan yanına getirilmesini emrettiğini birkaç küfür sıralayarak söylemişti. Yapılan elbette usullere aykırıydı, normalde adamın tahkikat için en az iki gün büroda tutulması gerekliydi ama savcı, adli amirdi; emrine uymak zorundaydılar.

Nuri Sarıtaş büyük ihtimalle savcıya ifadesini verdikten sonra tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılacaktı.

Psikopatlığı her yanından fıskıran sözde muteber ve görünüşe göre arkası sağlam iş adamı Nuri Sarıtaş, savcılığa götürcek memurlara teslim edilirken şimdiki gibi gülümseyerek Mutlu'nun gözlerinin içine bakmış, "Adını yazdım, komiser," demişti.

Daha ilk gününden düşman edinmeyi başarmıştı Mutlu.

Kısım kapısından çıkan adamın arkasından bakıp "Ben de seninkini yazdım" diye lafı yapıştıramamasına ve şansına bir kez daha söverken uzaklarda bir yerlerde birinin karnını tutarak güldüğünü duydu sanki.

-

5 EKİM 1987, PAZARTESİ.

Eminönü. Saat, 09.14

“Bu nasıl?”

Mutlu siyah yağmurluğu adamın elinden aldı, iki omzundan tutarak havaya kaldırdı, çevirdi, arkasına baktı.

“Kapüşonsuz olanı var mı bu modelin?”

Vardı. Bir dakika geçmeden istediği geldi eline. Yok, tek boydu bunlar. Efendim? On tane mi? Tabii, tabii. Efendim? E, peki, hatırınızı mı kıracağız, amirim? Olur, yaparız bir şey. Ya zaten bir tane deseydiniz para da istemezdik... Ama on tane... Tabii, canım, hemen çocuğu yollarım. Depodan getiririz, kolay.

Yağmurluğu ters çevirip tezgâha yaydı.

Göreve başladığı ilk hafta içinde, ilk günkü rezaletin ardından, evet, ilgili herkes takmamasını söylemişti ama aynı herkes, yaşananın rezalet olduğunu biliyordu, iki vakaya gitmişlerdi. Bir cinayet, bir yaralama. İkisinde de failer belliydi; fazla koşturmalarına gerek kalmadan yakalamışlardı. İkide iki, başlangıç için hiç fena değildi. İkisi için de aferin almıştı amirlerinden. Mümin ve Ayhan’la kolayca kaynaşmıştı, uyumlu çalışıyorlardı.

Ama canı sıkıydı. Üç vakada da konuşmaya, konuşturmaya, bilgi almaya çalıştığı insanlar çoğunlukla onu es geçip Mümin veya Ayhan’la konuşmayı yeğlemişlerdi. “Aldırma, şef,” demişti Ayhan ikinci olay yerinden dönerlerken. “Yaşını gösteriyorsun. Bizim millet genci adamdan saymıyor işte, ne yapacaksın?” Aldırmamalıydı, nasılsa önünde sonunda yaşı ilerleyecek, çocuk gibi görünmeyecekti. Bir ara diğer çaylaklar gibi bıyık bırakmayı düşünmüş, vazgeçmişti. Sevmiyordu çünkü. Öte yandan olay yeri soruşturmalarında, genç görülüp adamdan sayılmamasından daha önemli bir şey daha dikkatini çekmişti:

Sivil kıyafetle dolaştıklarından çoğu yerde halk, kimin polis olduğunu anlayamıyordu. Normalde anlamamaları gerekliydi zaten; boşuna sivil gezmiyorlardı. Ama polisin varlığının, kimin polis olduğunun bilinmesinin önem taşıdığı durumlar da oluyordu. Hele kalabalık, itiş kakışlı olaylarda. Elinde telsiz bulundurması yetmiyordu.

Çözüm, hafta sonu Erdem’le televizyon izlerlerken gelmişti aklına. Daha doğrusu durumdan bahsettiği sırada Erdem’in yorumu açmıştı yolu.

“Madem sivil gezmek zorundasınız,” demişti Erdem, “neden gerektiğinde takıp gerektiğinde çıkarabileceğiniz bir şeyiniz yok?”

Sonrasında fazla düşünmesi gerekmemişti. Pazar gecesi Ayhan’a telefon etmiş, sabah İsmet Kerim’e bir iki saat geç geleceğini söylemişti. Sabah Eminönü’ne inmiş, dükkânları dolaşmış ve sonunda aradığını bulmuştu.

Yağmurluğu montu çıkarmadan giydi. Bakındı, boy aynasını gördü, karşısına geçti. Gayet iyi duruyordu. Satıcıya baktı: “Kaç boyu var bunun?”

“Dört: Küçük, orta, büyük ve battal.”

“Bu hangisi?”

“Büyük, amirim.”

Mesai arkadaşlarının en uzununu Esat’tı, en irisiyse... Duraksadı. Üzerindekinin, birine boydan, diğerine enden ufak geleceği kesin Sedat Ulaş ile Eyüp Aşan sahaya çıkmadıklarına göre... Komiser Refik Eren? Evet, Refik ağabey iri sayılırdı ama... Yok, büyük boy iyiydi.

“Hepsi bu boy olsun. Sırtına yazı yazdırabilir miyiz?”

“Yazdırırız,” dedi adam. “Ama akşama anca hazır olur o zaman.”

“Kaçta?”

“Altı gibi alabilirsiniz. Ne yazılacak peki?”

Gülümsedi Mutlu.

“Üste Polis, altına Cinayet Büro. Beyaz harflerle ve olabileceğince büyük.”

7 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Zeyrek. Saat, 10.19

Güneşin, bulutların arasından bir anlığına sıyrılabilmenin heyecanıyla yolladığı ışınların, penceresini aşır göz kapaklarına vurmasıyla uyandı. Gördüğü kâbustan soluk soluğa uyanıp toparladıktan sonra tekrar dalmış, bu sefer harika bir rüya görmüş gibiydi. Ne gördüğünü hatırlamıyordu ama içine dolmuş hisse bakılırsa hem ağlamış hem gülmüştü galiba.

Gözleri yapış yapıştı. Ovuşturdu, çapaklarını temizlemeye çalıştı.

Gece, hafızasına hızla doldu. Duran motorun ve yavaşça açılıp kapatılan kapının sesini duyduğunda heyecanla perdeyi aralamış, sokağı, görebildiği kadarını taramıştı. Sokak lambaları dışında tek bir ışık görememişti diğer apartmanların pencerelerinde. Kimsenin görmediğinden, kimsenin duymadığından emin olamazdı ve risk büyüktü tabii ama gene de... Değerdi. Değmişti. Değecekti. Sessiz adımları duyabilme çabasıyla kulaklarını dayadığı kapıyı çalınmadan açmış, bakışlar haricinde hiç konuşmadan, kısacık bir öpücüğün ardından kedi adımlarıyla dönmüştü evine.

Apartmanda kimsenin ruhu duymamıştı. Dışarıda da gören yok gibiydi. Doğrudan pencereye koşup bakmıştı bir daha. Ne sokak lambaları haricinde bir ışık ne bir hareket...

Olmuştu. Başarmıştı işte.

Komodinde tıkırdayan çalar saate baktı. Altı saat kadar uyumuştur. Nasıl da uyumuştur ama...

Yanına döndü, bakışları yere, çantaya indi. Gülümsedi. Tekrar sırtüstü döndü. Zevkle gerindi. Harika hissediyordu kendisini. Hafif. Çok hafif.

Hafif ve güçlü.

Mutlu. Doymuş... Doymuşluk hissi tuhaftı. Hiç beklemediği, ummadığı, hayal dahi edemeyeceği şeyler yaşamıştı.

Doğruldu, attı yorganı üzerinden. Saate bir daha baktı. Acelesi yoktu ama sallanıp riske girmeyecekti. Plan sağlamdı. İhaneti ufukta görüp kararını verdiğiinden beri, bir buçuk aydır uğraşıyordu ve geriye tek bir adım kalmıştı. Yepyeni, bambaşka bir hayat vardı sırada. Özgür. Güçlü.

Zengindi artık.

9 EKİM 1987, CUMA.

Kennedy Caddesi, Bakırköy. Saat, 10.26

Yolun kenarında birikmiş sekiz kişi, az ileride duran sivil araçtan inen birörnek siyah yağmurluklu üç adama bakıyordu. Polis miydi bunlar şimdi? Yoksa başka bir şey mi? Televizyondaki ecnebi filmler dışında hiç görmemişlerdi böylesini.

Önde yürüyen gencin elindeki telsize bakılırsa yetkili oydu. Daha önce görmüşlerdi, biliyorlardı; sivil polislerde genelde komiserler eli telsizli oluyordu.

Yanlarına vardıklarında grubu başıyla selamladı Mutlu. Sabah erkenden, mesai başlamadan altı yağmurluğu götürüp büroya, Sabri Ateş'in makam odasına, açıklayıcı bir not eşliğinde bırakmıştı. Amirinin fikri beğenmesini, uygulamaya almasını umuyordu. Ekibine, herhangi bir onay beklemeden giydirmişti yağmurlukları.

Bakışlardaki sorular ve temkin hoşuna gitmişti; yağmurlukların işe yaradıklarının, beklediği etkiyi yarattıklarının işareti saydı. Ciddiyetini bozmadan, tecrübeli meslektaşlarına uygun düşeceğine inandığı mesafeli bir sertlikle, "Selamünaleyküm," dedi. "Nerede?"

Adamlardan biri, diğerlerinden önce toparlanıp eliyle beton seti işaret etti. "Aşağıda, komiserim."

Arkasında yazanın iyice görüleceğini bilmenin rahatlığıyla sete çıktı Mutlu. Kayaların üzerinde, az aşağıda bir adam daha vardı. Elinde bir taş tutuyordu.

"Arkadaşım, ne yapıyorsun sen orada?"

Adam uçları hafif rüzgârla sallanan siyah yağmurluğa diğerleri gibi bir an şaşarak baktı ve Mutlu'nun elindeki telsizi fark etti. "Martılar, komiserim," dedi hemen ve eliyle karşısında uzanan Marmara'yı işaret etti. "Didiklerler belki diye..."

Mutlu açıkta bağırarak dolanan martılara baktıktan sonra gözlerini aşağı indirdi ve aradığını çabucak gördü.

Yaklaşık iki metre aşağıda, diğer çerçöple birlikte kayaların arasına sıkışmıştı el. Şişmişti ve rengi mora yakındı. Bileğin başladığı yerden kopmuş ya da kesilmişti, o kadarını tam kestiremedi.

Yanına tırmanan Ayhan, eli görür görmez, Mutlu'nun bir saniye önce içinden sıraladığı küfürlerden birini savurdu. Döndü, Mümin'e elini uzattı. "Gel, ağabey, gel," dedi, "gel de gör."

Mümin uzanan eli tutarak sete çıktı, Ayhan'ın işaret ettiği yere baktı ve "Sıçtık," dedi.

Kesilip denize atılmış bir el, diğer ihtimalleri ezecek ölçüde cinayete işaret ediyordu, onda sorun yoktu. Sorun, üç polisin görür görmez küfretmesine neden olan sorun, kesilip atılmış veya kopmuş bir elden kimlik tespitinin, özellikle elin sahibinin geçmişte herhangi bir sebeple parmak izi alınmamışsa, poliste kaydı yoksa çok zor olması ve dolayısıyla cinayetin faili meçhul, dosyasının açık kalması ihtimalinin büyüklüğüydü. Çözümlememiş dosyaysa sicillerde eksi puan demekti.

Mutlu, şansının gözlerinden yaşlar gelerek, karnı ağrarak güldüğünden habersiz döndü, altmış santim kadar aşağısında, kaldırımda bekleyen meraklı kalabalığa göz gezdirip kesik eli ilk kimin gördüğünü sordu. Yaşlıca bir adam elini kaldırdı. Mutlu setten aşağı atladı.

Evet, işte, yarım saat kadar mı oluyordu, neydi, komiserim, yürüyüş yaparken gözüne ilişmişti. Normalde durup seyretmezdi ama seyredeceği tutmuştu denizi. Sonra kayalıklara bakmıştı, neden, bilmiyordu. Şans işte. Gördüğünün ne olduğunu kavrayınca bu delikanlıya, evet işte, simitçiye seslenmişti.

Nah şurada duruyordu simitçi. Ha, işte, şu tarafta... Delikanlıya göstermişti eli. Simitçi, tezgâhı amcaya emanet edip koşturarak yolun karşısına geçmiş, nah işte, şuradaki eczane yok mu, işte o eczaneden polise telefon etmişti. Yok, başka kimseyi görmemişti amca.

“Sen?” dedi Mutlu simitçiye dönerek. Esmer, kavruk, bıyığından kaşına kapkara bir adamdı. Amcaya göre illa gençti ama Mutlu’dan en az on yaş büyüktü. “Sen gördün mü kimseyi buralarda? Dikkatini çekti mi kimse?”

“Yok, amirim,” dedi simitçi ellerini önünde kavuşturarak. “Ben zaten şu taraftaki çay bahçesinden geliyordum.” Başıyla sağ tarafını işaret etti. Ardından başını sola çevirdi. “Şuradaki yaya geçidinden karşıya geçecektim. Sete oturup bir sigara telledireyim demiştim ki bu amca seslendi.”

“Görmedin yani kimseyi?”

“Yok.”

“Bu saatte sahil yolunda dolaşan, gezen kimse yoktu yani?” Başıyla diğerlerini işaret etti. “Bunlar yerden mi bitti?”

“Komiserim,” dedi kalabalık denemeyecek gruptan öne çıkan bir adam. Beyaz önlüğü, etrafta başka bir sağlık birimi yoksa veya berber değilse az evvel bahsi geçen eczaneden geldiğine işaret etti. “Arkadaşı tanırız biz. Buranın adamıdır.”

Mutlu, “Sen kimsin?” derken, Sabri Ateş’in iyi sorgucunun cevabını bilmediği soruyu sormayacağına dair sözlerini hatırladı, gülümsemesini bastırdı.

Adam başparmağıyla arkasını, caddenin karşı tarafını işaret ederek, “Eczacıyım, komiserim,” dedi. “Gedik Eczanesi.”

Mutlu, dikkatle bakan yüzleri tarayınca e, ne yapalım tanıyor san ve simitçi buranın adamıysa sorusunun yol açabileceği lüzumsuz konuşmayı sezdi. Hepsi muhtemelen buranın esnafıydı, hepsi muhtemelen simitçiye tanıyordu. Boş yere uzatmak gereksizdi. Görebildiği kadarıyla amcadan da bir şey çıkacağı yoktu zaten. “İyi, peki,” dedi, dönerek Ayhan’a baktı. Ayhan

setten inip yaşlı adamın kolunu tuttu, “Amca,” dedi, “gel, şöyle bizim arabaya geçelim, adını, falan yazayım. Birader sen de...”

Ayhan yaşlı adam ve simitçiyle uzaklaşırken Mutlu, eczacıya, “Telefonunuzu kullanabilir miyiz?” dedi.

“Tabii,” dedi adam. “Buyurun, gidelim.”

Mutlu eczacının peşinden giderken Mümin’in diğerlerine dağılmalarını söylediğini duydu.

Olay formatını yazdırıp telefonu kapadıktan sonra ikinci numarayı çevirdi. Artık her gün duyamadığı için özlediği ses, “Efendim?” dedi.

“Ağabey, Mutlu ben,” dedi.

“Mutlu? Hayırdır, oğlum?”

“Ağabey, birazdan önüne gelir olay formatı ama ben hemen arayayım dedim. Bir anonsa geldik. Bakırköy civarı. Sahilde kesik bir el... Kıyıya vurmuş.”

“Yok yahu!” dedi Sedat Ulamış. “Kesik el ha? Denize atılmışsa... Deniz kuser öyle bazen. Nereden atıldığını da bulamazsınız şimdi. Zor iş. Kaza çıkmazsa diyeceğim ama çıkmaz. İlk faili meçhulün... Kısmet.”

Alay yoktu sesinde adamın, içten endişe vardı. “Farkındayım,” dedi Mutlu. “Şey için aradım, ağabey... E... Ne yapayım? Benimkiler biliyordur illa ama sormak istemedim açıkçası. Torba falan bulup sardırayım, zarfa koyup getireyim mi?”

Güldü Sedat Ulamış. “Hay Allah müstahakkını versin, çocuk,” dedi. “Ne işi var oğlum kesik elin bizim burada? Hayır, hiç ellemeyeceksin. Nerede seninkiler, elin bulunduğu yerde mi?”

“Evet, ağabey. Sahil tarafındalar. Ben yolun karşısındaki eczaneden arıyorum.”

“Sen kapa şimdi, yanlarına dön. Teknik şubeyi aradığını, bekleyeceğinizi söyle. Biliyorlardır zaten ama senin söylemen de iyi olur.”

“Teknik Şube mi?”

“Eli onlar alacak. Parmak izi, vesaire, onların işi. Belli olmaz, bakarsın şansa kimlik tespiti yapabilirler. Arar, yollatırım bir ekip yanınıza. Sonra da civar karakolları aratırım, kayıp şahıs ihbarı var mı, öğreniriz.”

“Hastaneler?”

“Onları da.”

“Teknik şubedekiler eli aldıktan sonra ne yapalım peki, ağabey?”

“Her zaman ne yapıyorsanız onu yapın, oğlum,” dedi Sedat Ulanmış bir daha gülerek.

9 EKİM 1987, CUMA.

Balık Pazarı, Beşiktaş. Saat, 19.58

“Valla sakatmış senin el meselesi sahiden,” dedi Koray bıyıklarını sıvazlayarak. “Ne yapacaksınız?”

Havadan sudan, günlük olaylardan konuşmalar, oğlum, ne zamandır iki laf edememiştik, iyi oldu vallalar, e, ne haberler, nasıl gidiyorlar, valla gayet iyi, ben bu hafta şunu yaptım, şunu enseledik, vesaire kısımları bitmiş, illa bir noktada geleceğini bildiği soru gelmişti. Omuz silkti Mutlu. “Bulduğumuz yer civarındaki karakollara yapılmış kayıp şahıs ihbarlarından bir şey çıkmadı. Hastanelerden de. Başka yerlere de sorulacak, sürer daha. Teknik Şubeden haber bekliyoruz şimdilik. Ondan sonra bakacağız.”

“Sabunlaşmış, demiştin. Çıkar mıymış ki öylesinden parmak izi?”

“Çıkar dediler,” dedi Mutlu, zeytinyağına batırdığı ekmeği ağzına atmadan. “Bir şekilde yok edilmemişse parmak olduğu sürece izini çıkarabiliyorlarmış. Yanmamışsa falan yani.”

“İzi çıkarmaları yetmez,” dedi Koray. “Sabıka kaydı yoksa...” Durakladı, Mutlu’ya baktı, sırtıttı. “Yandı gülüm keten helva.” Bakışlarında ne vardı, emin olamadı Mutlu. Alay? Meydan okuma?

İçten bir ilgi, bir dostluk kırıntısı yoktu ama. O kadarından emindi. Emin gibiydi.

Arkadaşlıklarının bittiğini ya da en azından eskisine hiç benzemediğini biliyordu. Üç ay sonra ilk defa birlikte vakit geçiriyorlardı.

Öğleden sonra bardo salonuna döndüklerinde İsmet Kerim, Koray adlı bir arkadaşının aradığını, büroda telefon beklediğini söyleyince şaşırmıştı. Aradığında Koray'dan gelen akşama buluşup kafa çekme davetine daha da şaşırmıştı.

Buluştuklarında, masaya oturduklarında, hâl hatır sorarken, havadan sudan konuşurken normal davranmışlardı. Hiçbir şey yokmuş gibi, akademiden yeni çıkmışlarmış gibi, her gün birlikteymiş, her gün konuşuyorlarmış gibi...

Neydi peki derdi bunun? Nereden çıkmıştı buluşma? Peki, diğer üçü, Hüseyin, Esat ve Osman neden yoktu yanlarında?

Parmak izi çıkarılsa bile ki Mümin'e bakılırsa kesin çıkarılırdı, elin sahibinin herhangi bir kaydı bulunmuyorsa, bir şekilde polise işi düşmemişse kimlik tespitinin yapılamayacağını biliyordu elbette. Daha ilk haftadan arka kalınlığı yüzünden elden kaçan suçlunun üzerine bir de siciline düşülecek kapanmamış dosya kaydı ihtimali ciddi canını sıkıyordu. Rahat görünmeye çalışarak bir daha omuz silkti. "Kısmet artık," dedi. "Cinayet mi, onu bile bilmiyoruz aslında."

"Niye?"

"Bulduğumuz el, sol el."

"E?"

"Başka bir şey de olabilir. Cezalandırma gibi."

Kaşları çatıldı Koray'ın. "Nasıl cezalandırma?" dedi. "Şeriat falan, öyle bir şey mi?"

"O da olur, mafyalı bir şey de olur."

"Elin sol el olmasıyla ne alakası var dediklerinin?"

"Bilmiyorum aslında... Belki öyle bir cezalandırma şekli vardır diye..."

"Ceza olsun diye kesip denize mi atmışlar yani? O niye?"

Dudak büktü Mutlu. "İhtimaller işte," dedi. "Dediğim gibi, bilmiyorum aslında, sadece düşündüm biraz." Fikrinin saçmalığını daha dillendirdiği anda fark etmişti. Bozuntuya veremeyecekti. "Esasen şimdilik tek bildiğimiz, maktulün yetişkin ve erkek olduğu, o kadar."

“İstanbul’da kaç yetişkin erkek var, biliyor musun?” Koray, Mutlu’nun fikrinin saçmalığının farkındaysa bile ki fark etmemesi imkânsızdı, her zaman yaptığıının aksine, dalga geçmemeye niyetli gibiydi. “Valla Allah kolaylık versin. Zor oğlum işiniz.”

“Öyle,” dedi Mutlu. Karşısında oturan meslektaşını okumaya, o güne kadarki ilişkileri ve son üç aydaki ilişkisizlikleri temelinde niyetini anlamaya çalışıyordu. Abartıyor muyum, diye düşündü. Alay etmemesi haricinde doğrudan bir terslik sezmiyordu Koray’da.

Rakısından bir yudum daha çekti. Eskisi kadar kötü gelmiyordu tadı. Tek tük sigara içmeye de başlamıştı.

Lokmalar ve yudumlarla geçen kısa bir sessizliğin ardından, “Yakalanmış senin pezevenk,” dedi Koray.

Dolu ağızla konuşmamak için başını salladı Mutlu. Lokmasını yuttu, peçeteyle ağzını silerken, “Yakalandı, yakalandı,” dedi. Sabri Ateş’in götürdüğü ilk vakadaki şüpheliden bahsediyordu Koray. Uğradığı bilinen yerlerde ve kayıtlı adresinde bulunamayınca ilk iş memleketi Gümüşhane’deki Emniyet Müdürlüğüne haber verilmiş ve adam birkaç gün sonra sahiden orada, baba ocağında ele geçirilmişti. Sabri Ateş kahveyi bizzat arayıp haber vermişti Mutlu’ya. “Dangalak,” demişti gülererek, “anasının yanına gitmiş sahiden.” Yakayı ele verince itiraf etmişti adam. O gün, orada konuştukları aşağı yukarı bire bir çıkmıştı: Çalıştırdığı kadıncağızın müşterilerden geleni eksik verdiğini anlayınca, vesaire. Yüzleşme, inatlaşma, kontrolden çıkan öfke, cinayet, pişmanlık, korku ve kaçış.

“Yağmurluklar da süper fikir bu arada,” dedi Koray bu sefer. Bir şekilde lafı bir yere getirmeye çalışıyordu sanki. “Bayıldım valla.”

“Eyvallah,” dedi Mutlu yarım ağız gülümseyerek. Arkası yazılı yağmurlukları başta Sabri Ateş, büronun çoğunluğu beğenmişti. Eldiven meselesinde gelen alaylı tepkiler kadar değilse bile ‘FBI mı yolladı?’ ‘İyice film oldu bu çocuk’ türü yorumlar da duymuştu. Biri yedek olmak üzere ikisini kendine

alıp ekibini giydirdikten sonra kalan altı yağmurluğu bıraktığı Sabri Ateş, yağmurlukları, 'İsteyen varsa alsın senden' diyerek Sedat Ulaş'a teslim etmişti. Ertesi gün Komiser Mahmut üçünü almıştı. Kalan üçü henüz boştaydı ama Mutlu, fikrinin diğer kısımlarda da duyulduğunu, ilgi çektiğini biliyordu. Hemen değil belki ama arkası yazılı siyah yağmurlukların önünde sonunda teşkilatta tutulacağını hissediyordu. Havalıydılar bir kere ve ayrıca, bir tür üniformaydılar: sivil çalışmanın getirdiği belli belirsiz kopukluk hissine merhem oluyorlardı.

"Cepten vermişsin bir de."

Omuz silkti Mutlu. "Pahalı değildi. İndirim de yaptılar."

"İndirim mindirim, helal valla... Üç tane daha kalmış, Sedat ağabeye söyledim, pazartesi alacağım onları. Benimkiler kesin söylenir ama ekip amiri değil miyim, sıkıyorsa giymesinler. Rengi de güzel. Lacivert üzerine sarı yazı olsaymış daha iyiymiş ama siyah beyaz da fena değil. Ağırbaşlı en azından." Sırıttı. "Sarı kırmızı olmadıktan sonra..."

Sahiden sohbete hevesli gibiydi Koray. Normal iki arkadaş, iki meslektaş, iki yoldaş, gündelik, sıradan konuşmalar... Kuş-kulanmaktan vazgeçmeli miydi artık? Lafı bir yere getirmeye çalışmıyor muydu? Yeniden arkadaş mı oluyorlardı? Daha doğrusu, kaldığı yerden devam mı edecekti arkadaşlıkları?

Birden gözüne ilişti, "Koray," dedi, eliyle çenesini işaret ederek. "Yoğurt bulaşmış."

Beriki peçeteyle bıyığının, Mutlu'nun işaret ettiği taraftaki ucunu sildi. "Çıktı mı?"

"Tamam."

"E," dedi Koray, peçetesini buruşturup yere atarak. "Takılıyor musun seninkilerle akşamları?"

"Benimkiler mi?"

"Ekibin işte. Mesai dışında diyorum, takılıyor musunuz? İçmeye falan..."

Kaşları çatıldı Mutlu'nun. Yapmamışlardı hiç öyle bir şey. Geceye sarkan vakalar çıkmadığında herkes mesai bitiminde

evine gidiyordu. Mümin evliydi; bildiği kadarıyla biri lisede, diğeri ortaokulda iki kızı, mazbut bir hayatı vardı. Ayhan'sa... Bekâr olması, Kasımpaşı civarında bir yerde oturması ve çok sigara içmesi haricinde Ayhan'a dair pek bir şey bilmiyordu. Zamanla nasılsa öğreneceğini düşünmüş, sormamıştı. Kuşku düştü içine. Öyle yapmaması mı gerekiyordu? Ekibiyle daha mı samimi olmalıydı? Kimse o yönde bir tavsiyede bulunmamıştı. Ne Sabri Ateş ne Sedat ağabey ne de ekibini devraldđı Arif Öztaş ekip içi yakınlıkla ilgili bir yorum yapmıştı. Emrindeki iki polis memuruyla ilişkilerinin doğal yoldan, kendi kendine gelişip ilerleyeceğini düşünmekle hata mı etmişti?

“Sen gidiyor musun?” deyiverdi safça.

“Yok ya,” dedi Koray ağzını çarpıtarak. “Benim elemanlar bildiğin sofı. Mesai bitti mi yallah. Nereye gidiyorlar, Allah bilir. Sormuyorum da. Doğru dürüst muhabbetleri bile yok. İş çıkmadığında bütün gün suspus oturuyoruz kahvede. Ne okey ne pişti. Gazete dergi okumaktan âlim olacağım yakında.” Kadehini kaldırdı, sırttı. “Şunu görseler var ya...” Bir yudum aldı. “Neyse. Mutlu, esas ne diyeceğim: Biliyorsun, iki ayda bir sürü ekiple çıktım. Hüseyin de çıktı. Esat ve Osman da...” Durdu bir daha, iç çekti. “Baba,” dedi, “biliyorum, epeydir doğru dürüst konuşmuyoruz. Bize kırgınsan haklısın.”

Nefesini tuttu bir an Mutlu. Ne oluyordu böyle? Özür mü diliyordu Koray?

“Diyeceğim,” dedi Koray, “yani, seni uyarmak istedim. Sabri Ateş'le nerelere gittin, bilmiyorum ama dikkat etmen gerekiyor.”

Kaşlarını çatı Mutlu. Ne diyordu bu?

“Nasıl yani?”

“Esat'la Osman'dan haberin yok, değil mi?” Elini hafifçe, dinle dercesine kaldırdı Koray. “Esat bir süredir iyi değildi. Tam nedir, bilmiyorum çünkü epeydir benle konuşmuyordu. Evde bile. Tanışmıyorduk sanki.” Bir daha durakladı, bezgince kaşlarını kaldırdı, derin bir nefes aldı. “İçine kapandı. İçki falan... Odasında radyo dinlemeler, dalıp gitmeler... Öyle şeyler

işte. Üstüne gitmedim. Bir iki defa sabah kalkamadı, Eyüp ağa-beye mazeret uydurmak zorunda kaldım. Allah'tan kurcala-madı kimse. Geçende Refik ağabey kenara çekti, arkadaşınla ilgilen, falan, dedi. İki defa olay yerinde kusmuş. Konuşayım, dedim, tersledi. Sonradan öğrendim, katlanamıyorum gibi bir şeyler de söylemiş galiba Sedat ağabeye. Anladığım kadarıyla gördükleri fazla geldi.”

“Cesetler falan mı?” dedi Mutlu.

“Valla kuştuğuna göre öyle şeyler herhalde, bilmiyorum... Dün istifa dilekçesi vermiş.”

“İstifa mı?”

“Evet. Hiçbir şey söylemedi bana. Nakil falan değil. Doğ-rudan istifa. Akşamına eşyasını toplayıp gitti herif. Doğru dü-rüst vedalaşamadık bile.”

“Hiçbir şey demedi mi sahiden?”

Kafa salladı Koray. “Anahtarını bıraktı, elde bavul, hiçbir şey demeden çıktı, gitti.”

Dudak büktü Mutlu. Ne demesi gerektiğini bilemedi. Temiz çocuktu Esat. Saf bile denebilirdi bazı açılardan. Ama kaldı-ramamış olması... Sekiz yıllık emeğini, onca çabayı, her şeyi bırakıp gitmesine, sekiz yıllık eğitime karşılık asgari sekiz yıl çalışma şartını hiçe sayıp tazminat ödemeyi göze almasına yol açacak ne görmüş olabilirdi? Saflığı, iyi niyeti zayıflığı mıydı? Başka kusurları mı gizlemişti? Gerçekte tanıyamamışlar mıydı sekiz senelik arkadaşlarını?

“Osman peki?”

“O ayrı hikâye,” dedi Koray. “Conta yaktı Osman.” Dirsek-lerini masaya dayayıp öne eğildi. “Ne oldu, onu bilmiyorum ama tahminim cukka işi gibi bir şey.” Tekrar doğruldu. “Tah-min ama sadece; günahını almayayım. Karı kız işi de olabilir, başka şey de. Bugün öğlen büroya geçmiştim, o zaman öğren-dim. Sedat ağabey söyledi. Ekibindeki memurları şarka sürmüş-ler, bunu da Köprü Koruma Şubesine yollamışlar. Ama neden, onu söylemedi. Artık ne bok yedilerse günahları boyunlarına.”

Mutlu bir kez daha Sedat Ulaşı'nın öğütlerini hatırlarken Koray önündeki paketten bir sigara çıkardı, yaktı, başını arkaya atarak dumanını havaya üfledi. "Beni götürdükleri yerlerde gördüklerimi düşünüyorum kaç gündür," dedi. Yüzü kararmıştı birden sanki. "Tanıştırdıkları insanlar..." Bir daha duraksadı. Doğru sözcükleri seçmeye çalışır gibiydi. "Ekiple başladığımdan beri görmedim o tür şeyler ama ileride olacağı kesin. Dedğim gibi, amir seni nerelere götürdü, kimlerle tanıştırdı bilmiyorum ama—"

"—içine girdiğimiz bokun karanlığını yeni fark ettin, değil mi?" dedi Mutlu birden lafa dalarak. Anlamıştı Koray'ın neden ıkındığını.

Başıyla onayladı Koray. "Esat'ın sadece ceset görmeye dayanmadığını zannetmiyorum," dedi. Bir nefes daha çekti sigarasından. Dumanı bu sefer burnundan verdi. "Bu dünya..." Bir daha durakladı. "Acayip insanlar var. Manyaklar, kötüler... Çok kötüler. Sadece sokaklarda da değil. Tehlike diz boyu. Bir yanda avantalar var, seni her türlü kullanmak isteyenler var. Kanmak, yolu şaşırmak kolay. Siyasi meseleleri hiç saymıyorum, onu daha ilk gününden kendin gördün zaten." Yine elini kaldırdı hafifçe. "Biliyorum, biliyorum, bunları biliyorduk zaten. Ama—"

"—teori başka, pratik başka."

"Evet... Osman'ın, yani tahmin ettiğim gibiyse tabii, avanta alması, Esat'ın dağılması... Hüseyin ne durumda, bilmiyorum ama ben..." Durdu, güldü bu sefer. "Beni biliyorsun işte... Her yola gelirim, her türlüyle hoşbeşim olur. Bir şekilde giderim, işimi halleder, yolumu bulurum." Bir daha durdu. Sırıttı. "Bıyıkların sebebini çoktan tahmin etmişsindir zaten. Ama sen öyle değilsin. Ne benim gibisin ne de diğerleri gibi." Bakışlarını hareketli, capcanlı, gürültülü, ışıltılı balık pazarına çevirdi. Birkaç saniye dalıp gitti sanki. Derken aklına gelen bir şeyi kovalamak istermiş gibi başını salladı, tekrar Mutlu'ya baktı. "Yani, diyeceğim, tamam, Sedat ağabey harika adam, Eyüp ağabey

de öyle. Sağ olsunlar çok yardım ettiler, pek çok zırvamızı hoş gördüler. Destek oldular. Öyle de devam edeceklerdir. Diğerleri... Diğerlerinin iyisi de var, kötüsü de. Ama sonuçta bizimkiler; aynı taraftayız. Dışarısı öyle değil, Mutlu. Orada yok hiç-biri. Sabri Ateş de yok. Yanında ekibin olsa bile tek başınasın. Karşına her türden pislik çıkacak. Sen bizden çok sonra çıktın, yeni çıkıyorsun, bazı şeyleri henüz görmediğini düşünüyorum.”

Hafifçe başını sallamakla yetindi Mutlu. Şaşkındı. Koray’ı ilk defa böylesine ciddi, böylesine büyümüş, böylesine kendisinin farkında görüyordu. Hoşuna gitmişti.

“Yanlış anlama,” dedi Koray kadehindeki son yudumu içtikten sonra. “Birbirimizi kollayalım, destek olalım, falan demiyorum. Ha, arkadaşız, devreyiz, yola birlikte çıktık, kollayalım, destek olalım yeri geldiğinde tabii ama—”

“—her koyun kendi bacağından mı diyeceksin? Biliyorum.”

Bu seferki gülümsemesinde biraz mahcubiyet vardı Koray’ın. Mutlu’yu en baştan, evet, elbette bilmeden anlamaya zorladığı şeyi, koskoca İstanbul Cinayet Büro bünyesinde de olsalar, ekip amiri de olsalar, Sabri Ateş ve diğerlerinden destek de alsalar nihayetine yapayalnız olduklarını ve başlarına gelebilecek her şeyin, her yönden, herkesten, büronun içinden ve sokaklardan hatta kendi ekiplerindekilerden bile gelebileceğini nihayet anlayabilmişti.

“Onun gibi bir şey. Ne bileyim, belki diyorum, arada mesela böyle buluşup dertleşiriz en azından.”

Hafifçe, çok hafifçe gülümseyerek onay verdi Mutlu. Değişmişti, büyümüştü belki ama Koray, aynı Koray’dı. Arkadaşı, se-kiz senelik yoldaşı geri dönmüş gibiydi. Tam aynı değildi gerçi ve öyle bir şey beklememesi gerektiğinin farkındaydı Mutlu.

Ama fark etmediği, bugün değil, çok sonraları bugünü hatırladığında anca fark edeceği bir şey vardı: Koray onca lafın arasında aslında sadece geçen üç ay için özür dileyip gelecekte yaşanabilecekler konusunda uyarmakla kalmıyordu. Esas özrü, uyarısı gibi, evet, geleceğe ama dahası, kendine yönelikti.

12 EKİM 1987, PAZARTESİ.

Kerim Kahve ve Bilardo Salonu, Fındıkzade. Saat, 10.02

Ayhan hızlı adımlarla içeri daldığında Mutlu, poğaçasının son lokmasını çiğnemekle meşguldü. Mümin, her zamanki gibi masaya serdiği gazetenin, her zamanki gibi spor sayfasını okuyor ve aralıksız söyleniyordu. Futbolla hiç, kulak dolgunluğu edinecek kadar bile ilgilenmemekle beraber ayıp olmasın diye, arada kafa sallayarak dinlemeye çalışan Mutlu'nun o ana dek duyduklarından anlayabildiği kadarıyla Mümin'in kızgınlığı, cimriliği yüzünden adı sanı duyulmamış bir İngiliz'i takımın başına geçiren bir başkanla ilgiliydi. Tamamdı, ilk yedi maçın altısını kazanmışlardı, iyi gidiyorlardı ama nereye kadar gidebilirdi ki bu takım? Genç çoktu bir kere ve tamam, gençlere güvenmek iyiydi, on beş sene sonra gelen şampiyonlukta ve iki sene öncekinde gençlerin payı büyüktü ama şampiyonluk için hem sahada hem kulübede tecrübeli, isim yapmış adam lazımdı. Hem ne kazanmıştı ki bu adam geçmişte? Hiç. Futbolculuğunda milli olmuşmuş da, antrenörlüğünde İngiltere genç milli takımını şampiyon yapmışmış da, bilmem hangi takımı, bilmem kaçınıcı kümeden bilmem kaçınıcı kümeye çıkarmışmış da... Gececektin onları; Türkiye'ydi burası, başka yerlere benzemezdi. Bu lige, bu ligi bilen adam lazımdı bir kere.

Ayhan elindeki ufak not defterini para destesiymişçesine neşeyle sallayarak geldi masaya. "Şef," dedi, "şansımız döndü nihayet." Defteri gazetenin üzerine attı, Mümin'in kızgın bakışlarına aldırmadan bir sandalye çekti. "Teknik Şubeden geliyorum. Daha doğrusu, önce oraya uğradım, sonra Karagümrük Karakoluna gittim."

“Kimlik tespiti mi?” dedi Mutlu.

“Karag  mr  k Karakolu mu?” dedi Mümin aynı anda.

“Valla büyük şans,” dedi Ayhan defteri gazetesinin üzerinden alıp a  arak. “  yle böyle değil. Kesik elin sahibi yıllar önce, ta yetmiş sekizde karakolluk olmuş. Parmak izi alınmış yani. Teknik   ubedeki arkadaşlarla cuma akşamüzeri konuştuğumda, pazartesi sabah bir uğra, demişlerdi. Gittim, bir baktım, dosya beni bekliyor.”

“Sahiden   ans,   ef,” dedi Mümin. Ayhan’ın not defterini üzerinden kaldırıp yana koyduktan sonra gazeteyi topladı, katladı, döndü, arkasındaki boş masaya attı. İsmet Kerim’in tüm eşyası on iki masa, bir çay ocağı, bir buzdolabı, bir tost makinesi ve iki bilardo masasından ibaret dikdörtgen mek  nının en dibinde oturuyorlardı. M  davimler kim olduklarını bildiklerinden, onlar oradayken arkalarındaki diğer masa ve hemen yanlarındaki ikinci bilardo masası boş bırakılıyordu. Bilmeyenler zaten geldiklerinde masada duran telsizi görür görmez salonun diğer taraflarının çok daha ferah olduğuna, gün i  ı  ını çok daha iyi aldığına karar veriyordu. Mutlu’nun selefi Arif   zta  ’ın Cinayet Büroya başladığı, büronun henüz masa olduğu yıllardan tanıdığı ve Mutlu’nun yeni öğrendiği üzere, mesai arkadaşlarının arasında adı, artık kim taktıysa ‘İskerim’ kalmış ve hatırlatıldığında neden   yle kaldığına cevap kabul edilebilecek küfürleri art arda dizmeye ba  layan elli dokuz yaşındaki Asayı   emeklisi İsmet Kerim, biri bilardo, diğeri normal iki masanın bazen bütün gün boş kalmasına, neyin ne olduğunu iyi bildiğinden, aldırımıyordu. “Yoksa sittin sene bulamazdık.”

“Teknik   ubedeki arkadaşların hakkını vermek gerek,” dedi Ayhan gözlerini kocaman a  arak. “Ebesininkine dönmüş o elden iz çıkarmak büyük i  , çıkardığın izi klasörler dolusu parmak iziyle teker teker karşılaştırmak daha büyük i  . Ama evet,   anssa şans tabii.”

Mutlu, kayıtlarda ne kadar parmak izi vardı, bilmiyordu ama çok, çok fazla olduğunu tahmin etmek kolaydı. Teknik   ubeye

gitmemiști hiç: elde büyüteç, yığınla dosya arasında karşılaş-tırma yapan memurlar canlandı hayalinde. Hafta sonu çalış-mışlardı anlaşılan. İlk fırsatta teşekkür etmek lazımdı. Şansa da bir teşekkür yollamak gerekiyordu ayrıca.

“Çalışana güler gerçi şans dediğin,” dedi Mümin. Az önceki görüşünü beğenmemiști herhalde. Bir kez daha arkasına döndü, üç parmağını kaldırdı: “İsmet ağabey, çay versene bize.” Tekrar masaya döndü. “Elin kaç günlük olduğunu da bulabilmişler mi?”

“En fazla bir haftalık, yazıyordu dosyada. Daha yeni de ola-bilirmiş. Üç günlük falan; daha yeni değil ama. Sen sormadan söyleyeyim: testere gibi bir şeyle kesildiğini de belirtmişler.”

“Başka?”

“Var, var,” dedi Ayhan. “Adli Tıp raporunu baştan sona oku-dum. El, sol el ya, hatırlarsanız yüzük yoktu elde.”

“Ama?” dedi Mümin.

“Ama izi varmış. Yüzüğün yani.”

“Onu nasıl anlamışlar o mosmor şeyde?”

“Bilmem, o yazmıyordu,” dedi Ayhan. “Anlayabildiklerine göre vardır yöntemi.” Not defterini açtı, birkaç sayfa çevirdi ve okumaya başladı: “Şimdi... Parmak izi kaydına göre elin sahibi, Volkan Tuncer diye biri. 1950 İstanbul doğumlu. Adresi belli, Karagümrük tarafında oturuyor. 1978’de bir kavgaya karışmış, karakolluk olmuş. O zaman alınmış parmak izleri.”

“Neymiş mesele?” dedi Mümin.

“Dosyada sadece rapor numarası vardı,” dedi Ayhan, “Ka-ragümrük Karakoluna o yüzden gittim zaten.” Defterinde bir sayfa çevirdi. “Oradaki memur arkadaşlar bilmiyor tabii. O za-mandan kimse kalmamış karakolda. Ama dosyayı buldular.”

“Sadede gel, Ayhan.”

Sırıttı beriki. “Sağ sol kavgası, ağabey,” dedi. “Ama öyle silahlı, örgütlü şeylerden değil. Mahalle içi. İfadeleri okudum. Olayın çıktığı sokağın esnafı, orada oturan iki öğrenciye saldı-rıyor. Anladığım kadarıyla dolduruşa gelmişler. İşte, uzun saçlı oğlanlar, vatan hainleri, komünistler, falan. Her zamanki şeyler.”

“Bu... Neydi adı?”

“Volkan Tuncer.”

“Saldıran gruptan mıymış?”

“Öğrencilerden biri olmadığını ne bildin?”

“E, 1950 doğumlu demedin mi? Yirmi sekiz yaşında olur 1978’de.”

“Çift dikiş okumuştur, ne biliyorsun?”

“Ayhan...” dedi Mümin, gözlerini kocaman açarak.

Sırıttı yine Ayhan. “Hayır, saldırın gruptan da değil, öğrencilerden de.”

“E?”

“Ayırmaya kalkanlardan.” Notlarına baktı bir daha. “Bu Volkan Tuncer aynı sokakta, bir matbaada çalışıyormuş. Kavgayı görünce araya dalmış. Sonra bizimkiler gelince hepsini toplayıp karakola almışlar.”

“Ayırma işi anlaşılınca salmışlardır.”

“Yok, yok, öğrencisi, esnafı, hepsi birbirinden şikâyetçi olunca topunu tıkıvermişler nezarete. İşte parmak izi, vesaire o zaman almışlar.”

“Arada kaynamış yani bizimki?”

“Öyle görünüyor. Ertesi gün salmışlar zaten.”

“İyi, peki,” dedi Mutlu, emekli polis memuru İsmet Kerim çaylarını masaya bırakırken. Yanında konuşulmasının sakıncası olmadığını öğrenmişti adamın. Sorulmadıkça fikir belirtmiyor, gereksiz gevezeliğe girmiyor, konuşulanlara kulak kabartmıyordu. “Adresi, kimlik bilgisi vardı, değil mi dosyada?”

“Vardı tabii, şef,” dedi Ayhan. “Yazdım hepsini.”

“E, ne diyorsunuz? Ne yapalım şimdi?”

“İlk iş adrese gitmek lazım,” dedi Mümin.

“Orası eyvallah da onu sormadım. Vaka hakkındaki fikrinizi sordum.”

“Cinayetlerde maktulün en yakınından başlamak lazım işe,” dedi Ayhan. “Yüzük izi olduğuna göre evlidir ya da boşanmıştır,

fark etmez. Kadınla konuşmalıyız önce. İlk şüpheli, her zaman maktulün en yakınıdır. Sonrasına ona göre bakarız.”

Memurunun bildiğini bildiği bariz hususları vurgulamasının taşıdığı düşünülebilecek imaya aldırmmayı seçti Mutlu. Takıldığı şey daha önemliydi.

“Testere?”

“Ne testeresi?” dedi Ayhan.

“Testereyle kesilmiş demiş ya adli tıp.”

“E?”

“Ağabey, kaç kadın testereyle adam kesebilir? Kemik falan?”

Mümin başını sallayarak, “Olmayacak şey değil ama doğru,” dedi, “epey kuvvet ister.”

“Mide de ister,” dedi Ayhan.

“Hem kuvvetli hem midesi sağlam kadın olmaz diyemeyiz tabii ama—”

“—ne manyaklar var ama gene de zor,” dedi Mümin. “Haklısın, şef. Erkek işi olması daha makul.”

“Öyle de olur, başka türlü de. Ama tabii önce kadınla konuşacağız.” Sezgileri başka bir şey var bunda; diyorlardı ve niye öyle dediklerine dair bir fikri yoktu. Sabri Ateş’in öğüdü aklındaydı. Önce en basit açıklamaya bakacaktı. “Karagümrük Karakolunda sordun mu kayıp ihbarı meselesini?”

“Sordum, şef. Yok.”

“Oo,” dedi Mümin, “o zaman kesin evde bir numara vardır.”

“Niye kesin?” dedi Mutlu. “Kayıp ihbarı yapılmadığı için mi?”

Ayhan’la Mümin, e, yani, dercesine baktılar toy ekip amirlerine.

“Yüzük izinden dolayı evli olduğunu varsayıyoruz ve kadın, âşığıyla veya ne bileyim, başka bir adamla bir olup kocasını öldürdü, doğradılar, gibi bir şey mi diyorsunuz? Yüzük niye yok o zaman?”

“E, tanınması zorlaşsın diye işte?”

“Ağabey, adamın cesedini doğrayıp yok etmeye kalkmışlarsa yüzüğü çıkarıp çıkarmamaları ne fark edecek?”

“Düşünememişlerdir.”

Mutlu arkasına yaslanıp kollarını kavuşturarak kafa salladı. “Peki. Dediğiniz olabilir, kabul. Ama ya başka bir şeyse? Mesela kadının, kocasının kaybolduğundan haberi yoksa?”

“Nasıl olacak o?” dedi Ayhan.

“Dur, Ayhan,” dedi Mümin. “Haklı olabilirsiniz, şef. Adam herhangi bir sebeple evinden ayrılmış olabilir. Karısının adamı merak etmesi için bir sebep olmayabilir.”

“Bir haftalık diye düşünmeyin eli,” dedi bu sefer Mutlu. “Rapora göre üç günlük de olabilir.”

“Yani?”

“Adam matbaada çalışmıyor muymuş? Belki geceli gündüzlü çalışıyordur. Yahut geceleri çalışıyordur.”

“Rapor dokuz yıllık, şef,” dedi Mümin. “Orada çalışmıyor da olabilir artık.”

“E, daha iyi,” dedi Mutlu. “Başka, evinden uzak kalmasını gerektirecek bir işte çalışıyordur belki. Denizci olabilir mesela. Veya şehir dışında, bir inşaatta falan çalışıyordur.”

“TIR şoförü olabilir,” dedi Mümin, genç ekip amirine takdirle bakıp onayla kafa sallayarak.

“Anladım,” dedi Ayhan. “Şehirden şehre gezen satıcılar da olabilir o zaman. Tencere, tava...” Durdu, kaşları çatıldı. “E, o zaman—”

“Mesele bambaşka bir şey çıkabilir, evet,” dedi Mümin.

“Evli bile çıkmayabilir,” dedi Mutlu. “Ama evet, önce onları saptamamız lazım. Evliyse elbette önce karısıyla konuşmalıyız. Sonuçta oturarak bulamayacağız nasılsa.”

12 EKİM 1987, PAZARTESİ.

Karagömrük. Saat, 11.39

Ayhan'ın kontağı kapamasıyla *gel benim yârimde* sustu Özdemir Erdoğan. Sokak تنها, varana kadar geçtikleri ve diğer günlerde gördükleri sokaklardan farksız, soluk renkli apartmanları bitişik nizam dizili, alelade bir sokaktı. Dosyadaki adreste belirtilen bina yirmi metre kadar ilerilerinde, sollarında kalıyordu.

Mutlu yanına dönerek, “Hemen girmesek mi diyorum,” dedi, başıyla arkayı işaret etti. “Şurada bakkal var; bir konuşsak mı mesela? Ne dersiniz? Volkan Tuncer en az dokuz yıldır burada oturuyorsa büyük ihtimalle tanıyordur. Taşınmışsa bile hatırlayabilir hatta belki nereye gittiğini biliyordur. Aile içi bir cinayet söz konusuysa karısıyla önceden bir şeyler bilerek konuşmak daha iyi olabilir.”

“Valla olabilir, şef,” dedi Ayhan.

En kıdemlileri olan Mümin'e baktılar dönüp. Mümin siz bilirsiniz dercesine omuz silkerek, “Olur,” dedi. “Ama yağmurluklarla çıkmayalım, durduk yerde ilgi çekmeyelim.”

“Telsiz?” dedi Mutlu elindekini kaldırarak.

“Hepten gizli gitmiyoruz, şef. Sokak تنها zaten; sadece pencerelerden falan bakanların dikkatini çekmeyelim, gereksiz yere merak uyandırmayalım, geldiğimizi ilan etmeyelim, yeter.”

Dükkânda tezgâhın ardında oturmuş sigara içen orta yaşlı, zayıfça bir adam, bakkaldı herhalde, dışında kimse yoktu.

“Selamünaleyküm,” dedi Mutlu girer girmez.

“Aleykümselam,” dedi bakkal kalkarak. Sigarasını teneke küllüğe bırakırken Mutlu’nun elindeki telsizi gördü. Bakışları genç komiser yardımcısının yüzüne ilave sorularla döndü.

“Polis,” dedi Mutlu tezgâha yaklaşarak. “Volkan Tuncer, diye birini tanır mısın? Halıcı Apartmanı’nda oturuyormuş”

“Hayırdır, komiserim? Bir şey mi oldu?”

“Hayır, hayır,” dedi Mümin, Mutlu’nun arkasından. Eşikte duruyordu. Ayhan dışarıda kalmıştı; sigarasını yakmış, sokağı süzüyordu. “Tanıyor musun, tanımıyor musun?”

“Tanıyorum.”

“Kimin nesidir, söyle bakalım.”

“Valla,” dedi bakkal omuzlarını kaldırarak, “tanıyorum, dedim ama öyle çok yakından değil. Arada alışverişe gelir. Sakin, kendi halinde biridir. Bir kötülüğünü görmedim yani. Ne oldu, komiserim, bir şey mi var?”

“Komiser o,” dedi Mümin başıyla Mutlu’yu göstererek.

“Necidir bu Volkan Tuncer?” dedi Mutlu hiç beklemeden. “Kim tanır bu mahallede?”

Bakkal bir an düşündü, “Komiserim,” dedi, “isterseniz iki dakika bekleyin, Reşat gelir birazdan servise, ona sorarsınız. Doğrusunu o bilir.”

“Reşat kim?”

“Halıcı’nın kapıcısı, komiserim.”

“Yok, ya, komiserim, ya,” dedi Reşat. Yılışıklıktan çakallığa, akla gelecek her türlü nahoşluk, her yanından akıyordu. Sepetini yere bırakmış, bakkalın tezgâhına dayanıp hafifçe kaykılmıştı. Polisle değil, enseye tokat arkadaşlarıyla konuşuyordu sanki. “Ne matbaası? Volkan Bey oradan çıkmalı seneler oluyor. Dediğiniz olayı da hatırlıyorum. Hanımını karakola ben götürmüştüm.”

Mutlu içini kaplayan tekme tokat girişme arzusunu bir daha bastırdı. Adam elinde sipariş defteri ve sepetiyle dükkâna girdiği andan beri iticilik saçıyordu etrafına.

“Mithat Efendi!”

Hepsi birden kadın sesinin geldiği yöne baktı. Dışarıda ikinci sigarasını tütüren Ayhan’ın önüne doğru naylon çamaşır ipine bağlı bir sepet sarkmış, hafifçe sallanıyordu.

“Bir dakika, komiserim,” diyen bakkal aceleyle tezgâhın arkasından ayrıldı, kapıdan kafasını uzatıp yukarı baktı.

“Bir ekmek, bir Maltepe, bir kutu da çay,” dedi ses.

“Hemen, abla,” dedi bakkal, sepetteki parayı aldı, aceleci adımlarla içeri daldı, ekmekle yarım kiloluk çay kutusunu tezgâha koydu, tezgâhın arkasına geçti, sigarayı aldı, parayı açtığı kasaya koydu, para üstünü çıkardı, gidip hepsini, bekleyen sepete yerleştirdi ve “Abla, tamam,” diye seslendi.

Sepet yükselirken içeri döndü bakkal. “Kusura bakmayın, komiserim,” dedi. “İş işte...”

“Tamam, tamam,” dedi Mutlu, yarıda kesilen lafın kaybettirdiği ritme içinden söverek. “Geç yerine. Şimdi... Necidir peki bu Volkan, ne iş yapar?”

“Satış,” dedi Halıcı Apartmanı kapıcısı duraksamadan. “Ne oldu, komiserim, bir şey mi oldu Volkan Bey’e?”

“Ne satışı?”

Sorusuna cevap alamayışına aldırmamış görünüyordu Reşat. Dünya umurunda değildi sanki. “İşte, bilezik, kolye, mücevherat...”

“İncik boncuk mu yani?” dedi Mümin. Reşat dükkâna girince eşikten ayrılmış, Mutlu’nun yanına gelmişti.

Ne diyorsun ya sen, dercesine kaşları kalktı Reşat’ın. “Yok, komiserim, olur mu öyle şey?” dedi. “Mücevherat dedim ya. Altın, pırlanta, falan.”

“Kuyumcu yani?” dedi Mutlu.

Gene sırttı kapıcı. “Cık,” dedi, “öyle değil. Malını alıp gider Volkan Bey.”

“Nereye gider?”

“İşte, Karadeniz genellikle bildiğim. Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu—”

“Ha, çantacı yani,” dedi Mümin adamın lafını keserek.

Yüzünü ekşitti Reşat. “Öyle değil, komiserim,” dedi Mutlu’ya bakarak. “Çantacı deyince seyyar satıcı gibi oluyor. Gariban tayfası gibi anlaşıyor.”

“Ama öyle değil bu Volkan, öyle mi?” dedi Mutlu.

“Değil tabii. Ev Nurdan Hanım’ın, o ayrı ama sıkıntıları yoktur yani para açısından.” Bakkala bu polisler de amma cahil ya, der gibi bir bakış attı. “*Beemve* çekti altına geçen yaz başında, aha orada, apartmanın önünde duruyor. Elden düşme gerçi ama...”

Mutlu, bahsi geçen mesleğin ne kadar kazandırdığını bilmiyordu. İlgili aracın yönünü işaret amacıyla kalkan ele aldırmadan, yalancı bir takdir ifadesi takınarak, “Sen bayağı tanıyor sun yani bu Volkan Bey’i,” dedi.

Pek bir kabardı Reşat. “E, emanetine göz kulak oluyoruz, komiserim. Tanıyoruz elbette.”

Kapıcı Reşat’ın göz kulak olduğunu, her ne ihtiyacı varsa karşıladığını iddia ettiği emanetin kapıyı açtığı andaki merak ifadesi, kapısını çalanın kim olduğunu öğrenmesiyle samimi, en azından samimi görünen bir endişeyle karardı.

“Bir şey mi oldu? Hakan mı yoksa?”

Geveze ve yılışık Reşat’tan Volkan Tuncer’in dokuz yaşında, biraz haşarı bir oğlu olduğunu ve oğlanın ve kadının adlarını öğrenmişlerdi. Ötesi, bir hafta önce, Karadeniz’e, satışa gitmek üzere evden çıktığını da biliyorlardı: Volkan Tuncer her ayın başlarında Topkapı’dan otobüse atlıyor, Samsun’dan Hopa’ya kadar Karadeniz kıyısını dolaşıyor, ardından içeri dönüp

Artvin'e geçiyor, yolu üzerindeki şehir ve kasabaların kuyumcularına uğrayarak türlü mücevherat ve takı satıyordu.

Karısının veya başka birinin kayıp ihbarı yapmamış olmasının bir açıklaması vardı artık. Mutlu'nun tahmini doğru çıkmıştı.

“Oğlunuzla ilgili değil, endişelenmeyin,” dedi Mutlu. “Girebilir miyiz?”

Kadın bir an boş baktıktan sonra sessizce yana çekildi.

Mutlu, alelade bir aile ziyaretine gelmişçesine rahat bir tavırla serbest eliyle duvardan destek alarak ayakkabılarını çıkardı, sağ ayağıyla yan yana getirip kenara doğru itti.

Kendi evine veya baba ocağına giriyormuş gibi gir, şef, demişti Mümin, kapıyı çalmalarından hemen önce. Her şey senin kontrolündeymiş gibi. Her yeri gayet iyi biliyormuş, herkesi tanıyormuşsun gibi. Biraz öyle git, açıklama falan yapma. Sonra lafa gir. Arif ağabey öyle yapardı, işe yarar.

Komiser yardımcısının rahatlığının, genç görünüşüyle ve elindeki telsizle birleşip kafalardaki polis imgesiyle karşı karşıya getirilmesinin afallatıcı etkisini bir kez daha görüyordu Mutlu. Önceleri canını sıkmıştı ama bu sefer işine yarayacak gibiydi.

Portmantonun dibindeki çift haricinde, herhalde Volkan Tuncer'inkilerdi, terlik yoktu görünürde. Soracaktı Mutlu ama kadının endişeli bakışları karşısında vazgeçti. Çorapları temizdi nasılsa. Memurlarıninkilerin de öyle çıkmasını umarak Nurdan Hanım'a doğru ilerledi. “Ne tarafa geçelim?”

Nurdan Hanım bir anlığına gözlerini kırptırdıktan sonra toparlandı, “Böyle gelin, lütfen,” diyerek koridora ilerledi, sollarında kalan ikinci kapıyı açtı.

Şimdilik en azından sol elinden mahrum Volkan Tuncer'in mesleği akla başka ihtimalleri de getirdiğinden doğrudan lafa girmemeye karar vermişlerdi.

Tahminen evin beyine ayrılmış koltuğa oturdu Mutlu. Nurdan Tuncer, ortadaki sehpa dura duran boş çay bardağıyla içi kırıntılarla dolu tabağı alıp kenardaki büfeye koyduktan sonra Mutlu'nun çaprazında kalan üçlü koltuğa, koltuğun Mutlu'ya en

uzak köşesine ilişti. Mümin ikisine eşit mesafede, ayakta kalmayı yeğledi. Ayhan'sa salona girmemişti bile. Bakkalda yaptığı gibi dışarıda, salonun kapısında duruyordu.

“Nurdan Hanım,” dedi Mutlu, kadın oturunca. “Eşinizle görüşmek istiyorduk.”

“Volkan şehir dışında,” dedi kadın. Endişeli miydi, sanki ama tam da değil gibiydi. “Bir şey mi oldu, memur bey?”

“İş için mi?” dedi Mutlu kadının sorusuna yine cevap vermeden.

Başıyla evetledi Nurdan Tuncer. Otuzlu yaşlarının ortalarındaydı. Çok dikkat çekecek bir yanı yoktu. Mutlu ilk görüşte pek güzel olmadığını düşünmüştü. Şimdiyse tepkilerini ölçme umuduyla daha dikkatli bakıyordu: ilk düşüncesinde yanılma-
dığına karar vermek üzereydi.

“Ne işle meşguldür eşiniz?”

“Ne olduğunu söyleyecek misiniz, memur bey?”

Cevabını bildiği soruları uzatabilirdi Mutlu. Kapıcıdan bir sürü şey öğrenmişlerdi. Adam özellikle Nurdan Tuncer'i iyi tanıyordu çünkü apartmanın yirmi iki yıllık kapıcısıydı ve apartmandaki on iki dairenin üçü, giriş katında bir ve birinci katta iki daire, Volkan Tuncer'le oturduğu dâhil, Nurdan Tuncer'in ailesine aitti. Yirmi üç sene önce, bina yapıldığında, Reşat'ın bildiği kadarıyla bir miras parasıyla almışlardı daireleri. Hali vakti yerinde sayılabilecek insanlardı. Memur emeklisi babası, annesi ve askerden yeni dönen küçük kardeşi giriş katında oturuyordu. Diğer dairedeyse kiracı vardı. Ortanca kardeşi yıllar evvel evlenip koca evine gitmişti.

Aile Nurdan Hanım'la Volkan Bey'e daireyi on bir sene önce evlendiklerinde, içindeki kiracıyı çıkararak vermişti. Volkan Tuncer'i o zamandan beri tanıyordu kapıcı Reşat ve dediğine göre dürüst, çalışkan, sakın, vicdanlı bir adamdı. Onca sene hiçbir kötülüğünü görmemişti. Evet, dokuz yıl önceki olayı hatırlıyordu ve yine evet, zaten daha önce öğrendikleri gibi Volkan Tuncer'in olayla ilgisi, kavgayı ayırmak, iki üniversite

öğrencisini dayaktan kurtarmaya çalışmaktan ibaretti. Haber geldiğinde anne adaylığı henüz öğrenilmiş Nurdan Hanım ve babası Sezai Bey'le beraber karakola gitmiş, o zamanki karakol amiri komiserin, getirilen grupta herkesi barıştırmaya çalışırken sinirlenip saldırgan, mağdur ve iyi niyetle araya dalıp ayırmaya çalışan kimdir bakmadan herkesi nezarete attırdığını öğrenmişti. Zaten ertesi sabah neyin ne olduğu anlaşılmış, Volkan Bey salıverilmişti.

Yarım saate yakın, bakkalın dinlediğine aldırmadan hatta dinlemesinden, ne önemli adam olduğunu görmesinden memnun anlatmıştı kapıcı Reşat. Volkan Tuncer, beş veya altı sene önceydi galiba, tam emin değildi, matbaadaki işini bırakıp şimdiki işine, seyyar satıcı veya mühim birilerinin dalkavuşu havası vermesine rağmen başka adı olmayan, başka ad aranma gereği duyulmamış çantacılığa başlamıştı. Sonra bayağı düzelmişti durumları. Şimdi, ondan duymuş gibi olmayacaklardı ama Reşat, Volkan Bey'in bu işe başlamasından önceki dönemlerde, matbaada çalışırken hanımından ve kayın ailesinden içgüveysi muamelesi gördüğünden kuşkulandı hep. Yok, öyle belli, bildiği, bizzat gördüğü bir şey yoktu ama nasıl demeliydi, görünen köy kılavuz istemezdi: kayınpederin lütfuyla kira ödemeden oturmak bile başlı başına şeydi yani. Erkek adamın eli para tutmadı mıydı hanıma söz geçirmesi zorlaşırdı. Şimdi, gene ondan duymuş gibi olmasınlar ya, Nurdan Hanım, sağ olsun, biraz şımarık bir kadındı. Annelik biraz değiştirmişti belki, aile içinde, kocasının yanında nasıl davranıyordu, Reşat o kadarını bilmiyordu tabii. Ama bir gün bile asık suratlı görmemişti Volkan Bey'i. Ha, şimdi, biraz şımarıktır, demişti ama Allah'ı var, Nurdan Hanım'ın da ters bir şeyini görmemişti.

Reşat'a kalırsa yeni işi her açıdan iyi gelmişti Volkan Tuncer'e. Hem eli para görmüştü hem de ayda bir, on on beş günlüğüne evinden, özellikle kayınpeder ve kayınvalideden uzaklaşabiliyordu. Tebdili mekânda ferahlık vardı, değil mi? Efendim? Yok, yok, demişti Reşat, hiç sanmıyordu Volkan Bey'in iş gezilerinde başka işlerle uğraşacağını. Erkek adamdı, tamam ve

yaptıysa elinin kiriydi ve günahı boynunaydı sonuçta ama öyle biri değildi, ı-ıh, yapmazdı öyle şeyler.

Evet, şimdi de iş gezisindeydi. Karadeniz. Pazartesi öğleye doğru gitmişti. Genelde öyle yapardı: her ayın başlarında gider, yaklaşık iki hafta sonra dönerdi. Kalan vaktini evde, ailesiyle geçirirdi. Arada çıktığı olurdu ama nereye, onu bilmiyordu Reşat. Çok çıkmıyordu zaten. Nasıl? Yok, amirim, öyle kahve, falan gibi şeylerle işi olmazdı Volkan Bey'in. Karı koca çıktıkları olurdu, evet, evet, tabii. Oğlanla da çıkarlardı. Hafta sonları. Parka, pikniğe falan götürürlerdi çocuğu.

Mutlu'nun azıcık pohpohlaması yetmişti Reşat'a: bildiği ne var ne yok anlatmış, Volkan Tuncer'e ne olduğunu, polisin neden gelip hakkında soru sorduğunu kurcalamak ya bir daha aklına gelmemiştir ya da kurcalamasının bir işe yaramayacağını anlamış, nasılsa sonunda öğreneceğini düşünerek sessiz kalmayı seçmişti.

Geveze ve yılışık Reşat sayesinde Nurdan Hanım'ın karşısına bayağı donanımlı oturmuştu Mutlu. Dinlediklerinin yarısının palavra olabileceğinin farkındaydı elbette. Ama hiçbir şey bilmeden sorguya kalkışmaktan iyiydi böylesi. Yalanlar, palavralar ortaya çıkardı nasılsa bir yerde. Cevaplarını bildiği sorular sormak, kurt sorgucuların yöntemiydi. Yalanı tespitte yarıyordu.

Lafı, kadına cevap vermeden sormayı biraz daha uzatmaya niyetliydi ama birden vazgeçti. Öyle geldi içinden ve tam geliş sebeplerini söyleyecekken kapı zili çaldı.

12 EKİM 1987, PAZARTESİ.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 16.27

Kapı tıklatma gibi bir alışkanlığı yoktu Sabri Ateş'in. Öyle bir şey yapmasını bekleyen de yoktu zaten büroda.

"E," dedi girer girmez kapıyı kapayarak. "Nedir vaziyet, beyler?" Tespihi elindeydi ve yakası, soğuyan havaya rağmen her zamanki gibi göğsünün ortasına kadar açıktı.

Sabri Ateş odasına çat kapı dalıyorsa yaşça büyüğü, rütbece küçüğü Eyüp Aşan da amiri karşısında ayağa kalkmıyordu. İlla aranacaksa göbek vaziyetinden kaynaklanan zorluğu, derhal ayağa fırlamayışına bahane edilebilirdi zaten. Ama karşılıklı bir inatlaşma söz konusu değildi; Mutlu ilk fark edip sorduğunda Sedat Ulaşmış öyle demişti. Adı konmamış bir anlaşma gibiydi aralarında, o kadar. Yaşa, tecrübeye hürmet... Saygısızlık, hoşlanmama gibi bir durum söz konusu değildi kısacası.

Ceketi ve kabını askılıkta, iki ayrı elbise askısına özenle asılmış Tahkikat amiri Başkomiser Eyüp Aşan, bağlı bulunduğu amirine cevap yerine, amir girdiği anda ayağa fırlamış, ceketini hızla iliklemiş, bekleyen Mutlu'ya baktı.

Yutkundu Mutlu. Amirlerinin, ağabeylerinin verdiği desteğin, başarısını beklediklerinin farkındaydı ve hepsine müteşekkirdi. Kolay vakalar, eh, adı üzerinde, kolaydı ama bu, farklıydı ve çetrefilli görünen ilk vakasında çuvallamaması sırf kendisi için değil, onlar için de önemliydi.

"Pek bir şey çıkaramadık ağabey sorgudan," dedi. Bir şey çıkmayacağını, Nurdan Hanım'ın masum olduğunu büroya, sorguya getirirlerken, daha ekip otosundayken sezmişti. Ya da

hissetmişti. Sedat Ulaş'ın tavsiyelerinden bir diğeri bu: Sezgiler önemlidir, demişti ak saçlı azman İstanbul beyefendisi. Gerçek dostlarıdır. Olgulara, bilgilere, somut delillere, gördüklerine elbette güvenecek, onlara göre hareket edecek sin elbette; sonuçta işimiz kanıtlamak. Ama içindeki sese sakın kulağını tıkama.

İçindeki sesi dinleyerek girmişti ilk sorgusuna. Hata mıydı? Belki.

“Kimle girdin sorguya?”

Bir anlığına Eyüp Aşan'a kaydı gözü. Bir anlığına. Tereddüt.

Kaçırmamıştı elbette Sabri Ateş. “Yalnız mı girdin?”

“Yalnız girdim, ağabey.”

Cinayet Büro Amiri, niye çocuğun yalnız girmesine izin verdin, niye yanına tecrübeli birini katıvermedin dercesine, pek ters baktı Tahkikat Amirine.

Bir altmışlık Tahkikat Amiriye pos bıyıkları altından dudak büküp kaşlarını kaldırarak, istersen elinden tutup çiçe de götüreyim bir dahaki sefere dercesine omuz silktili.

Sabri Ateş'in bakışları lahavle çekerek döndü Mutlu'ya. Ellerini arkasında kavuşturdu. Gene, “E?” dedi. Tahkikat amirinin ufak sayılabilecek makam odasında bir anlığına sadece tespihin şıkırtısı duyuldu.

“Ağabey,” dedi Mutlu bir daha yutkunarak. Yanında bürodaki pek çok kişiden daha fazla vakit geçirdikten ve özel bir konumda görüldüğünü kavradıktan sonra artık Sabri Ateş'ten herkes kadar çekinmiyordu ama yine de... “Maktulün hanımıyla epey konuştum. Bir şeyden haberi yok bence.” Yine gözü kaydı Eyüp Aşan'a. Hafifçe, anlat, oğlum, çekinme, dercesine gözlerini kapayıp açtı Tahkikat Amiri. “Aslında ortada bir maktul var mı, ondan da emin değiliz.”

“Ceset yoksa cinayet de yok diye mi?”

“Evet, ağabey.”

“Tek eli kesik, sargılı falan dolaşıyor olabilir mi diyorsun bu... Neydi adı herifin?”

“Volkan Tuncer, ağabey. Olamaz diyemeyiz açıkçası.”

“Hastanelerden falan bir şey çıkmamıştı yanlış bilmiyorsam.”

“Çıkmadı, ağabey. Ama hastanesiz halledilmiştir belki.”

Yüzü buruştu Sabri Ateş’in. “Eh,” dedi, “düşük ihtimal de olsa doğru. Peki, anlat bakalım.”

Reşat’tan öğrendiklerini, Nurdan Hanım’ın biraz şımarık olması hariç, hemen hepsi doğrudu ve kadının anlattıklarını aktardı Mutlu. Neden geldiklerini söyleyeceği sırada kapı çalınmış, anlaşıldığı kadarıyla geveze kapıcının yetiştirmesiyle durumu öğrenip meraklanan Nurdan Hanım’ın babası, emekli memur Sezai Gümüşdere ile askerden yeni döndüğünü öğrendikleri oğlu, Nurdan Hanım’ın küçük kardeşi Nurol Gümüşdere gelmişlerdi. Mutlu merakla salona girmelerinin ardından geliş nedenlerini söylediği anda Nurdan Hanım oturduğu yere yığılıvermişti. Görebildiği kadarıyla babasıyla kardeşinin tepkileri de samimiydi. Ayhan ve Mümin de aynı fikirdeydiler. Kolonya ve hafifçe sarımsalar sayesinde kadını ayılttıktan sonra, evde arama yapmak için izin istemişti Mutlu. Kimse itiraz etmemişti. Ardından esas sorgu için kadını buraya getirmişlerdi. Israrı üzerine babasını da almışlardı yanlarına.

“Babayı da aldınız mı sorguya?” dedi Sabri Ateş.

“Aldık, ağabey,” dedi Mutlu. “Mümin ağabeyle Ayhan ağabey sorguladı.”

“Ve?”

“Damadını başlarda pek sevmediğini, kızıyla para için evlenen çulsuzun teki olarak gördüğünü kabul ediyor. Ama sonraları değişmiş fikri. Çalışkan, namuslu gibi şeyler söylemiş damadı için. Karısının normal ölçüde kaynanalık ettiğini de kabul ediyor. Ortada cinayete varacak bir şey var görünmüyor.”

“Yollamadınız, değil mi daha?”

“Yok, ağabey. Bekleme odasındalar. Çay ikram ettik.”

“İyi, peki. Sen ne diyorsun?”

“Kesik eli bulduğumuzu ve cinayet ihtimalini söylediğimizdeki şaşkınlığı, kızının bayılması kadar samimiydi bence. Rol yaptığını zannetmiyorum. Mümin ağabey sorguda sıkıştırmış. Nurdan Hanım’ın cinayeti taammüden değil, kazayla işlediğini biliyoruz, hâkim ona göre yumuşak davranacaktır ama sonuçta hapse girecek, oğlun genç; kızınızı kurtarmak için adamı birlikte kesip parçalarını sağa sola attığınızı biliyoruz, deliller ortada, bak, küçücük torunun var, anasız babasız kaldı, bir de üstüne hem dedesiz hem dayısız bırakma onu, yakma oğlanın gençliğini, itiraf et, suçu üstlen, gerisini biz hallederiz, oğlunu kurtarırız en azından, vesaire. Adam yemin billah etmiş. Sonuçta hem Mümin ağabey hem Ayhan ağabey benimle aynı kanıya vardılar.”

Kaşları çatıldı Sabri Ateş’in. Mutlu’dan pek çok şey kaçabilirdi. Sorması gereken her şeyi sormamış olabilirdi; tecrübesizdi henüz, normaldi ama Mümin’le Ayhan öyle değildi. Büroda biri yirmi, diğeri on küsur yıl doldurmuş, sayısız vakada çalışmış, kim bilir kaç sorguya girmişlerdi; kararları fazlasıyla güvenilir türdendi.

Emekliye ayrılan Arif Öztaş’la konuşup var görünen cevherinin ortaya çıkması için dikkatle tıraşlanması gerektiğine inandığı Mutlu’yu onlara emanet etmesi bu yüzdendi.

Cinayet Büro Amiri iç çekti, iki adım atıp başkomiserin masasının önündeki iki sandalyeden birine, Mutlu’nun az evvel kalkıp yanında dikilmeye devam ettiğine değil tabii, bacaklarını geniş açarak oturdu, arkasına yaslandı, kolunu masaya dayadı, bıyıklarını sıvazladı. “İyi, ne diyorsun o zaman, anlat bakalım.”

“Şimdi, ağabey, dediğim gibi, sorgudan önce öğrendiklerimizin üzerine, işe yaraması anlamında demek istiyorum, pek bir şey koyamadık esasen. Volkan Tuncer’in, karısının dediği gibi geçen pazartesi öğleye doğru evinden çıktığının tanıkları var. Döndüğünü görense yok.”

“Kim görmüş gittiğini?”

“Apartmanın kapıcısı.”

“Güvenilir biri mi?”

“Bana sorarsan değil, ağabey; yılışık, çenebaz herifin teki. Ama aileyi çok uzun süredir tanıyor, güvenlerini kazanmış sonuçta. Artı, cinayet işlemekle kazanacağı bir şey yok.”

“Dur orada,” dedi Eyüp Aşan. “Oğlum, bu adam elinde altın dolu çantayla çıkmıyor mu seyahate? Daha ne sebep olsun?”

“Haklısın, ağabey ama Volkan Tuncer’in gidişinin tek şahidi o değil. Adamın gittiğini kapıcının karısı da görmüş, bakkal da. Mahallede kapsamlı soruşturma yapmadık, başka gören de çıkabilir. Volkan Tuncer’in karısından önce hem bakkal hem kapıcının karısıyla konuştuk. Bir şekilde bir dümen dönmüşse ve kapıcının karısıyla bakkal da işin içindeyse diyeceksin, biliyorum. Ama dediğim gibi, kapıcı yılışık bir tip. Geveze de. Konuşurken azıcık yağladım, böbürlene böbürlene anlattı bir sürü şeyi. Volkan Tuncer’in karısına da sordum; küçüklüğünden beri tanıyormuş adamı. Hiç zannetmiyorum oradan bir şey çıkacağını.”

“Kapıcının, karısının ve bakkalın ifadelerine inandık yani?” dedi Sabri Ateş.

“Valla açıkçası yalan söylemeleri için bir sebep göremedim şahsen. Ama haklısın, ağabey, inanmak zorunda değiliz.”

“Peki, geçelim onu, kadın? Maktulün karısını soruyorum. Haline acıyıp sıkıştırmadın, değil mi?”

“Sıkıştırdım, ağabey ama evet, çok değil. Gerek kalmadı çünkü. Dediğim gibi, kocasının öldürülmüş olma ihtimali falan, bayağı fena oldu. Düştü, bayıldı. Sonrasında da çok ağladı. Evde, buraya gelirken, sorguda...”

Ağlamasına inanmış mıydı yani? İnanmıştı. Bir kere küçük bir çocuk vardı ortada. Daha otuz altı yaşında dul kalmak ayrı, çocuğun yetim kalması ayrı darbeydi. Artı, kadıncağızın, tamam, başının üstünde dam vardı ve ailesine sığınabilirdi elbette ama sonuçta eşininki dışında geliri yoktu. Volkan Tuncer’in satmaya götürdüğü altın, kadının dediğine göre iki

kiloydu. Biliyordu çünkü kocası altı senedir hep aynı miktarla satışa gidiyordu. Onun için öldürse eline geçecek miktar tamam, az buz değildi ama katil olmaya değer miydi, ona pek akli yatmıyordu Mutlu'nun. Konuştukları kişilerden öğrenebildiklerine göre ailenin para sıkıntısı olmaması ayrı, geçimsizlik, içki, dayak gibi nahoş sonuçlara yol açabilecek türden belirgin başka bir sıkıntısı da yoktu. Karısının ailesiyle başlarda iyi geçinememiş olabilirdi Volkan Tuncer. Ama sonra düzelmişti ilişkileri anlaşıldığı kadarıyla. Karısı için Volkan Tuncer'i öldürmek, bir bakıma altın yumurtlayan kazı veya tavuğu kesmekten farksızdı. Ailenin de belirgin bir sebebi var görünmüyordu şimdilik: babanın emekli maaşına ilaveten bir dairenin kira geliri vardı. Varlık içinde yüzmüyorlardı ama geçim sıkıntıları yoktu. Damadın artan kazancından fayda görüyorlar mıydı veya görmeyi bekliyorlar mıydı, orası belli değildi ama öyle bir durum varsa adamı ortadan kaldırmaları zaten anlamsızdı.

Kocasının Karadeniz'e sadece iş gezisine değil, başka türlü gezilere gittiğini de düşünmüyordu Nurdan Hanım. Kocasının öyle biri olmadığını söylüyordu. Kadının söylemesi elbette yetmezdi. Ama kapıcının da benzer şeyler söylediği unutulmamalıydı.

Hepsi, Nurdan Hanım'dan bakkala kadar hepsi yalan söylüyordu belki ve onu da düşünmüştü Mutlu ama fikir aklına yatmamıştı. En azından şimdilik ve en azından görünürde yalan söylemeleri için sebep yoktu.

"Peki," dedi Sabri Ateş, "ne zamandır ortada yokmuş bu Volkan Tuncer?"

Geçen pazartesi dedik ya, demeden, hiç bozmadan cevapladı Mutlu: "Bugün tam bir hafta oluyor, ağabey."

"Gittiğinden beri hiç aramamış mı evi?"

"Aramamış."

"Bir haftadır hiç aramaması tuhaf gelmemiş mi kadına?"

"Gelmemiş. Dediğine göre olurmuş bazen böyle, koşturmak-tan fırsat bulamaz, aramazmış. Daha ufak yerlere, kasabalara

folan gittiğinde telefon bulamadığı da olurmuş. Ama sık değil. Genelde ararmış yani. Ama bir hafta aramaması, merak etmesini gerektiren bir durum değilmiş.”

“Aklıma yatmadı benim. Hangi kasabada telefon bulamaz ki insan?”

“Haklısın, ağabey. Ama dediğim gibi, bana yalan söylediği hissi vermedi kadın.”

“Oğlum,” dedi Sabri Ateş iç çekerek, “hislerine güven, tamam ama...”

Amirinin hislerine küfretmemek için kendini tuttuğunu görebiliyordu Mutlu. Haklıydı, bu konuda bastırması gerekirdi, hata yapmıştı. Gözlerini kaçırmamaya çabalayarak, “Bir tur daha zorlarız, ağabey,” dedi. “Belki adam karısına yalan söylüyordur; kadının bir şeyden haberi yoktur.”

Sabri Ateş ikna olmadığını dudak bükerek vurgularken, “Mutlu,” dedi Eyüp Aşan, “bu Volkan Tuncer pek varlıklı değilmiş demiştin, değil mi? Yani evlenmelerinden önce.”

“Evet, ağabey.” Başkomiserin baş gösteren ve Mutlu’nun zararlı çıkabileceği bir didişmeye ulaşabilecek gerilimi aşma ve cesaret verme hamlesine müteşekkirdi Mutlu. “Bir matbada çalışıyormuş. İşçi konumunda.”

“Çantacılık için sermaye lazım, nasıl koyabilmiş? Borç mu almış?”

“Sordum onu, ağabey. Nurdan Hanım’ın dediğine göre düğünlerinde gelenleri kullanmış.”

“Maşallah, kaç kilo altın gelmiş düğünlerinde?” dedi Sabri Ateş. “O işlere sermaye koyup girmek için epey lazım, değil mi?”

“O benim de aklıma geldi,” dedi Mutlu. “Volkan Tuncer’in iş yaptığı kuyumcu, rahmetli babasının bir arkadaşıymış. Volkan Tuncer karısına altın işinde hatır gönül meselelerinin çok geçtiğini söylemiş. Sekiz bilezik, iki gerdanlıkla girmişmiş işe.”

“Düğününde gelenin hepsini vermiş mi yani kadın?”

“Vermiş, ağabey. Kocasını çok sevdiğini, iş fikrini açıp niyetini anlatınca hiç düşünmeden verdiğini söyledi.”

Bunun da pek aklına yatmadığını belirtircesine dudak büktü yine Cinayet Büro Amiri. “İyi güvenmiş... Gerçi... Kaç sene demiştin? Kaç senedir yapıyormuş çantacılığı?”

“Altı, ağabey.”

“Eh, batırmadığına göre.”

“Altın piyasasında hatır geçtiği de doğru,” dedi Eyüp Aşan, Sabri Ateş’e bakarak. “Çek, senet işlemez o piyasada. Güvene dayalıdır genelde.”

İyi, peki, dercesine kafa salladı Sabri Ateş. “E, kadının haline acıdın, suçlu olmadığına karar verdin yani, öyle mi?”

“Acıdım, ağabey. Hata ettim belki, olabilir. Ama o yüzden sorguda yumuşak davranmaya çalıştım.”

“Kötüsü olmadan iyi polisi mi oynadın?”

“Kadının genel hali ve öyle bir yetkimiz olmamasına rağmen evin aranmasına hiç itiraz etmemesini hesaba katınca öyle yaklaşmak uygun göründü bana, ağabey.”

Sabri Ateş saklama gereği görmeden kaşlarını kaldırarak Eyüp Aşan’a baktı. Tahkikat Amiri benzer bir ifadeye omuzlarını hafifçe kaldırmayı ekleyerek karşılık verdi.

“Peki,” dedi Sabri Ateş, “kadının arama izniniz olması gerektiğini bilmeyebileceğini ve rol yapıyor olabileceğini, onun ve babasının hatta kapıcının falan anlattıklarının belki de tümünün palavra olabileceğini şimdilik boş veriyorum. Evden de bir şey çıkmadı, öyle mi?”

“Çıkmadı, ağabey. Mümin ağabeye özellikle banyoyu incelemesini söylemiştim.”

“Adamı küvette kesmişlerdir diye.”

“Evet, ağabey. Ama öyle bir şey olduğuna dair hiçbir iz bulamadı. Olsaydı bulurdu. Evin kalanında da akla suç işlendiğini getirecek, fazla temizlik ya da en azından banyonun mesela diğer yerlerden daha temiz olması türü bir şey görmediğini söyledi. Çocuğun odası, yatak odası, banyo, mutfak, hepsi normal, sıradan, sıkıntısız yaşayan bir aileye işaret ediyor, dedi Mümin ağabey.”

“Sen kendin bakmadın mı oralara?”

Bakmamıştı. Memurlarına güvenmişti. Güvenmemeli miydi? Bir hata daha mı yapmıştı? Ensesinden aşağı soğuk dalgalar, yukarıya alevler yayıldı sanki birden. Kaçırdı bakışlarını.

“Oğlum,” dedi Sabri Ateş, “ayrıntılara bakacaksın, dikkat edeceksin demedim mi ben sana?” Durdu, Eyüp Aşan’a baktı, ne yapacağız bunlarla der gibi başını salladı. Tekrar Mutlu’ya döndü, iç çekti. “Memurlarına ne kadar güvenirsen güven, bundan sonra her şeye kendi gözünle bakacaksın. Anladın mı?”

“Anladım, ağabey,” dedi Mutlu. “Arama emri çıkarıp Teknik Şubeye haber verelim, daha ayrıntılı arama yaptıralım o zaman.”

“Ama?”

“Ama bence gerek yok. Vakit kaybı olur.”

Sabri Ateş bir daha dudak büktü, “Vaka senin, karar senin,” dedi. Sorumluluk da senin, demesine gerek yoktu. “Peki, dediğin gibi olsun ve kadının ve ailesinin, kapıcının falan herkesin doğru söylediğini, masumluklarını kabul edelim. E? Ne yapacaksın? Var mı bir teorin?”

“Bir şey demek için erken bence, ağabey. Adam öldürülmüşse ve suçlu karısı ve diğerleri değilse ortaya başka ihtimaller çıkıyor.”

“Mesela?”

“Adam çantacı. Her seyahatine içi iki kilo altın ziynet eşyasıyla dolu bir çantayla çıkıyor. Altının gramı on dört bin kuruş liraymış. İki kilo desen... Yirmi sekiz milyon lira kabaca.”

Kısa bir ıslık çaldı Sabri Ateş. “O kadar para.” Durdu. “Dediğin gibi adam iyi para kazandığına göre karısı ve aile için tek seferlik vurgun çok iyi bir sebep olmayabilir. Ama başka biri için iş değişir.” Bir daha durdu, Eyüp Aşan’a baktı. “Altın dolu bir çantayla tek başına otobüse binmek, şehir kasaba gezmek, otellerde falan kalmak iyi cesaret,” dedi. “Kafaya koyan için gayet uygun bir hedef. Mutlu, sordun mu kadına? Var mıymış adamın bir tedbiri falan?”

“Varmış, ağabey. Ruhsatlı bir tabancası varmış Volkan Tuncer’in. Çantacılığa başladıktan sonra edinmiş. Sedat ağabey kontrol ettirecek o hususu.”

Kaşları kalktı Sabri Ateş’in. “Aileden bir şey çıkmazsa bu tarafa bakmak lazım sahiden öyleyse,” dedi. “Gittiği yerlerden herhangi birinde halledilmiş olabilir. Ama o zaman eli neden Bakırköy sahilinde bulundu sorusu çıkıyor ortaya. Bu durumda burada öldürülmüş olmalı.”

“Ben de öyle düşündüm, ağabey,” dedi Mutlu. Düşünmüştü. En baştan, adamın ne iş yaptığını öğrendiği andan beri düşünüyordu. Bir nefes aldı, yutkundu. “Şimdi... Volkan Tuncer, elimizdeki bilgiye göre öğleye doğru, on buçuk on bir gibi evden çıkıyor ve taksiyle ya da minibüs veya otobüsle Topkapı Otogarına gidiyor. Genelde taksi tutarmış ama Nurdan Hanım, bazen diğer vasıtalarla gittiğini de söyledi. Nereden baksan en fazla yarım saatlik yol. Öğlen kalkan Karadeniz otobüslerinden birine biniyor. Hangisine biniyor, onu bilmiyoruz şimdilik. Ama esas demek istediğim, bu yarım, haydi beklemesini, trafiği falan katalım, bir veya bir buçuk saatlik süre zarfında birinin peşine düşüp o kadar kalabalık ortamlarda, gündüz gözüyle cinayet işlemesi, üstüne bir de adamı kesmesi pek makul değil. Adamın gittiği yerler, kaldığı oteller, falan, öyle bir cinayet için pek çok bakımdan daha uygun. Ama dediğin gibi, eli burada bulmuş olmamız işi bozuyor. Bu yüzden burada, İstanbul’da öldürüldü, diyorum. Ama başka türlü.”

“Nasıl?” dedi Sabri Ateş, hafifçe gülümseyerek.

“Şimdi, ağabey, Adli Tıp raporuna göre el, bir hafta ila üç gün arasında kalan süre içinde kesilmiş. Adamın, eli bulmamızdan bir hafta önce sağ olduğunu biliyoruz. Pazartesi evden ayrılmış. Dolayısıyla el, pazartesi ile çarşamba arasında kalan bir vakitte kesilmiş ve İstanbul’da bir yerden denize atılmış olmalı. Muhtemelen Bakırköy civarında bir yerden. Akıntıları, rüzgârları falan araştırıp kabaca yer ve tarih belirlemek mümkün olabilir belki, o kadarını bilmiyorum. Nerede, hangi

gün kesildiği ve nereden denize atıldığını saptamak kolay değil ama bence işin o tarafının o kadar önemi yok.”

“Neden?”

Derin bir nefes aldı Mutlu. “Ağabey,” dedi, “ben şöyle düşünüyorum: Volkan Tuncer, evet, pazartesi evinden çıktı. Kapıcı değil ama kapıcının karısı ve bakkal, sokağın başına kadar yürüyüp yukarı, caddeye yöneldiğini gördüklerini söylediler. Kapıcıyla karısı o sırada apartman temizliği yapıyorlarmış; adam içerideymiş, kadınsa merdivenlere su tutuyormuş. O noktadan itibaren yok adam. En azından şimdilik bildiklerimize göre. Adamın oturduğu sokakla herhangi bir taşıta bineceği cadde arasında beş dakika civarı yürüyüş mesafesi var. Ben diyorum ki Volkan Tuncer, evet, İstanbul’da öldürüldü. Ama Topkapı Otogarına gitmedi yahut gidemedi. Biri eğer düşündüğüm gibi Volkan Tuncer’i ve ziynet dolu çantasını hedeflediyse ve kalabalık bir ortamda gündüz gözüyle bir şey yapamayacağına göre, bence yol üzerinde bir şekilde kaçırdı, bir yere götürdü, öldürdü, doğradı ve parçalarını denize attı.”

“Nasıl kaçırmış olabilir katil adamı? Gündüz gözüyle?”

“Birkaç ihtimal var. Katil evinden çıkacağı saati biliyor olabilir. Adamın oturduğu sokak ile cadde arasında bir yerde bekler, derdest eder, arabasına atar—”

“—ufak tefek biri miymiş bu Volkan Tuncer?”

“Değil, ağabey. Edindiğimiz tariflere göre normal denebilecek ebatlarda. Ayrıca 1978’deki olayı düşünürsek cesur, kavgadan kaçmayan biri olduğunu da varsayabiliriz. O zaman bir kişi değildi, diyeceksin, ben de düşündüm onu.”

“Sokakla cadde arası peki? Tenha mı?”

“Değil, ağabey, değil. Onu da düşündüm. Dediğin gibi, gündüz gözüyle kalabalık bir yerden adam kaldırmak kolay değil.”

Sabri Ateş sırtarak Tahkikat Amirine baktı. “Görüyor musun çeneyi? Adama iki ay inek gibi okudu, dedik, fazla başı önde, açalım şunu, dedik, başımıza gelene bak!” Eyüp Aşan, biz boşuna konuşmadık, boşuna bu çocuğu al, demedik dercesine, ne

sanıyordun, ferman seninse dağlar benim, dercesine kaldırdı kaşlarını. Sabri Ateş dağlarına bir, sana iki bakışının ardından sırtmasını bozmadan, kızarmakla meşgul Mutlu'ya tekrar döndü. "E, nasıl o zaman?"

"O zaman, ağabey," dedi Mutlu yutkunarak, "tanıdığı biri veya birileri olabilir. Gündüz gözü ve kalabalıkta derdest sorunu ortadan kalkar böylece. Şöyle mesela: katil, Volkan Tuncer'i tanıyan biri, diyelim. Seyahate ne zaman gideceğini, evden hangi gün, kaçta çıkacağını bilen biri ve yine diyelim ki pazartesi sabahıtan falan, Volkan Tuncer'in oturduğu sokağı dik kesen, caddeye çıkan sokakta, caddenin aksi yönünde konum alıyor. Arabasıyla. Volkan Tuncer sokağından çıkıp caddeye yöneldiğinde arkasında kalıyor yani. Hedefinin sokaktan çıkıp caddeye doğru yürüdüğünü görünce basıyor gaza, o anda o sokaktan tesadüfen geçiyormuş gibi gidiyor, Volkan Tuncer'i heapta fark ediyor, yanaşıyor. İşte, selam, sepet, bir iki hoşbeş, nereye böyle, a, gel o zaman, diyor, götüreyim seni otogara. Ne bileyim, ben de o tarafa gidiyordum zaten, diyor mesela. Volkan Tuncer, oh, ne güzel, diyor, taksi beklemekle uğraşmadan, masraf düşünmeden giderim. Sonra işte, fail, maktulü bir şekilde etkisiz hale getiriyor—"

"—ne şekilde?"

"Onu bilemiyorum, ağabey," dedi Mutlu. Kurduğu hipotezde birden fazla ihtimal düşünemediği konuydu bu. Aklına ağır sakinleştirici doldurulmuş bir şırıngadan ötesi gelmemişti. Diğerleri, maktulü herhangi bir silahla arabada öldürmesi riskliydi çünkü. Yanındaki koltukta uyukluyor görünen biri, herhangi bir nedenle dikkat çekse hatta polis çevirmesine takılsa bile büyük dert sayılmazdı.

Bunları söyleyince Sabri Ateş bir kez daha Eyüp Aşan'a baktı. "Ne diyorsun?"

Pos bıyıklı, tombalak başkomiser dudak büktü. "Daha çok yolu var, diyorum."

Başını salladı Cinayet Büro Amiri, Mutlu'ya baktı. "Sallantılı yerleri var ama dediklerinin olamayacağı söylenemez. Ama sağlamasını yapmak için epey taban tepmeniz gerekecek, farkındasın, değil mi?"

"Farkındayım, ağabey," dedi Mutlu. "Maktulün fotoğrafını aldık evinden, çoğaltılması için Teknik Şubeye yolladık. Sabaha ilk iş alıp otogara gideceğiz. Sürekli kullandığı bir firma var mı, varsa geçen pazartesi otobüslerinden birine binmiş mi, vesaire, soracağız. Mal aldığı kuyumcuyu da bulacağız, adı, adresi belli zaten. Başka arkadaşları, tanıdıkları, hepsine bakacak, adamın öğrenebileceğimiz nesi varsa öğrenmeye çalışacağız. Az evvel anlattığım fikir için ilgili sokakta da araştırma yapacağız. Hatırlayan çıkabilir. Sedat ağabeyin Trabzon ve Samsun emniyetlerinde tanıdıkları varmış, onlardan yardım isteyecek. Volkan Tuncer'in oralarda uğradığı, mal verdiği kuyumcuları buldurmaya çalışacağız."

"Gene de aileyi boşlama derim, evlat," dedi Eyüp Aşan.

"Doğru," dedi Sabri Ateş. "Bu herifin kaybolmasıyla elini bulduğumuz süre ne kadar demiştin?"

"Bir hafta, ağabey. Ama Teknik Şube raporuna göre elin kesildiği zaman, bu bir haftanın ilk dört günü."

"İyi. Sordunuz mu hepsine o dört günde neler yaptıklarını?"

"Nurdan Hanım ve babasına sorduk, evet. Anladığımız kadarıyla Volkan Tuncer satış turundayken genellikle bir arada oluyorlarmış. Nurdan Hanım'la oğlu akşam yemeklerini alt katta, ailenin evinde yerlermiş. Bu sefer de öyle yapmışlar."

"Birbirlerine tanıklar yani. Doğru söylüyor olabilirler ama gene de sağlam değil. Gündüzler?"

"Nurdan Hanım evde vakit geçirdiğini söylüyor. Oğlan okulda tabii gündüzleri. Kadın arada aşağı, annesinin yanına inmiş. Anne baba sürekli evdeler zaten. Bir tek Nurdan Hanım'ın askerden dönen kardeşi var. Gündüzleri arkadaşlarıyla falan takılıyormuş. Bakacağız ona da."

"Bu kapıcı? Bakkal var bir de."

“Onlara da bakacağız, ağabey. Yarın.”

“İyi,” dedi Sabri Ateş. “Sezgilerin ne derse desin hiç kimseyi boşlamayın.”

“Boşlamayacağız, ağabey. Sezgilerim ne derse desin kurcayacağız, merak etme.”

“Bu hikâyeye saplanıp kalma ayrıca, başka ihtimaller de var.”

“Biliyorum, ağabey,” dedi Mutlu. Biliyordu ve ötesi, aklının köşesinde dolanıp duranlardan biri, esas bana bak, der gibiydi. Şimdilik kenarda tutmaya karar vermişti çünkü Sedat Ulaş, pek çok öğüdünün arasında ‘kurduğun hipoteze âşık olma sakın’ da demişti. “Önce elimizdekileri halledelim de...”

“Bir şey daha,” dedi Sabri Ateş. “Cinayet lafını fazla yayılmadan kesin bence. O geveze dediğin kapıcı şimdiye nerelere yetiştirmiştir kim bilir ama işin içinde düşündüğün gibi aileden biri veya birileri ve mahalledeki tayfa, kapıcı falan yoksa ve çevresinden, belki iş ortamından biri söz konusuysa konunun yayılması işinizi bozabilir. Anlatabiliyor muyum?”

“Kadına, babasına ve diğerlerine susmalarını mı tembih edelim, ağabey?”

Başını salladı Sabri Ateş. “Zor olacak. İfadelerini yazdırıp imzalattıktan sonra salıvermeyin, kendiniz götürüp evlerine bırakın ve yolda cinayetin kesinleşmediğini vurgulayın. Ne bileyim, sağ bulma umudunun sürdüğünü, sizden haber beklemelelerini, yüreklerini ferah tutmaya çalışmalarını, falan söyleyin. Bakkala, kapıcıya da aynılarını söyleyin. Kara haber tez yayılır. Bu konuda kimseyle konuşmasınlar. Sussunlar yani.” Durdu, başıyla odanın dışını işaret etti. “Dışarıda basın bürosundan birkaç arkadaş var. İki kişi getirdiğinizi görünce gelmişlerdir herhalde. Onlara da bir şeyler uydurmak gerekecek. Yazmasınlar bir şey şimdilik.”

“Onları ben hallederim,” dedi Eyüp Aşan. “Merak etme. El meselesini de bildirmemiştik zaten. Vakanın tümünü şimdilik gizli turalım demiştik Sedat’la.”

Sabri Ateş takdirle dudak büküp kafa salladı ve “İyi, madem,” diyerek ayağa kalktı, kemerini çekıştırerek kalın fitilli, kıızıl kahve kadife pantolonunu düzeltti, Mutlu’ya baktı. “Raporunu masama bırakırsın.” Yaptıklarını ve gelişmeleri bildirmeyi ihmal etme demesine gerek yoktu. Doğrudan bildirmese bile illa öğrenirdi, o kadarını herkes gibi anlamıştı artık Mutlu. “Ha,” dedi Sabri Ateş, tam kapıdan çıkarken durup dönerek. “Sırada ne icat var?”

“İcat mı, ağabey?”

Sırıttı Cinayet Büro Amiri. “Eldiven, yağmurluk,” dedi, “başka ne çıkaracaksın başımıza, merak ediyorum.”

7 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Zeyrek. Saat, 23.20

Allah'ım, nasıl? Nasıl? Nerede bu? Bu saatte?

Delirecek gibiydi. Nereye gitmiş olabilirdi? Niye?

Her şey plana uygun ilerlemişti. Üzerine düşen her şeyi yapmıştı, emindi. Kararlaştırıldığı gibi yaşantısına devam etmişti. Gün boyunca bastırmaya çalıştığı heyecanı, sevinci, arzuları haricinde her şey gayet normaldi... Düşünüyor, düşünüyor, cevap bulamıyordu. Bir hata mı yapmıştı? Atladığı bir şey mi vardı? Ama dur, belki de yoktu bir sorun. Basit bir açıklaması vardı belki. Aklına gelmeyen... Yok, yok, hayır.

İçinde kıvranıp duran kuşku iyice hareketlenmiş, çevresini kemirmeye girişmişti. Ama hayır, o kadar şey vardı ortada. O kadar yaşanmışlık, o kadar vaat, o kadar... Aşk.

Yok muydu?

Sallanan kafanın haddi hesabı yoktu. Fotoğrafı gösterdikleri arasında henüz Volkan Tuncer'i tanıyan çıkmamıştı. Şoförler, muavinler, hamallar, bilet kesenler... Karadeniz bölgesine giden otobüslerin, otobüs firmalarının hiçbirinde aradıkları adamı tanıyan, gören çıkmamıştı. Henüz.

Kafasını kaldırdı, Topkapı Otogarına giden herkesin günün neredeyse her saati görebileceği insan selini taradı umutsuzca. Yolculara sormayı denemeli miydi? Belli olmazdı, sürekli seyahat edenler varsa aralarından tanıyan çıkabilirdi belki.

Birden ileride, kalabalığın arasında havaya kalkmış, sallanan bir el çekti dikkatini. Gözlerini kısınca görebildi elin sahibini. Ayhan.

Karadeniz bölgesine otobüs kaldıran firmaların bulunduğu alanı aralarında bölüşmüşlerdi. Bir tarafa kendisi, diğerine memuru bakacaktı. El salladığına göre... Heyecanla hareketlendi Mutlu, kalabalığın arasında olabildiğince hızlı adımlarla sallanan ele doğru ilerledi.

"Şef," dedi Ayhan. Kırklarında görünen, tıknaz, kel bir adam vardı yanında. "Bu arkadaş hatırladı bizimkini." Koluna dokundu adamın. "Anlat arkadaşım az önce söylediklerini amirime."

Adam, bir anlığına, Mutlu'nun artık alıştığı 'Bu mu amirin, çocuk ulan daha bu' bakışını yolladıktan sonra, "Eski müşterimiz," dedi Ayhan'ın elindeki fotoğrafı başıyla işaret ederek.

"Eski mi?"

"He," dedi adam, "eskiden bizle giderdi."

"Nereye?"

Adam başıyla arkasındaki beyaz otobüsü işaret etti. Önündeki büyük, kırmızı harflerle dizili SÜZER'in üzerinde, ön camın sağ alt tarafında Merzifon-Samsun yazıyordu.

"Arkadaş şoför," dedi Ayhan.

"Nasıl tanıdın?" dedi Mutlu.

"Gördüğümü unutmam ben," dedi şoför. "Sürekli görüyordum zaten. Ayda bir falan geliyordu bizimle. Hep iki çanta olurdu elinde. Birini bagaja verir, diğerini yanında tutardı."

"O mu çekti dikkatini?"

"Anlamadım?"

"Anlamadım, *komiserim*," dedi Ayhan.

"Çantaların birini bagaja verip diğeriyle otobüse binmesi mi çekti dikkatini, onu sordum."

Adam yan gözle baktı Ayhan'a. "Hafızam kuvvetlidir, gördüğüm yüzü unutmam ben. Ayrıca dikkat ederim yolculara hep," dedi. "Binerken, inerken, molalarda... Kimi eşyasını unuttur, kimi dalar, ineceği yeri kaçıırır. Uyanık olmak işimiz bizim; yolcunun canı, malı bize emanet çünkü."

"Ne zamandır gelmiyor bu adam sizinle?"

Dudak büktü adam. "Bilmem," dedi. "Epey oldu. Bir sene, belki daha fazla."

"Başka firmayla gidiyordur belki?"

"Olabilir, onu bilemem," dedi şoför.

"Muavinin nerede, ona da soralım."

"Benim muavin yeni, hatırlamaz bu adamı. Görmədi hiç."

"Eskisi?"

Adam bir daha omuz kaldırdı. Bilmiyordu.

"Peki," dedi Mutlu, "sağ ol. Arkadaş adını, bilgilerini al-sın sonra gidebilirsin."

Şoför istenen bilgileri yazdırdıktan sonra başıyla selam verip uzaklaşırken Ayhan, "Göte bak ya," dedi kafa sallayarak. "Komiserim demedi inatla."

"Boş ver, ağabey," dedi Mutlu. "İşimizi gördü, gerisi önemli değil. Başka tanıyan çıkmadı, değil mi?"

“Yok, şef. Bu tarafta sormadığım kalmadı. Bir tek bu herif hatırladı. E, ne diyorsun? Adam bir senedir Karadeniz’e satışa gitmiyor muymuş?”

“Ona karar vermek için erken henüz ama bu son bir yıl işi ilginç.”

“Bence de.”

“Sedat ağabey ne sonuç alacak, bakalım,” diyerek döndü Mutlu, otogar çıkışına, arabayı bıraktıkları yere yürümeye koyuldu. “O zaman daha iyi anlayabiliriz belki Karadeniz meselesini.”

“Epey sürebilir o.”

Haklıydı. Sedat Ulaşmış, Volkan Tuncer’in fotoğrafından çoğaltılan kopyalardan ikisini Trabzon ve Samsun emniyetlerindeki, hatırının geçeceğini söylediği iki komişere sabah erkenden postalatacak, ardından adamları arayacak, yardımlarını isteyecekti. Fotoğrafın oralara ulaşması birkaç gün sürerdi; hemen aramaya başlasalar bile bir haftadan önce işlerine yarayacak bir sonuç gelmesini beklemiyorlardı.

Sırada Volkan Tuncer’in mal aldığı kuyumcu vardı. Önce Nurdan Tuncer ve ailesi, ardından kapıcısı ve mahalle bakkalıyla bir kez daha görüşmek, ilk seferde atladığı veya üzerine gitmediği hususları öğrenmek üzere yolladığı Mümin’le akşama doğru İsmet Kerim’de buluşacaklardı.

Arabaya bindiklerinde Ayhan, kontağı çevirmeden durup baktı Mutlu’ya. “Şef,” dedi, “bir şey diyeceğim.”

“De, ağabey,” dedi Mutlu telsizini ön konsola bırakıp memuruna dönerek.

“Şeyle ilgili, ee, genel şeyin...” Durakladı. Çekinir gibiydi. “Yani, yanlış anlama tabii de biraz... Biraz fazla sert davranıyorsun.”

“Sert mi?”

“İşte, insanlarla konuşurken. Amirle gezmenin etkisidir herhalde. Ama o, onu tarzı. Tamam, bazen sert davranmak gerekiyor ama bazen. Şimdiye zaten anlamışsındır iyice ama gene

de söyleyeyim: Bizim büromuz, makamımız olmaz. Olmayacak. Senin ileride olur inşallah tabii ama o zamana kadar... Diyeceğim, bizim işyerimiz sokaklar, işimizse insanlar. Az evvelki düdük, sana aslında ikinci cümleden itibaren komiserim de derdi, amirim de. Anlatabiliyor muyum?”

“Daha mı yumuşak davranmalıyım?”

“Dün özellikle izledim seni, şef. Bakkala sert girdin, öbür şerefsiz de sert giderken birden karar değiştirip herifin gurununu okşadın. Maktulün karısına anlayışlı davrandın. İçgüdülerinle hareket ettin.”

Sessizce başını salladı Mutlu.

“Hatalı davranmadın, yanlış anlama. Doğruydum yaklaşımların. İçgüdülerin kuvvetli bence ki o da iyi bir şey. Ayrıca düzgün adamsın, kafan çalışıyor, üstüne başına özen gösteriyorsun. Bunlar iyi şeyler. Ama şef, unutma, çoğu insan polisten çekinir. Azıcık sığınacak yer gördü mü hemen koşar. İyi polis kötü polis taktiğinin hiç şaşmadan tutması o yüzden zaten. Fakat şunu da aklından çıkarma: korkan, yalan söyler ve yalan söyleyen, korkmaya devam ettiği sürece daha fazla yalan söyler. Ötesi, kimse korktuğu birine yardım etmek istemez. Etmeye zorlarsan alacağın bilgiye güvenemezsin. Ama güven kazanırsan konuşurlar. Hatta bazen sen sormadan anlatırlar. Çünkü bizden çekinmelerinin altında saygı da yatar. Devletin koruyucu görevini bilirler. Günü geldiğinde göreceksin, bize atıp tutanlar sıkışınca arkamıza saklanırlar. Arif ağabey ‘sokakta ne kadar arkadaşın olursa o kadar iyi’ derdi. Hasta puştlardan bahsetmiyorum, onlar ayrı. Deminki şoför gibi normal vatandaştan bahsediyorum. Diyeceğim, daha tam gaz başlamadık, günlerce eve uğramaya çağımız zamanlar gelecek. Sokaklarda yaşayacağız ve dahası, insanlarla yaşayacağız.”

“Anladım, ağabey,” dedi Mutlu. Komiser Columbo’nun te vazudan düpedüz aşağılık kompleksine uzanan sahte tavır yelpazesini, Baretta’nın her türlü insanla kurduğu samimiyeti hatırladı, o kadar hedef belirlemesine rağmen tüm bunları nasıl unutabildiğine şaşırdı. Haklıydı elbette Ayhan. “Dikkat ederim.”

13 EKİM 1987, SALI.

Nuruosmaniye. Saat, 11.34

Kele yakın derecede az ve ak saçlı, ak bıyıklı, ufak tefek, altmışlarında, tombalak bir adamdı Muammer Tok ve Mutlu'ya, televizyonda izlediği yerli filmlerden bildiği ama adını bir türlü çıkaramadığı bir aktörü hatırlatıyordu. İstanbul piyasası ve bütün Anadolu'ya mal veren üç altın atölyesinden birinin sahibiydi. İçeride, atölye kısmında türlü toz ve döküntünün karanlığında gözlerine çarpan parıltılar, en tokgözlüler için bile akla ziyandı. Muhtemelen daha fazlası, kim bilir neredeki depodaydı. Kapıda dikilen çam yarması dışında bir güvenlik önlemi çarpmamıştı gözlerine. Sessizce çalışan ustalarda, işçilerde silah vardı belki.

Muammer Tok, mütevazı kıyafetinden anlaşılmasa bile ciddi zengin olmalıydı; ustası, kalfası, yamağı, ayak işine bakanı derken otuza yakın adam çalışıyordu atölyesinde.

“Önceki Cuma, ayın ikisinde mal almış en son,” dedi, önündeki defterden başını kaldırdı, Mutlu ve Ayhan'a baktı. “Ne oldu, memur bey? Bir müşkül yoktur inşallah?”

Tembihler işe yaramıştı anlaşılan. Adamın durumdan haberi yoktu.

“Yok, yok, merak etmeyin,” dedi Mutlu gülümseyerek. “Volkan Bey'in adı, Giresun Mali Şubeden bir arkadaşımın soruşturmasında geçmiş. Arkadaşım önemli bir şey olduğunu sanmıyor ama tabii araştırmak gerek. Beni aradı, bir bakmamı rica etti. Kendi kalkıp gelemiyor. Buradaki Mali Şubenin işi başından aşkın zaten; malum, personel sıkıntıları, vesaire...”

Muammer Tok'un esnaflık tecrübesi, Mutlu'nun salladığı palavrayı yutmasına engeldi. Aynı tecrübe, şimdilik, altından ne çıkacağını görene dek karşısındakinin suyuna gitmesini söylüyordu. Mali Şubenin soruşturmasında Cinayet Büronun ne işi var bile demeyecekti.

"Peki," dedi, "ne öğrenmek istiyorsunuz başka?"

"Genel şeyler," dedi Mutlu, "nasıl biridir, öyle şeyler. Eşi hanımefendi, kayınpederinin arkadaşı olduğunuzu söyledi bize."

"Doğru," dedi Muammer Tok. "Rahmetli çok erken gitti. Çocukluk arkadaşımdı. Aynı mahalledeniz, birlikte büyüdük. Volkan'ı da küçüklüğünden beri tanırım. İyi çocuktur. Temizdir, dürüştür."

"Anladığımız kadarıyla ufak, normalde kabul görmeyecek bir sermaye koymasına rağmen sizden mal alıyormuş."

"O da doğru. Normalde bir buçuk iki kilodan aşağı sermaye konmaz."

"Altın mı sadece?"

"Evet. Bizim piyasada çekti, senetti geçmez. Para ve dövizle de hesap yapmayız. Sadece altın. Onun dışında her şey karşılıklı güvene dayalıdır; el sıkışılır, telefon açılır, şu kadar mal alacağım, denir. Esnaf ona göre hesabını yapar, şu kadar lira, hayırlı olsun, der. Mal çekecek kişi gelir, malını alır, parasını ya peşin ya da söz verdiği, kabul edilir bir tarihte öder. Volkan bana gelip iş yapmak istediğini söyleyince hiç düşünmedim. Zaten yeni aile kurmuş, baba olmuştu. Dediğim gibi, babası çocukluk arkadaşım. Hanımıyla benimki hâlâ görüşür. E, oğlanı da tanıyorum, güvenemeyeceğim aklımdan bile geçmedi. Hem İrfan'ın hem Kadriye Hanım'ın hatırı var zaten. Israr etmese verdiği üç beş gramı da almazdım. Sözü yeterdi." Durdu, hafifçe gözlerini kıstı. "Kendisiyle neden görüşmüyorsunuz?"

"Karadeniz turunda olduğunu öğrendik. Arkadaşıma bildirdim, bakacak, belki Giresun'dadır diye. Ama her ihtimale karşılık bizim de bakmamızı rica edince... Dediğim gibi, çok mühim

bir durum deęil. Sadece bilgi. Hanımı sizden bahsedince bilgi alabileceęimizi dūşündük. Nurdan Hanım eřinin nereye gittięini bilmiyor tam. Siz biliyor musunuz?”

Dudak bükte Muammer Tok. “Karadeniz dediyse Karadeniz’dedir. Belli bir yer söyleyemem, bilmem de zaten.” Başıyla arkalarında kalan, ofisinin geniş camından görünen kocaman atölyeyi işaret etti. “Talep çok ve her yerden,” dedi. “On yedi çantacı benden mal alıyor. Kapalıçarşı’daki kuyumcuları ve diğerlerini saymıyorum bile. Kimin, nerelere gittiğini takip edemem. Etmem de zaten; gerek yok. Sormam da.”

“Nasıl işliyor bu sistem?” dedi Mutlu. “Maalesef pek bildiğimiz bir iş alanı değil.”

Gülümsedi bu sefer adam. “Basittir,” dedi. “Çantacılar çalıştıkları bölgenin taleplerini belirler, ona göre mal alırlar benden. Üzerine kâr koyup satarlar, gelip bana borçlarını öderler, üstü ceplerine girer.”

“Yeni başlayanlar? Onlar da önden gidip araştırma mı yapıyor?”

“Yok, genelde malı alır, dolaşmaya çıkarlar başta. Gerisi kurdukları ilişkilere bağlı; kimi becerir, kimi beceremez. Bazılarının zaten önceden bağlantıları vardır.”

“Aynı bölgeye giden birden fazla çantacı var mı?”

“Elbette. Aynı bölgeleye giden de var, aynı şehre giden de. Kimileri bölge dolaşır, kimilerine bir veya iki şehir yeter. Aynı şehir derken büyük şehirleri kastediyorum tabii. Ankara, Bursa, İzmir, Adana, Erzurum... Bizden başka iki atölye daha var ayrıca. Tüm Türkiye’yi gezen elli altmış çantacı vardır. Belki daha fazla.”

“Rekabet de vardır o zaman.”

“Var ama genelde birbirlerinin anlaştıkları yerlere kanca atmazlar. Atanlar nadirdir; öyleleri genelde kaybederler çünkü dediğim gibi, bizim piyasada iki akçe geçer: Altın ve güven. Saçma sapan hırslara gerek yoktur; piyasa yeterince büyük zaten.”

“İyi kazanıyorlar, değil mi?” dedi Ayhan. Düşük maaşla yaşamaya çabalayan ve bir çıkış, başbakanın günlük dile kattığı şekliyle bir köşe dönme çaresi arayanlarda görülebilecek türden bir merak havası takınmıştı.

“Bölgesine göre kâr oranları değişiyor ama evet, genelde iyi kazanırlar.”

“Ne kadar mesela?”

Cevap yerine gene ama bu sefer kimseye kazancı sorulmaz, ayıp, der gibi gülümseyerek kafasını hafifçe yana eğdi Muammer Bey. “Ne kadarına ben karışmam ama özellikle uzak yerlere gidenlerin diğerlerinden biraz daha yüksek kâr koyduklarını biliyorum.”

“Volkan Bey’le aynı bölgede çalışan başka biri var mı?” dedi Mutlu.

“Bizden mal alanlar arasında mı? Olmaz mı, koskoca Karadeniz; en az üç dört kişi çalışıyordur o tarafa. Belki daha fazla. Ama kimler, nerelere gidiyor, bana sormayın. Dediğim gibi, takip etmiyorum hiçbirini.”

“Kim bilebilir, nasıl öğrenebiliriz? Çalışanlarınızdan bilen var mıdır?”

Dudak bükerek başını salladı Muammer Tok. Kalktı, kapıya gitti, açtı, seslendi: “İsmail! İsmail usta! Geliver bir dakika.”

Mutlu başını çevirdi, camın diğer tarafında uzun boylu, mavi önlüklü, zayıf bir adamın hızlı adımlarla geldiğini gördü.

Muammer Tok, adama içeri girmesini işaret etti. “İsmail, en kıdemli ustamdır,” dedi Mutlu’ya bakarak. “Polis arkadaşlar Karadeniz bölgesine giden çantacıları soruyor, usta. Biliyor musun hangileri?”

“Biliyorum,” dedi İsmail usta, Mutlu ve Ayhan’a bakarak. “Doğu Karadeniz’e giden Volkan diye bir arkadaş var. Kıyı illerine iş yapar. Bir de Cem var, o içlerde çalışır. Amasya, Tokat, Gümüşhane... Orhan var, Samsun-Bafra-Sinop çalışıyor.

Samet diye bir genç var, batı tarafına sadece o gidiyor bildiğim kadarıyla. Bolu, Kastamonu, Zonguldak...”

“Bu arkadaşların araları nasıldır, biliyor musun, usta?” dedi Ayhan.

“Bilmem, komiserim,” dedi adam. “İyidir herhalde.”

“Kimin, nereye gittiğini nereden biliyorsun, usta?” dedi Mutlu.

“Çantacılar bazen özel talep getirirler. Özel çizimler, aranan şekiller. Hepsi en az bir iki defa gelir, o tür şeylerle. O zaman sorarım kim istiyor, nereye istiyor. Sipariş tarihi, teslim, vesaire, hepsini yazarım, ona göre çalışırız.”

Muammer Bey’le göz göze geldiler. Mutlu başıyla onay verdi. “Sağ ol, usta,” dedi.

“Tamam, gidebilirsin,” dedi Muammer Tok. Adamın arkasından kapıyı kapadı, masasına döndü, oturdu. Defterine eğildi, bir sayfa çevirdi. “Ne soracağınızı tahmin ettim,” dedi başını kaldırıp iki polise bakarak. “Samet geçen Perşembe mal almış. Cem, Cuma almış, Volkan’la aynı gün. Öteki oğlan daha gelmemiş. Cumartesi geleceği yazıyor burada.”

“Saati belli mi?”

“Hayır. Ama genelde sabahtan gelir çantacılar.”

Gülümseyerek başıyla teşekkürünü bildirdi Mutlu. “Son bir şey,” dedi. “Volkan Bey’le herhangi bir sıkıntınız oldu mu? İş konusunda demek istiyorum.”

“Bilakis,” dedi Muammer Tok. “Gayet düzenli çalışır Volkan. Her zaman saygılıdır. Her ayın başlarında gelir, malını alır, gider, iki hafta sonra falan gelir, payımızı öder, yeni siparişini verir. Yaklaşık altı sene oldu, hiç şaşmadı.”

“Siparişlerinde artış veya azalma oldu mu hiç? Özellikle son bir yıl içinde?”

Adam önündeki deftere eğildi tekrar. İşaret parmağıyla herhalde satırları taradı bir süre. “Yok,” dedi, “aşağı yukarı hep aynı miktarlar. Ha, çantacılar her ay aynı satışı yapamazlar elbette. Bazen iade getirirler, ona göre hesap yaparız. Ama

Volkan'ın kayıtlarında öyle dikkate değer bir değişiklik görünmüyor burada.”

“Peki,” dedi Mutlu, iç çekti. “Arkadaşıma bu kadar bilgi yeter herhalde. Üstelerse Volkan Bey'in dönmesini bekler, onunla görüşürüz. Sizi daha fazla rahatsız etmeyelim, çok teşekkür ederiz.” Kalktı, kalkmaya davranan adama eliyle işaret etti. “Lütfen, lütfen, zahmet etmeyin. Kendimiz çıkarız.” Ayhan'ın açıp yol verdiği kapıda durakladı, döndü. “Affedersiniz,” dedi, takınabildiğı en Columbo havasıyla, “sormayı unuttum. Volkan Bey'in arkadaşlarını, yakın olduğı kimseleri tanır mısınız acaba?”

13 EKİM 1987, SALI.

Kapalıçarşı, Kılıççılar Kapısı. Saat, 12.19

“Hale bak, şef,” dedi Ayhan dolu ağızla. Bir elinde kaşarlı tost, diğerinde gazete vardı. “Eski cumhurbaşkanı vefat etmiş, anca bu saatte haberimiz oluyor. Gazeteye bakmasak ruhumuz duymayacak.” Lokmasını yuttu, gazeteyi dizlerine bıraktı, alçak masadaki limonatasını aldı. “Dediğim buydu işte. Öyle günler olacak ki koşturmaktan memlekette ne oluyor, dünyada ne oluyor, hiç bilmeyeceğiz.”

Kafa sallamakla yetindi Mutlu. Hasır tabureler çok alçaktı. Rahat oturamıyordu ama fena acıkmıştı.

“Kalp kriziymiş. Genç değildi gerçi ama gene de... Temiz adamdı rahmetli.”

Gene bir şey demedi Mutlu. Çocukluğunun sonundan ergenliğine kadar adını sıkça duyduğu, polis kolejindeki ilk yılları görev süresinin sonlarına denk gelen Fahri Korutürk’ü sadece okuldaki ve gazetelerdeki fotoğraflarından ve televizyondan tanıyordu. Hakkında iyiydi veya kötüydü diyecek kadar fikri yoktu ama sonuçta cumhurbaşkanlığı yapmıştı. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, ardından büyükelçilik ve senatörlük: İlla saygıdeğer biri olmalıydı; koskoca Türkiye Cumhuriyeti’nin başına herhangi biri geçirilmezdi.

Saatine baktı. “On dakika daha beklesek yeter herhalde,” dedi.

Ayhan da baktı saatine. “En az yirmi, şef,” dedi. “Namazdan çıkar çıkmaz koşarak dükkâna dönecek değil herif. Kesin oyalanır bir yerlerde. Yemek falan yer. Rahat yarım saati-miz var bence.”

Öğle namazından dönmesini öğle yemeği niyetine tost yaparak bekledikleri Ertuğrul Tok, Muammer Tok'un yeğeniydi. Muammer Bey'in Kapalıçarşı'daki dükkânını idare ediyordu ve amcasının dediğine göre, Volkan Tuncer'in yakın arkadaşıydı.

Muammer Bey, Mutlu'nun sorusundan işkillenmesine rağmen pek önemsiz gösterdikleri bir mesele için ne demeye Volkan Tuncer'in arkadaşlarını aradıklarını sormamış, yeğeninden bahsetmiş, ardından yeğenini arayıp geleceklerini haber vermişti. Ertuğrul Tok herhalde atölyeyle dükkân arasındaki mesafeyi kafadan hesaplamış, amcasına namaza gideceğini, ondan sonra gelmelerini söylemişti.

Yakın arkadaş sorusu aklına geldiğinde fena sıkılmıştı Mutlu. Karısını sorgularken Volkan Tuncer'in arkadaşlarını sormayı akıl edememişti. Zaten başka sormadıkları vardı, onlar için Mümin'i yollamıştı. Kim bilir daha neler sormayı akıl edemediğine takılmıştı aklı şimdi. Kadınla bir daha konuşmak gerekecekti belki.

Masaya bıraktığı telsizinden "Kırk beş yirmi altı, merkez" anonsu yükseldiğinde cüzdanından para çıkarmış, büfeciye ikinci tostı ısmarlamak için kalkmak üzereydi. "Acil destek... Ateş açıldı... Topkapı Oto Sanayi..."

Telaşı bariz sesi gayet iyi tanıyordu ya, tanımasına gerek yoktu: Koray'ın ekibinin çağrı kodunu ezbere biliyordu. Kendininkinden bir sonraydı.

"Merkez, kırk beş yirmi altı... Sizde bir şey var mı?"

"Kırk beş yirmi altı, merkez... Yaralımız var... Karşı ateş açtık..."

Merkez destek anonsuna başlarken göz göze bile gelmeden, büfeci ve diğer müşterilerin şaşkın bakışları arasında hızla fırladılar yerlerinden.

9 EKİM 1987, CUMA.

Laleli. Saat, 14.31

Birbirine karışıyordu sayılar. Klasörler üzerine geliyordu. Duvarlar da. Masası da. Dikkatini toplayamıyordu bir türlü. Hayatında hiç taşımadığı türden bir ağırlık binmişti sanki sırtına. Uyuyamıyor, doğru dürüst yiyemiyor, düşünemiyordu. Üç gün... Nasıl olabilirdi böyle bir şey? Üç gündür yoktu ortada. Çarşamba ve Perşembe ve Cuma...

Ne yapması gerektiğine karar veremiyordu. Soramıyordu kimseye. Hiç kimseye hiçbir şey belli etmemeli, en ufak şüphe uyandırmamalıydı.

Öylece çekip gitmiş olabilir miydi? Hayır, hayır, yapmazdı. Yapamazdı.

Ya başına bir şey geldiyse? *Allah'ım, lütfen...*

Ama hayır, öyle bir şey olsa duyardı. Yokluğu mutlaka birilerinin, komşuların dikkatini çekerdı. Çekse illa duyardı. İlla biri gelip ona da sorardı.

Neden yokluğu kimsenin dikkatini çekmemiştı?

Gazetelere bakıyor, akşam haberlerini dikkatle izliyordu. Yok, yok, yok... Hiçbir haber yoktu.

Üç gün.

Polisi aramayı düşünmüştü dün. Kayıp ihbarı. Hiç değilse bir cevap alırım belki, demişti. Ama vazgeçmişti. Delilikti elbette. En ufak bir iz bulsalar belli olmaz, işin ucu kendine dayanabilirdi.

Giremezdi riske.

“Gel, baba, gel,” dedi Erdem, kapıyı açarak. Anahtar sesini duymuş olmalıydı. “Nasılsın? Çok merak ettim valla. Haberlerde dinledim, başın sağ olsun.”

Mutlu iç çekerek, “Sağ ol,” dedi, anahtarını kilitten çekip cebine atarak içeri girdi. Erdem kapıyı kapadı, kabanını ve ayakkabılarını çıkarmakla meşgul Mutlu’nun yanından hızlı adımlara geçip mutfığa daldı. “Elini yüzünü yıka, salona gel.”

Kafası kazan gibiydi Mutlu’nun. Odasına gitti, soyundu, giysilerini özenle astı, tabancasını kılıfıyla çıkarıp yedek şarjörüyle başucuna bıraktı, telsizini şarj yuvasına yerleştirdi, sabah çıkarken her zamanki gibi katlayarak yatağının üstünde bıraktığı eşofmanını giydi. Tuvalet'e geçti, ellerini ve yüzünü uzun uzun, hava çok sıcakmış, serinlemeye ihtiyacı varmış gibi yıkadı.

Salona girdiğinde genç doktor televizyona bakan çekyata oturmuş, sehpadaki iki su bardağına simsiyah bir şişeden sarıya çalmaya niyetli, kahverengi bir sıvı dolduruyordu. Başını kaldırdı, “Gel, gel,” dedi, “yanıma otur. İlaç bu.”

Yüzünü ekşitti Mutlu. “Alkol almayayım bu saatte, Erdem,” dedi. “Çok yorgunum zaten.”

Erdem bir kez daha, bu sefer eliyle yanını işaret etti. “Doktorun emrediyor,” dedi, “öyle sıradan alkol değil oğlum bu. Kan-yak. Kışın soğuklar için almıştım ama şu haline en uygun ilaç bu. Böyle içilmez, özel kadehi lazım aslında ama su bardağıyla idare edeceğiz artık. Gel, dikilme orada.”

Direnecek, tartışacak hali yoktu Mutlu'nun. İç çekerek ev arkadaşının yanına oturdu, uzattığı bardağı aldı. Şimdiye dek sadece bira, rakı ve bir defa da şarap içmişti. Biradan hoşlanmıyordu. Rakının tadına alışmaya başlamıştı. Şarap hoşuna gitmişti ama.

Genç doktor bardağını kaldırdı, "Minik yudumlar," dedi, "dikme sakın kafaya." Hafifçe tokuşturdular.

Alabildiği en minik yudumu aldı. Dilinde dolanan acımsı tat, gırtlğından midesine inerken aleve dönüştü. İçindeki hüznü yangın bir anda başka bir yangına karıştı. Ama ikinci yangın hemen söndü. Bardağı kaldırıp sıvıya bir daha baktı. Şaşırtıcıydı.

"Şimdi yaslan arkana ve anlat," dedi Erdem.

"Anlatmayayım be Erdem."

"Yok, moruk, olmaz. Haberlerde kısacık geçtiler zaten. Çatışma, bir şehit, ölü ele geçirilen üç zanlı, bir de sivil yaralı, o kadar. Ne isim verdiler ne başka ayrıntı. E, senden de bir haber çıkmadı, üstüne bir de gece yarısı geldin, telaşlandım ulan! Haydi, dökül."

Kederle gülümsedi Mutlu. Neredeyse bir aydır ev paylaşıyorlardı. Erdem dışa dönük denen insanlardandı. Konuşmayı sevmesi, açıklığı, içtenliği Mutlu'ya içinde henüz bulamadığı türden bir yakın arkadaşlığı tattırıyordu. Bir sürü şey anlatmışlardı birbirlerine.

Geçirdiği saatleri düşündü bir an: Cinayet Büronun şehit vermesi ortalığı toz duman etmişti. Savcılar, ekipler, koşuşturmalar... Soruşturmaların devamı ve derinleştirilmesi için tüm ekiplerin büroya çağırılması, Tahkikatta daha önce hiç görmediği hareketlilik, küfür kıyamet telefonlar açan Sabri Ateş, gülümsemesinin silindiğini ilk defa gördüğü Sedat Ulaş, alınan ifadeler, raporlar, raporlar... Bir minik yudum daha aldı. Diline yayılan acılığı sevmemişti ama içinde gezinip sönüveren ateş hoşuna gitmeye başlamıştı.

“Ya, işte,” dedi gözlerini diktiği bardaktan ayırmadan. “Merkeze bir ihbar geliyor. Aranayan tiplerden biri, oto sanayide görülmüş, falan.” Bir yudum daha. “Bizim ekiplerden biri anonsa cevap veriyor, bildirilen adrese gidiyor.”

“Orada mı karşılaşmışlar adamlarla?”

“Evet. Gelen ihbarda bu aranayan adamın, bir tamirhanenin yazıhanesinde oturduğu söylenmiş. Bizimkiler tamirhanenin önüne çekiyorlar arabayı, inip içeri dalacak, adamı alacaklar. Ama öyle olmuyor. Adam sahiden içeride, yazıhanede ama dışarıda iki gorili var. Bizimkileri görür görmez ateş açıyorlar.” Bardağı aldı, bir kez daha sarımtırak kahverengi sıvıya bakarak iç çekti. “Ne bir ihtar ne başka bir şey... Görür görmez. Aracı kullanan Musa ağabey... Direksiyon başında vuruluyor. Başından. Oracıkta, öylece...”

“Tanır mıydın?”

“Yakından değil ama...” Durakladı. Ne fark ederdi yakından tanınması? Bir polis memuru, hem de kendi bürosundan bir memur, bir mesai arkadaşı şehit düşmüştü. Utandı söylediğinden. Bir daha iç çekti, bir yudum daha aldı. Bu seferki yudumun yangını, içindeki yangını bastırdı sanki biraz. “Neyse işte... Diğer ikisi, ekip amiriyle diğer memur, can havliyle çıkıyorlar araçtan, ateşe karşılık veriyorlar. O arada ekip amiri anons geçip destek istiyor. Kısmet, yakınlarda Asayiş devriyelerinden biri var, geliyorlar. Onlar gelip çatışmaya katılınca benim arkadaş—”

“Arkadaş?”

“Ekip amiri benim devrem, Erdem. Beraber mezun olduk, beraber büroya girdik. Koray adı. Koray, memurundan koruma ateşi isteyip yana kayıyor. Karşı tarafı çapraz ateşe almak için. O arada üçüncü bir ekip geliyor. Karşı taraf iyice sıkışıyor.”

“Filmlerdeki gibi paso ateş ediliyor, öyle mi? Çevredekiler?”

“Herkes ilk silah sesiyle canını kurtarmak için bir yerlere girmiştir herhalde.”

“Yaralı bir sivil vardı.”

“Evet, tamircinin çırağı.”

“İşçisin sen, işçi kal,” dedi Erdem gülererek.

“Sahi,” dedi Mutlu, saatler sonra ilk defa gülümseyerek. “Hiç aklıma gelmemişti. Seken bir kurşun kalçasına girmiş oğlanın. Saklandığı yerde.”

“Kismete bak.”

Kafa sallayarak bir yudum daha aldı Mutlu. Anlattığı için mi rahatlamaya başlamıştı yoksa kanyak mı devreye girmişti? Bu kadar hızlı gösterir miydi etkisini bu meret? “İşte, Koray çaprazdan ateş ederken tamirhanenin yan tarafında bir kapı görüyor. Oradan girip işi bitireyim, diyor.”

“Kendi başına mı?”

İç çekerek bir daha kafa salladı Mutlu.

İzlemesi için götürdüğü ilk ve tek baskından sonra büroya dönerlerken, *İlk Kan* diye bir film vardı, izledin mi, diye sormuştu Sabri Ateş. Evet, demişti Mutlu. Akademi birinci sınıfta, bir hafta sonu izninde, Bakanlıklar tarafındaki Batı Sinemasında arkadaşlarıyla izlemişti. Oradaki Rambo var ya, diye devam etmişti Cinayet Büro Amiri, onu hatırla: çatışma veya baskınlarda bütün mesele bir saniye içinde karar vermenin gerekecek olmasıdır. Unutma, öncelik her zaman sağ ele geçirmektir. İkna etmektir. Ama ona fırsat bulamayacağın durumlar illa çıkacaktır karşına. Rambo mu olacaksın yoksa barış güvercini mi? Kendi canın elbette ağır basacaktır. Bütün mesele hızla durum değerlendirmesi yapabilmekte ve unutma, tetiğe basmak son çaredir. Silah kılıftan çıktı mı patlamadan yerine dönmez türü atıp tutanlar duyacaksın, aldırma. Esas iş, becerebiliyorosan tabii, zanlıyı sağ yakalamaktır. Her zaman.

Sabri Ateş veya bir başkası benzer şeyleri Koray’a söylemiş miydi, bilmiyordu.

“Evet. Doğrudan arka kapıya koşuyor. Açıp içeri dalacak ama o daha oraya varamadan kapı açılıyor ve ihbar edilen herifle karşı karşıya kalıyor.”

Erdem'in dudakları büzüldü ama aralarından herhangi bir ses çıkmadı.

“Hepi topu bir iki saniye herhalde; kalakalıyorlar öyle. İkisi de silahlı. Adam silahı doğrultuyor...” Hızlı davranmıştı Koray. Göğsüne isabet eden kurşunla sırtüstü devrilmişti adam. “Biz olay yerine vardığımızda her şey bitmişti. Ortalık ana baba günüydü.”

“Arkadaşın?”

“Acayıpti. Bir gülüyor, bir ağlıyordu.”

“Normal,” dedi Erdem. “Şok geçirmiştir. Can korkusundan tut, heyecandı, panikti... Ağlar da güler de. Boşalma o. Hem kızma ama sonuçta tecrübesizsiniz siz, değil mi? Ne dersen de, ne öğrenirsen öğren, gerçeğin ta kendisiyle karşılaşmak bambaşka bir şeydir.”

Cevap vermedi Mutlu. Erdem haklıydı elbette. Tecrübe bambaşkaydı ve kaldırılması sayesinde Cinayet Büroya erken yaşta girebildikleri ‘on yıllık saha tecrübesi’ kuralı boşuna konmamıştı.

Yanına gittiğinde, delik deşik ekip otosuna yaslanmış, başı önde Koray’ın yanında, elini omzuna atmış Komiser Yücel Başar’ın söylediklerinin bir kısmını duymuştu. “Hepimizin başına gelebilecek bir şey, kardeş,” diyordu tecrübeli komiser. “Korkmuşsun. Akıllı adam korkar. Aptallar korkmaz. Daha çok çıkacak karşına böyle durumlar. Hem vurduğun adam katilin teki; sen vurmasaydın o seni vururdu. Musa kardeşimizin kanı da yerde kalmadı. Hepinize helal olsun. Allah’ın izniyle atlatmışsınız işte, kaldır kafanı, haydi. Doğrul, evlat.”

Ses çıkarmadan gidip karşısına dikildiğinde Koray’ın yüzüne yerleşiveren ifadeyi çözememişti Mutlu. Bir anlık bir şeydi. Hızla kaybolmuş, Koray eliyle yüzünü silip Mutlu’ya yıllar süren bir ayrılığın hasreti son bulmuşçasına sarılmıştı. Beklemediği bir şeydi. Tuhaftı. Hatırlaması gereken ama sis ardında kalmışçasına belirsiz bir şeyin varlığı hissi dolmuştu Mutlu’nun içine.

“Doğru,” dedi bir yudum daha aldıktan sonra.

Erdem boşalan bardağına biraz daha kanyak koydu. Mutlu'nun elindeki bardağa baktı. "Çek şunun sonunu, biraz daha koyayım," dedi.

İtiraz etmedi Mutlu. Kalanı kafaya dikip ağzını şapırdatarak uzattı bardağını.

"Mutlu," dedi Erdem, bardağı geri uzatırken, "aklıma takılan bir şey var."

Kaşlarını kaldırdı Mutlu.

"Önce şunu sorayım: arkadaşının vurduğu adam kimdi? Neden aranıyordu"

"Mafya tayfasından biri; bilinen bir tetikçi."

"Adı belli yani?"

"Belli: Muhammed Seyis diye bir herif. 'Mami' diye bili-nirmiş. Hıdır Narçın diye bir herifin tayfasındanmış."

"Mami ha?" dedi Erdem gülerek. "Hıdır Narçın'ı duymamıştım hiç."

"Yenilerdenmiş, öyle anladım konuşmalardan. Çek-senet mafyası galiba."

"Peki, ihbarı yapan belli mi?"

Belliydi. İhbarı yapan, olay sırasında ekibiyle uzakta, başka bir vakayla uğraşan Komiser Cenap Cebeci'nin oto sanayide çalışan muhbiriydi.

"Üç kişi olduklarını söylememiş mi?"

"Bilmiyorum, söylemiştir herhalde."

"Peki, senin Koray veya ekibindekiler, karşılarına silahlı üç kişinin çıkacağını düşünmeden öylece gidivermişler mi yani? Hiç önlem almadan? Aranan bir adamın, yanında iki kişi daha var, illa silahlı olacağını veya en azından olabileceğini düşünmemişler mi?"

Her yudum bir öncekinden iriydi artık. Gözlerini kapadı ve derhal pişman oldu. Ayakları yerden yükseliyor, başı geri devriliyordu sanki. Panikle açtı gözlerini, şaşkınlıkla ayaklarına baktı. Bir saniye önce havaya yükseldiklerinden habersiz görünüyordlardı. İlk defa başına geliyordu böyle bir şey.

“Bilmiyorum, Erdem,” diye mırıldandı gözlerini kırpıştırarak. Bilmiyordu. Sorular, olan bitenin şoku, koşturma, teselli sözleri, şehit acısı, üzüntü, öfke ve daha bir sürü duygunun, lafın arasına sıkışıp kalmış, en azından şimdilik bir kenara bırakılmıştı. Ya da sorulmuşlardı belki, bilmiyordu. Derin bir nefes aldı, başı biraz daha döndü. “Sorumluluk elbette ekip amirinin,” dedi, “Koray’ın yani. Ama benimkiler gibi, onun memurları da tecrübeli polisler. O yüzden yanımızdalar zaten. Bize yol göstermek, akıl vermek için.” Doğruldu, bardağı sehpaye bıraktı. “Ne konuştular, nasıl karar verdiler, bilmiyorum.”

“Ama hata yaptıkları açık, değil mi?”

“Eh,” dedi Mutlu. Hata mıydı, emin değildi. Ama bedeli ağır olmuştu. Hem hataysa bile herkes yapabilirdi sonuçta. “Ne demeye getiriyorsun, Erdem?”

“Adamların silahlı olduklarını biliyor, en azından silahlı olmalarını bekliyor olmalıydılar, değil mi?” dedi genç doktor. “Neden, mesela aracı daha uzak bir yerde bırakıp yürüyerek, gizlenerek, gelişlerini belli etmeden gitmemişler?”

“Bizim Renault 12’leri küçük çocuklar bile tanıyor, onu mu diyeceksin?”

“E yani...”

Kaşları çatıldı. Bir yudum daha aldı. “İçlerinden birinin bir numarası olduğuna getireceksin lafı, değil mi?”

“Bilmem. Olamaz mı?”

Dudak büktü Mutlu. “Dediğinde haklısın ama olanları düşününce mantıklı gelmiyor bana. Koray veya ekibinden biri, ima ettiğin veya söylediğine dayanarak konuşuyorum, bir şekilde...” Durakladı, bir an düşündü, ardından başını salladı. “Hayır, hayır. Zannetmem.”

“Neden?”

“E, bir kere anons geldiğinde olay yerine en yakın ekip olmalarının tesadüften başka açıklaması yok.”

“Neden? Adamın o gün oraya gideceği biliniyorsa tedbir amacıyla ekip içindeki adamına haber vermiş, neme lazım,

yakınlarda ol, demiş olamaz mı? Hem sen dememiş miydin tüm ekiplerin belli yerleri vardır, gün içinde dolaşıp durmazlar, anons beklerler diye? Normal asayiş devriyeleri değil mi dolaşanlar?”

Başını salladı Mutlu. “Öyle,” dedi. “Anons geldiğinde yakında olmalarının nedenini bilmiyorum. Aslına bakarsan anons bekledikleri yer nerede, onu da bilmiyorum. Yakındadır belki. Ya da belki başka bir yere gidiyorlardı, ellerindeki bir dosyanın takibiyle meşgullerdi ve o sırada oradan geçiyorlardı. Öğrenmek lazım. İfadelerini görmedim. Haklısın, baksam iyi olabilir.”

“Ama?”

“Ama bence gene de tesadüf. Herhangi bir ekip olabilirdi. Biz de olabilirdik mesela. Sabah otogardaydık; anons o sırada gelse ilk biz giderdik. Onu geç, diyelim ki dediğin doğru ve ekibin içinde mafyanın bir adamı var. Almaya gittikleri insanların silahlı olacaklarını ve karşı koyacaklarını bilmesi gerekir, değil mi? Öyle olmasa bile silahlı olduklarını düşünmeleri gerektiğini kendin söyledin demin.”

“E, neden canını tehlikeye atsın mı diyeceksin? Attığı ne belli?”

“O kadar çatışma ne olacak? Daha en başta vurulan polis memuru?”

“Diğer ikisi vurulmuyor ama.” Elini kaldırdı Erdem. “Bir de senin arkadaşın yaptıkları var. Tek başına yan kapıya gitme, vesaire. O herifle karşı karşıya gelmesi, vurması... Tanık var mı yoksa sadece arkadaşının anlattıkları mı bunlar?”

Kaşları çatıldı Mutlu’nun. Doğru, Muammer Seyis’in ölümünün Koray’dan başka tanığı yoktu. Yahut varsa bile şimdilik bilmiyordu; kimse çıkmamıştı ortaya. Gerçi çatışma sırasında etrafta bulunan kişilerin ifadeleri alınmış olmalıydı. Bir baksa iyi olabilirdi. Ama... Hayır, olmazdı canım öyle şey.

“Sen gidip baktın mı peki cesede? İnceledin mi etrafı? Olayın arkadaşının anlattığı şekilde gerçekleştiğini destekleyen delil falan aradın mı?”

“Erdem,” dedi Mutlu biraz dikleşerek. “Bu dediklerin anca romanlarda olur. Hem öyle bir şey olsa... Kendi adamını niye vursun o zaman? Kaçmasına göz yummaz mıydı?”

“Hım,” dedi Erdem. Kaşları çatıldı. “Haklısın bak, onu düşünmedim.”

“Ayrıca Koray benim sekiz senelik arkadaşım. Üstelik yakın arkadaşım.”

“Ne kadar tanıyorsun yakın arkadaşını?”

“Göreve başlayalı iki ay oldu, Erdem. İki ayda mı mafyanın adamı oldu yani çocuk?”

“Daha önce olmadığı ne malum? Tamam, sekiz sene birlikte, hem de yatılı okudunuz, eyvallah. Ama ya tatiller? Tatillerde beraber miydiniz hep?”

Değillerdi elbette. Kendisi babasına dükkânda yardım ederken Koray’ın yaz tatillerini ailesiyle birlikte Çınarcık’taki yazlıklarında geçirdiğini biliyordu. Kızlar, denizde, plajda, diskolarda komik ve heyecanlı anılar; hepsini gülerek ve azıcık kiskanarak dinlerdi okula döndüklerinde. Çenesi malumdu arkadaşının. Ama yine de...

“Sen doktorluğu bırak, senaryo yaz bence,” dedi Mutlu. “Yani, tamam, dediklerin hiç olmayacak şeyler değil, kabul ama yani...”

“İyi, iyi,” dedi Erdem. “Peki. Bozulma hemen. Ben sadece aklıma takılanları söyledim. Öyle olmuştur diye bir şey yok tabii. Ayrıca haklısın, koruması gereken adamı niye vursun?” Bardağında kalanı dikti, duvardaki saate baktı. “Ha, ne diyecektim,” dedi birden Mutlu’ya dönüp. “Cuma akşamı müsait misin? Gaye’yle Ortaköy’e gideceğiz. Arkadaşları da gelecek. Ne dersin?”

“Cuma nöbetteyim be Erdem.”

Önünde sonunda karşı cinsle bir şeyler yaşayacağını bilen şanssız sadece sırtıtmakla yetindi bu sefer.

10 EKİM 1987, CUMARTESİ.

Serencebey Yokuşu, Beşiktaş. Saat 08.10

Çayını alıp pencerenin önündeki geniş, tahminen saksı dizmek için yapılmış çıkıntıya yerleşti, dizlerini kendine çekti, pervaza yaslandı. Bayılıyordu buraya; daireyi tutmasının baş sebebiydi. Aşağı, sabah mahmuru yeni sokağına, yeni hayatının sabit dekoruna baktı. Üç gün ayıla bayıla uyuduktan sonra bu sabah ilk defa erken kalkmıştı.

Gözlerini kapadı. Salı gecesinin görüntüleri doluştu zihnine. Rakı kokusunu hâlâ alabiliyordu ama sesler... Hırıltılar. Gülümsemi. Hırıltıları hâlâ duyabilmesi neden hoşuna gidiyordu? Kokuyu, leş alkol kokusunu hâlâ alabilmesi neden bu kadar zevk veriyordu? Tuhaftı.

Tuhaf mıydı sahiden? Bilmiyordu. Ama hiçbirini unutmak istemediğini biliyordu.

Hafifti artık. Tüy gibi.

Tuhaftı, evet, tuhaftı sahiden. Naylon ipi var gücüyle sıkmaya başladığında öyle bir his tadabileceği, içinde kelebeklerin havalanıp aşağıya doğru uçacağını, bacaklarının arasında alevlere, kendisine veya başkalarına ait arzu dolu ellerin, ekmekle tabak sıyrırarcasına saldıran dillerin, hassasiyetten yana fakir parmakların, üstüne binen ezici ağırlıkların ve aklına gelebilecek diğer her şeyin o ana dek yaratabildiklerinden çok daha kavurucu alevlere dönüşeceği aklının ucundan geçmemişti.

Ve kudret hissi... İnanılır gibi değildi: hayatı boyunca içini neyin kurcaladığını, neden başkalarından çok daha huzursuz olduğunu, neden sadece okuduğu ve çalıştığı anlarda ve bir de

bir keresinde, daha küçücükken Hafize teyzenin oğlu Cihat'ı, öpsene bak, ne güzel oluyor diye çıkardığı pipisini ısırıp ağlattığında ve bir de bir başka seferinde, Nesime'nin muhabbet kuşunu kimseler görmeden avucunda sıkarak öldürüp kimseler görmeden çöplüğe attığında ve hiç kimsenin aldırmadığı böcekleri, kurbağaları ve başka minik canlıları ezdiğinde ve bir de başkalarının yaralandığını, acı çektiğini gördüğünde biraz tatmin duyabildiğini merak etmişti.

Böyle bir şeyle tatmin bulabileceği aklının ucundan geçmemişti daha önce. İpi sıktıkça, altındaki alkol ve uyku hapından iyice zayıf düşmüş debelenmeler azaldıkça kudret hissi, kontrol hissi, hâkimiyet hissi artmış, kavurucu alevler çoğalmış, bedene yayılmış, sıırıslık yanmış, yanmış, yanmış ve dayanamayacağı noktaya vardığında, hayatında ilk defa doyasıya bastığı çığlıkla sönmüştü.

Sırıttı. Çığlığını duyan olmuş muydu acaba? Televizyon satatleriydi, duyulması kolay değildi. Duymamışlardı büyük ihtimalle. Hem duyulsa bile kim, ne diyecekti? Birbirinin yüzüne gülen ve arkasından etmediği lafı bırakmayan orospu sürüsü... Bildi bileli hep aynı salaklar. Her yerde karşısına çıkan aynı aptallar.

Duyup zevkten haykırdığını tahmin edebilenler en fazla kiskanırlardı. Dayak yediğini düşünenlerse acırdı. O kadar. Adamların umurunda olmazdı; dünyalarında bir kocanın, değil karısına, herhangi bir kadına hatta herhangi bir erkeğin herhangi bir kadına yaptıklarına müdahale etmek gibi bir fikir yoktu. Kadın dayak yiyorsa hak etmiş demekti. Diğeri zaten göreviydi ve halinden memnunsa önce Allah'a, sonra kocasına şükretmeliydi.

Haykırışı duyulsa bile hiçbir kılını kıpırdatmazdı, biliyordu.

Gözlerini açtı. O hazzı bir daha yaşamak istiyordu. Tüm vücuduna yayılan, çığlık çığlığa bağıratan o hazzı, o kudret hissinin, bir hayatı ellerinde tutma, bir hayata son verme, bir hayata son verebilecek ölçüde kontrolde olma zevkini bir daha tatmak istiyordu. Bir daha, bir daha... Defalarca.

Nasıl yapacağını biliyordu artık.

Bedeli büyüktü. Kolay değildi. Daha fazla plan, daha fazla yalan gerektirecekti.

Ama değermi. Hem de nasıl değermi...

Bakışlarını içeri, boş denebilecek salona çevirdi. Daireyi doldurmak, gönlüne göre süslemek istiyordu. Ama hayır. Daha vakti vardı. Elindekini çarçur etmeyecekti. Eşya düzmekten önce yeni, yepyeni ve umduğu gibi giderse zevk dolu bir hayat için yapması gerekenler vardı.

Bacaklarını indirdi, serin ahşap parkeye bastı. Fincanı pervazda bırakarak kalktı, giyinmeye gitti.

14 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Kocamustafapaşa. Saat, 09.43

“Yok, oğlum, benim oğlum yapmaz öyle şey,” dedi, Kadriye Tuncer. Mutlu daha ilk andan, kadının yüzünde, boynunda ve ellerindeki, altmış yaş için fazla ve derin denebilecek kırışıklıklarla sert bakışlarının ve dimdik duruşunun, sürekli girişilmiş ve sıklıkla kaybedilmiş zorlu mücadelelere ve kayıplara rağmen birtakım değerlerden ödün vermemenin gururuna işaret ettiği kanısına varmıştı. Sert bakışlar hariç hepsini annesiyle babasından tanıyordu çünkü.

Nurdan Tuncer'den aldıkları fotoğrafa ve mütevazı bir memur evine ait denebilecek salonun duvarlarındakilere bakılırsa annesine çekmişti Volkan Tuncer; rahmetli babasının kalın kaşları dışında neredeyse hiçbir şeyini almamış gibi görünüyordu.

Kadriye Tuncer'in, oğluna konduramadığı şey, dolandırıcılıktı. Mutlu, Muammer Tok'a sıktıkları palavrayı biraz değiştirmiş, kendilerini Mali Şube ekibi olarak tanıtmış, Volkan Tuncer'in bir dolandırıcılık davasında adının geçtiğini söylemişti.

Gelini ve ailesi tembihlere uymuş görünüyorlardı. Kadının hiçbir şeyden haberi yoktu.

Dün Nurdan Tuncer, ailesi ve diğer ilgililerle tekrar görüşmek için yolladığı Mümin bir şeyler daha öğrenmişti ama içlerinde işe yarayacak bir şey var mıydı, şimdilik bilmiyorlardı.

Nurdan Hanım, kapıcı ve karısının, birincisinin bilgisine yeniden başvurulmasının verdiği hevesle, ikincisinin biraz çekinerek anlattıklarını yarım yamalak kabul etmiş, ailesinin,

özellikle annesinin kocasına, evet, biraz kaynanalık ettiğini söylemişti. Doğru, babası da Volkan'a sıcak bakmamıştı başlarda. Ama hayır, evlenmelerine itiraz etmemişlerdi bir kere. Sonrasında, tamam, vardı bir şeyler ama öyle çok fena değildi. Babası, sorgusunda bizzat anlattığı üzere, zamanla kabullenmişti kocasını. Zaten Volkan da kendini sevdirmeyecek şeyler yapmamıştı. Bilakis. Sadece yakışıklı değildi; dürüsttü, mertti, iyi yürekliydi. Boşuna mı sevmişti zaten? Çulsuzluğuna bakmadan boşuna mı evlenmişti? Evet, elbette güveniyordu kocasına. Çalışkan adamdı. Ustalığa yaklaştığı matbaa işçiliğiyle yetinmemiş, fırsat yaratmış, ailesi için başka, çok daha kazançlı bir iş bulmuştu. Üstelik açgözlü ve hovarda da değildi. Matbaacılıktan çok daha fazlasını çantacılıktan kazanmaya başlar başlamaz lükse, harcamaya dalmamıştı. Gelecekleri için ve özellikle oğullarının ve hatta kim bilir, Allah izin verirse belki ikinci çocuklarının da geleceği için, kendi çektiği yoksulluğu çekmemeleri, okuyabileceklerse okumaları veya vakti geldiğinde iş kurabilmeleri için mütevazı yaşamlarını en azından bir on yıl daha sürdürüp para biriktirmeye karar vermişti. Hatta belki yeterince biriktirebilirlerse bir de yazlık... Ama sonuçta müsrif yaşamıyorlardı ve Volkan Tuncer'in tek lüks denebilecek harcaması, gözü gibi baktığı arabasıydı. Onu da anca bir sene önce ve ikinci el almıştı ve ne yani, o kadarcık olurdu.

Sırf ailesi de değildi hem düşündüğü: Volkan Tuncer, Büyükşehir Belediyesinden emekli babası üç sene önce beyin kanaması geçirip vefat ettiğinden beri annesine para yardımı yapıyordu. Hayır, hayır. Kocasının ailesiyle bir sorunu yoktu. Bir tek görümcesi, işte, annesi Volkan'a ne kadar kaynanalık yapıyorsa o kadar görümcelik yapıyordu. Ama genel anlamda kötü denecek bir durum yoktu. Elbette, elbette gidiyorlardı kayınvalidesine. Oğulları Hakan vardı bir kere; hafta sonları götürüyorlardı babaanneye. Yazları yanına, yatıya bıraktıkları bile oluyordu. Yok, yok, arası iyiydi kadınla; kayınvalidesini, öyle çok diyemezdi belki ama seviyordu. Sevmemesi için bir sebep yoktu zaten. Kaynanalık mı? Yok, canım, öyle sözünü etmeye

değecek bir şey yoktu sahiden. Görümcesi mi? Kırk yılda bir, bayramlarda falan görürse görüyordu, o kadar. Tabii, canım. Kardeşleri de severlerdi enişterini. Eh, tamam, dünürler fazla yakın değillerdi birbirlerine. En baştan beri. Ama hayır, onların da arasında, fazla bir muhabbet yoksa bile belli bir saygı vardı. Hatta kayınpederinin ölümünde her zamankinden daha yakın davranmışlardı birbirlerine.

Peki, arkadaşlar? Çok arkadaşı yoktu Volkan'ın. Zaten liseyi bırakıp çalışmaya başlamıştı. Lise iki, evet. Okuldan tanıyorlardı zaten. Bir sınıf üstüydü kocası lisedeyken. Okuyamamıştı, evet ama kafası çalışmadığından değil. Geçim derdi işte, ne olacaktı başka? Şansın yoksa sırf okumakla bir şey olunmuyordu ki zaten. Evet, sonra, iki sene sonra üç sokak ilerilerindeki matbaada çalışmaya başladığı zaman tekrar karşılaşmışlardı. Liseye yürüyerek gidip geliyordu Nurdan Hanım ve yolu, Volkan Tuncer'in çalıştığı o matbaanın sokağından geçiyordu. Öyle karşılaşmışlardı. Sonrası...

Efendim? Hayır, Nurdan Hanım'ın bildiği kadarıyla okul yıllarından arkadaşı yoktu ama arada sırada görüştüğü birkaç mahalle arkadaşı vardı. Evliliklerinin ilk yıllarında bir ikisi gelip gitmişti. Ama yıllar geçtikçe herkes kendi derdine düşmüştü. Zaten malum, ülkenin hali, tedhiş olayları, çalkantılar... Yetmişler zor dönemlerdi. Allah hepsinden razı olsun paşalar el koymasa kim bilir daha neler olacaktı. Tabii, herkes gibi gelecekte, özellikle çocuklarının geleceğinden çok endişe etmişlerdi. Çok şükür, geçmişti o günler. A, evet, tabii hatırlıyordu adlarını. Ertuğrul, Mevlut... Bir de Cihan vardı galiba. Yakın arkadaşları diyebilirdi bunlara. Ertuğrul da aynı sektördeydi; kuyumcuydu. Galiba arada onunla görüşüyordu. İş gereği mi, o kadarını pek bilmiyordu Nurdan Tuncer. Diğerleriyle kırk yılda bir gece çıkıyordu. Meyhaneye, evet. Hayır, içki alışkanlığı yoktu kocasının; eve sarhoş döndüğü vaki değildi bir kere. Dediği gibi, çok nadiren arkadaşlarıyla bir gece...

Ama hepsi o kadardı; evlerine ziyarete geleni veya aksi, yoktu. Kendisi de liseden sonra okumamıştı, hayır. Üniversiteye

gidilecek zamanlar değildi o yıllar. Zaten üniversite okumak gibi bir hevesi, hedefi yoktu Nurdan Hanım'ın. Evet, evet, kısacası, öyle çok gelip gidenleri, arkadaş çevreleri yok gibiydi. Zaten ayın neredeyse yarısı evden uzak kalıyordu Volkan Tuncer. Kalan zamanda aile içinde hayat fazlasıyla yetiyordu.

Mümin, Nurdan Hanım'dan sonra ailesi, kapıcıları, karısı ve bakkalla da görüşmüştü. Hepsinin Volkan Tuncer'in elinin bir yerinde kesildiği saptanan dört günlük süreçte yaptıklarına, bulundukları yerlere dair tanıkları vardı. Nurdan Hanım ve ailesinin tanıkları kendileriydi. Nurdan Hanım'ın kardeşi Nurol hariç. Onun evden uzak geçirdiği saatler için tanıkları arkadaşlarıydı; söz konusu dört günlük sürecin neredeyse yarısını ailesinin yanında geçirmişti Nurol Gümüşdere. Söylediğine göre dört günün dördünde de gündüzleri bilardo oynamış, bir akşamında da halı sahada top tepmişti. Arkadaşlarının isimleri, adresleri, vesaire belliydi.

Mümin bunun üzerine hemen soruşturmada açık nokta bırakmamak gerektiğini açıklamış ve izin isteyerek Nurol Gümüşdere'nin verdiği numaralardan üçüne, üç arkadaşına telefon etmiş, gencin söylediklerini teyit ettirmişti.

Yılışık kapıcı Reşat ve karısı da söz konusu süreci evde, gündüzleri apartman işleriyle geçirdiklerini söylüyorlardı. Kendileri dışındaki tanıkları, apartmanın diğer sakinleriydi. Reşat günde iki defa servise çıkıyor, akşamları çöp topluyordu. Hepsinin saati belliydi. Bakkal zaten servis saatlerinin tanıklarındandı. Artı, komşu apartmanların kapıcıları da vardı; istenirse onlara da sorulabilirdi.

Sonraya bırakmayıp sormuştu Mümin: apartman sakinlerinden üç kişiyle ve komşu apartman kapıcılarıyla görüşmüştü. Dişe dokunur bir şey öğrenememişti.

Benzer durum bakkal için de geçerliydi. En azından gündüzleri. Akşamları yedi civarında dükkânını kapıyordu adam. Evi aynı semtte, dört sokak ötedeydi. Akşamları ve geceleri için tanıkları, karısı ve iki küçük oğluydu. Ha, bir de söz konusu

dört günün akşamlarından birinde kız kardeşiyle kocası otur-
maya gelmişlerdi.

Onlara da derhal telefonla ulaşmıştı Mümin. Farklı bir şey
öğrenememişti.

Mutlu ve Ayhan, çünkü çatışmayı izleyen karmaşada, İsmet Kerim'in mekânında tüm bunları anlatmayı olanlardan habersiz bekleyen Mümin'i anca mesai saatinin bitişine doğru hatırlamış, bilardo salonunu aramış ve durumu anlatmışlardı. Mümin bunun üzerine şubeye dönmüştü. O kargaşa arasında buldukları ilk fırsatta sorgu odalarından birine dalmış, yaşadıkları şoku bastırmaya çalışarak, görev görevdi, Mümin'in soruşturmasında edindiği bilgileri dinlemiş ve tartışmış ve sabaha ilk iş, Volkan Tuncer'in annesiyle görüşme kararı almışlardı.

Mümin'in genel kanaati, Mutlu'nun sezgileriyle uyuşuyordu: Ailede ve diğerlerinde suç kuşkusu uyandıracak bir şey, en azından şimdilik yoktu. Hepsinin, birbirlerini tanımayanların bile aynı şeyleri söylemesi, aynı yalanı söylemesi, Volkan Tuncer'in muazzam, bütün bir mahalleyi ve mahalle sakinlerinin mahalleyle alakasız akrabalarını, arkadaşlarını içeren bir komployla öldürülmesi gibi bir şey söz konusu değilse ki yuh artık, öylesi filmlerde bile zor olurdu, akla uygun değildi.

Ama üzüldükleri, telaşlandıkları, korktukları açıktı. O kadan-
rından emindi Mümin. Nurdan Hanım, söylediğine göre, dün-
künden de perişan görünmüştü gözüne. Hayır, görünen en basit teori bir yere varmayacak gibiydi: muazzam rol yeteneğine sahip değilse Nurdan Hanım hiç öyle yasak aşk yaşayıp sevgilisine kocasını doğratacak birine benzemiyordu.

Mümin, Volkan Tuncer'in kayın ailesinin hatta sevimsiz kapıcı ve karısının ve bakkalın merak ve üzüntüsünü de içten bulmuştu.

Öte yandan, hepsinin sözlerini tuttukları açıktı. Aileden hiç kimse, kim bilir, belki söylenenin aksine hiç sevmediklerindendi ama sonuçta kadıncağızı, Volkan Tuncer'in annesini arayıp feci ihtimalden bahsetmemişti.

Tahminine veya kanaatine göre sözü edilmeyen bir husus vardı ama: Mümin, Volkan Tuncer'in matbaadaki işini bırakıp çok daha fazla kazanacağı riskli bir işe girmesinin altında, belki açık, belki üstü örtük ama illa karısının ailesinden hatta bizzat karısından gördüğü baskının yattığına neredeyse emindi. Ama sonuçta hayatını döndürebilmiş, açıkça dile getirilmemekle birlikte sıklıkla ima edildiği anlaşılan içgüveysi konumundan kurtulmuştu.

“Dürüştür Volkan'ım. Harama göz koymaz. Namusludur. Öyle yetiştirdik.” Alenen hakarete uğramış gibi bakıyordu Kadriye Hanım.

“Yok, yok,” dedi Mutlu aceleyle, “öyle değil, hanımefendi. Oğlunuzu zanlı değil, şahit olarak arıyoruz. Sizden önce gelinizle görüştük. Karadeniz'e gittiğini biliyor ama nereye, bilmiyor. Gittiğinden beri de evi aramamış, sizden bahsedince belki sizi aramıştır diye geldik.”

Kadının yüzünde bir gölge belirdi sanki. Bir an Mutlu'nun gözlerinde neden gelininin evinden telefon etmek yerine bizzat buraya, evine geldiklerinin veya gelinin neden arayıp durumdan bahsetmediğinin cevabını arar gibi gözlerini kıstı, ardından bir ömürlük yenilgilerin tecrübesiyle vazgeçti. Hayır, aramamıştı Volkan. En son seyahate çıkmadan önce telefon etmişti annesine. Pazar günü. Her iş gezisi öncesinde ya arar ya da uğrar, bir isteği olup olmadığını sorardı. Hayır, hayır, bir anormallik yoktu sesinde. Sezmemişti öyle bir şey Kadriye Hanım. Tabii, bazen seyahate gittiği yerlerden de aradığı olurdu. Trabzon, Rize... Ama bazen, her seferinde değil.

“Peki,” dedi Mutlu. Kadının aklına gelebilecek, gelininin arayıp duruma dair bir haber verme zahmetine bile girmeyişi gibi onlarca soruya ve kuşku veya endişe yaratmamak adına vermek zorunda kalabileceği kaçamak cevapların yaratacağı kuşku veya endişeye fırsat tanımaya niyeti yoktu. “Oğlunuzun

yakın arkadaşları kimlerdir? Gelininiz, sorduğumuzda Ertuğrul, Mevlut ve Cihan adlı üç arkadaşından bahsetti.”

“Ertuğrul, evet, bizim Muammer’in yeğeni. Rahmetlinin yakın arkadaşısıdır Muammer. Volkan da zaten onunla iş yapıyor.” Durdu, kaşları iyice çatıldı. “Arkadaşlarını niye soruyorsunuz?”

“Araştırmamıza yardımları dokunabilir,” dedi Mümin, Mutlu’nun arkasından. “Kimi zaman insanlar ailelerine söylemedikleri şeyleri arkadaşlarına anlatabiliyorlar. Diğer ikisini tanımıyor musunuz?”

“Tanıyorum. Mahallenin çocukları ikisi de. Ama neredeler şimdi, bilmiyorum. Büyüyüp taşındılar buralardan. Senelerdir görmedim hiçbirini.”

14 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Kapalıçarşı. Saat, 11.22

Yakın arkadaş mı, eh, gençliklerinde, ortaokul, lise yaşlarında evet, öyle denebilirdi. Aynı mahallede büyümüşlerdi sonuçta. Ama öyle değildi artık. Hayat herkesi kendi derdine düşürüyordu. Gene de hiç görüşmedikleri söylenemezdi. Bazen buraya, dük-kâna uğruyordu. Arada bir ama öyle çok sık değil, yılda belki bir, belki iki gece diğer eski arkadaşlardan birkaçıyla buluşup meyhaneye gittikleri oluyordu. Evet, evet, Cihan'la Mevlut da. Tabii. Ne yaptıklarını, nerede oturduklarını biliyordu; telefon-ları vardı zaten, verirdi.

Dün sorduklarında yanlarından arayıp haber vermişti am-cası geleceklerini. O da namaza gideceğini, ona göre gelmele-rini söylemişti. Hatta meraklanmıştı gelmediklerini görünce. Peki, ne istiyorlardı, nasıl yardımcı olabilirdi?

Mutlu, kuvvetli floresanların beyazıyla iyice göz zorlayan altın parıltılarına rağmen ışıldayan, manidar bir gülümsemeyle, “Sadece meyhaneye mi?” dedi.

Mümin yanında, bir adım kadar arkasında, Ayhan'sa elbette yine kapının önündeydi. Lafı hiç geçmemişti ve sormamıştı ama anlamıştı artık Mutlu: üçü bir aradayken toy ekip amirine nezaret ve yol gösterme işini daha kıdemli olan Mümin üst-leniyor, Ayhan, tabiri caizse yedekte bekliyor, sert davranma meselesindeki gibi, söyleyeceği bir şey, vereceği bir öğüt veya tavsiye varsa belki Mutlu'nun henüz bilmediği bir büyüğün ya-nında davranışlar listesi yüzünden, belki bambaşka bir sebep-ten Mümin'in yanlarında bulunmadığı zamanları seçiyordu.

“Sadece meyhaneye,” dedi Ertuğrul Tok benzer bir sırıtmayla. Açık yakasından görünen siyah kılların arasında, üzerinde ‘İbrahim’ yazan oval bir madalyon taşıyan kalın, altın bir zincir sallanıyordu. Mutlu adamı incelerken, Kapalıçarşı esnafının eşcinselliğin aleni ilanını hoş görmeyeceği fikri ve sol elindeki yüzüğe dayanarak madalyondaki İbrahim’in, adamın oğlu olduğuna karar vermişti. Kırklarına çeyrek kalmış kuyumcu Ertuğrul Tok, her sabah erkenden kalkıp saçına fön çekiyordu herhalde. Sol elini kaldırdı, yüzüğünü gösterdi. “Evli barklı adamız artık.”

Benzer bir sırıtışla karşılık verdi Mutlu. Yumuşak davranmak, suyuna gitmek, duygudaş görünmek, sert davranmaktan iyi gibiydi sahiden. Ama ince bir çizgi var, şef, demişti Ayhan dün tavsiyesini sunarken. Onu aşarsan fena; enseye tokat oluverirsin karşıdakiyle.

“Evlenmeden önce?”

“E, yani,” dedi Ertuğrul Tok. “Gençken...” Tekrar sırıttı. Daha fazla açıklamaya gerek duymuyordu anlaşılan.

Genç komiser yardımcısı, arama bahanelerine uymayabileceğini, durduk yerde daha fazla kuşku ve soru uyandırabileceğini düşünerek Volkan Tuncer’in de gençken fındık kırıp kırmadığını sormaktan vazgeçti. Karşısındaki adamın sırıtışı yeterince açıklayıcıydı. Gülümsemesini bozmadan, “Anladığımız kadarıyla,” dedi, “her ay iki haftalığına Karadeniz’e gidiyormuş Volkan Bey. Şu anda da oradaymış.”

“E, gitmişse oradadır tabii,” dedi kuyumcu. “Ne oldu, bir şey mi oldu Volkan’la ilgili? Amcam Mali Şube gibi bir şeyler söyledi ama o da pek anlamamış galiba.”

“Önemli bir mesele değil,” dedi Mutlu ve Muammer Tok’a anlattıklarını, Volkan Tuncer’in annesine anlattıklarıyla karıştırmamaya dikkat ederek tekrarladı. “Peki, siz biliyor musunuz Volkan Bey’in Karadeniz’de gittiği yerleri, uğradığı, satış yaptığı dükkânları?”

“Yok, nereden...” Durakladı, “A,” dedi, “bir saniye ya. Trabzon’da bir kuyumcu arkadaşım var. İlk başladığında Volkan’ı ona yollamıştım selamımla. Yanlış bilmiyorsam müşterisi olmuştu. Bir saniye...” Uzandı, yazarkasanın altındaki bir çekmeceyi açtı, kahverengi plastik kapaklı, ufak bir telefon defteri çıkardı. Bir iki sayfa çevirdi. “Hah, işte.” Doğruldu. “Arayayım mı arkadaş, ister misiniz? Volkan’ı sorayım. Şansa bugün oradadır belki.”

“Çok iyi olur.”

Ertuğrul Tok telefona uzanırken durakladı. “Ya, komiserim, bir çayımı içseydiniz...”

“Teşekkür ederiz, almayalım,” dedi Mutlu.

“O zaman, kusuruma bakmazsanız...” Dikdörtgen dükkânın en dibinde, geldiklerinden beri sesini çıkarmadan oturmuş kitap okuyan ya da en azından okur görünen oğlana döndü. “Tamer,” dedi, cebinden çıkardığı mavi bir markayı uzatarak, “aslanım, haydi koş, bir maden suyu kap bana.”

Oğlan uyuşuk hareketlerle kalktı, kitabı oturduğu sandalyeye açık bıraktı, geldi, markayı aldı, gene uyuşuk adımlarla Mutlu ve Mümin’in arasından geçip çıktı.

Ertuğrul Tok tezgâhın üzerinden eğilip, “Soğuk olsun, bana bak!” diye seslendi oğlanın arkasından. Mutlu’ya döndü, güldü. “Sıpa,” dedi. “Benim baldızın oğlu. Derslere kafası basmadı, işi kapsın diye aldım yanıma, bütün gün Teksas Tommiks, roman falan okuyor.” Durdu gene, güldü kendi kendine. Kasanın yanında duran telefonun ahizesini kaldırdı, deftere bakarak numarayı çevirdi. Bekledi. Ardından, “Alo?” dedi, “Dursun? Oğlum, ne haber ya? Ertuğrul ben, Ertuğrul... Ha işte, İstanbullu; kaç tane Ertuğrul tanıyorsun ulan? E, nasılsın görüşmeyeli? Eyvallah, şükür, çok şükür, iyiyiz. Dursun ya, bak, ne diyeceğim... Volkan var ya hani, kaç sene evvel yollamıştım sana. Çantacı Volkan. Ya, benim adam... Hah, o arkadaş işte. Uğradı mı sana bu günlerde? Efendim? Nasıl ya?” Ertuğrul Tok’un şaşkınlığı bakışlarından kaşlarına yükseldi. “Hayda... E, kim mal getiriyor

sana bizden? Faruk mu? Hangi Faruk? Nasıl? Tamam, haydi, bakıver bir zahmet, bekliyorum.” Kuyumcu, Mutlu’ya, ardından Mümin’e baktı, işaret parmağını kaldırarak sabır rica etti. “Hah, buldun mu? Dur, yazıyorum.” Ahizeyi çenesiyle omuz boşluğuna sıkıştırıp küçük telefon defterinin son sayfasını açtı, bir tükenmez kalem aldı tezgâhtan. “Söyle. Faruk İyisoy... Ne? Ha, E’yle mi? Eyisoy mu? Tamam, tamam, Eyisoy, anladım. Faruk... Eyisoy. Ne zamandır? Allah Allah. Hiç haberimiz yok. Kendi getirdi... Yok, yok, bizimkilerdendir mutlaka. Hayır, hayır, yok, olur mu, söylerim öyle bir şey olsa. Tamam, peki, kardeş. Efendim? Yok, yok, önemli bir şey değil valla ya. Tamam. Tamam, baş üstüne. Ararım, ararım, merak etme. Bizden de... Allahaismarladık, kardeş. Sağ ol. Selametle.”

Ertuğrul Tok telefonu kapadı, bir saniye deftere baktı, kafasını kaldırdı.

“Volkan bir seneden beri uğramıyormuş benim arkadaş’a,” dedi. “Yerine başka birini getirmiş. Faruk diye biri. O götürüyormuş bizim malları Trabzon’a.”

11 EKİM 1987, PAZAR.

Zeyrek. Saat, 12.29

Zil sesiyle fırladı yerinden. Beş adımda kapıya vardı, durup sakinleşmeye vakit ayırmadan hızla, heyecanla, içinde nihayet, nihayet, nihayet haykırışıyla açtı kapıyı.

Kimin duyacağına, kimin görebileceğine, kimin ne diyebileceğine aldırmadan koşup sarılacaktı. Sımsıkı. Saçlarına gomecekti yüzünü. Kokusunu çekecekti içine.

Hayır, hayır, hesap sormayacaktı. Günlerdir neredesin, neden haber vermedin, delirmek üzereydin, nasıl yapabildin böyle bir şey, demeyecekti. Öfkesini, hüsrânını, hepsini bir kenara atacaktı. Değerdi çünkü.

Sadece sarılacaktı. Öpecekti. Açıklama istemeyecekti. Şükredecekti. Dönmüştü. Yeterdi.

Nihayet.

Kapıyı açtı ve kalakaldı.

Karşı dairenin kapısındaki takkeli, aksakallı, uzun pardösülü, yaşlıca adam, şiddetle açılan kapının sahanlıkta yankılanan sesini duymuştu elbette, döndü. İçtenlikle gülümsedi.

“Selim Bey kardeşim,” dedi. “Hayırlı pazarlar. Nasılsın görüşmeyeli? Yavrumuz nasıl?”

Nasıl saçmaladığını, gelmiş olsa kendi zilini ne demeye çalacağını hiç düşünmeden kapıya koştuğunu, heyecanını, delirmenin eşliğine geldiğini fark etti birdenbire. Kekeleyerek, “Ga... Galip Bey,” diyebildi sadece.

Ev sahibi.

Kaşları çatıldı Galip Bey'in. "Selim Bey kardeşim," dedi karşı dairenin eşiğinden ayrılp yaklaşarak. "Bir şey mi oldu? Hasta mısın yoksa?"

Bir... Şey? On bir gündür düşündüğü, inanmak istemediği, doğru çıkmaması için dua üstüne dua ettiği şey, beyninin kıvrımlarında at koşturuyordu artık. "Yok..." diyebildi gözlerini kırıştırarak. "Gece pek uyuyamadım da..."

"Hayırdır, bir müşkül yoktur inşallah?"

"Yok... E..." Bir mazeret bulmalıydı. "Benim kız... Gece ateşlendi biraz." Yutkundu. Yalanları yalanlarla kapatmak... "Kusura bakmayın, Galip Bey... Şey... E... Şeyma Hanım geldi sandım..." *Nasıl sanabilirim? Neden çalsın kendi kapısını? Çabuk... Çabuk uydur... Düşündürme, kuşkulandırma adamı...* "E... Yarım saat önce çalmıştım kapısını, evde değildi. Malumunuz, hemşirelik tecrübesi var. Sağ olsun ablamın yetişemediği günlerde kızımı karşılar, evine alır. Arada yemek falan da yapar, getirir... Anladığı şey, bir gelip bakmasını rica edecektim. Hastaneye götürmek lazımsa... Daha önce de bakmıştı, yardımı olmuştu. Ne ilaç vermek gerektiği, falan..."

Neler diyorum ben? Ne hastanesi? Kızımı alet...

Anlayışla kafa salladı Galip Bey. "Zordur, zordur, bilirim." İç çekti. "Geçmiş olsun, kardeşim. Allah'ın izniyle biz de üç çocuk büyüttük, çok bekledik başlarında sabahlara kadar. Üstelik senin işin daha zor, Selim Bey kardeşim. Küçücük kızla bir başına kaldın... Gelip bakayım desem hem uygun olmaz hem de anladığım şey değil. Benim hanım olsa—"

"—yok, yok, sağ olun," dedi Selim aceleyle. "O kadar da şey değil... Yani iyi gibi şimdi kız; ateşi düştü gibi ama gene de..." Rahatlamıştı biraz; adamın içeri girip bakmaya kalkması ihtimalini düşünmeden sallamıştı yalanı. Hiçbir şeyi doğru dürüst düşünemiyordu zaten. Ama önemi yoktu. Sonuçta içeri girip bakayım, demeyecekti nasılsa. Şükretti içinden.

Kızını dün akşam ablasına bırakmıştı. Biraz kafa dağıtmam gerek, demişti. Hiç değilse bir gün, yarın akşama alırım.

Anlayışla karşılanmayacak bir durum yoktu; dul bir adam, küçük bir kız. Yorgunluğu, bezginliği yüzünden akıyordu zaten. İşte yorul, akşam çocukla uğraş... Arada bir nefes almasına izin verilmeliydi.

“İyi, iyi, maşallah,” dedi Galip Bey. “Çocuktur, bu mevsimlerde olur öyle. Üşütmüştür. Atlatır, endişelenme.” Bembe-yaz, çember sakalını sıvazladı. “Kaptanlar evde yoklar demek. Önceden arasaydım keşke ama benim oğlana diye çıkmıştım, hazır buralardan geçerken bir uğrayayım demiştim...” İç çekti. “Kısmet. Neyse. Başka gün uğrarım o zaman. Seni tutmaya-yım, kızımıza da geçmiş olsun.”

14 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Kerim Kahve ve Bilardo Salonu, Fındıkzade. Saat, 17.02

“Beemve’ye takıldım ben esas.”

“Nesine takıldın, ağabey?”

Kapalıçarşı’dan bir kez daha Nuruosmaniye’ye, Muammer Tok’un atölyesine gitmişlerdi. Hayır, Volkan Tuncer’in Karadeniz bölgesini Faruk Eyisoy adlı çantacıya bıraktığını bilen yoktu atölyede.

Muammer Bey ve tüm çantacıları tanıyan İsmail usta epey şaşırmışlardı. İsmail ustanın bildiği kadarıyla Faruk Eyisoy, Trakya bölgesinde satış yapıyordu. Anlaşıp bölge değiş tokuşu yaptıkları sonucuna varılmıştı çünkü bölge değiştirmek, sık değilse bile başta ailevi, çeşitli sebeplerle yapılabilen bir şeydi. Şaşırtıcı tarafı, Volkan Tuncer’in Karadeniz’den daha az kazandıran bir bölgeye geçmeyi seçmesiydi. Aradaki fark muazzam değildi gerçi ama az da değildi. Trakya bölgesi daha küçüktü; dolayısıyla daha az alıcı vardı ve rotası daha kısaydı. İsmail usta dört beş gün civarındadır, demişti ama emin değildi. Trakya’ya mal götüren bir çantacı daha vardı, kesin bilgiler için ona başvurmak en iyisiydi. Adı şu, adresi ve telefonu şuydu. Bu aralar turda olmaması gerekiyordu çünkü malum deftere göre, yazdırdığı siparişi almaya bu cumartesi gelecekti. Polisler, bir sebeple adresinde bulamasalar bile o gün gelirlerse ilgili çantacıyla görüşebilirlerdi.

Ama sonuçta bölge değiş tokuşu gibi bir şey için iyi bir sebep lazımdı; kimse durduk yerde daha az kazanmak istemezdi.

Muammer Tok'un defterindeki kayıtlara göre Volkan Tuncer ve Faruk Eyisoy'un siparişlerinde ve ödemelerinde değişiklik yoktu. En azından atölyedekilerin, Volkan Tuncer'in kuyumcu çocukluk arkadaşının ve şimdilik, bildikleri kadarıyla ailesinde kimsenin olan bitenden haberdar olmaması gibi, bu durum da iki çantacının aralarındaki anlaşmayı gizlediklerine işaret ediyordu. Her şey aynıymış, rotaları değiştirmemişlermiş gibi mal çekiyor, ardından çantaları, daha doğrusu, içindekileri değiştiriyor, sonrasında ödemeleri de aynı şekilde yapıyor olmalıydılar.

Gene Muammer Bey'in defterine göre Faruk Eyisoy aylık siparişini genelde Volkan Tuncer'le aynı gün çekiyordu. Çantadakileri değiştirme işini herhalde o gün içinde, emin saydıkları bir yerde hallediyorlardı. Muammer Tok'a ödemeleriye genelde aynı gün değil, birkaç gün aralıkla yapıyorlardı.

Daha gerilere gittiklerinde buldukları, genel fikirle uyuyuştu: Faruk Eyisoy, değiş tokuşun yapıldığını tahmin ettikleri bir yıl öncesine kadar ayın farklı zamanlarında, belirgin bir düzen izlemeden sipariş çekmiş ve ödeme yapmıştı. Kâğıt üzerinde son bir yıl içindeki hareketleriye anca dikkat edenin, özellikle bakanın görebileceği türden değişiklik gösteriyordu.

Atölyeden çıktıktan sonra Trakya bölgesine satış yapan ikinci çantacıyı, Yavuz Durmaz'dı adı, Muammer Tok'un kayıtlarından edindikleri adreste bulmuşlardı.

Yavuz Durmaz elbette Faruk Eyisoy'u tanıyordu ama hayır, değiş tokuştan haberi yoktu çünkü bölgeyi aralarında bölüşmüşlerdi. Faruk Eyisoy İstanbul-Edirne hattında, Yavuz Durmaz Trakya'nın güneyde kalan kısmında çalışıyordu. Birbirlerinin müşterilerine elbette gitmiyorlardı ve satış turlarına ayın farklı zamanlarında çıkıyorlardı. Dolayısıyla turlarda karşılaşmıyorlardı ve aralarında tanışıklıktan öte, lafı edilecek seviyede bir arkadaşlık ilişkisi yoktu. O zamana kadar herhangi bir sebeple haberleşmemiş, aralarında etraflı bir konuşma geçmemişti.

Kısacası, birbirlerinin yoluna çıkmıyorlardı. Herkes kendi işine bakıyordu.

Doğruydu, bölgeyi zaten ikiye ayırmışlardı, turları genelde beş günde bitiyordu. O da koşturmadan, dinlenerek hatta eğlenerek. Sıkıştırmaya kalksalar en fazla üç gün tutardı.

Yavuz Durmaz her ayın ikinci pazartesi günü kendi arabasıyla çıkıyor, cuma, en geç cumartesi İstanbul'a dönüyordu. Faruk'un tur süresini bilmiyordu ama aşağı yukarı aynı olmalıydı.

Güzel işti doğrusu: başkalarının bir ayda kazandıklarından çok daha fazlasını taş çatlasa bir haftada kazanıyor, kalan zamanı keyfine göre harcıyordu Yavuz Durmaz. Gençti, bekârdı, doğru düzgün bir dairesi vardı, altına araba çekmişti, daha ne isterdi?

Yavuz Durmaz'dan sonra bir kez daha Nurdan Tuncer'e uğramışlardı. Kadıncağız tüm perişanlığına rağmen, elbette oğlu için metanetini ve umudunu korumaya çalışıyordu. Çocuğa hiçbir şey söylememişlerdi. Her şey yolundaymış gibi davranıyorlardı. Tembihe uymaya da devam ediyorlardı; içleri yanmasına rağmen hâlâ kimseye Volkan Tuncer'in başına gelmiş olma ihtimali yüksek felaketten bahsetmemişlerdi.

Otobüs şoförünün söyledikleri, rota değiş tokuşu ve otomobil: Bir yıl önce bir şey olmuştu, orası artık kesin gibiydi.

Ama hayır, Nurdan Hanım kocasında son bir yıl içinde herhangi bir değişiklik görmemişti. Hayır, hayır, hep nasılsa öyleydi Volkan. Ailesine düşkün, çalışkan, dürüsttü. Neden sormuşlardı peki böyle bir şeyi? Araştırmanın bir parçasıydı; şimdilik, yeterli bilgiye ulaşmadan bir şey söylememeleri daha iyiydi.

Peki, Nurdan Hanım kocasının para biriktirdiğini söylemişti, değil mi? Nasıl biriktiriyordu? Bankaya mı yatırıyordu?

Elbette. Aylık geçimlerini sıkıntıya girmeden sağlayacak kadarını ayırdıktan sonra kazancının tümünü bankaya yatırıyordu Volkan Tuncer. Yıllarca el sürmemişlerdi paraya. Sadece geçen sene araba almak için çekmişti biraz. Bir şey dememişti Nurdan Hanım, niye desindi? Adamcağız çalışıyor, kimseye

muhtaç kalmadan ailesine bakıyor, para biriktiriyordu. Çocukluğundan beri imrendiği şeye kavuşmak istemesini mi çok görecekti? Hem biliyorlardı, sıfır almamıştı arabayı. Elbette, lüks sayılabilirdi, öyleydi ama sonuçta elden düşmeydi. 1982 model BMW 315. Gözü gibi bakıyordu arabasına Volkan Tuncer.

Tabii ki parayı nerede biriktirdiğini biliyordu kocasının Nurdan Hanım: Ziraat Bankası, Fatih Şubesi. Hayır, hesap cüzdanı evde değildi, hep yanında taşırdı Volkan Bey.

Mutlu bunun üzerine izin isteyip büroya, doğrudan Eyüp Aşan'a telefon açmış, Volkan Tuncer'in banka hesabını inceleyebilmek için yapılması gerekenleri sormuştu. Tahkikat Amiri savcılığı arayacağını, yasal izin isteyeceğini söylemişti. Bir, bilemedin iki güne çıkardı. Evet, elbette hızlandırmak için gerekenleri söylemeyi unutmayacaktı, ne sanıyordu Mutlu koskoca Tahkikat Amirini?

Başkomiser ayrıca bürodaki memurlara Faruk Eyisoy'un nüfus bilgilerini çıkarttıracak, Samsun'dan Artvin'e kadar Batı Karadeniz sahilindeki tüm illerin emniyet müdürlüklerine söz konusu şahsın tanık olarak arandığını, ilgili şehirlerdeki kuyumculara uğruyor olması gerektiğini ve bulunması halinde derhal bulunduğu yerin emniyet müdürlüğüne hatta en yakın karakola, kendisine mümkünse herhangi bir açıklama yapılmadan alındıktan sonra derhal İstanbul Cinayet Bürodan Tahkikat Amiri Başkomiser Eyüp Aşan veya Kıdemli Memur Sedat Ulaş'ı aranması gerektiğini bildiren bir yazıyı hazırlayarak telexle yollayacaktı.

Mutlu'yla ekibi, Nurdan Tuncer'in evinden çıktıktan sonra doğrudan Topkapı Otogarına gitmiş, Volkan Tuncer'in fotoğrafını Trakya bölgesine sefer yapan şirketlerin çalışanlarına göstermişti. İki ayrı şirketten bir şoför, bir gişe memuru ve iki muavin tanıdı Volkan Tuncer'i. Ama hiçbirisi 5 Ekim'de veya daha sonrasında adamı gördüklerini hatırlamıyordu.

Her iki bulgu da ellerindeki bilgilerle uyuşuyordu.

Bunların ardından bugünlük yapacakları bir şey kalmadığına karar vererek İsmet Kerim'in mekânına dönmüş, okey şakırtılı genel ortam gürültüsünden uzak masalarında mesai bitimine kadar biraz dinlenip öğrendiklerini ve ne yapacaklarını konuşmaya karar vermişlerdi.

“E, düşünsenize,” dedi Ayhan, çayından bir yudum daha aldıktan sonra. “Karısı doğru söylüyorsa ki neden yalan söylesin, Volkan Tuncer'in en büyük hayali otomobil sahibi olmakmış. Onca sene hasretini çektiği arabaya nihayet kavuşuyor ve ayın yarısında kullanmıyor.”

“Yani?”

“Yani, şef, senin arabaya hevesin var mı bilmiyorum ama ben araba hastasıyım. Neden aracı hep ben kullanıyorum sanıyorsun? Mümin ağabey daha kıdemli, yorulmasın diye mi? Alakası yok. Birlikte çalışmaya başlamamızdan önce ekip aracını o kullanıyordu. Daha ilk günden rica etmiştim kullanayım diye. Kırmadı sağ olsun.”

“Doğru,” dedi Mümin. “Ben o kadar hevesli değilim şoförlüğe, işime gelmişti açıkçası.”

“Yani?” dedi Mutlu. Ehliyetini iki sene önce, akademideyken, polis memurlarına sınavlarda tanınan kolaylıklar sayesinde almıştı ama şoförlük pratiği çok azdı. Araba hevesi de yoktu fazla.

“Yani, şef, ben şimdi yeni araba alsam her yere, en azından hevesim geçene kadar arabamla giderdim. Kaldı ki geçmez de. Bak, mesela bugün uğradığımız çantacı söylediklerime tamı tamına uyuyor. Ne dedi, hatırlıyor musun?”

“Satışa arabasıyla gittiğini söyledi,” dedi Mutlu. “Elbette ama—”

“—Karadeniz rotasının çok daha uzun olduğunu söyleyeceksin. Bence kendi gitmeliydi ama haklı olabilirsin. Güvenlik hariç ki onun için silahı var zaten, otobüsle gitmesi her açıdan makul. Daha az yorulur, hesaplasak herhalde benzin masrafı, toplam otobüs bileti masrafını geçer, doğru. Ama—”

“—ama daha kısa rotaya geçtikten sonra neden arabasını kullanmamış mı diyeceksin?” dedi Mümin lafa girerek. “E, oğlum, açık orası işte? Her ne halt karıştırıyorsa gizlemek için.”

“Ha,” dedi Ayhan. Bariz meseleyi düşünemediği için biraz utançla gülümsedi. “Doğru ya.”

“Benim aklıma takılan başka bir şey var,” dedi Mutlu. “Şimdiye kadar kimlerle konuştuk?” Ceket cebinden defterini çıkardı, aradığı sayfayı buldu, okumaya başladı: “Karısı, kayınpederi, kayınvalidesi, kayınbiraderi, annesi, kapıcısı, kapıcısının karısı, bakkalı, mal aldığı adam, adamın yanında çalışan usta, çocukluk arkadaşı kuyumcu, şu diğer çantacı, otobüs şoförleri, muavinler... Bunların bir kısmı Volkan Tuncer’i iyi, bir kısmı şöyle böyle tanıyor. Bir kısmı tanımıyor, sadece yüzünü hatırlıyor.” Durdu, defterden başını kaldırdı, iki memuruna baktı. “Destekleyecek somut delil bulamadık ve tahminlerle yol almak durumundayız, o tarafı can sıkıcı ama gene de bu insanların anlattıklarını doğru kabul edersek ki şimdilik öyle kabul etmemek için bir sebebimiz yok, nasıl bir adam çıkıyor karşımıza? İyi, dürüst, çalışkan, vesaire, vesaire, değil mi?”

“Ailesine bağlı,” dedi Ayhan başıyla evetleyerek.

“Mert,” dedi Mümin.

“Öyle,” dedi Mutlu. “1978’deki meselede öğrencileri esnafın elinden kurtarmaya kalkışması haricinde, en azından şimdilik bildiğimiz kadarıyla kavgası, herhangi bir sivriliği, belaya bulaşmışlığı yok adamın.”

“Doğru,” dedi Mümin. “Sağ sol işlerine de karışmamış hiç.”

“Herhangi bir düşmanı, sevmeyeni falan da var görünmüyor.”

“Hep olumlu şeyler,” dedi Mutlu.

“Herkesin illa sevmeyeni olur,” dedi Ayhan bir sigara daha yakarak. “Onu mu diyeceksin?”

“Yok, hayır. Zaten kuyumcu ima etti ve daha fazla kurcalsak en azından geçmişinde şimdiki kadar mazbut olmadığı ortaya çıkacaktır, onu diyecektim.”

“E ama şef,” dedi Mümin, “meyhaneydi, hovardalıktı, öyle şeyleri varsa bile geçmişte bırakmıştır. Tövbe etmiş, aile babası olmaya karar vermiştir. Ne var ki bunda?”

“Hiçbir şey yok,” dedi Mutlu. “Zaten takıldığım o değil. Öğrendiklerimiz ortaya mazbut bir adam çıkarıyor, değil mi? Kendi halinde, kimseyle alıp veremediği olmayan, işine bakan bir adam. Doğru mu?” İki memur da başlarıyla evetlediler. “Geleceği düşünerek para biriktiriyor, gayet iyi denebilecek kazancına rağmen lükse kaçmıyor, sabrediyor, azmediyor. Kısacası sağlam karakterli görünüyor.”

“Öyle adam olmaz mı diyorsun?” dedi Ayhan.

“Yok, hayır, demiyorum öyle bir şey. Herkesin içinde karanlık bir şeyler vardır illa, o ayrı. Hayır, onu demiyorum: Başta birinin bunu hedef almış, takip etmiş, bir şekilde kaçırıp öldürmüş, altınları çalmış olabileceğini düşünmüştük. O ihtimal hâlâ var ama en azından şimdiye dek öyle bir şeyi yapabilecek birinin varlığına dair bir iz bulamadık.” Defterine baktı, bir sayfa çevirdi. “Annesinin bahsettiği iki arkadaşı daha var. Mevlut ile Cihan. Bunları bulup konuşmamız gerekiyor, değil mi? Ne dersiniz?”

“Ne demeye getireceğini anladım galiba, şef,” dedi Mümin. “Onlardan da bir şey çıkmayacağını düşünüyorsun, değil mi?”

“Bulup konuşmamız lazım ama evet, gençliğinde, bekârlığında hovardalık türü bir şeyler yaptığını öğreniriz belki ama bence önemli bir şey çıkmayacak.”

“E, bu durumda soygun amaçlı cinayeti eleyecek miyiz yani?” dedi Ayhan.

“Onu değil ama birinin takip etmesi, falan, o ihtimal zayıfladı bence,” dedi Mutlu. “Gene de eleyemeyiz. Ama bir yandan başka tarafları da düşünmeliyiz. Esas iş, şu bir yıl meselesi. Bir yıl önce araba alıyor, satış yolunu değiştiriyor—”

“—ve değiştirdiğini gizliyor. Herkesten.”

“Onu diyeceğim işte. Böyle her açıdan iyi, dürüst, belki geçmişine sünger çekmiş, yeni sayfa açmış, neredeyse her açıdan sağlam falan görünen bir adam neden gizli kapaklı işlere girer?”

“Kadın işi çıkacak sonunda, şef,” dedi Ayhan. “Gör, bak. Ayhan demişti, dersin.”

“Olabilir. Elimizdeki portreye uymuyor ama olabilir.”

“Hem huylu huyundan vazgeçmez, değil mi? Eskiden pav-yon mavyon hovardalık yapmışsa...”

“Başka bir şey de çıkabilir,” dedi Mümin. “Volkan Tuncer’in onca sene Karadeniz’e gidip geldiğini biliyoruz ama orada ne yaptığını bilmiyoruz henüz. Satış dışında demek istiyorum.”

“Ha, oralarda bir boklara bulaştı, kurtulmak için rota mı değiştirdi mesela?” dedi Ayhan.

“Mesela,” dedi Mümin başıyla onaylayarak. “Mesela kumara dalmış olabilir. Borç, vesaire.” Mutlu’nun itiraza hazırlanıldığını gördü, elini kaldırdı hafifçe. “Tamam, dürüst adam, onu biliyoruz. En azından öyle tanınıyor. Ama düşün, şef: hâlâ genç sayılacak yaştasın, paran var ve öyle gelen geçen ha de-yince seni tanımayacağı bir yerde yalnızsın. Hesap vereceğin, bahane uydurmak zorunda kalacağın kimse yok. Karın da sormuyor, güveniyor. On beş gün şehirden şehre gidiyorsun. Yanında büyük para var. Tabanca var. Otellerde falan kalıyorsun.”

“Onu da bilmiyoruz henüz,” dedi Ayhan.

“Tahmin yürütüyorum, dinle,” dedi Mümin ters bir bakış eşliğinde. “Şimdi, mesela, ne biliyoruz? Volkan Tuncer atlıyor otobüse, Samsun’a gidiyor, değil mi? Samsun’da satışını yapacak, sonra işte, sıradan Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, vesaire... Aradaki kasabalara da uğruyordur illa. İn, bin, yürü, satış yap, parayı al... Hiçbir şey değilse bile yorulur insan.”

“Parayı yanında taşı mıyordur belki,” dedi Ayhan. “Misal, Samsun’da beş müşterisi var, diyelim. Beşini dolaşıp bitirince aldığı parayı götürüp hesabına yatırıyor olamaz mı? Ben ol-sam öyle yapardım.”

“Olur,” dedi Mümin. “Mantıklı. Ama önemli değil. Yanında satıştan aldığı para olmasa bile altın duruyor hâlâ. Yani Samsun’da işi bitti, dediğin gibi, parayı bankaya yatırdı, otobüse veya minibüse, işte ne çalışıyorsa o taraflarda ona atladı. Böylece gidiyor. Sonunda anta boşalıyor, para bankada.”

“Ha,” dedi Mutlu araya girerek. “Geriliyor, diyorsun. Yoruluyor. Dönmeden önce dinlenecek, belki kafa dağıtmak, yorgunluk atmak isteyecek, öyle mi?”

“Evet. Gene tahmin tabii ama mesela Trabzon’da veya başka bir yerdeki müşterilerinden biri bunu içmeye götürmüştür. Yahut başka türlü şeylere...”

“Ne kadar mazbut olursa olsun sonuçta erkek,” dedi Ayhan. “Pavyona, kadına gitmeye başlamıştır belki mi diyorsun?”

“Zaten eskiden yaptığı şeylerse... Ya da kumara belki.”

“Kumar borcu işi bence zor, ağabey,” dedi Mutlu. “Yani borç takıp kaçtıysa, o tür bir sebeple rota değiştirdiyse alacaklıları illa peşine düşerdi. Sonuçta kaçmak, saklanmak, izini kaybettirmeye çalışmak zorunda kalacağı bir borç söz konusuysa işin içinde pislik tayfası var demektir, değil mi? Sen daha iyi bilirsin tabii ama öyleleri alacağını kovalar, bırakmaz bence. İzin bulamasalar bile illa ararlar, İstanbul’a gelirlerdi. Öyle bir şey duymadık kimseden.”

“İşin içinde bir kadın var diyorum hâlâ ben,” dedi Ayhan filtresine kadar somurduğu sigarasını küllüğe bastırarak. “şimdi, Mümin ağabey anlatırken aklıma geldi. Belki Volkan Tuncer, dediğin gibi, ağabey, o pavyonlarda mesela bir kadınla uzun vadedi denebilecek bir şey yaşadı. Her gidişinde uğruyor mesela. Yat, kalk... Hatta belki hamilelik gibi bir durum oldu. Ondan katı. Ha, ne dersiniz?”

“Gene aynı şey,” dedi Mutlu. “yle bir şey olsa kadının kendisi, akrabası yahut ne bileyim, başka birileri aramaya gelmez miydi Volkan Tuncer’i?”

Ayhan’a yorum fırsatı bırakmadan, “Bir şey demek için erken,” dedi Mümin. “şu mudur, bu mudur dedikçe daha bir

sürü hikâye çıkarırız. Kafamız bulanır. Elde edebileceğimiz tüm bilgiyi topladıktan sonra fikir yürütmek daha iyi. Karadeniz'den gelecek haberleri beklemekten başka çare yok şimdilik. Belli olmaz, bakarsınız öyle bir şey çıkar, atlayıp gitmemiz bile gerekir.”

“Esas şu izin çıkınca iyi olacak,” dedi Ayhan. “Volkan Tuncer'in banka hesabı bize bir şeyler söyleyebilir.”

“Eyüp ağabey birkaç gün sürer dedi onun için.”

“Yarına çıkar, şef, görürsün,” dedi Ayhan sırtarak. “Eyüp ağabeyi reddedecek veya oyalayacak savcı tanımıyorum ben.”

15 EKİM 1987, PERŞEMBE.

Ziraat Bankası Fatih Şubesi. Saat, 14.32

“Kadına söylemeyeceğiz, değil mi?”

“Şimdilik söylememek daha iyi, şef,” dedi Mümin, bankadan çıkar çıkmaz kasketini takarak. Kapüşonlu kıyafetlerden ve şemsiye taşımaktan hiç hoşlanmıyordu ve sabahtan beri İngiltere’den üç yıl içinde ikinci defa sekiz gol yiyen Milli Takıma sövüp duruyordu. Maçı gece Erdem’le birlikte izlemişti Mutlu. Futboldan ne kadar anlamazsa anlamasın hezimet onun da gururuna dokunmuştu. “Neler döndüğünü ortaya çıkarmalıyız önce.”

Ayhan haklı çıkmıştı. Volkan Tuncer’in banka hesabını incelemek için gerekli izin çarçabuk hazırlanmıştı. Sedat Ulaşım’ın bilardo salonuna açtığı telefon üzerine fırlayıp büroya dönmüş, izni kaptıkları gibi soluğu Ziraat Bankası’nın Fatih Şubesinde almışlardı.

Hesabı incelemişlerdi.

Volkan Tuncer’in bankada, biri aylık faiz yenilemeli ve vadedi, diğeri vadesiz iki hesabı vardı.

Kayıtlara göre vadesiz hesaba yaklaşık beş yıl boyunca toplamda yirmi yedi ila otuz milyon lirayı her ayın aşağı yukarı aynı günlerinde, Ayhan’ın tahmin ettiği gibi farklı şehirlerdeki Ziraat Bankası şubelerinden, birer, bazen ikişer günlük aralıklarla peyderpey ama her daim düzenli yatırmıştı. Gene aynı süre boyunca her ayın aşağı yukarı ortalarında hesaptan küsuratları hariç yirmi beş ila yirmi sekiz milyon beş yüz bin liralık miktarları tek seferde çekmiş, kalan paranın bir kısmını

vadeli hesabına aktartmıştı. Çektiği yüklü miktarlar, Muammer Tok'a ödediği mal bedelleri olmalıydı; tahminî hesaplara uyuyordu. Anlaşıldığı kadarıyla her ay elde ettiği gelirden beş yüz bini aylık ev masraflarına, vesaireye ayırıyor, kalanı tasarruf hesabında tutuyordu.

Hesaplardaki bu düzenli hareketler 1986 Nisan'ında bozulmuştu. Bu tarihte Volkan Tuncer tasarruf hesabından yedi milyon lira çekmiş, birkaç gün sonra üç yüz binini geri yatırmıştı. Kalan altı milyon yedi yüz bin lira, araştıracaklardı elbette ama büyük ihtimalle 1982 model ikinci el BMW'nin parasıydı. Hesap ortaya çıktığında arabalara meraklı Ayhan, ikinci el BMW'lerin geçen sene vergi ve diğer resmî masraflarıyla birlikte aşağı yukarı o miktara satıldığını söylemişti.

Sonrasında 1986 Ağustos'una kadar yatırılan paranın miktarında ve yatırma düzeninde bir değişiklik yoktu.

Değişiklik 1986 Ağustos'unda başlıyordu: o tarihten itibaren vadesiz hesaba para yatırma işlemleri teke düşmüştü. Her ayın ortalarında, tek seferde, toplu ve doğrudan Fatih Şubesinden yatırılmıştı paralar. Birkaç gün sonrasında çekilme meselesi de aynıydı ve tarihleri, Muammer Tok'un defterinden çektikleri fotokopilerdeki kayıtlara uygundu. Ama yatırılan miktarlar öncekilerden düşüktü. Bir diğer değişiklikse tasarruf hesabına aktarılan miktardaydı. Volkan Tuncer bir küsur yıldır tasarruf hesabına sadece dört defa ve eskisinden çok daha az para yatırmıştı.

"Atölyeye ödediği paranın değişmediğini biliyoruz. Eve de her zamanki parayı götürmüş, masrafıydı, şuydu, buydu aksatmamış, onu da biliyoruz," dedi Mutlu arabaya bindiklerinde. "Herhalde aradaki farkı diğer adamın cirosundan tamamladı."

"Anlaşıp yapmışlardır ödemeleri diyorsun," dedi Ayhan. "Turlarının sonucunda bir şekilde yaptıkları satışlara göre hesaplayıp atölyeye ona göre ödeme yapmışlardır. Eh, makul görünüyor. Ama riske girmiş."

“Atölyeye çaktırmadıktan sonra riskli değil,” dedi Mutlu, yağmurluğunun fermuarını açarak. “Muammer Bey kimin, ne yaptığına değil, eline geçene bakıyor, kendi söyledi. Ha, mevduat hesabındaki değişikliği kastediyorsan bence o da pek risk değil. Nurdan Hanım gidip kocasının banka hesabını kontrol edecek biri değil çünkü. Ettirmezler zaten, o da ayrı.” Telsizi ön konsola yatırdı; arkaya, Mümin’e, ardından yanında, şoför koltuğunda oturan Ayhan’a baktı. “Tasarruf hesabına yatırmadığı parayı neye harcadığını bulmamız gerekiyor. Ama nasıl, onu bilmiyorum.”

“Daha çok işimiz var, şef.”

“Ben hâlâ işin içinde bir kadın var, diyorum,” dedi Ayhan kontağı çevirirken. Silecekler camı hırsla döven damlalarla, anca damlalar vazgeçtiğinde bitecek mücadelelerine kaldıkları yerden başladılar.

“Mümkün,” dedi Mümin arka koltuktan. “Düzenli çekilen miktar demek, her ay bir yere, bir amaçla para ödüyor demek.”

“Kumar borcu değil ama. Öyle olsa ve düzenli ödese borcunu, neden satış rotasını değiştirsin?”

“Diyorum ya işte,” dedi Ayhan. “Bir kadına tutuldu bu. Şudur, budur derken ilerledi iş. Hatta bakın, nah buraya yazıyorum,” —işaret parmağını yaladı, uzanıp konsolda bir harf çizzer gibi gezdirdi— “kadına ev tutmuştur, kesin.”

“Tabii ya!” dedi Mutlu birden. Eliyle alnına vurdu.

Ayhan dikiz aynasından Mümin’e baktı. Mümin başıyla kontağı kapamasını işaret ederek merakla öne doğru eğildi. “Ne oldu, şef?”

“Yüzük,” dedi Mutlu iki memuruna dönerek.

“Ne yüzüğü?” dedi Ayhan kontağı kapatırken.

“Volkan Tuncer’in yüzüğü,” dedi Mümin bir iki saniyelik sessizliğin ardından. “Valla bravo, şef.” Mutlu’nun omzuna vurdu hafifçe.

“Ne diyorsunuz ya? Söylesenize!”

“Haklı olduğunu söylüyorum, Ayhan ağabey,” dedi Mutlu. “Kadın var elbette işin içinde... Adli Tıp kesik elde yüzük izi var, diyordu, değil mi? Katilin, kimlik tespitini zorlaştırmak veya hırsızlık amacıyla yüzüğü çıkardığını düşünmüştük. Ama öyle değil. Volkan Tuncer yüzüğü kendi çıkarıyordu.”

“Nasıl?” dedi Ayhan.

“Nasıl değil, niye,” dedi Mutlu. “Rota değişikliğini düşünüyordum. Sen ısrarla kadın var işin içinde dedikçe kafamda birleştirmeye çalıştım. Evet, Ayhan ağabey, bence de aynen dediğin gibi. Kadın işi. Ama öyle sıradan bir kadın değil.” Koltukta iyice yan döndü. “Volkan Tuncer için hep iyi şeyler duyduk deyip duruyoruz, değil mi?”

“Hatta haddinden iyi,” diye mırıldandı Mümin.

“Evet, evet. Haddinden iyi olması kuşku uyandırıyor ama öyle biri olamaz diyemeyiz demiştik, değil mi? Ya da deriz, önemli değil. Boş verelim o tarafı ve öğrendiklerimizin doğru bilgiler olduklarını kabul edelim şimdilik. Doğru kabul ediyorsak öyle bir adamın pavyonla, kumarla, o tip şeylerle işi olmaz da dedik. Olsa bile bir seferlik, iki seferlik... Hatta onu da boş verin, bekârlığında öyleydi ve aslında hâlâ öyle, her Karadeniz seyahatinde vur, patlasın, çal oynasın yaşıyor, kurtlarını döküyor, ailesine döndüğünde mazbut baba rolüne geçiyor, diyelim. Gene de fark etmez. Esas soru şu: Öyle bir adam, o tür eğlencelerde beraber olabileceği kadınlardan herhangi birine ev tutar mı? Üstelik...” Durakladı Mutlu, gözlerini kıstı.

Ayhan’la Mümin sabırla ve merakla bekliyorlardı.

“Tabii ya,” dedi gene Mutlu, gene birkaç saniye sonra. İki memuruna sırayla baktı. Gözleri parlıyordu. “Rota değişikliği... Aynen dediğin gibi, Ayhan ağabey. Kadına ev tuttu. Burada! İstanbul’da! Dur, dur, ağabey, dinle: Ne diyordum demin? Elimizdeki bilgilere göre Volkan Tuncer gibi bir adam, de ki pavyondan bulduğu bir kadını, gönül eğlediği bir kadını, öyle bir kadını Karadeniz’den buraya getirerek burada ev tutar mı? Sizler kadar tecrübeli değilim ama hayır, hiç zannetmem.”

“Eh,” dedi Mümin. “Hiç olmayacak Şey değil ama gene de...”

“Düşük ihtimal, değil mi? Oysa adamın hayatında kökten bir değişiklik var. Üstelik gizliyor. Ben diyorum ki Volkan Tuncer—”

“—âşık oldu!” dedi Ayhan heyecanla.

“Evet,” dedi Mutlu. “yle bir adam, öyle sağlam karakterli, dürüst, vesaire bir adam ancak âŐk uğruna bu kadar değişikliği, bu kadar riski göze alır, bunca plan yapar.”

AŐktan anladığı yoktu aslında Mutlu’nun. Değil Volkan Tuncer gibi bir adamın, herhangi birinin âşık olduğunda neler yapabileceğine dair gerçek bir tecrübesi yoktu. Ama okuduğu romanlardan, izlediği filmlerden bildikleri vardı. Ne demişti Sabri Ateş? Gerçek hayat dizilere hem benzer hem benzemez, demişti. Dolayısıyla romanlarda anlatılan her Şey doğru değildi belki ama mutlaka birtakım doğrulardan çıkmış olmalılardı. Hayal edilebilen her Şey ihtimal dâhilinde demekti. İhtimal minnacık bile olsa.

“Doğru,” dedi Mümin. “ÂŐk uğruna neler yapıyor, görüyoruz hep. E, ne diyorsun peki, Şef?”

“Şöyle diyorum: Volkan Tuncer birine âşık oldu. Dediğin gibi, Şu oldu, bu oldu, orada buluŐtular, burada buluŐtular, derken baktı, olmuyor, kadını aldı, buraya getirdi, bir daire tuttu. Düşünsenize, parası, dahası, nereye koyduğu sorgulanmayan parası var. Her dediğine inanan, sözüne güvenen, kurcalamayan bir karısı var.”

“Riskli,” dedi Mümin kafa sallayarak. “Ama olabilir.”

“yle. Birtakım riskleri göze aldığı açık. Ama göze alınmayacak denli büyük değil zaten risk. Sayıları gördük. Muammer Tok siparişlerinde dikkate değer değişiklik olmadığını söylemişti. Dolayısıyla atölyeye her ay ödediği parada da değişiklik yok, banka hesabında gördük zaten: Yirmi beş ila yirmi sekiz milyon arasında oynuyor. Ama Volkan Tuncer daha kısa bir rotaya geçmiş. Daha az müşterisi var, dolayısıyla daha az kazanıyor. Çok daha az değil ama gene de daha az. Hepsini gördük

hesapta. Atölyeye ödeme meselesi tamam, onda sorun yok. Faruk Eyisoy'la hesabı yapıyorlar, rota takası yapmasalar atölyeye ödemeleri gereken neyse onu ödüyorlar. Geriye beş sene boyunca her ay bir buçuk milyon yatırdığı hesaba doğru dürüst para yatırmaması kalıyor. Yeni rotasındaki kârı, oranlı kazanç varsayarsak iki milyondan bir ila bir buçuk arasına düşmüş olmalı. Karısının bir şeye uyanmaması için eve ayırdığı aylık miktarı da aynı tutması lazım. Beş yüz oradan gidiyor. Son bir yılda mevduat hesabına dört defa para aktartmış. Onların toplamını bir yıla bölersek ayda iki yüz bin civarı bir sayı çıkıyor. Bu durumda, ayda ortalama bir buçuk milyon kazandığını varsayarsak en az sekiz yüz bin lirayı diğer kadına harcıyor olmalı.”

“Şef,” dedi Ayhan, “süper yaptın hesabı da... E?”

“E’si şu: bize anlatılan karakterdeki bir adamın, hele çocuğunun geleceği için biriktirdiğini öne sürdüğü paradan feda etmesi için çok ciddi bir sebep lazım.”

“E, o da aşk işte,” dedi Ayhan. “Demin söyledin ya. Daha ne uzun uzun açıklıyorsun ki?”

“Ayhan, ya,” dedi Mümin, “bazen şaşıyorum sana.”

“Niye, ağabey?”

“Şef bugün veya yarın neler buldunuz diye sorunca ne diyecek amire? Adam âşık olmuş mu diyecek?”

“Diyemez mi?” dedi Ayhan samimi bir şaşkınlıkla.

“Oğlum, koskoca amir altında akla yakın bir hikâye yatmayan, bulgulara oturmayan fikre siktiri çekmez mi? Zibidi misin oğlum sen, demez mi? Hiç mi tanımadın ulan Sabri Ateş’i?”

“Ha,” dedi Ayhan. Mahcup gülümsedi. “Pardon, şef.” Kontağı tekrar çevirdi, vitesi geçirdi. Yılmak bilmeyen silecekler beyhude savaşlarına bir daha giriştiler. “Ne yapıyoruz şimdi?”

“Bir şeyler yiyip İsmet ağabeye geçelim bence,” dedi Mümin.

“Olur,” dedi Mutlu. Fikrinin, fikrine sunduğu desteğin onay görmesi gurur vericiydi. “Tabii bunların hiçbirisi,” dedi, “rota değişikliğini açıklamıyor. Yani birine âşık oldu, daire tuttu, tamam ama neden Karadeniz’den vazgeçiyor? Karadeniz’e gitmeye

devam etse ne değişecek? Neden daha az para kazanmaya razı oluyor, neden değişikliği belli etmemek için kırk takla atıyor? Sırf çok acayip şık diye mi yani?”

“Aşk uğruna neler yapıyor, dedi ya demin Mümin ağabey.” Ayhan, yağmura aldırmadan camı indirip kolunu uzatarak yol istedi. “Zaten sonunda onu da buluruz, şef, dert etme. Yalnız iyi kazanıyormuş herif.”

“Altın işi,” dedi Mümin. “Kazanacak tabii.”

“Asgari cret seksen bin lira bile değil,” dedi Ayhan. “Ben ayda iki milyon kazansam var ya, p-h, neler yapardım valla.”

“Ne yapardın?” dedi Mümin.

“Ev alırdım bir kere.”

“İki milyona?”

“Biriktirirdim işte. Ya da taksite girerdim.”

“Sonra?”

“Araba tabii.”

“O da taksitle.”

“Taksit maksit,” dedi Ayhan, dikiz aynasından Mümin’e bakarak. “Alabiliyor muyum, ona bak.”

Memurlarının atışmasını sırtarak dinlerken birden bir kez daha, “Tabii ya!” dedi Mutlu. “Ağabey, ek kenara, ek!”

Ayhan, e ama yeter dercesine i çekerek yanaşacak yer bakındı, buldu. Tekrar kontağı kapadı, merakla Mutlu’ya döndü. Mümin de tekrar iki koltuğun arasına geldi.

“Vakit, nakittir,” dedi Mutlu bir kez daha koltuğunda yan dönüp iki memura bakarak. “Volkan Tuncer yüzüğü çıkartıyor çünkü diğer kadınla birlikte oluyor. Aşk, dedik, sıradan bir şey değil, büyük aşk dedik. Namuslu, dürüst, falan: belki, diyorum, vicdanı rahat etmiyor. Ha? Ne dersiniz? Yüzük diğer hayatını, aldatışını hatırlatıyor. O yüzden çıkartıyor.”

“Belki kadın dırdır ediyordur,” dedi Mümin. “Yüzüğü çıkarmasını istiyordur.”

“Evet, o da olabilir. Ama esas diyeceğim o değil: Volkan Tuncer’in kadına daire tuttuğunu varsayıyoruz, değil mi? Neden? Yani derdi sırf kadınla yatıp kalkmak olsa, mesela ayda bir iki defa birlikte olmak istese otele falan gitmez mi?”

“Doğru,” dedi Mümin. “Derdi iz bırakmamaksa her şehirde uygun bir yer, otel motel bulmak mümkün. Buraya getirmesine gerek yok. Getirse de aynı şey. Sırf bu civarda, Laleli’de falan kimlik sormayan tonla otel var. Kim kime, dumduma.”

“Evet, evet. Ama ne dedik? Aşk, dedik. Yani siz daha iyi bilirsiniz tabii de âşık olan biri sevdiğiyle mümkün merteye fazla bir arada olmak istemez mi?”

“Bir daha aferin, diyeceğim, şef,” dedi Mümin. Mutlu’nun omzuna bir kez daha hafifçe vurdu.

Yine gözlerini kısmış, mahcup gülümseyen Ayhan’a baktı Mutlu. “Rota değiştirme işi bu yüzden,” dedi. “İstanbul’a getirme de. Daha çok beraber olabilmek için. Trakya’daki turunu dört beş günde tamamlıyor, kalan vakti kadınla geçiriyor. Anladın mı? Volkan Tuncer Karadeniz’e diye evden çıkıp kadına gidiyor. On günü falan kadınla geçiriyor, sonra kalkıp tura gidiyor.”

“Satıştan topladığı paraları ay ortası tek seferde ve İstanbul’da yatırması bu yüzden!” dedi Ayhan. Nihayet kavramanın hazzı vurmuştu yüzüne.

“Evet,” dedi Mutlu. “Muhtemelen her gittiği şehirde bankaya girip vakit kaybetmemek için. Bahse girerim, turu dört beş günden daha kısa sürede tamamlıyordur hatta.”

“E, o zaman,” dedi Ayhan, “Volkan Tuncer’i bu kadın mı öldürdü diyeceğiz?”

“Evet,” dedi Mutlu. “Başka herhangi bir düşmanını saptayamadığımıza göre—”

“—şimdilik,” dedi Mümin.

“Evet, evet, şimdilik saptayamadığımıza göre, başka biri, yasak bir aşkın diğer tarafı, en azından karısından daha makul bir fikir. Tabii sebebini de bulmak lazım. Yani düşündüğümüz

gibi adama bu düşündüğümüz şeyleri yaptıracak türden bir aşk söz konusuysa neden öldürsün kadın?”

“İşin içine aşk girdi mi mantık durur, şef,” dedi Mümin. “Kıskançlık olur, başka şey olur.”

“E ama kesme işi?” dedi Ayhan. “Kadın yapamaz demiştik onun için.”

“Doğru.” Mümin’e baktı Mutlu. “Bir suç ortağı var o zaman.”

“Varsayımların doğruysa ve kadın çok kuvvetli değilse,” dedi Mümin. “Ama doğru veya yanlış, epey dolanmamız gerekecek. Zor olacak.”

“Zor,” dedi Ayhan başıyla onay vererek. “Koskoca İstanbul’da adını hatta eşkâlini bile bilmediğimiz bir kadını nasıl bulacağız?”

Başını salladı Mutlu. “Haklısınız. Volkan Tuncer’in tuttuğunu varsaydığımız daireyi arasak—”

“O-ho,” dedi Ayhan, “samanlıkta iğne o dediğin.”

“Gizlenmeye bu kadar özen gösterdiyse evi de kendi adıyla tutmamıştır hem,” dedi Mümin. “Kadının adıyla tutmuştur.”

Mümkündü. Volkan Tuncer varsaydıkları sevgilisine tuttuğunu varsaydıkları daireyi veya evi sahte bir isim vererek tutmuş olabilirdi. Evini kiralayandan resmî belge sormayan, kontrat yapmayan ev sahipleri vardı. Hele kiracı yüklü, mesela altı aylık veya bir yıllık peşinat öderse sormak akla bile gelmezdi. Para çok gözü döndürür hatta kör ederdi.

“Elimizde bir isim olsa bile bulmamız çok zor. Koskoca İstanbul. Neresine bakacağımızı bile bilmiyoruz,” dedi Ayhan. “Nüfus kayıtları, muhtarlıklar, falan. O da belki. Küçük bir belki.”

Sıkıntıyla başını salladı Mutlu. “Akıl yürüterek arayacağımız alanı daraltamaz mıyız?”

“Mesela?”

“Şuraya kadar varsaydıklarımızı doğru kabul edelim. Volkan Tuncer’in meçhul sevgiliyle elinden geldiğince uzun süreyi birlikte geçirmek istediğini düşünürsek mesela Topkapı Otogarına yakın bir yerlerde daire tuttuğunu söyleyebilir miyiz?”

“Kendi semtinde veya civarında görülmeyi göze alamayacağına göre daha uzak bir yeri seçmesi mantıklı,” dedi Ayhan. “Otogara yakın olmak isteyeceğini varsayıyorsak Topkapı’nın yukarısı veya Edirne yönündeki semtler olabilir. Cevizlibağ, Merter veya bizim Fındıkzade tarafları, Bakırköy... Ama şef, aranacak alan gene de geniş. Çok geniş.”

“Volkan Tuncer’in fotoğrafını daha da çoğaltıp tüm asayiş devriyelerine falan dağıtsak? Geçtikleri, dolandıkları yerlerdeki emlakçılara sorsalar mesela?”

“Olabilir ama daireyi sahibinden tuttuysa o da yatar,” dedi Ayhan. “Koca şehir. Karış karış aranmaz ki...”

“Ayrıca, şef,” dedi Mümin. “Tüm vakayı bu kadar varsayma bağlamak da doğru değil. Tamam, fikrin, düşündüklerimiz gayet olabilir şeyler ama—”

“—farkındayım, ağabey. Destekleyecek bilgi ve bulgu olmadığı sürece konuştuğumuzla kalacağız, farkındayım. Artı, diğer olasılıkları da tümünden yok saymıyorum. Daha görüşmediğimiz iki arkadaşı var Volkan Tuncer’in. Belki onlardan işimize yarayacak bir şeyler öğreniriz. Sokağından caddeye yürürken kaçırılması fikrini de henüz kontrol etmedik. O taraflara gidip esnafla, sürekli oralarda dolananlarla, penceresinden sokak seyretme alışkanlığı olanlarla falan konuşmamız da gerekiyor.”

“Ona bakarsan aileyi de tam elemedik, şef,” dedi Ayhan. “Daha doğrusu elememizi sağlayacak somut bir şey bulamadık. Evi, apartmanı falan araştırtmayacak mıyız Teknik Şubeye?”

“Aile tarafında beni rahatsız eden bir şey yok, ağabey,” dedi Mutlu. “Haklısın, daha kapsamlı araştırma gerekebilir ama ben hâlâ vakit kaybı olacağı fikrindeyim. Yani hepsiyle konuşurken birlikteydik, değil mi? Evini aradık, bir şey çıkmadı. Nurdan Tuncer’den veya ailesinden kuşku uyandıracak bir laf duyduk mu? Vücut dili şeylerini, mimikleri falan siz benden daha iyi biliyorsunuz, dikkatinizi çekti mi bir şey?”

“Çekse söyledik zaten,” dedi Mümin. “Bence de aileyle uğraşmak vakit kaybı olur.”

“Şu Faruk denen herifi çabuk bulsa keşke bizimkiler,” dedi Ayhan. “Ondan kesin işimize yarayacak bir—”

“Merkez, kırk beş yirmi beş...”

Mutlu lafı yarım kalan Ayhan’a bakıp kaşlarını çatarak uzandı, telsizi aldı, mandala bastı: “Kırk beş yirmi beş, merkez, dinliyorum.”

“Merkez, kırk beş yirmi beş... Kırk beş yirmi bire acil intikaliniz isteniyor.”

Mutlu dönerek Ayhan’a baktı. Ayhan kaşlarını kaldırdı. “Allah’tan başka bir şey isteseymişim,” dedi.

Mandala tekrar basmadan önce, “Dur, bakalım, ağabey, başka bir şey de çıkabilir,” diyerek sırtı Mutlu. “Kırk beş yirmi beş, merkez, anlaşıldı.”

15 EKİM 1987, PERŞEMBE.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 15.09

Demir kapıya vurduğunda nefes nefeseydi. Ayhan'la Mümin'i epey geride bırakmış, acil çağırdıklarına göre illa işe yarayacak bir bilgi gelmiş olması lazım düşüncesinin heyecanıyla üç katı, basamakları üçer dörder tırmanarak çıkmıştı.

Gözetleme sürgüsü açıldı, kapandı, kapı artık alıştığı gacırtılarla, alıştığı yavaşlıkta açılmaya başladı. Geçmesine yetecek aralığı gördüğü anda içeri daldı Mutlu. Ağır kapıyı açmaya uğraşan memura selam bile vermeden Sabri Ateş'in odasına yöneldi.

Kapının önünde durdu, derin bir nefes aldı, üstünü başını biraz düzeltti ve kapıyı tıklattı, gelmesini söyleyecek sesi beklemeden aralayıp eşikten başını uzattı. "Beni çağırtmışsın, ağabey."

"Hah, gel, gel," dedi Sabri Ateş masadan ayaklarını indirek. Okuduğu dosyayı masaya bıraktı. "Kapa kapıyı."

Mutlu kapıyı kapayıp amirinin masasına ilerledi. Sabri Ateş, önündeki açık ajandayı masada Mutlu'ya doğru sürdü. "Giresun Emniyet Müdürlüğü," dedi parmağıyla alt alta dizili telefon numaralarından birini göstererek. "Aradığınız oğlanı bulup almışlar. Telefonunu bekliyorlar. Asayişten Başkomiser Kadir Çevik'i isteyeceksin santralden."

"Valla mı?" dedi Mutlu gözlerini kocaman açarak. "Amma çabuk."

"Şansım yok demezsin artık," dedi Cinayet Büro Amiri. "Sedat'a haber gelmiş, bana bildirdi, ben de hemen çağırttım seni. Kendim de konuşurdum ama sonuçta vaka senin. Sen sormalısın ne soracaksan."

Mutlu, “Tamam, ağabey,” diyerek not defterini ve kalemini çıkardı, eğildi, ajandayı kendine çevirdi.

“Yazma, yazma,” dedi Sabri Ateş. Uzandı, bu sefer masasındaki telefonu Mutlu’ya doğru sürdü. Tekrar arkasına yaslandı, kaykıldı, ayaklarını yine masasına koydu, ellerini ense-sinde birleştirdi. “Buradan konuş, dinlemek istiyorum. Onun için çağırttım zaten. Takıldığınız kahveye telefon açtırıp verirdim bilgiyi yoksa.”

Ahizeyi kaldırdı Mutlu.

Giresun’da, bir kuyumcуда, dükkân sahibiyle sohbet ederken bulmuşlardı Faruk Eyisoy’u. Şanstı tabii. Yalnız sorgusuz sualsiz almaları yüzünden epey korkmuş, Emniyet Müdürlüğünde, bekletildiği yerde süre geçtikçe iyice heyecanlanmıştı anlaşılan. Daha ilk alo’dan karşısındaki sesin titrediğini fark eden Mutlu, olanca kibarlığıyla girdi lafa.

“Faruk Bey, iyi günler dilerim. Komiser Yardımcısı Mutlu Kavgaz. Nasılsınız? Teşekkür ederim.” Bir an başını kaldırdı ve Sabri Ateş’in bana kalsa böyle konuşmam ama sen bilirsin diyen bakışlarıyla karşılaşınca durakladı. “E... Sizinle Volkan Tuncer adlı meslektaşınız hakkında konuşmak istiyordum. Evet, Volkan Tuncer. Efendim? Hayır, o konuda bir şey söyleyemem. Sorularımı cevaplamanızı rica edeceğim şimdilik. Yo, yo, hayır, meraklanmayın. Sizle ilgili bir mesele değil. Şöyle beyefendi: Volkan Tuncer’le satış rotalarınızı değiş tokuş ettiğinizi öğrendik. Nedenini öğrenmek istiyoruz. Hı-hı. Evet. Evet. Anladım. Anladım, çok güzel.” Bir kez daha göz göze geldi ami-riyle. “Gayet mantıklı elbette... Peki, çantaları, daha doğrusu malları değiştirme ve ödemeler meselesi çıkınca kuşkulanmadınız mı? A, demek öyle. Çok iyi, çok iyi.” Durdu, derin bir nefes aldı. “Faruk Bey, doğruyu söylemeniz menfaatinize olacaktır. Nerede bulunduğunuzu hatırlatmama gerek yok herhalde. Hem dediğim gibi, sizinle ilgili bir mesele değil. Yasalara aykırı bir şey yapmıyorsunuz bildiğimiz kadarıyla, değil mi? Güzel.

Öyleyse doğrusunu söyleyin, lütfen.” Arada kafasını kaldırırsa Sabri Ateş’in ciddi gülümsediğini görecekti. Kaldırmadı ama. “Hı-hı. Hı-hı. Tabii, tabii, bir yerden sonra size ne, değil mi? Anlıyorum. Adını bilmiyorsunuz. Görmediniz hiç. Sormadınız da... Eminsiniz, değil mi? Aksi yönde bir bilgiye ulaşırsak neler olabileceğini söylememe gerek var mı? Güzel. Güzel, peki, teşekkür ederim. Peki, bir ricam daha olacak: müşteri listeniz. Volkan Tuncer’inkiyle aynı, değil mi? Efendim? Yok, onlar lazım değil. Sadece Volkan Tuncer’den devraldığınız müşterilerin listesini istiyorum. Hayır, hayır, yazıp başkomiserime teslim edebilirsiniz. Şehirleri, kasabaları da belirtin lütfen. Evet, hepsini. Ne zaman dönüyorsunuz İstanbul’a? Tamam, gelir gelmez buraya uğramanızı rica ediyorum. Evet, doğrudan. Saati önemli değil ama ne kadar erken gelerseniz işimiz o kadar çabuk biter sizinle. Sanasaryan Han, Sirkeci. Evet, evet, orası. Hayır, hayır, dedim ya, sadece bilgi. Evet, evet. Geldiğinizde kapıdaki nöbetçi arkadaşşa Birinci Kısımdan Komiser Yardımcısı Mutlu Kavgaz’a geldiğinizi söyleyin. Adınızı kapıya bildireceğiz, alırlar sizi. Anlaştık mı? Evet, Birinci Kısım. Mutlu Kavgaz. Kavgaz ama bir de Z var sonunda, evet. Tamam, bekleyeceğim sizi. Şimdi telefonu başkomiserime verin, lütfen. Teşekkürler, iyi günler... Alo? Hah, başkomiserim, İstanbul Cınayet Büro adına tekrar çok teşekkür ederim. Zahmet verdik. Sağ olun, sağ olun. Evet, tabii, salabilirsiniz. Ama önce bir liste hazırlayacak size. Evet, liste. Onu bize ulaştırmanızı rica edeceğim. Tabii, tabii söylerim, baş üstüne. Sağ olun. Bilmukabele. Hoşça kalın.”

Mutlu ahizeyi yerine koyup telefonu önceki yerine doğru itti.

Sabri Ateş, elleri ensesinde, ayakları masada, “Biraz daha incelseydin kopacaktın,” dedi sırtarak.

“Hata mı ettim, ağabey?”

“Yo,” dedi beriki. “Kendi yöntemini kendin seçersin, ona bir şey diyemem. Karşındaki zanlı değildi zaten. Kibarlığı

bozmadan tehdidini de yaptın hem. Ama kibarlığı bozmanın gerekeceği gün de gelecek elbette. İnşallah görürüm ilk tokadını.” Gülümsedi ve iç çekerek ayaklarını masadan indirdi, koltuğunda doğruldu, dirseklerini masaya dayadı, ellerini kavuşturdu. “E,” dedi, “rapor? Ne durumdasınız, anlatmayacak mısın? O istediğin liste ne iş?”

“Ha, affedersin, ağabey,” dedi Mutlu ve anlatmaya başladı.

17 EKİM 1987, CUMARTESİ.

Zeyrek. Saat, 21.20

Apartmanın kapısı kapandığı anda şemsiyesini almadığını fark etti. Bir an durakladı ama hemen vazgeçti. Umurunda değildi yağmur.

Hiçbir şey umurunda değildi artık. Kızı bile.

Hayır, hayır, o kadar da değildi. Ama evet, o noktaya doğru yuvarlanıyordu. Tutunacak bir şey bulamıyordu.

Kızıyordu kendine. Nasıl böyle aptal olabildiğine, nasıl kapılabildiğine, nasıl bir günahahtan diğerine dalabildiğine hem şaşıyor hem kızılıyordu.

Kullanılmıştı. Kullanılıp atılmıştı. Sümüklü bir kâğıt mendil gibi buruşturulup atılıvermişti.

Nefret ediyordu kendisinden.

Yakalarını kaldırdı, başı önde yürümeye başladı yağmurun altında.

Yalanlar. Ablası anlayışlı davranıyordu, kızı gene almıştı ve hiçbir şey dememişti. Ama diyecekti. Görüyordu halini, endişeleniyordu. Herkes görüyordu zaten. Patronu da anlayışlı davranmış, iki günlük izin talebini geri çevirmemişti. Çalışamadığını, dikkatini işe veremediğini çoktan fark etmişti adam.

Onca gün yanıp tutuştuktan sonra riski göze almış, salı gecesi çöp toplamaya gelen kapıcının ağzını aramayı denemişti. Çaktırmadan. Hayırdırdı, neredeydi kaptanlar? Kaç gündür yok gibilerdi, bir şey mi olmuştu acaba? Meraklanmıştı da... Bir haberi var mıydı Mehmet Efendi'nin? Ha, kaptan seferdeydi gene... Hım. Bilmiyordu tabii adamın ne zaman gidip geldiğini, takip edecek değildi. A, annesine demek? Şeyma Hanım, öyle mi?

Her hafta mı? Hiç farkında değildi. Gündüzleri... Hım. Vah vah, hastalanmış mı annesi? Tüh, tüh... On on beş gün mü demiş? E, iyi, hayırlısı. İnşallah toparlar annesi... Yok, benim kız çok alıştı da Şeyma teyzesine, sorup duruyor birkaç gündür, ondan...

Şeyma'nın, kaptanın sefere çıktığı haftalarda her çarşamba sabah erkenden çıkıp Bostancı'daki annesine gittiğini, akşamüzeri saatlerinde döndüğünü bilmiyordu. Neden hiç bahsetmemişti? Bostancı'da oturan bir annesi olduğunu bile...

Ah, aşk! Hiçbir şey sormamıştı ki kadına... Sadece anlatıkları. O kadar. Gerisi...

İçi rahatlamıştı biraz. Annesi hastaydı, haberi alınca alelacele gitmişti demek. Ama neden hiç aramamıştı o kadar zamandır? Belki acil, ağır bir durumdu. Annesi söz konusuydu sonuçta; aşkı düşünecek hali bile yoktu belki. Ah, canım, kim bilir ne telaş, ne sıkıntı... Koşup gittiğine, bunca zamandır dönmediğine göre annesinin başka kimsesi olmamalıydı.

Tabii canım, tesadüftü, ne olacaktı başka? Hem zaten planın sonraki safhasına kadar hiçbir şey yokmuş, hiçbir şey olmamış gibi davranacak, normal hayatlarına devam etmeyecekler miydi? Hastalık haberini alır almaz annesine koşması normaldi. Koşmasa kuşku uyandırırды, değil mi? Ha, annesinin hastalık haberinin o güne denk gelmesi tesadüftü tabii. Telaşından haber verememiş olmalıydı. Durumu ağırdı belki kadıncağızın; başka şey düşünecek halde değildi belki Şeyma, ne biliyordu? Yok, kötüyü düşünüp boş yere günahını almamalıydı kızcağızın.

Avuntu cephanesi fazla dayanamamıştı. Sorular, kuşklar, konduramamalar: içindeki savaşa bahaneler gittikçe gerilemiş, sonunda teslim olmuştu. Hayır, bir iş vardı bu işte.

Çarşamba günü izin istemişti patronundan. Aynı günün akşamı eve döndüğünde, kızını karşılayıp karnını doyurmuş ablasına bunaldığı konulu bir grup yalan dizmiş, kızını birkaç günlüğüne kendi evine almasını istemişti.

Ertesi sabah erkenden kalkmış, vapura atlamış ve bütün gününü, hiç bilmediği Bostancı'da, iskelesinden ara sokaklarına, kılık kıyafetine yönelik, kimi nefrete varan ifadelerle yüklü

bakışlara aldırmadan, belki rastlarım umuduyla dolanarak geçirmişti. İkinci gün, bu sefer bulabildiği üç mahalle muhtarına girmiş, kuşku çekebileceğine aldırmadan sormuştu. Hayır, hiçbirinde Şeyma Kaplan adlı birinin kaydı yoktu. Aynı soyadı taşıyan biri de. Ama zaten annesinin soyadı farklı olmalıydı, değil mi? Bilmediği bir adı nasıl bulacaktı? Bakkallar, manavlar... Tariflerine uyan bir kadını gören, tanıyan yoktu. Ama koskoca semti Bostancı. İlla bir yerinde şansı dönmeliydi.

İkinci gün de eli boş döndükten sonra evde içi içini yiyerek oturmaya daha fazla dayanamamış, gece vakti çıkıp yokuş aşağı, Balat tarafına doğru, ferahlamak, biraz temiz hava almak haricinde amaçsız yürümeye başlamıştı. İzbe meyhaneyi fark edince hayatında hiç yapmadığı şeyi yapmış, düşünmeden, nedir, neresidir bakmadan, günahtır, yasaktır demeden girip kafayı bulana kadar içmişti. Eve nasıl dönebildiğini hatırlamıyordu.

Karanlık sokaklardan birinde, meyhane bulunmaması ne, bakkallarında içki bile satılmayan semtinin sokaklarından birinde kustuğunu hatırlıyordu sadece.

Gören olmuş muydu? Umurunda değildi. Aşk ve yalanlar ve cinayet: Cehennem biletini zaten almıştı.

Bu sabah baş ağrısıyla kalktıktan sonra alelacele giyinip Eminönü'nden vapura binerek tekrar gitmişti Bostancı'ya. Haftada bir kurulan semt pazarını görünce heyecanlanmış, aynı umutla, karşılaşabilirim umuduyla içinde dolanmıştı saatlerce. Kuşku uyandırmış mıydı, bilmiyordu. Kimse çıkıp hemşerim, ne dola-nıyorsun burada, dememiş, kimse polis çağırmaya kalkmamıştı.

Gene eli boş dönmüştü.

Yanıyordu içi.

Her yeri ayrı ağrıyordu. Açtı. Yemek istemiyordu bir şey. İçinde kabaran öfke dalgaları, kayalarca hüzne çarparak köpürüyordu. Yanıyordu. Aklı yanıyordu. Düşünemiyordu.

Yanıyordu.

Söndürebilmek için tek çare, aklına gelen tek çare, içmekti. Uyuşmaktı. Aynı izbe meyhaneye gidiyordu.

Yarın bir kez daha deneyecekti şansını.

17 EKİM 1987, CUMARTESİ.

Agora Meyhanesi, Balat. Saat, 22.53

“E, nasıl ama ortam?”

Kafa sallamakla yetindi Mutlu. Üç buçuk ay önce arkadaşlarıyla gittiği Çiçek Pasajı ve sonrasında götürüldüğü bir iki meyhaneye ile bir bar ve bir balık lokantası haricinde içkili yerlere dair pek bilgisi yoktu henüz. Burası gördüklerinden farklıydı, çok farklıydı, o kadarı tamamdı ama olumlu ya da olumsuz bir yorum yapacak kadar çok yer görmemişti sonuçta.

“Sandalye fıçı, masa fıçı,” dedi Koray. “Rahat oturamıyosun önce ama sonra alışırıyorsun. Çiçek Pasajı’na gitmiştik ya hani. Onun arka taraflarında bir yerlerde bir tane daha varmış bunun gibi. Ona gitmedim gerçi ama orada fıçı da yokmuş. Bira hane gibi, bir tane yüksek masa, o kadar. Ayakta yiyip içiyormuşsun.”

Daha iyi mi, kötü mü, ona bir şey diyemiyordu, evet ama mekân hoşuna gitmişti Mutlu’nun, kabul etmeliydi. Sakindi, loştı; tavanı yüksekti, yoğun sigara dumanı yukarıda toplanıyordu. Tezgâhın üzerindeki el radyosunda sanat müziği çalıyordu ve ses kimseyi, sohbetleri rahatsız etmeyecek seviyedeydi.

Pek sohbet eden yoktu gerçi. Müşterilerin hepsi erkekti, görünüşlerine bakılırsa pek tekin tipler değillerdi ve aşağı yukarı hepsi sessizce içiyordu. Konuşan birkaç kişiye neredeyse fısıltıyla konuşuyordu. Böyle bir yerden çekinecek herhangi bir sebebi olmayanlar için kafayı bir yandan çekip bir yandan dinlemek için gayet uygun bir mekândı.

Başka şeyler için de.

“Acayip yerler buralar. Şimdi, buradan çık, yokuş yukarı on dakika falan yürü, Zeyrek tarafı, Fatih merkez falan, değil meyhane, içki satan dükkân bulamazsın.” Başıyla etrafı işaret etti. “Burası başka âlem; mahzen gibi, hoşuma gidiyor. Sakinliği de. Hem şarabı ucuz, yiyecekleri ucuz. Zaten yiyecek pek bir şey de yok. Şaraba altlık sadece.” Teneke çanakdan aldığı bir avuç tuzlu fıstığı attı ağzına. “Mahmut ağabey getirdi beni buraya ilk defa. Batakhaneleri, işlerin döndüğü, bela tiplerin gittiği yerleri bilmek lazım, dedi. Öyle aleni yerler yetmez, buralardan da adam tanımak lazım, dedi.”

“İlginç bir yer,” dedi Mutlu. Sabri Ateş iki defa gece çıkarmıştı Mutlu’yu. Birinde Bebek tarafında, şık denebilecek bir bara götürmüş, barın sahibiyle tanıştırmıştı. Diğer götürdüğü yerse Tarabya tarafında bir balık lokantasıydı. Batakhaneleri nasılsa öğreneceksin, demişti. Kalantorların yerlerini de bilmen, buralardan da adam tanıman çok önemli. “İyi oldu getirdiğin, sağ ol.”

Koray başıyla kir kaplı çıplak ampullerin zayıf ışıklarının yarattığı gölgelerde kalan tezgâhı işaret etti. “Tezgâhtaki herifi görüyor musun?” dedi sesini alçaltarak. “Adı, Himmet. Esasen tanışmanız için buraya getirdim seni. Başka yere giderdik yoksa.”

Kısa boylu, esmer, kıvrıkcık saçlı, orta yaşlarda bir adamdı Koray’ın işaret ettiği.

“Sahibi mi buranın?”

“Yok. Çalışıyor sadece. Ama esas mesele, buraya gelip giden iti kopuğu, buraları, herkesi tanınması, dönen her türlü dolabı bilmesi ve” —bir daha öne eğilip sesini alçalttı Koray— “önemli şeyler çıktığında haber vermesi. Bize çalışıyor yani.”

“Polis mi?” diye fısıldadı Mutlu olanca saflığıyla.

Güldü Koray. “Yok be ya, muhbir işte.”

“Ha,” dedi Mutlu. Doğruldu. “E, iyi, gidip tanışalım o zaman.”

“Öyle tanışma değil, oğlum, otur,” dedi Koray yine gülererek. “Himmet beni tanıyor. Dolayısıyla senin de polis olduğunu

biliyor. En azından tahmin etmiştir. Benle geldiğin için. Her şeyin bir yolu, yordamı var. Çıkarken halledeceğiz tanışma işini.” Teneke kupayı kaldırdı. “Haydi, şerefine, birader.”

Kupalar tokuştu, şaraplar yudumlandı. Tadı daha önce içtiklerine benzemiyordu pek. Daha ekşi, daha keskindi.

“Gece vakti aradım diye kızmadın, değil mi?”

Başını salladı Mutlu. Kızmamıştı. Beklemediği için şaşır-mıştı sadece.

“Yoktu, değil mi bir işin, programın falan?”

“Yoktu.”

“E, nasıldı ilk nöbetin?”

“Vukuatsız,” demekle yetindi Mutlu. Bıçaklı yaralamaya va-ran bir sarhoş kavgası haricinde ilk nöbeti sakın geçmişti sahi-den. Gece yarısından sonra arabayı, merkezî konumu ve ulaşım kolaylığı nedeniyle Bakırköy sahiline çekmişlerdi. Memurları nöbetleşe uyurken Mutlu sabaha kadar inatla beklemişti. Nöbet bitiminde, sabah dokuz civarında eve dönmüş, yıkandıktan sonra akşamüzerine kadar kütük gibi uyumuştur. Uyandıktan sonra çıkıp bir şeyler atıştırmış, Erdem’in geç geleceğini bildiğinden eve dönüp televizyon karşısında vakit öldürmeye koyul-muştu. Bir saat kadar önce telefon etmişti Koray. Canının sıkıldığını, müsaitse buluşup iki laf etmek istediğini söylemişti. Koray’ın bu kadar kısa zamanda ikinci defa aramasına şaşır-mıştı. Ama bu seferkinin öncesinde bir meslektaşın ölümü, bir çatışma ve izleyen şok vardı. Herhangi bir mazerete sığınma-dan kabul etmişti teklifi. “Hatta sıkıcıydı.”

“Biliyorum,” dedi Koray. “Benimki de sıkıcıydı. Sen gene şanslısın, elemanların muhabbetli tipler. Benimkiler...” Durdu iç geçirdi. “Musa ağabeye içim yanıyor tabii ama rahmetli... Ne diyeyim... Aman, neyse ya.” Bir daha kaldırdı kupasını. “Ruhu şad olsun.”

Salı günü yaşadığı şoku fazlasıyla atlatmış görünüyordu Koray. Verilen izin işe yaramıştı anlaşılan. Aldığı övgüler de.

Koray'ın bu hali, rahat görünmesi, çok makul gelmediği için önce kurcalamayı düşünmediği, sonraları, yalnız kaldığı saatlerde aklına takılan ve neme lazım, belki sormalıyım ama şimdi olmaz, belki birkaç ay sonra sorarım, önce şu ifadeleri falan bir okuyayım fırsat bulunca kararına vardığı hususa dair duyguları dürtüyor, Erdem'in içine düşürdüğü kurdu büyümeye adeta teşvik ediyordu. Dahası, Koray'ın ilk defa birine ateş etme ve ötesi öldürme deneyimini, ilk çatışma deneyimini, neler hissettiğini merak ediyordu. Nasıl soracağını, ötesi sormalı mı, bilmiyordu. Belki kendi anlatırdı. Sohbetin gidişine göre davranmak en iyisiydi galiba.

“Verdiler mi yeni adam yanına?”

“Yok,” dedi Koray. “Cuma gelmeme de kızdı zaten Eyüp ağabey. Gidip dinlensene, dedi. Pazartesi gelseymişim daha iyiymiş. Sedat ağabey de anca o zaman belli olur yanına kimi verecekleri, dedi.”

“Kim karar veriyor ki kimin sahaya çıkacağına?”

Omuz silkti Koray. “Bilmem. Sabri Ateş'le Eyüp ağabeydir herhalde. E, nasıl gidiyor? Bekâr hayatına alışabildin mi? Ev arkadaşın nasıl biri? Memnun musun?”

“Memnunum, memnunum,” dedi Mutlu. “Erdem, doktor. İyi adam. Bizden beş yaş falan büyük. Cerrahpaşa'da çalışıyor.” Daha fazlasını, Erdem'in kız arkadaşı Gaye'nin bazı geceler yurda dönmek yerine evlerinde kaldığını, muhtemelen Mutlu'nun anlayışlı davranmasına ya da en azından ses çıkar-mamasına karşılık evi derleyip topladığını anlatmak gelmedi içinden.

“Doktor ha? E, iyi. İşine yarar.”

“Sen ne durumdasın? Ev deyince... Yalnızlığa alıştın mı?”

“Alıştım, alıştım. Biraz sıkıcı ama idare ediyorum. İnsan arada bile olsa iki çift laf edecek birini arıyor.”

“Sahi, Esat'tan haber var mı hiç?”

“Yok. Aradım bir kere, annesiyle konuştum. İyi, dedi ama... Neyse ya. E, ne durumda sizin kesik el davası?”

Dudak büktü Mutlu sıkıntıyla. Koray'ın konuyu kendinden uzaklaştırma çabasını, yalnızlığını ve Esat meselesini daha fazla deşmemeyi seçti. Bir yudum daha şarap içip anlatmaya başladı.

Elde ettikleri bilgiler kurdukları fikre uygun görünüyordu şimdilik ama önlerinde çok yol vardı daha. Maktulün maktul olup olmadığı bile kesin değildi. Kesilmiş, hele testereyle kesilmiş bir el elbette akla parçalanmış bir cesedi getiriyordu ve öyle çıkması en büyük ihtimaldi ama diğer parçalar ortalıkta yoktu henüz. Daha beteri, ellerinde tahminî bir hatta iki şüpheli vardı ama onların da ne kimlikleri belliydi ne eşklleri. Cinayetin, bir cinayet söz konusuysa tabii, nerede işlendiğini bile bilmiyorlardı. Ellerindeki ipuçlarıyla bir resim çizmeye başlamışlardı ama resmin tamamlanması kolay görünmüyordu.

“İşte,” dedi Mutlu, “Samsun'dan Artvin'e kadar tüm il emniyet müdürlüklerine bildirdik. Edindiğimiz müşteri listesindeki kuyumcuları falan araştıracak oralardaki arkadaşlar. Bir şey, ne bileyim, adamı iyi tanıyan birinin söyleyebileceği bir şey çıkar inşallah demekten öte bir şey gelmiyor elimizden şimdilik.”

“İnşallah. Peki, maktulün tüm arkadaşlarını buldunuz, ko-
nuştunuz mu?”

“Konuştuk. Annesi ve karısının verdiği isimlerin hepsini bulduk dn.”

Nöbet günlerinin tamamını bekleyerek geirmemişlerdi elbette. Sol elinden mahrum, kayıp ve büyük ihtimalle l Volkan Tuncer'in diğer iki arkadaşıyla görüşmelerinden, bekledikleri gibi dişe dokunur bir şey çıkmamıştı. İkiisi de Nurdan Tuncer ve Ertuğrul Tok'un söylediği gibi, Volkan Tuncer'i kırk yılda bir gördüklerini söylemişlerdi. Arkadaşlarının geçmişinde evet, vardı öyle çapkınlık, meyhane, disko, pavyon, vesaire ama ufak tefekti hepsi, her bekâr erkeğin yapabileceği türden şeylerdi ve yine evet, Volkan Tuncer evlendikten sonra, en azından bildikleri kadarıyla öyle işlerden elini eteğini çekmişti.

Onların ardından sokaktan kaçırılma fikrini de kurcalamışlardı. Volkan Tuncer'i 5 Ekim Pazartesi ğleye doğru evinin

bulunduğu sokağı dik kesen sokaktan caddeye kadar yürürken gördüğünü hatırlayan kimse çıkmamıştı.

“Başka ihtimalleri de araştırdık. Hiçbirinden dişe dokunur bir şey çıkmadı. Öyle çok arkadaşı da yokmuş zaten adamın.”

“Ailesinden, karısından falan şüphelenmiyorsunuz hiç, değil mi?”

“O tarafı epey kurcaladık sayılır aslında ama evet, şüphelenmiyoruz. En baştan beri ben şüphelenmiyorum en azından. Cinayet için bariz bir sebepleri yok.”

“Bariz olmayan var mı?”

“Varsa bile şimdiye dek bulamadık. Açıkçası bakmıyoruz da... Dediğim gibi, o taraftan şüphelenmiyorum.”

“E, iyi madem. Peki, senin adam o rota değişik tokuşu yaptığı elemanı nasıl razı etmiş?”

“Daha kazançlı yol işte. Diğer çantacı zaten epeydir Karadeniz veya Doğu Anadolu taraflarına geçmek için fırsat kolluyormuş. Bu Volkan Tuncer teklifle gelince balıklama atlamış.”

“Kuşkulanmamış mı?”

“Başta kuşkulanmamış. Ailevi sebepler, işte çocuğumla daha fazla vakit geçirmek istiyorum, falan, öyle şeyler söylemiş Volkan Tuncer. Ama sonra, işin gizli tutulması kısmına gelince huylanmış tabii.”

“E?”

“E’si üstüne gitmiş tabii. Sonunda Volkan Tuncer bir gönül meselesi olduğunu itiraf etmiş. Gerisi erkek adam şeyleri: delikanlıdır, yapar, şu, bu, öyle şeyler. Karısını aldatmasından bana ne, dedi herif. Kimdir, nedir, falan sormamış. Sonuçta daha fazla para kazanacak. Üzümünü ye, bağını sorma şeyi işte.”

“Kadına dair bir bilginiz yok yani.”

“Yok. Ne isim ne eşkâl. Hiçbir şey bulamadık. Arkadaşlarına bile bahsetmemiş kadından. Gerçi onlarla da öyle canciğer değilmiş adam zaten.” İç çekti Mutlu sıkıntıyla. Düşündükçe umutsuzluğa kapılıyordu. Nasıl bulacaklardı kadını? Zordu.

İmkânsız değildi belki ama zordu. “Sadece bu diğer çantacı işte. O da kimseye anlatmamış. Kadının varlığını biliyoruz sadece.”

“O da bir şey.”

“Bir de bir adam var.”

“Adam mı? Ne alaka?”

“Testere meselesi. Testereyle insan doğramak zor iş. Kuvvet ister.”

“Ha, anladım. Suç ortağı. Eh, olabilir. Kadın güçlü kuvvetliyse ama?”

“O da mümkün tabii. Sonuçta bir sürü şeyi bulamadık henüz. Ne bir ipucu ne başka şey.”

“E, işiniz zor demiştim. Neyse. Belli olmaz ya, şansa mansa çıkar bir şey. Takma kafana.” Aralarında masa görevi gören fıçıda yatan paketi aldı, bir sigara çıkardı, yaktı. “Valla, bira-der,” dedi dumanını burun deliklerinden vererek, “sağ ol, kırmadığın için.”

Mutlu neyi, davetini geri çevirmeyişimi mi kastediyorsun, lafı bile olmaz ve cinayet soruşturmasına merakını çabucak bir yana atıp konuyu değiştirdiğine göre ya narsist yanın iyice azdı ya da gene bir derdin var, neyse uzatma, anlat türü bir şeyler söylemek üzere ağzını açtığı anda Koray’ın arkalarında bir yerlerden bir tangırtı geldi.

Mutlu görebilmek için yana doğru eğilir, Koray arkasına dönerken biri, “Önüne baksana ulan!” dedi.

Ayakta durmakta zorlanan, uzunca boylu, uzun pardösülü, yün yelekli, şalvara yakın bollukta pantolonlu, çember sakallı, en azından görünüşü itibarıyla böyle bir yerde bulunması hiç beklenmeyecek bir adam, önünde durduğu masadaki bir diğer adama bakıyordu. Loş ışıktaki yüz ifadesi pek seçilmiyordu ama adama dik dik baktığını, baktığı adamın, “Ne bakıyorsun ulan, ibne!” deyişinden anlamak mümkündü.

Ayaktaki adam, kestiremedikleri bir şeyler söyledi. Oturan adam hışımla ayağa kalktı.

“Ne dedin ulan sen?”

“Ananı, avradını sikeyim, dedim.” Adamın sallanarak ve dili dolanarak tekrarladığı cümlesi bu sefer gayet açık duyulmuştu. Meyhanenin tamamı o tarafa dönmüş, izliyordu.

“Belanı mı arıyorsun ulan yavşak?”

“Belanı da sikeyim, ananı da.”

Birkaç kişi daha ayaklandı bu sözler üzerine. Tezgâhtaki adama kaydı Mutlu’nun gözü. Bu tip itiş kakışa varan olaylara alışık olduğundan ve çıkabilecek bir arbededen doğacak maddi zararın bu kadar izbe ve döküntü bir yerde çok önem taşımayacağından mı yoksa mekânında iki polis bulunduğunu bildiği için mi kılını kıpırdatmadan izliyordu, merak etti.

Şarabı dökülen ve üzerine küfür yiyen adamın elini beline atışını gördüğü anda hareketlendi Mutlu. Bıçak pırıldadığında adamların yanına varmıştı bile.

“Arkadaşlar,” dedi ellerini açarak. Küfreden sarhoş müşteri, bıçağı görmesine rağmen milim gerilememişti. “Arkadaşlar, sakin olun, lütfen.” Küfreden adama döndü. “Beyefendi, lütfen, açılın biraz.” Diğerine döndü. “Beyefendi, siz de. Sokun onu lütfen cebinize bir kaza çıkmadan.”

Müşterilerin hiçbiri tehlikeli sayılabilecek mesafeye girmemişti. Mutlu arkasına dönüp baksa birkaç adım gerisinde kalmış Koray’la meyhaneci Himmet’in göz göze geldiğini, dikkat etmeyenin fark edemeyeceği göz hareketleriyle anlaştıklarını görebilirdi o an.

“Sana ne oluyor ulan süt çocuğu?” dedi bıçaklı müşteri. O da sarhoştur, o kadarı açıktı ama laftan anlamayacak kadar, diğer adam kadar sarhoş görünmüyordu.

“Çekil aradan, delikanlı,” dedi diğer adam harfleri yuvarlayarak, birbirine yapıştırarak. “Çekil de Allah’ın izniyle o bıçağı alıp anasını sikeyim bu herifin.”

Anasına, duydukları kadarıyla ikinci, muhtemelen üçüncü defa küfredilen adam bir yandan, diğeri, Mutlu’yu iterek diğer yandan birbirlerine doğru atıldılar. Mutlu tökezleyerek gerilerken iki adamın kucaklaşır gibi birleştiklerini gördü.

Kucaklaşmayı birkaç saniyelik sessizlik izledi. Derken uzunca boylu adam, şarabını masasına çarparak devirdiği ve üzerine üst üste anasına ve avradına ve belasına küfrettiği diğer adamdan ayrılarak geriye doğru iki sarsak adım attı. Elleri karnına gitti, başını eğip baktı ve gülmeye başladı.

Adam biraz daha sallandıktan sonra yavaşça dizleri üzerine çökerken Mutlu, Koray dâhil izleyenlerin daha sonra başkalarına heyecanla, belki biraz abartarak anlatacağı bir hızla atıldı, bıçağı tutan bileği yakaladı.

Tanışmak üzere getirildiği meyhaneciye, “Karakolu arayın!” derken tek hamlede devirdiği adamın sağ elini arkaya kıvrımış, bıçağı elinden almış, dizini kürek kemiklerinin arasına bastırmıştı bile. “Ambulans da çağırın!”

Dizleri üzerine çökmüş adam hırıltılar çıkararak gülüyordu hâlâ. Kana bulanmış ellerine bakıyordu. Birden başını kaldırdı. Diğer adamı kıpırdamasına izin vermeyecek şekilde tutmaya devam eden Mutlu’ya baktı. Gülüşü kesildi. Başını salladı, dudaklarına kederli bir gülümseme yerleştirdi.

“Sen, delikanlı,” dedi hırıltılı, alçak bir sesle. “Ne yaptın aşk için hayatında?” Gözlerini kapadı, bir, bilemedin iki saniye sonra tekrar açtı. İki damla, iki yanağından simsiyah sakallarına süzüldü. “Ben var ya ben,” dedi yine Mutlu’ya bakarak. “Adam bile doğradım aşk için.”

Yana devrilirken yetişen Koray tuttu adamı.

20 EKİM 1987, SALI.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi. Saat, 10.12

Yok, yok, öyle bir şey değildi. Hem zaten olayın bizzat tanığıydı; kardeşinin ciddi bir suçu olmadığını biliyordu. Dediği gibi, sadece ifadesini alması gerekiyordu. Kayıtlar için. Resmî şeyler işte. Hem doktor bey de yanında olacaktı, merak etmemeliydi Sevim Hanım. Yormayacaktı Selim Bey'i. Zaten sıkıntılı durumu atlattığını, iyileşeceğini söylüyordu doktor bey. Birkaç gün daha dinlenecekti, o kadar. Bıçağın önemli damarlardan birine denk gelmemesi, hayati bir organın zarar görmemesi büyük şanstı elbette. Efendim? Evet, evet, çok şükür, evet, Allah korumuş. Ameliyat sonrası atelektazi, yani akciğer sönmesi geliştiğini, buna bağlı solunum sıkıntısı yüzünden ventilatöre bağlandığını ve nihayet bu sabah toparlandığını, cihazdan ayrıldığını biliyordu tabii. Şükürler olsun.

Selim Şahin'in yoğun bakımdan çıkarıldığı haberini alır almaz hastaneye koşmuş, durumu bildiği için takip ederek haberi veren Erdem'le buluşmuştu. Yalnız gelmişti. Ne memurlarına ne amirlerine bir şey söylemişti. Olayı biliyorlardı elbette ama basit bir meyhane kavgası ve yaralamadan ibaret zannediyorlardı. Olay sırasında A bölgesi ekip amirlerinden Komiser Yardımcısı Koray Yazıcıoğlu'yla birlikte orada bulunmaları tamamen tesadüftü hatta yaralının şansınaydı. Saldırganı etkisiz hale getirip tutuklamış, yaralının hastaneye yetiştirilip acil ameliyata alınmasını sağlamışlardı. Aferin hanelerine birer artı daha eklenmişti.

Mutlu, Selim Şahin'in kendinden geçmeden önce söylediklerini tek duyan kişiydi. Başka bilen yoktu. Adamı kendinden

geçip devrildiği anda yakalayan Koray sorduğunda, anlayamadığı bir şeyler gevelediğini, galiba dua ettiğini, kelime-i şahadet getirmeye çalıştığını söylemişti.

Adamın söylediklerini kendine saklamasının sebebi basitti: başka herkes herhangi bir şeye, çok yüzünden zırvalamasına, sarhoş olmasına falan bağlayabilirdi o sözleri. Evet, ölüm döşğinde suç itirafı diye bir şey vardı elbette; adam öleceğini sanarak içini dökmek istemiş olabilirdi, o normaldi.

Ama itiraf ettiği suçun, ayrıntıları henüz belli olmamakla birlikte birini doğramak elbette suçtu, Mutlu'nun araştırdığı suç çıkması? Ona gülüp geçerlerdi herhalde. Olur mu canım öyle şey, derlerdi. Tesadüf, derlerdi. Tesadüfün daniskası. Hoş, Sabri Ateş tesadüf üzerine onca nutuk çekmişti ve söyledikleri, Mutlu'nun davranışının dayanağıydı ama yine de belli olmazdı, işi sağlama almak en iyisiydi.

O yüzden kimseye söylememişti Mutlu. Adamı kendine, konuşabilecek hale gelir gelmez sorgulamaya karar vermişti. Aha, buldum diye ilgili herkese söyleyip bambaşka bir suçun itirafıyla hatta daha fenası, sarhoştum, zırvalamışım gibi bir bahaneyle hüsrana uğramak, alay konusu olmak istemiyordu.

“Anladın, değil mi?” dedi kapıyı açmadan önce.

“Anladım, anladım,” dedi Erdem. “Gayrı resmî görüşme olacak. Ama gerekirse tanıklığım sayesinde resmîleştirebileceksin. New York Borsası'nın çökme nedenleri değil ki bu; ne var anlamayacak?”

Haberi sabah radyoda birlikte dinlemişlerdi, sırtarak açtı kapıyı Mutlu.

Üç kişilik odadaki diğer yatakların boş olmasına sevindi. Konuşulacakları ilgisiz kimselerin dinlemesini istemiyordu.

Pencereye en yakın yataktaydı Selim Şahin. Sağ koluna bağlı serumun askısı, pencereyle yatak arasındaydı. Bitkin görünüyordu elbette ama uyanıktı. Kapıdan giren gence ve arkasındaki uzun boylu, sarışın doktora soru dolu, tanımaz gözlerle baktı.

“Selim Bey,” dedi Mutlu ceketinin düğmelerini çözüp yandaki boş yatağa oturarak. Kolunda taşıdığı montunu yanına bıraktı. “Geçmiş olsun; verilmiş sadakanız varmış.”

“Sağ olun,” dedi Selim Şahin yutkunarak. Zayıftı sesi.

“Hatırladınız mı beni?”

Kaşları çatıldı adamın. Dikkatle bakmaya çalıştı Mutlu’nun yüzüne. Birkaç saniye sonra bakışı değişti, hızla kaçırdı gözlerini. “Kusura bakmayın,” dedi, “hatırlayamadım.”

“Nasıl yaralandığınızı hatırlamıyor musunuz?”

Yalan söylediği, Mutlu’yu veya en azından nasıl yaralandığını hatırladığı hâlâ kaçmaya çabalayan gözlerinden belliydi. Kapandılar birkaç saniye. Kaçacak yer yoktu ama. Tekrar açıldılar. İmdat istercesine uzun boylu doktora yöneldiler. Beriki acımasızca gülümsemekle yetinince tekrar yandaki yatakta oturan gence döndüler.

Doğrudan konuya dalmayacaktı Mutlu. Saldırganı karakoldan gelenlere teslim ettikten sonra Koray’la birlikte hastaneye gitmiş, adamın kimliğini öğrenmişlerdi. Adres tespiti mecburen hafta başına kalmış, pazartesi öğleye doğru Mutlu, memurlarından halletmesi gereken, eniştesiyle ilgili önemsiz bir mesele olduğunu söyleyerek ayrılmış, belirlenen adrese gidip Selim Şahin hakkında apartman kapıcısından bilgi almış, karısını iki sene önce kanserden kaybettiğini, dört yaşındaki kızıyla yaşadığını, ablasının hemen her gün gelip gittiğini, ev işleri ve çocukla ilgilendiğini öğrenmişti. Acil durumlar ihtimalini düşünerek kapıcıya bıraktığı numaradan ablası Sevim Hanım’ı aramış, kardeşinden iki gündür haber almayışının telaşına düşmüş kadına durumu aktarmış, ardından hastaneye gitmiş, haberi alır almaz apar topar gelen kadınla görüşmüştü.

Sevim Hanım kardeşinin son bir iki haftadır sıkıntılı görüldüğünü, üst üste iki defa kızını ona bıraktığını anlatmıştı. Kadının fikrine göre rahmetli eşinin acısı, yalnızlık, küçücük bir kızla uğraşmak, hepsi çok bunaltmıştı kardeşini. Elbette, gençti daha. Otuz üç yaşındaydı; evet, elbette tekrar evlenmeliydi,

böyle yaşayamazdı, defalarca konuşmuşlardı. Selim Şahin önceleri ablasının, eniştesinin ve diğer eş dostun yeniden evlenmesi yönündeki telkinlerini kabullenir görünmüş hatta sonunda ablasına eli yüzü düzgün, namuslu, uygun birini bulursa evlenebileceğini söylemişti. Ama sonra, birkaç ay önce durduk yerde vazgeçtiğini, kızına üvey anne istemediğini söylemişti. Ablası üsteleyince sinirlenmiş, yük oluyorsak, yeğenine arada bir bakmak fazla geliyorsa söyle, demişti. Bu laflar üzerine geri adım atmıştı Sevim Hanım.

Peki, nasıl idare edebiliyordu Selim Şahin tek başına? Tamam, ablası yardım ediyordu ama sonuçta aynı evde yaşamıyorlardı.

Sağ olsunlar çok iyi komşuları vardı Selim Şahin'in. Hepsini yıllardır tanıyorlardı. E, elbette, rahmetli babalarından kalmıştı ev. Orada büyümüşlerdi. Hem gencecik yaşında hayata veda eden rahmetli eşi Nilüfer apartmanda çok sevilen biriydi; hatırı büyüktü. Ellerinden gelen her yardımı yapıyorlardı komşuları. Nevra Hanım, Azimet Hanım, Fulya Hanım... Hepsi, neyi becerebiliyorsa onu yapıyordu. Mesela kapı komşusu Şeyma Hanım vardı, eski hemşireydi. Çok yardımı oluyordu Selim Şahin'e. Efendim? Elbette, beylerinin müsaadesiyle, başka nasıl olacaktı? Hepsi mutaassıp hanımlardı, ne münasebet! Örtüsüz, çarşafsız çıkmazdı hiçbirisi sokağa, ne sanıyordu? Tabii, tabii, Selim de rahmetli eşi gibi sevilen biriydi. Çok iyiydi kardeşi. Yardımseverdi, hatırşınastı; namazında niyazındaydı, gelenek görenek, yol yordam bilirdi. Çamaşır, bulaşığı, her şeyini Sevim Hanım hallediyordu kardeşinin. Tabii, tabii, genelde kreş dönüşü kızı kendisi karşılıyor, yemeğini yediriyor, kardeşi işten dönene dek bekliyordu. Yetişemediği nadir günlerdeyse demin bahsettiği Şeyma Hanım, karşı dairede oturan hanım işte, sağ olsun ilgileniyordu çocukla. Selim çalışıyordu elbette. Laleli tarafında, bir muhasebe bürosunda; Kâmiloloğlu Mali Müşavirlik...

Hayır, kardeşinin öyle bir yerde ne işi olabileceğini aklı almıyordu Sevim Hanım'ın. Hayır, ne münasebet! Ne içkisi vardı kardeşinin ne sigarası... Olacak şey değildi. Yolunu bile

bilmezdi öyle yerlerin. Lanet okurdu hatta içene. Ne kadar bunalırsa bunalsın öyle bir yere gitmesi... Anlaşılır, kabul edilir şey değildi. Şeytan mı girmişti aklına, tövbeler olsun. İnşallah laf çıkmazdı ama illa çıkacaktı; öyle bir yere gitmesini bırak, öyle bir saatte evinde olmayışını nasıl açıklayabilirdi konu komşuya? Ah, ah...

Doğrudan girmeyecekti konuya Mutlu. Girer girmez polis olduğunu da aynı düşünceyle söylememişti. Ablasından edindiği bilgiler ışığında zihninde canlanan türde bir adamın bıçaklanmaktan değil, bir meyhanede bıçaklanmaktan, sarhoş olmaktan, sarhoşken yakalanmaktan utanıyor olması gerektiğine karar vermişti. Ablası olayın ayrıntılarını gizleyeceklerini, mutlaka bir bahane uyduracaklarını söylemişti. Oradan saldıracaktı Mutlu.

“Ne işiniz vardı öyle bir yerde, Selim Bey?”

20 EKİM 1987, SALI.

Zeyrek. Saat, 14.39

“Valla ben bozuldum şahsen, şef.”

“Ya, ağabey, şimdi—”

“Kendi başına iş karıştırmandan çok, bize güvenmemene bozuldum; onu da söyleyeyim.”

“Ayhan...”

“Ya, bir dakika, Mümin ağabey ya... Yanlışım varsa sen söyle. Fikri doğru çıkmasa alay eder miydik? Tek bir söz söyler miydik ya? Aşk olsun valla.”

Mümin kaşlarını kaldırarak baktı Mutlu’ya. “Haklı, şef.”

“Ya, valla size güvenmediğimden değil,” dedi Mutlu. “Başka bir şey çıkabilirdi, sarhoştum, hatırlamıyorum, zırvalamışım, falan diyebilirdi adam. Ne bileyim...”

“Ama dememiş,” dedi Mümin en babacan tavrını takınarak elini genç komiser yardımcısının omzuna koydu. “Bize haber vermemen, kendi başına iş çevirmen konusunda Ayhan haklı ama gene helal olsun şef.”

Kızardı Mutlu. “Sağ ol, ağabey,” dedi. “Şans gerçi.”

“Şans çalışana güler,” dedi Mümin. “Meyhanede karşılaşmanız, kavga meselesi, falan hep tesadüf, doğru ama sonrası sağlam çalışmışsın.”

“Tesadüfü de küçümseme ayrıca,” dedi Ayhan. “Kaç vaka çözüldü tesadüflerle, değil mi, ağabey?”

“Çok doğru. Tesadüf, şans... Bunların hepsi birer araçtır, şef. Sadece diğer, ifade gibi, delil gibi daha somut araçlara güvendiğin kadar güvenemezsin bunlara. Hepsi o. Gerisi akıl

yürütmekten taban tepmeye, çalışmaktan ibaret. Yani işi şansa, tesadüfe bırakırsan olmaz. Ama önüne çıkarsa istemem mi diyeceksin? Sen de önüne gelen şansı iyi kullanmış, şansa buldum demeyip adamı konuşturmuşsun.”

“Adamın vicdanına yüklenmek doğru seçim, şef, onu da belirteyim.”

“Çok zor olmadı aslında,” dedi Mutlu biraz daha kızarak.

Doğru söylüyordu, biraz zorlaması yetmişti. Hem aşk acısı hem vicdan azabı hem utanç hem öfke: Selim Şahin hepsinin birden pençesindeydi ve evet, aslında içini dökecek yer arıyordu; konuşmaya, anlatmaya hazırdı.

Anlatmıştı.

Bir sene kadar önce karşı dairelerine taşınan kaptanın karsısına tutulmuştu Selim Şahin. Nasıl, ne zaman, onu bilemiyordu. Aslında biliyordu. Daha ilk gördüğünde...

Tam ne zamandı, ondan emin değildi ama galiba taşınmalarından üç, belki dört ay sonraydı, bir gece, elinde bir tepsi börekle kapısını çalmıştı Şeyma Hanım. Durumunu, dul kaldığını, küçük kızına tek başına bakmaya çalıştığını komşulardan öğrendiğini, herhangi bir ihtiyacında, özellikle ufaklıkla ilgili konularda kapısını çekinmeden çalmasını söylemişti. Hemşirelik geçmişi vardı ve dahası, çocukları çok seviyordu. O zamana kadar pek az görmüştü kadını. Gördüğündeyse çekingen selamlaşmalardan ötesi geçmemişti aralarında. Ama hep aklının köşesinde kalmış, arada rüyalarına düşmüştü.

O konuşurken büyülendiğini hatırlıyordu Selim Şahin. O kadar güzeldi ki Şeyma Hanım.

Sonrası gelmişti bir şekilde. Hayır, hiç şüphelenmemişti. Şüphelenecek bir şey yoktu ki ortada. Öyle birdenbire birbirlerinin kollarında buluvermemişlerdi kendilerini zaten. Yavaş yavaş gelişmişti her şey. Başlarda evli barklı, namuslu, mutassıp bir kadından hoşlandığı, günaha varan hayallere daldığı için kızmıştı kendine Selim Şahin. Ama bir süre sonra Şeyma

Hanım'ın, sadece kocasının sefere gittiği dönemlerde kapısını çaldığını, çörekti, kurabiyeydi, hep o zamanlarda getirdiğini fark etmişti. İşte o zaman düşmüştü acaba sorusu içine.

Sonunda, gene kaptanın seferde olduğunu bildiği bir gece, gene geç saatte ama bu sefer kendisi gidip kadının kapısını çalmıştı. Şeker isteme bahanesiyle. Gerisi... Gelmişti işte.

Birkaç ay, kaptanın seferde olduğu dönemlerde, evet, her ayın ortalarına doğru gidiyor, yirmi gün kadar evden uzak oluyor, bir sonraki ayın başında geliyordu kaptan, geceleri, genelde gece yarısından sonraki saatlerde birlikte olmuşlardı. Genelde onun evinde. Kızı uyuduktan sonra. Apartmanda herkes uyuduktan sonra. Çok dikkatli davranmışlardı. Kaptanın eve döndüğü günlerde tesadüfi karşılaşmalar haricinde hiç görüşmemişlerdi.

İki ay kadar önce bahsetmişti Şeyma Hanım sıkıntısından: kaptan çevreye gösterdiği yüzünden farklı biriydi. Her seferinden çantasında şişelerce içkiyle dönüyor, evde geçirdiği dönem boyunca neredeyse her gece hatta bazen gündüzleri de alkol alıp kadını dövüyordu.

Kısır diye.

Kaptan son dönemlerde iyice azıtmış, bir iki tokattan, ağza alınmayacak birkaç laftan çok ötesine geçmişti. İspatı da vardı: Böğründeki morlukları göstermişti Şeyma Hanım, Selim Şahin'e. Kaptan akıllıydı: kadının görünür hiçbir yerine el sürmüyordu. Cehennem ıstırabı, diyordu Şeyma Hanım; yıllardır böyleydi. Kocamdır, namusumdur demiş, kimseye, hemen her gün görüştüğü, pek sevdiği komşularına hatta kendi ailesine bile söyleyememişti. Ama artık ipin ucunu iyice kaçırmıştı kaptan; Şeyma Hanım canından endişe ediyordu. Kimseye söyleyemiyordu gene ama Selim bambaşkaydı. Hayatında gördüğü en yakışıklı, en güvenilir, en şöyle ve böyle erkekti. Zaten hayatına kaptandan başka erkek de girmemişti. Elbette mutaassıp bir aileden geliyordu; evlilikleri görücü usulüydü.

Sözler, vaatler başlamıştı arkasından. Karşılıklı. Aşk. Aşk ve ötesi: Şeyma Hanım, evet, eline kocasınınkinden başka erkek

eli değmemişti ama maşallah, Selim Şahin'e, merhume eşinin en aleladesini bile utana sıkıla yaptığı şeyin, Selim Şahin'in en mahrem, en aptes bozan hayallerinde bile yer bulamamış şekillerini sunmakta beis görmüyordu.

Ah, ah, öyle gözü kararmış, öyle gözü dönmüştü ki kadına böyle şeyleri nereden bildiğini sormak aklına bile gelmemişti.

Akıl kalmamıştı ki zaten.

Cinayet planının ne zaman ortaya çıktığından emin değildi Selim Şahin. Ama etin yakıcı iptilas yüzünden sorgusuz kabul etmiş, istenenleri yapmıştı. Sorgusuz.

Ne tövbeler silsilesi ne kızı büyüyüp hayırlısıyla evlendikten sonra gitmeyi planladığı Hac kurtarırdı artık Selim Şahin'i.

Şeyma Hanım'ın kurduğu, Selim Şahin'in sorgusuz kabulendiği planın kalanı şöyleydi: Cinayetten, ceset yok edildikten bir iki gün sonra Şeyma Kaplan, komşuların en gevezesini salya sümük arayacak, kocasının gittiği seferde bir kaza geçirip öldüğü haberini aldığını söyleyecekti. Habere koşturup gelecek apartman sakinleri huzurunda ağlamalı, bayılmalı, kolonyalı, yelpazeli, ahlı vahlı sahneleri oynayacaktı. Hesapta biraz sakinleştikten sonra acı haberi aldığı telefondaki kişinin ayrıca onu derhal şirkete çağırdığını, sabah erkenden kalkıp gideceğini söyleyecekti. Komşularından yalnız bırakmak istemeyen, biz de geelim diyen olursa hayır, asla kabul etmeyeceğini, hepsinin işi gücü olduğunu ve ayrıca yanında birileriyle gitmesinin yakışık almayacağını öne sürecek. Ertesi sabah söylediği gibi erkenden çıkacak, dışarıda birkaç saat oyalandıktan sonra dönecek, illa merakla bekleyen komşularına, kaptanın söz konusu kazada denize düştüğünü, cesedinin hâlâ arandığını ama maalessesef umudun kesildiğini anlatacaktı. Ardından makul bir yas süresini bekleyecek ve evleneceklerdi. Kapı komşusu iki dulun birbirlerine gönül düşürmelerine kimse şaşmayacak hatta evlenmelerini destekleyeceklerdi. Apartmanın, mahallenin namusu, ufacık yaşta öksüz kalmış bir kızcağıza anne, vesaire, vesaire...

Hayır, Selim Şahin planın saçmalığını, ayaklarının hiç yere basmadığını, Şeyma Hanım'ın söylediklerini yaparlarsa pek çok soruya, kuşkuyla yol açacaklarını hiç düşünmemişti. Kadının böyle bir planı nasıl hazırlayabildiğini sorgulamak, manyak mıdır, canavar mıdır diye bir durup düşünmek bile gelmemişti aklına. Beyninde toplanması hayırlı kan, emekliye ayrılıp güneye yerleşmişti adeta. Hepsini sonradan, Şeyma Kaplan'ın sırta kadem basmasından sonra, o da biraz fark etmiş ve elbette konduramamıştı. Şimdi, anlatırken daha iyi anlıyordu: planın açıkları önemli değildi çünkü uygulamaya konmayacaktı. Tek amacı Selim Şahin'in gözünün boyanması, hevesinin kamçılanması ve iş birliğini, kendini kullandırtmasını sağlamasıydı.

Şeyma Hanım, anlattığına göre kaptanı içkisine uyku hapı atıp uyuttuktan sonra boğarak öldürecekti. Öyle yapıp yapmadığını bilmiyordu Selim Şahin. Ama kadın o gece kapısını tıklatmış, işin kendi üzerine düşen kısmını hallettiğini fısıldamıştı. O, Selim Şahin'in evine girip uyuyan ufaklığı beklerken Selim Şahin onun dairesine girmiş, yatak odasında, yataktaki cesedi salondan banyoya sürüklemiş, küvete sokup kesmişti. Hayır, bakmamıştı adamın boğazına; iz var mıydı, hatırlamıyordu bile. Evet, kendi testeresiyle. Hayır, atmamıştı, evdeydi testere. Aklına gelmemişti ortadan kaldırmak. Temizlemişti sadece. Kim gelip bakacaktı ki zaten?

Girdiği günah, girmeyi umdukları yanında hafif kalmıştı. Hem kötü bir adamdı kaptan; içki içen adam zaten cehennemlikti, değil mi? Ayrıca bir kadını, bir canı hak etmediği ıstıraptan kurtarmak büyük sevap sayılmaz mıydı?

Adının Orhan Kaplan ve nadir görebildiği zamanlardan kestirebildiği kadarıyla sakın, saygılı biri olması ve Şeyma Hanım'ın anlattıkları haricinde hakkında hiçbir şey bilmediği kaptanı doğramayı bitirdikten sonra parçaları iki ayrı çöp torbasına doldurmuş, Şeyma Hanım'ın belirlediği saatte daireden çıkmış, arabasına binip bildiği, aklına gelen en ücra yerlere birer ikişer atmıştı. Evet, elbette, zamanı, zamanlamayı, her şeyi Şeyma Hanım belirlemişti. Sokağın en تنها saatini,

yediği dayakların acısıyla uyuyamadığı gecelerde penceresinden seyrederek öğrenmişti mesela. Ceset parçalarından ne kadar sürede kurtulup saat kaçta geri dönmesi gerektiğini bile hesaplamıştı kadın.

Mutlu'nun gösterdiği resimdeki adam, apartmandaki herkesin kaptan dediği, Orhan Kaplan adıyla tanıdığı adamdı, evet.

Hepsini, her parçayı nereye attığını hatırlıyordu Selim Şahin. Nasıl unutabilirdi?

Evet, en sona iki el kalmıştı. Onları Bakırköy sahilinden denize fırlatmıştı.

Denizin bana bir tane yeter dercesine diğer eli geri yollayabileceği aklına bile gelmemişti. Balıklara yem olurlar nasılsa diye düşünmüştü.

O gece dönünce kendi dairesine gitmiş, bekleyen Şeyda Hanım'ı dairesine yolladıktan sonra bir buçuk saat kadar kestirip kalkmış, kızını kreşe bırakmış, işe gitmişti.

Akşam döndüğünde, apartmana girerken Şeyma Hanım'ın pencerelerinde ışık görmeyince şaşırmıştı. Alenen gidip kapısını çalamayacağı için evine girip kızını kreş dönüşü karşılamış ablasını yollamış, bir yandan kızıyla oynarken bir yandan kulağı kapıda, beklemeye koyulmuştu.

Gelmemişti kadın.

Ertesi gün de. Sonraki gün de.

Kandırıldığını, cinayete ortak edildiğini, kullanıldığını, kullanılıp atıldığını epey süre kabullenememişti.

Sonrası utanç, öfke, çaresizlik...

“En erken haftaya bugün taburcu edebileceklerini söyledi doktoru,” dedi Mutlu. İtirafların ardından Selim Şahin'e tutuklu olduğunu söyleyip durumu anlatmak ve ne yapması gerektiğini sormak için Sabri Ateş'i aramıştı. Duyduklarına şaşırdıysa bile belli etmemeyi yeğleyen Cinayet Büro Amirinin bildirmesi üzerine hastaneye savcı, kâtabi ve iki memur gelmişti.

Kâtip, Selim Şahin'in ifadesini yazıya dökmüş, imzalatmıştı. Gelen memurlardan biri, polis ressamıydı: Selim Şahin'in tarifine göre Şeyma Kaplan'ın robot resmini çizmişti. Adamın hasta yatağında kelepçelenmesini veya başına memur dikilmesini gerekli görmemişti Mutlu. Selim Şahin'in kaçacağı yoktu; çoktan teslim olduğunu bizzat görmüştü. Kaçsa bile yakalanması, eh, biraz zahmet verirdi belki ama çok zor olmazdı. Ama elbette ona soran yoktu: savcı tutuklama işleminin ardından Selim Şahin'in kaldığı odanın kapısına diğer memuru dikip gitmişti. "Gidip alacağız, parçaları attığı yerleri gösterecek, sonra teslim edeceğiz. Savcıya anlattım durumu, olur, dedi."

"E, iyi," dedi Mümin. "Diğer parçaları bulunca resmen cinayet diyebileceğiz sonunda." Eyüp Aşan özellikle altını çizmişti: Hukuki açıdan sorun çıkmaması için Volkan Tuncer'in öldüğünü kanıtlayacak sayıda parçanın bulunması şarttı. Başını bulabilseler en iyisiydi. Ne el tek başına yeterliydi ne de Selim Şahin'in itirafı. Delildi onlar, kanıt değil.

Ayhan sırtarak başıyla az ilerilerini işaret etti. "Beyamca da amma bozuldu ha."

Beyamca, kaptan olduğunu söyleyen ve Orhan Kaplan adını kullanan Volkan Tuncer'e dairesini, bir yıllık kirayı peşin alınca hiç kurcalamadan, kontrat yapalım, kimlik göster demeden kiralayıveren, yetmiş dört yaşındaki Hacı Galip Devicioğlu'ydu. Adını Selim Şahin'den, telefonunu Selim Şahin'in hastane emanetinde duran pantolonundan çıkan telefon defterinden öğrenmiş, aramış, durumu anlatmış, evinde arama yapmaları gerektiğini söylemişti Mutlu. Az ötede, salonun sokağa bakan penceresinin dibinde, elinde tespihi, suratı bir karış dikiyor, üç polis memurundan oluşan Teknik Şube ekibinin yaptıkları araştırmanın bitmesini bekliyordu.

"Adamcağızın evi altüst ediliyor, kızması normal," dedi Mümin. "E, şef, sona yaklaşıyoruz galiba."

"Daha çok var bence," dedi Mutlu. Mümin ve Ayhan'ı bekledikleri İsmet Kerim'in yerinden aramış, adresi vererek çağırmıştı.

Teknik Şube ekibi gelmeden önce daireyi, elbette eldivenlerini takarak incelemişlerdi. Ev sahibi Galip Bey'in söylediğine göre yatak odasında buldukları boş bavul, çarşaf, nevresim takımları ve yastık kılıfları, mutfaktaki birkaç bardak, çatal, kaşık, bıçak, bir elbezi ve banyodaki iki havlu, bir plastik tıraş bıçağı, bir tıraş sabunu, bir tıraş fırçası, bir diş fırçası, yarısı kullanılmış bir tüp diş macunu ve tuvalet kâğıtları haricindeki her şey, eşyalı kiraya verdiği eve, kendisine aitti. Teknik Şube memurlarından biri her yeri parmak izi tozuna buluyor, ikincisi fotoğraf çekiyor, üçüncüsüye odadan odaya dolaşarak, elindeki büyükçe deftere, dilini ağzının yanından azıcık çıkararak dairenin krokisini çizmeye çalışıyordu. "Robot resim yarın gazetelerde çıkacak ama pek bir şey beklemiyorum ondan ben."

"Hiç belli olmaz o iş."

Hoşnutsuz kafa salladı Mutlu. "Esmer, düz siyah saçlı bir kadın. Kuaföre gitse, saçını boyatsa, kestirse yahut ne bileyim, şu moda modellerden yaptırsa... Ne deniyordu, hani kıvrırcıklı, sarısı bol—"

"—röfle ve perma," dedi Mümin, kızgın, hayır, neredeyse tiksindir bir tonla. Mutlu ve Ayhan'ın merakla baktıklarını gördü. "Benim büyük kız."

Ayhan'ın laf atmasına imkân vermeden, "Robot resminden tanınmasını engelleyebileceği çok yöntem var," dedi Mutlu. "Başörtüsü hatta çarşaf... Renkli lens, makyaj..." Sıkıntıyla iç çekti. "Kim dikkat edecek zaten?"

"Eşkâlden fazlası var aslında elimizde, şef," dedi Mümin. "Parmak izleri büyük ihtimalle çıkacak zaten, o bir. Bizimkiler kıl, tüy falan da bulurlar. Şeyma Kaplan adı muhtemel sahtedir ama başka, ikinci bir şey daha biliyoruz." Durdu, meslektaşlarına baktı. "Kadının hemşire olduğunu biliyoruz. Değilse bile en azından sağlık işlerinden anladığını biliyoruz."

"Yani?"

"Yani," diye atıldı Mutlu. "Bir işe girmeye kalkarsa..." Durdu. "Niye girsin ama?"

“Volkan Tuncer’in çantasında bir buçuk kilo altın vardı, değil mi?” dedi Mümin. “Yirmi milyondan biraz fazla eder. İyi para, kabul ama hayat boyu yetecek para değil. Ortalama bir daire almaya kalksa biter zaten. Almasa bile sadece İstanbul’da değil, nereye gitse çok uzun süre dayanmaz. Birkaç sene, belki beş, o kadar.”

“Önünde sonunda çalışması mı gerekecek diyorsun?”

“İhtimal diyorum.”

Dudak büktü Mutlu. Doğru, ihtimaldi. Düşük ihtimal de değildi ayrıca. Başka ihtimaller de vardı: en azından bildikleri adıyla Şeyma Kaplan altınları, muhtemelen bir süre bekledikten sonra ve gene muhtemelen azar azar ama sonuçta bozdukmak zorundaydı. Atölyelerin tüm ürünlerine, kendilerinden çıktıklarını gösteren minik bir işaret, bir yazı veya sembol eklediklerini öğrenmişlerdi. Muammer Tok’un atölyesinden çıkmış altınları bu sayede bulmak, kolay değildi ama mümkündü. Ama öyle bir durumda dahi kadını yakalamaları zordu. İstanbul’dan ayrılmasa bile. Koskoca şehirde kim bilir kaç kuyumcu vardı; koskoca şehri bırak, sırf Kapalıçarşı’dakilerin bile tamamını gözetlemeleri imkânsızdı. Kadının her seferinde ve aralıklarla, mesela ayda bir başka kuyumcuya gitmesi yeterdi. Sıkıntıyla iç çekti bir daha.

“Teknikçilerin işi bittikten sonra komşularla konuşalım,” dedi Mümin. “Zaten eminim hepsi meraktan geberiyordur şimdi. Bu kadar içli dışlı bir apartmanda illa birbirlerini ziyarete, sabah kahvesine falan gidip gelmişlerdir. Selim Şahin’in bilmediği şeyleri biliyor olabilirler. Gün falan yapıyorlarsa belki hatıra niyetine fotoğraf bile çektirmişlerdir.”

“İyi fikir. Hatta beklemeyelim Teknik Şubeyi, sonuçlar elimize gelecek nasılsa. Konuşalım şu komşularla. Daha çok işimiz var; cinayetin kesinleştiğini Volkan Tuncer’in ailesine bildirmemiz gerek. Gazetede görmesinler.”

“Diğer daireye bakmayacak mıyız?” dedi Ayhan. “Testere için.”

“Bir yere gidecek hali yok onun. Komşularla konuştuktan sonra alırız.”

“Hatta bizim girmemize de gerek yok,” dedi Mümin. “Terenin yeri belli. Arkadaşlara anahtarı verelim, usulünce paketleyip alırlar.”

Mutlu, Selim Şahin’in cebinden telefon defteriyle aldığı anahtarını Teknik Şube elemanlarından birine verip durumu anlattıktan sonra kapıya yönelirken, Ayhan, Galip Bey’in sert bakışlarına aldırmadan sigarasını salonun ortasındaki sehpa duran temiz cam küllüğe bastırarak, “Ne acayip yer burası,” dedi. “Her işimiz düştüğünde Arabistan’a geldik sanıyorum.” Suudi Arabistan’da çalışan bir Türk işçisinin, dine küfretme suçlamasıyla yargılanıp dilinin kesilmesiyle ilgili haberi dün okumuştı gazetede. Gün boyu, aklına geldikçe sövüp durmuştu.

Mümin, meslektaşını kolundan tutup ekip amirlerinin peşinden gitmeye yöneltirken, “Bildim bileli böyle buralar,” dedi.

Nevra Hanım, Azimet Hanım, Fulya Hanım, Kezban Hanım, Nuriye Hanım... Dört katlı apartmanın sekiz dairesinden beşinin, yaşları kırk ila elli beş arası değişen sakinleri, altıncısının, aynı yaş aralığında kalan Sevilay Hanım’ın çağrısı üzerine, Sevilay Hanım’ın ışıltılı büfeli, mermer sehpalı salonundaki koyu bej kadife kaplı koltuklara merakla dizilmişlerdi. Hepsi anneydi, hepsi başörtülüydü; hepsinin bileklerinde altın bilezikler diziliyordu.

Evet, elbette tanıyorlardı Şeyma Hanım’ı, ne oluyordu memur bey? Neden bir sürü polis gelmişti? Ne yapıyorlardı kaptanların dairesinde? Kötü bir şey mi olmuştu? Kaptanın başına bir felaket mi gelmişti yoksa?

A, evet, çok iyi adamdı kaptan, bir bilseniz. Namuslu, dürüst. Karısına da çok düşküncü. Ay, affedersiniz, söylenmez şimdi ama sefere gitmediği zamanlarda resmen eve kapanıyorlardı. Yeni evliler gibi... Bazen sesleri... Efendim? Altı senelik evlilerdi, öyle biliyorlardı. Nasıl mı? Bir tanıdıkları vasıtasıyla...

Görücü usulü tabii, ne olacaktı başka? Hayır, evlendikten sonra kaptan istememiş çalışmasını. Hemşireymiş önceden. Yok, nerede çalışmış, bilmiyorlardı. Nerede çalışacaktı, canım? Ya Çapa'dır ya Cerrahpaşa... Haydarpaşa Numune? A, galiba... Ama emin değillerdi işte. Sormamışlardı.

Tabii, tabii, şimdi seferdeydi kaptan. Yok, gidişini görmemişlerdi çünkü daima çok erkenden, sabah namazından sonra çıkıp gittiğini biliyorlardı. Ay, o saatte kalkıp gözetleyecek değillerdi ya! Şeyma söylemişti öyle. Neden inanmayacaklardı?

Şeyma mı? Annesindeydi Şeyma. Bostancı'da. Annesinin komşusu arayıp fena hastalandığını söyleyince evvelki hafta apar topar gitmişti kızcağız. Kızcağız tabii, gencecikti Şeyma. Daha otuzunda bile değildi. Ama çok saygılı, şen şakrak, becerikli kızdı. Namusluydu tabii, bu muhitte öyle başı ve affeder-siniz başka yeri açık gezecekler barınamazdı. Evet, evet, Bostancı: her çarşamba annesini ziyarete giderdi Şeyma. Başka kimsesi yoktu kadının.

Efendim? Kaptan yüzünden. Kumkapı'ya, limana yakın oturmak istediği için. E, ne yapacaksınız, memur bey oğlum, âdet öyle: Evin direği ne derse o olur. İşte, bizim Şeyma'cık da o yüzden anca haftada bir... A, elbette eminlerdi her hafta aynı gün gittiğinden annesine. Sabahtan çıkar, akşamüzeri dönerdi. A, durun ayol, bazen hafta sonu gittiği de olurdu. A, haklısın, bak onu unuttum ben. Önceleri hafta sonları giderdi. Ama öyle her hafta sonu değil. Arada. Kaptan seferdeyken. Ya, tabii, canım, açıkça söylememişti hiç ama herhalde kaynanasıyla geçinemiyordu kaptan. Olurdu öyle şeyler. Sonra her çarşamba... Evet, evet, kaptan seferdeyken; ay, dedik ya, kaptan buradayken... Hiç eli boş gitmezdi ayrıca. Börekler, yemekler... Tabii, bazen biz de yapıp verirdik yanına. Yok, o kadar yol, otobüs, vapur, torbayla olur mu hiç? Çantası var. Spor çantalardan var ya hani. Ona koyardı öteberiyi. Tabii, yapayalnız annesi. Yok, tek çocuktur Şeyma. Babası o küçükken vefat emiş. Allah'ın yazdığı işte, ne yapacaksınız?

Evet, demişlerdi ya, şimdi de annesindeydi. Haber gelince... Efendim? Evet, evet, söylemişti tabii. On on beş gün gelmeye-bilirim, demişti. Ya, ya, zatrreeymiş galiba. Yazık. Yaşlı ka-dın, komşulara ne kadar bırakacaksın? Elbette, elbette gidecek. anta mı? Tabii, tabii, o kadar kalacak, st baş götürmüştür herhalde, değil mi?

Yok, hayır, annesinin adresini veya telefon numarasını bil-miyorlardı. Hiç söylememişti şeyma. Niye söyleyecekti ki? Sa-dece Bostancı tarafında oturduğunu biliyorlardı.

Nasıl? Selim şahin mi? Onun ne ilgisi vardı şimdi şeyma Hanım veya kaptanla? Ya, ya, tabii ki biliyorlardı adamın ha-lini. Rahmetli eşi Nilüfer çok sevdikleri bir komşularıydı. Gen-cecik göçüp gitmişti. Çok zcyd ama gene aynı şey: takdiri-ilahye karşı ne gelirdi elden? Tabii, tabii, doğru duymuşsunuz: şeyma ilgilenir ufaklıkla. Zavallı kızcağız. Daha çok küçüktü gerçi, aklı ermiyordu belki ama... A, tabii, biz de arada... Ama sonuçta şeyma kapı komşuları. Kızın kreşten döndüğü saati bilir, bazen Selim Bey'in ablası var, Sevim Hanım, hah işte, aslında çocuğu karşılamaya o gelir ama bazen işte, şeyma da karşılar çocuğu. Ay, görseniz çok sever çocukları şeyma. Bi-zimkiler büyük sayılır artık gerçi ama sorun, onlar da sever-ler şeyma ablalarını. Sahiden neden soruyorlardı bunları? Hem neredeydi Selim Bey? Ka gündür gören yoktu adamı. Yoksa ona mı bir şey olmuştu? Efendim? A, tabii, tabii, şeyma dn-düğünde söylerlerdi polisi aramasını ama neden...

21 EKİM 1987, ÇARŞAMBA.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 09.23

“İşe bak,” dedi Sabri Ateş. Gazeteyi çevirdi. “Kadın bu kadar güzel miymiş sahiden?”

Dudak büktü Mutlu. “Adamın tarifine göre çizdi ressam arkadaş,” dedi.

Robot resim ve hazırladıkları haber, dağıttıkları tüm gazetelerde ilk sayfada yayınlanmıştı. Büroya getirilen gazetelere az önce göz atmıştı Mutlu. Yazılanlar, muhabirlerin tercihlerine göre üslup açısından birbirlerinden farklıydı ama içerik aynıydı: Asayiş Şube Müdürlüğüne bağlı Cinayet Büro dedektifleri, 9 Ekim günü Bakırköy sahilinde bulunan kesik ele yönelik yoğun soruşturmaların ardından önce parmak izlerinden maktulün kimliğini tespit etmiş, ardından katilin suç ortağını yakalamış, böylece katilin kimliğini saptamış ve eşkâlini çıkarmışlardı. Şeyma Kaplan isimli şahsın aranmasına devam ediliyordu; görenlerin, bilgi sahibi olanların, vesaire, vesaire...

“Abartmıştır belki, o kadar aşk, öfke, falan... Şok üstüne şok yaşadı adam. Neyse. Faruk Eyisoy geldi, ağabey.”

Robot resimle birlikte haberin içeriğinin kadını en azından rahatlatacağını umuyordu Mutlu. Aksine korkarsa haber, belki önce saklanmasına, ortaya çıkmamasına yol açacaktı ama bir yere kadar: her halükârda sonunda ortaya çıkacaktı Şeyma Kaplan. Ortaya çıkmakla kalmayacak, mutlaka hata, birilerinin gözüne batacak bir hata yapacaktı. Gazeteye haber yapma fikrini öne süren Sedat Ulaş'ın söyledikleriydi bunlar. Elllerinde bu kadar az şey varken çıkış sunabilecek her tavsiyeye hazırdı Mutlu.

“Sorguya gireceğiz şimdi, haber vermek istedim.”

“Yalnız girmiyorsun, değil mi?”

“Yok, ağabey. Mümin ağabeyle Ayhan ağabey de yanımda olacak.”

Güldü Sabri Ateş. “İyi, iyi,” dedi. “Sorguya girdiğinin haberi lazım değil bana. Sonucu bildir.”

Mutlu çıplak duvarlı, penceresiz sorgu odasının kapısını açtı ve ikinci e harfini neşeyle uzatıp, “Evet,” diyerek içeri girdi. Ayhan ve Mümin hemen arkasındaydı. Söz verdiği gibi, şehre döner dönmez dosdoğru büroya gelen Faruk Eyisoy’u, Mümin’in tavsiyesi üzerine sorgu odalarından birine alıp on beş dakika kadar tek başına bekletmişlerdi.

Masaya yaklaştı, içeri girdiği anda ayağa kalkan adama elini uzattı. “Faruk Bey, hoş geldiniz,” dedi. “Telefonda tanışmıştık: Komiser Yardımcısı Mutlu Kavgaz. Kusura bakmayın, biraz bekletmek zorunda kaldık. Malum, işler, koşturmacalar...” Durdu, boş masaya baktı. “Bir şey ikram etmediler mi?” Döndü. “Ayhancığım, oldu mu şimdi ama?”

Önceden anlaştıkları için şaşırmadı Ayhan. Son derece alışık olduğu bir durummuş gibi hiç beklemeden ve elbette gülmesini bastırarak, “Ne söyleyeyim, amirim?” dedi.

“Valla ben şöyle bir orta kahve içerim. Siz Faruk Bey? Ne emrederdiniz? Karnınız aç mı? Bizim arkadaşlar çok güzel tost yapıyor, söyleyeyim mi? Çift kaşarlı, çıtır çıtır... Yahut dışarıdan bir şey getirtelim? Sokağın köşesinde fırın var, poğaçaları iyidir. İçecek bir şey? Kahve, çay, soda, gazoz?”

Faruk Eyisoy nüfus kayıtlarına göre otuz dört yaşındaydı ve hayatında polisle ne kadar içli dışlı olmuştu, bilmiyorlardı ama en azından sabıkası yoktu. Bekletildiği on beş dakika, o güne dek yaşadıklarından, duyduklarından, gördüklerinden edindiği polis fikriyle ve başına geleceklere dair beklentileriyle ne kadar uyuşuyorsa az önce izlediği şu taş çatlasa bir dakikalık sahnenin o kadar uyuşmadığı bakışlarından belliydi.

“Su... Varsa rica edeyim,” dedi, birkaç saniyelik tereddüdün ardından.

“Ayhancığım, duydun,” dedi Mutlu. “Ha, dur... Sigara kullanıyor musunuz?”

Çekingen bir baş hareketiyle evetledi Faruk Eyisoy.

“Süper. O zaman bir orta kahve, bir su, bir de kül tablası, Ayhancığım. Sana zahmet... Buyurun, Faruk Bey, oturun lütfen.”

Ayhan kapıyı açıp çıkarken Faruk Eyisoy’un karşısına oturdu Mutlu. Koltuğunun altında getirdiği dosyayı önüne, ayakları zemine sabitlenmiş kontrplak kaplama masaya koydu ama açmadı. Faruk Eyisoy’un gözlerinin içine birkaç saniye dimdik baktı. Ardından gülümsedi. “Geldiğiniz için çok teşekkür ederiz,” dedi. “Bu sabah mı döndünüz Karadeniz’den?”

Bir kez daha başını sallamakla yetindi Faruk Eyisoy. Fazlasıyla tedirgin görünüyordu.

“E, nasıl geçti yolculuk? Rahat gelebildiniz mi?”

Adam çekingen bir gülümseme sundu, bir an açılan kapıya, içeri girip genç komiser yardımcısının arkasına, diğer polisin yanına geçen Ayhan’a baktı.

Mutlu kapının açılışına dönüp bakmamıştı bile. Gözlerini karşısındaki adama dikmişti. Gülümsüyordu.

“Fena değildi.”

“İyi, iyi, maşallah... E, uyuyabildiniz mi? Neyle gidip geliyorsunuz? Otobüs mü?”

“Otobüsle, evet. Uyudum sayılır.”

“Zor oluyordur. Ama alışmışsınızdır artık. Sahi, kaç sene dir bu iştesiniz?”

“Beş,” dedi Faruk Eyisoy.

“O zaman dört sene Trakya tarafındaydınız, değil mi? Nerelelere gidiyordunuz?”

Faruk Eyisoy, cevabı hatırlamakta zorlanırmış gibi baktı bir an. “E... Edirne, Kırklareli, Lüleburgaz... Aradaki kasabalar... Babaeski...”

“Harika, harika,” dedi Mutlu. “Edirneliyim ben. Doğma büyüme. Bilirim oraları. Siz nerelisiniz?”

“İzmit,” dedi Faruk Eyisoy soru işaretli bakışlarla. Karşısındakinin ne dümen çevirdiğini merak ediyordu. Çok gençti, çok sevimliydi ama bu yaşta bu kadar hava attığına ve kendisinden çok daha yaşlı, çok daha tecrübeli görünen, biri uzun saçlı, sarkık bıyıklı, torbacı kılıklı, diğeri hafif kır ve seyrek saçlı, polisten çok, devlet dairesi türü bir yerde yıllarca dirsek çürütmüş bir kâtibi andıran iki polisi arkasına dikebildiğine göre bir numarası olmalıydı.

“İçinden mi?”

“Değirmendere...”

“Süper. Hiç görmedim o tarafları. Cennet vatanımızın her köşesi gibi güzeldir muhakkak. Peki, Edirne’de kuyumcuları gezdiğinizde göre Şadi amca’yı tanırırsınız. Şadi Arpaç... Babamın arkadaşıdır. Kuyumcu...”

Başını sallayarak, “Burmali Camiin orada, biliyorum,” dedi Faruk Eyisoy. Ürkek gülümsemesi rahatlayıvermişti artık. “Müşterimdi. Çok muhterem bir beydir.”

Mutlu, “Öyledir, öyledir, Allah uzun ömür versin,” derken kapı açıldı, Büro çaycısı Reşit girdi içeri. Kahveyi Mutlu’nun, şişe su ve bardağı Faruk Eyisoy’un önüne, kül tablasını masanın ortasına bırakıp gitti.

Mutlu ceket cebinden bir paket Samsun ve bir kutu kibrit çıkarıp kül tablasının yanına bıraktı. “Buyurun, lütfen,” dedi. Faruk Eyisoy paketten bir sigara çıkardı, yaktı, kibriti sallayarak söndürüp kül tablasına attı. Şişeyi açtı, suyunu bardağa doldurdu, bir yudum içti.

Mutlu fincanı aldı, dudaklarına götürdü. İçmeden önce karşıdaki adama bir kez daha gülümsedi. Bir yudum aldı, fincanı yerine bıraktı. Sakin, herhangi bir acelesi yokmuş gibi davranıyordu. İzlediği sorgulardan, dinlediği öğütlerden çıkardığı sonuç buydu: Dayaktan, küfürden, bağırıp çağırmaktan

hoşlanmıyordu. Mümkün herkese yumuşak davranacak, güven kazanmaya çabalayacaktı. Komiser Columbo farklı bir tarz izliyordu ama sonuçta o da sertliğe başvurmuyordu. Zorla güzellik, olsa olsa çok zora düşüldüğünde olurdu.

“Bugün ne öğrendim, biliyor musunuz?” dedi pakete uzanıp bir sigara alarak. “Anlatayım, ilginç çünkü.”

Kaşları çatıldı Faruk Eyisoy’un. Bir numara çeviriyordu bu çocuk ama...

“Sabah gelirken Ayhan arkadaşım gösterdi, sağ olsun. Arabadayız, ‘Şef, bak, şu beyaz Renault’yu görüyorsun, değil mi?’ dedi. Baktım, az ilerimizde, çaprazımızda gördüm arabayı. ‘Evet,’ dedim, ‘bizimkilerden.’ ‘Yok, şef,’ dedi Ayhan. ‘Terör Şubeden bu arkadaşlar. Peki, nasıl anlayacaksın Terör Şubeden olduklarını?’ ‘Nasıl?’ dedim tabii. ‘Bir,’ dedi, ‘koyu camlardan: zırhlı cam onlar. İki, ara sıra yolda giderken kapılarını aralarlar, bir de oradan anlarsın. Bak, görüyor musun?’ Bir baktım, a, sahiden arka kapılardan biri hafif aralık. ‘Neden öyle yapıyorlar?’ dedim. Neden öyle yapıyorlarmış dersiniz, Faruk Bey?”

Kaşları ve omuzları merakla kalktı Faruk Eyisoy’un, başını salladı.

“Meğer normal camlar yerine güvenlik amacıyla takılan zırhlı camlar açılamıyormuş. Sabitmişler yani. Ki mantıklı. Açacaksan zırha ne gerek var, değil mi? Bizim araçlarda malum, öyle klima falan da yok. E, ne oluyor? Garibim memurlar bir süre sonra havasızlıktan, sıcaktan bayılmaya başlıyorlar. Paso kapı açıp kapatıyorlar. Düşünebiliyor musunuz?”

Şen bir kahkaha attı genç komiser yardımcısı. Faruk Eyisoy da temkinle, Mutlu’nun arkasında biri sırttan, diğeri asık suratından taviz vermeyen iki polise bir an bakıp alçak perdeden katıldı gülüşüne.

Sahte kahkahası bitince iç çekti Mutlu. “Nahoş şeylerin komik sonuçları olabiliyor,” dedi. Yeni öğrenmiş gibi anlattığı şeyi uzun süredir biliyordu aslında: zırhlı cam uygulaması, polislere,

özellikle siyasi meselelerde görev alanlara yönelik saldırıların ve suikastların artması üzerine alınan önlemlerden biriydi. Colombo'da defalarca izlediği numarayı, konuşturacağı kişiyi sorgu havasından uzaklaştırıp becerebildiğince rahatlatmayı, hazırlamış olabileceği yalanlara odaklamasını bozmayı deniyordu. "Hayat," diyerek bir daha iç çekti. "Pekâlâ, Faruk Bey, şimdi... Telefonda konuştuklarımızın üzerinden bir kez daha geçmek istiyorum. Tamamen teyit amaçlı, başka şey değil. Şimdi... Volkan Bey'in bir sene kadar önce size bölge değiştirme teklifiyle geldiğini söylemişsiniz. Kazancı daha yüksek olduğu için kabul etmişsiniz, değil mi?"

"Evet," dedi Faruk Eyisoy. İyice gevşemiş, oturuşu, yüz ifadesi, her şeyi rahatlamış görünüyordu. Su, sigara, Mutlu'nun tavırları, anlattıkları, denediği yöntem, hepsi işe yaramış gibiydi. "Kim olsa kabul ederdi."

"Neden size peki? Bölgeye çalışan bir çantacı daha varmış."

"Bölge değiştirmek istediğim biliniyordu. Duymuştur."

"Kimden?"

"Diğer arkadaşlardan."

"Nasıl ama? Çantacıların toplandığı bir yer mi var? Lokal gibi?"

Küçümseyerek güldü Faruk Eyisoy bu sefer. "Şark Kahvesi," dedi. "Kapalıçarşı. Haftada bir toplanırız. Perşembe günleri."

"Bütün çantacılar mı?" dedi Mutlu. Elli, altmış, belki daha fazla, demişti Muammer Tok.

"Yok, sadece bizimkiler." Durdu, hafifçe gülümsedi. "Bizimkilerden kastım, bizim atölyeyle çalışanlar."

"Anladım. Satış turundayken nasıl oluyor buluşma?"

"Turda olmayan gelir. Olan gelmez."

"Amaç? Sohbet mi?"

"Sohbet... Piyasa vaziyetleri..."

"Volkan Bey de geliyordu o zaman bu buluşmalara."

“Elbette. Bazen.”

“Önceden tanıştıyordunuz öyleyse.”

“Evet, tabii.”

“Güzel. Peki, teklifi kabul ettiniz. Sonra, durumu gizleme meselesi ortaya çıkınca ne yaptınız?”

Sigarasını küllüğe silkeledi Faruk Eyisoy. “Telefonda anlattığım gibi, teklifin altında aile meselesinin olmadığını anladım, sordum. Önce söylemek istemedi ama sonunda anlattı.”

“Ne anlattı?”

“İşte... Bir kadınla berabermiş...”

“Başka?”

Dünyanın en önemsiz şeyiymişçesine omuz silkti Faruk Eyisoy. “Ötesini sormadım.”

“Kadının adını falan bilmiyorsunuz, öyle mi?”

“Yok.”

“Hiç görmediniz?”

“Nereden göreceğim? Beni ilgilendirmez ki zaten.”

“Anlıyorum.” Kahvesinden bir yudum daha aldı Mutlu. “Peki, otogardan doğrudan buraya geldiniz, değil mi?” Başıyla köşede duran biri spor, iki çantayı iştret etti.

“Evet, söz verdiğim gibi.”

Gülümsedi bir daha Mutlu. “Çok teşekkür ederiz. Gelirken veya otogarda bugünkü gazetelere baktınız mı hiç?”

Kaşları çatıldı Faruk Eyisoy’un. Başını salladı. Hayır, gazete okuyacak fırsat bulamamıştı henüz.

Mutlu önündeki dosyadan dörde katlanmış bir gazete çıkardı, açtı ve Faruk Eyisoy’a doğru çevirerek masaya yerleştirdi. Parmağıyla sayfadaki robot resmi ve manşeti işaret etti. “Haber okuyabiliyor musunuz, Faruk Bey? Şurası, ilk yerli montaj F-16 haberinin hemen altı...”

Faruk Eyisoy'un bakışları önce robot resme gitti, ardından KATİLİN İZİ BULUNDU başlığına takıldı. Kaşları çatıldı ve haberi okumaya başladığı anda ağzı bir karış açıldı.

“Şimdi sizden bir daha ama bu sefer iyi, çok iyi düşünmenizi ve öyle konuşmanızı rica ediyorum. Ne biliyorsunuz bu kadın hakkında?”

“Şimdi, ağabey,” dedi Mutlu. “Edindiğimiz bilgiler ve en son Faruk Eyisoy'un ifadesinden öğrendiklerimizle ortaya şöyle bir resim çıktı: maktulümüz Volkan Tuncer, yaklaşık iki sene önce Karadeniz gezilerinden birinde, Giresun'da, bir müşteriyle akşam yemeğine gidiyor. Yediklerinden zehirleniyor, gece vakti sancılanıyor, kusuyor, falan, acile kaldırılıyor. Orada bu kadınla tanışıyor. Kadın, hemşire. Etkileniyor bir şekilde. Bir sonraki satış gezisinde kadını buluyor, işte, yavaştan bir şeyler filizleniyor. Anladığımız kadarıyla sonrasında her turunda uğramış kadına.”

“Zehirlenme meselesini de gizlemiş mi karısından?” dedi Eyüp Aşan. Sedat Ulaş ve Mutlu'nun ekibi, hep birlikte Sabri Ateş'in makam odasındaydılar.

“Gizlemiş, ağabey. Karısı fazla sormazmış zaten. Ciddi güvenmiş adama.”

Cinayet Büro amirinin arkasına yaslanırken sağ işaret ve başparmaklarının alyansına gidişi, Mutlu'nun gözüne takıldı. Bir anlamı var mıydı bunun? Sabri Ateş'in evli ve iki çocuklu olduğunu, büyük oğlunun üniversitede okuduğunu, küçüğünün sınavlarına hazırlandığını biliyordu elbette ama nasıl bir evliliği olduğunu bilmiyordu. Dahası, büroda kimse bilmiyordu. Sadece fısıltılar vardı ve fısıltılara karışan kıkırtılı tahminler, canımı sıkıyarak yakarım uyarısını daha en baştan, soyadıyla yapan amirinin borusunu evine girdiğinde portmantoya astığı yönündeydi. Mutlu'nun evliliklere dair tecrübesi, bildikleri tümüyle kendi ailesi, akrabaları ve büyüdüğü çevredeki tanıklardan, görünürde sorunsuz, sevgi ve saygı dolu çiftlerden geliyordu. Evli

insan davranışları konusunda dün gece Gaye'den dinlediklerine kadar derinlemesine düşünme gereği duymamıştı. Dolayısıyla dün geceye kadar Nurdan Hanım'ın kocasına duyduğu güveni, diğerlerinin sözlerinden yola çıkarak çok minik bir kuşku payı bırakmasına rağmen tuhaf görmemişti. Ciddi güvenme lafı üzerine arkaya yaslanma ve alyansla oynamanın ne anlama gelebileceğini, insanların dışarı gösterdikleriyle içeride dönenler arasında önemli farklar bulunabileceği üzerine fazla düşünemedi ama: Sabri Ateş, çaylak komiser yardımcısının neye takıldığıını sezmiş, konuyu kendinden uzaklaştırmak istemiş gibi, "E, sonra?" deyince, birkaç saniyeliğine hedef değiştiren dikkatini dürtükleyerek devam etti:

"Bir sene falan böyle gitmiş, ağabey. Bizimki bayağı tutulmuş kadına. İşte, boşanacağım, evleneceğiz, falan. Kadın, madem öyle diyorsun, götür beni buralardan, al beni İstanbul'a, demiş sonunda. Faruk Eyisoy'un anlattığına göre öyle böyle değilmiş Volkan Tuncer'in aşkı."

Sabri Ateş'in parmakları alyansından uzaklaştı, dudakları takdirle hafifçe büküldü. "Kadını görmüş mü bu sorguya aldığınızı herif?"

"Yok, görmemiş."

"E, gazetedeki robot resmi nasıl tanıdı?"

"Tanımadı, ağabey. Haberi okuyunca ağzı açık kaldı. Şaşkınlığını görünce toparlanmasına fırsat tanımadan yüklendim, o zaman anlatmaya başladı." Durakladı, amirin karşısında oturan Eyüp Aşan ve yanında dikilen Sedat Ulamış'ı da görecektir şekilde iki adım geri açıldı. Ayhan'la Mümin kapıya yakın duruyorlardı ve anlatacaklarını bildiklerinden, onları da görüş alanına sokma gereği duymadı. "Şöyle: Şark Kahvesi var ya Kapalıçarşı'da. Çantacılar haftada bir orada buluşurlarmış."

"Haftada bir," dedi Sabri Ateş kaşlarını kaldırarak.

Anlamadan baktı Mutlu. "Evet, ağabey."

"Bizim adam da gidiyor muymuş bu buluşmalara?"

"Gidiyormuş, ağabey."

“Karısı?”

Kaşları çatıldı Mutlu’nun. Amirinin ne demeye getirdiğini kavrayamamıştı. “Karısı mı?”

“Kadın, diyorum, Mutlu,” dedi Sabri Ateş. İç çekişinde hayal kırıklığı mı vardı? “Neydi adı karısının?”

“Nurdan Tuncer’i mi soruyorsun, ağabey?”

Bir iç çekiş daha. “Onu soruyorum,” dedi Sabri Ateş, sabrının sınırlarında dolaştığına işaret eden bir tonla. “O kadar konuştunuz, bahsetmemiş miydi hiç bu buluşmalardan?”

Mutlu’nun bakışları, kızaran yüzündeki yerlerinden kurtarıl-mak umuduyla Eyüp Aşan’ınkilere, oradan her düştüğünde tutamayız cevabı gelince Sedat Ulaşmış’ınkilere yöneldiler. Bildik şefkatli gülümsemeleri eşliğinde, yeri geldiğinde demir leblebiyi yutacaksın, evlat, diyordu irikıyım kıdemli memurun gözleri. Memurlarına bakmasına gerek yoktu; zemindeki taş karoların solmuş desenlerini incelediklerinden emindi.

“Bahsetmedi, ağabey.”

“Oğlum, adamın İstanbul’dayken ne yaptığını, nerelere gittiğini, kimlerle görüşüğünü sormadınız mı hiç? Sus, sus, cevap verme. Mümin...”

“Ağabey,” dedi Mümin arkadan. Memurunun sesinde ilk kez böyle bir titreme duyuyordu Mutlu.

“Git, ara şu kadını.”

“Hemen, ağabey.”

Mümin alelacele çıkarken Sabri Ateş tekrar arkasına yaslandı. Kollarını kavuşturdu. Öfkenin gözlerini yavaşça terk ettiği sessiz saniyelerin sonunda, “Devam et,” dedi. “Neymiş bu buluşma meselesi? Onu da sormadım demeysin inşallah.”

Amirlerim arkamda nasılsa güvencesinin hangi sınırlardan öteye geçemediğini, babalar, anneler ve genel anlamda tüm öğretmenler için söylenegelen hem sevmek hem dövme meselesinin uygulamalı örneği eşliğinde bir kez daha hatırlamanın getirdiği ürkek bir gülümseme sundu Mutlu. “Genel sohbet, piyasa, ve saire muhabbetleri, ağabey,” dedi çekinerek.

Sabri Ateş hafifçe kafa salladı. Takılma artık, fırçanı yedin, dersini aldın, işine dön, dikkatini topla, der gibiydi.

“Volkan Tuncer işte orada, bu rota değişik tokuşu meselesini açmadan önce emin bir yerde, kimsenin duymayacağı, rahatsız edilmeyecekleri bir yerde özel bir konuyu konuşmak istiyorum, demiş buna bir gün. Faruk Eyisoy’un evi yakın, kalkıp oraya gitmişler. Volkan Tuncer teklifini sunmuş, aile bahanesini öne sürmüştü. Faruk Eyisoy balıklama atlamış teklife önce ama sonra Volkan Tuncer gizli kalmasını istiyorum, şöyle yapalım, böyle edelim deyince huylanmış. Sıkıştırmış biraz adamı. Sonunda anlatmış Volkan Tuncer. Şimdi, anladığımız kadarıyla Volkan Tuncer önce evi bulmuş, tutmuş, sonra getirmiş kadını. Bayağı hesap yapıp planlamış görünüyor. Eşyalı ev, üstelik Zeyrek gibi bir yerde: Mutaassıp bir çevre, mutaassıp bir apartman, hacı ev sahibi, kadınların çoğu sokaklarda çarşafı dolaşıyor, vesaire...”

“Akıllıca.”

“Bence de akıllıca, ağabey. Kadın sokağa çarşafı çıkıyor, adam zaten bir hafta on gün falan evde oluyor, pek dışarı çıkmıyor. Tanıdık birilerine görülme ihtimali düşük. Zaten bu kadını da öyle getirmiş. Çarşafı falan yani. Bu kısımları ev sahibi ve komşulardan öğrendik. Sürekli evde bulunmayıştı açıklayabilmek için kuru yük gemisi kaptanıyım, demiş. Her ay iki üç haftalık düzenli seferlere çıktığını söylemiş. Hatta daha ileri gidip komşulardan birkaçına, yokluğumda hanıma göz kulak olun, falan, demiş. Kadın zaten, komşuların dediğine göre sevimli, şen şakrak bir şey. Ama mutaassıp da tabii. Bayağı sevilmiş apartmanda. Neyse işte, sonrası, anladığımız kadarıyla şu düzende devam ediyor: Volkan Tuncer her ayın başında kendi evinden Karadeniz’e gidiyorum diye çıkıyor, kadının yanına geliyor. Bir hafta on gün falan kalıyor, ardından atlayıp Trakya turunu hallediyor. Dönüşünü Faruk Eyisoy’un dönüşüne denk getiriyor. Bazen bir iki günlük sapmalar olmuş tabii. Ama sorun çıkmamış anladığımız kadarıyla. İşte, Faruk’la buluşuyorlar, satışları hesaplayıp atölyeye verecekleri parayı ayarlıyorlar, vesaire.”

“Nerede buluşuyorlarmış?”

“Yine Faruk Eyisoy’un evinde. Hem altınları değiş tokuş ederken hem dönüşte para hesabı için. Sipariş listelerini de tabii değiş tokuş ediyorlarmış. Böylece mal aldıkları atölye hiçbir şeye uyanmıyor.”

“Cinayet sebebi?” dedi Eyüp Aşan. “Bulabildiniz mi o konuda bir şey?”

“Henüz bulamadık, ağabey. Tahmin yürütebiliriz ama bir işimize yarayacağını düşünmüyorum. Sonuçta cinayet olduğu belli artık. Kadını yakalayınca öğreniriz nasılsa.”

“Onu nasıl yapacaksınız?”

“Ağabey, kadının bir yıl öncesine kadar Giresun’da hemşirelik yaptığını biliyoruz artık. Volkan Tuncer’in zehirlenme yüzünden acile kaldırıldığını ve orada tanıştıklarını düşünürsek büyük ihtimalle kentteki devlet hastanesindendir. Bir yazı hazırlayıp Giresun emniyete teleks çekeceğiz. Oradaki arkadaşlar kısa sürede bulurlar.”

“İyi. Başka?”

“Volkan Tuncer’in öldürüldüğünü ve nerede öldürüldüğünü biliyoruz artık.”

“Nasıl öldürüldüğü peki?”

“Kesin değil ama ona dair de bir fikrimiz var.”

“E?”

“Selim Şahin... Kadının suç ortağı anlattı. Kadın buna Volkan Tuncer’i içkisine uyku ilacı katıp gevşettikten sonra çamaşır ipiyle boğarak öldüreceğini anlatmış. Adam öyle yapıp yapmadığını bilmiyor ama makul görünüyor yöntem.”

“Ne karılar var,” dedi Sabri Ateş gene dudak bükerek. “Peki. Devam.”

“Kadın bulunamayacağına o kadar güvenmiş ki gitmeden doğru dürüst temizlik yapmakla bile uğraşmamış. Kaldı ki haklı: Volkan Tuncer Faruk Eyisoy’a bir sürü şey anlatmasaydı elimizdeki azıcık bilgiyle hiçbir yere varamazdık. Kısacası, kadın arkasında iz bırakmamaya özen göstermemiş.

Çamaşır ipini bulduk mesela, onu kullandıysa bile atmaya gerek duymamış. Banyoyu, küveti temizlemiş gerçi ama üstün-körü; anca dikkatli bakmayana yutturacak kadar. Fayans aralarında kurumuş kan bulduk.”

“Parmak izi de vardır o zaman.”

“Var, ağabey, var. Teknik Şube dairede bulduklarını inceliyor halen. Daireye, misafirlige, güne falan gittiklerini söyleyen komşuların ve ev sahibinin parmak izleri alındı. Önceki kiracıların adlarını da aldık, gerekirse onların parmak izlerini de alacağız. Maktulünkiler belli, diğer adamın, Selim Şahin’in-kiler de. Onlar elendikten sonra sahibi saptanamayanlar muhtemelen aradığımız kadına ait olacak. Dolayısıyla parmak izi de elimizde olacak.”

“İyi, peki. E, sonra?” dedi Sabri Ateş. “Kadın öylece çekip gitmiş mi yani? Kimse görmemiş, sormamış mı?”

“Ağabey, plan, eğer doğru anladıysak tabii, gerçekten acayip. Öyle böyle değil. Raporda görmüşsündür, dairede yaptığımız araştırmada, eşyalı kiralanan daireye ait olmayan, dolayısıyla Volkan Tuncer’e ve bu kadına ait çıkacakları kesin birtakım eşyalar vardı. Eşyalardan biri de boş bir bavuldu.”

“Yani?”

“Ağabey, komşuları bu Şeyma’nın, Volkan Tuncer’in olmadığı zamanlarda her hafta aynı gün ve bazen de hafta sonları sabahdan çıktığını, akşamüzeri döndüğünü anlattılar. Hesapta Bostancı tarafında yalnız yaşayan annesine gidiyormuş. Her gidişinde çeşitli yiyecekler falan götürüyormuş. Bir spor çanta içinde.”

Sabri Ateş odasındaki diğer polislerle baktı, tekrar Mutlu’ya döndü. “Spor çanta mı?”

“Evet, ağabey. Soranlara uzun yol, torbayla taşımak zor oluyor, böyle daha rahat. Hem başka öteberi de götürebiliyorum, gibi şeyler söylemiş. Kimse olur mu canım, dememiş sonuçta.”

“E?”

“Kadının evden kaçarken bavulla çıkamayacağını hesapladığını düşünüyoruz. Her hafta anneme gidiyorum bahanesiyle eşyasını parça parça taşımış olmalı.”

Gözleri kısıldı Sabri Ateş’in. “Nereye?”

“Valla onu bilemiyoruz tabii ama bir yer tutmuştur derim ben. Uzak, tanıdık birilerinin görmeyeceği bir yerde.”

“İstanbul’u biliyor muymuş kadın? Nerede ev tutacağına nasıl karar vermiş?”

“O kadarını bilmiyoruz, ağabey. Çıkıp dolaşmıştır. Ama ne fark edecek? Biraz televizyon seyret, biraz gazete oku, İstanbul hakkında az çok fikrin olur zaten. Kiralık ilanı kaynıyor gazeteler. İlla uygun bir şey yakalamıştır.”

“Para?”

“Volkan Tuncer muhtemelen buna para bırakıyordu, ağabey. Bir yıllık kirayı peşin ödemiş, onu biliyoruz. Banka hesaplarındaki hareketlere bakarsak kadına her ay yedi sekiz yüz bin lira ayırmış. Elden vermiştir tahminen. Onunla bir daire tutmuş olabilir.”

“Vay arkadaş ya!” dedi Sabri Ateş. Neşelenmiş gibiydi. Kanatları altına aldığı çaylağın, biraz dürtükleme istese bile sonuçta yüzünü kara çıkarmayacak gibi görünmesi hoşuna gitmişti anlaşılan. “İşe bak. Başka?”

“Şimdi, ağabey: Gazetelere adını Şeyma Kaplan olarak yazdırdık, biliyorsun. İsim çok büyük ihtimalle sahte.”

“Bu kadar numara döndürürken sahici adını kullanmamıştır diye mi?”

“Evet, ağabey. Şimdi, biz diyoruz ki...” Durdu, Sedat Ulaşmış’a baktı. “Yani Sedat ağabeyin fikriydi... Şöyle: kadın Volkan Tuncer’in Faruk Eyisoy’a anlattıklarından habersizse gerçek isminin ortaya çıkmadığını, çıkmayacağını düşünecek. Sonuçta İstanbul’da gerçek adını bilen tek kişi, çok büyük ihtimalle Volkan Tuncer’di. Ayrıca—”

Kapının hafif bir tıklamanın ardından açılmasıyla yarım kaldı lafı. Mümin içeri girdi, ekip amirinin yanına kadar geldi

ve doğrudan Sabri Ateş'e bakarak, "Kadının haberi yokmuş, ağabey," dedi.

"Yok yahu? Her hafta evden çıkıp nereye gittiğini sanıyormuş peki?"

"Her hafta değilmiş, ağabey. Nurdan Hanım hatırlamadı zaten. Arada atölyeye gittiği olurmuş, öyle dedi. Ama düzenli değilmiş. En azından kadının dikkatini çekecek, sormasını gerektirecek kadar düzenli değilmiş. Özellikle sordum; çantacıların buluşmasından, Şark Kahvesi'nden falan haberi yok kadının. Satış turları haricinde, İstanbul'daki zamanının çoğunu evde geçirirmiş, bazen çıkıp gezer, yemeğe falan giderlermiş birlikte. Onları daha önce de söylemişti zaten."

"Herifteki rahata bak," dedi Sabri Ateş. Doğruldu, ellerini masasına koydu. Kaşları çatıldı. "Ulan, aslında çakalmış adam."

"Niye?" dedi Eyüp Aşan.

"E, baksana ne biçim güven ortamı yaratmış. Ondan sonra rahatça saman altından su."

"Planlamış mı diyorsun?"

"Bu Şeyma denen karıyı değil belki ama aha bak, buraya yazıyorum: genel anlamda rahatça at koşturacağı alanı yaratmak için uğraşmıştır kesin."

Dudak bükme sırası Eyüp Aşan'daydı bu sefer. "Eh," dedi, "mümkün." Mümin'e baktı. "Başka?"

"Teyit için diğer çantacıya sordum, ağabey. Faruk Eyisoy'a."

"Gitmemiş mi o daha?"

"Gitmiş, ağabey. Otobüsten iner inmez buraya gelmişti, doğrudan evine gitmiştir dedim, telefon ettim."

"Ha, iyi. E?"

"Her toplantıya gelmezmiş Volkan Tuncer sahiden. Ayda yılda bir uğrarmış."

Eyüp Aşan, buyur bakalım, der gibi amirlerine döndü. Sabri Ateş, "İyi, tamam," dedi. "Kadın anlatmaya değer bulmayacak

denli önemsememiş. Peki. Neyse ne o zaman.” Mutlu’ya baktı. “Ne anlatıyordun sen demin?”

“Gazetelere haberi ne düşünerek yazdırdığımızı anlatıyordum, ağabey.”

“Ha, tamam. Kadının gerçek adını bilen bir tek bizim mak-tul diyordun. Devam.”

“İşte o yüzden haberi yazdırırken kadının hemşireliğinden bahsetmedik. Giresun meselesini zaten yeni öğrendik. Diye-ceğim, bu kadın elimizde sadece Selim Şahin, bir robot resim ve sahte bir isim bulunduğunu zannedecek. Giresun’da gazete-lerde robot resmi görenlerin de tanımayacağını düşünecek—”

“O niye?”

“İsim farklı bir kere. Ayrıca İstanbul... Tanıyanlar görseler bile büyük ihtimalle benzediğini falan düşüneceklerdir.”

“Gene de risk.”

“Öyle ama büyük değil, ağabey.”

“İyi, peki. Devam.”

“İşte, dediklerim yüzünden çabucak enselenme endişesi taşı-mayacak, rahat olacak. Şöyle düşündük: Volkan Tuncer’in çan-tasındaki altının ederi az buz değil ama bir insana ömür boyu yetecek kadar da değil.”

“Ufak ufak bozdurarak idare etse bile önünde sonunda bir işe girmek zorunda mı diyorsun?”

“Ya da biriyle evlenir, ağabey; önemi yok. Hatta tahmin et-tiğimiz gibi bir daire tuttuysa gerçek adıyla kira kontratı yap-mış bile olabilir. Yahut yerleştiği yerin muhtarlığına kaydolabi-lir. Ev sahibi herhangi bir noterde tasdik ettirmek istemediyse kontratı bulmamız çok zor.”

“Muhtara kaydolmayabilir de zaten. Kim soracak?”

“Doğru, ağabey. Ama şimdi, hemen yapmasa bile sonuçta bir noktada gerçek adıyla resmî bir işlem yapması gerekecek. Adı tahmin ettiğimiz gibi sahteyse ve polisin gerçek adını bilmedi-ğine inanıyorsa ki ardında iz bırakmamaya özen göstermeyişi

ona işaret ediyor, gerçek kimliğiyle resmî işlem yapmaktan çekinmeyecek.”

“Bu kadar plan yapan kafa, ardında işe yarayacak iz bırakmamayı unutmaz, diyorsun. Doğru. Dediğin gibi, kimliğini bilmediğimizi ve bulamayacağımızı hesaplamış olabilir. Peki. Yalnız o nokta dediğin, yarın da olabilir beş sene sonra da.”

“Önümüzdeki ay sonunda seçim var,” dedi Eyüp Aşan. “Oy kullanır belki.”

“Pek çok şey mümkün şimdilik, ağabey,” dedi Mutlu. Doğruydı; şimdilik çok şey mümkündü ve mümkünlerin en fenası, gerçek adını bulsalar bile kadını bulamayabilme ihtimaliydi. “Ama dediğim gibi, gerçek adını bulduğumuzu bilmediği sürece her nereye gittiyse veya gidecekse gerçek adıyla resmî bir işlem yapmak durumunda kaldığında çekinmeyecektir. Seçmen kütüğüne kaydolabilir, ne bileyim, ikametgâh çıkarttırır... Hiçbirinden haberimizin olmayacağını düşünecektir. Dolayısıyla gerçek kimliğini bildiğimizi bilmediği sürece rahatça bir işe girebilir, gittiği, yerleştiği yerin muhtarına kaydolabilir, ve saire. Şimdi, biz diyoruz ki Volkan Tuncer’den kaldırdığı altın az buz değil ama gene de en fazla orta karar bir daire almasına yeter. O yüzden çabucak bitirmek istemeyecektir.”

“Bir dakika... Parmak izleri?”

“Parmak izlerini terk ettiği dairede bulmamız şimdilik önemsiz aslında, ağabey. Geçmişte, herhangi bir yerde parmak izi vermediyse bulduklarımızı neyle karşılaştıracamız? Verdiyse bile gene aynı şey, gerçek kimliği ortaya çıkmadığı sürece nereye bakmamız gerektiğini bilemeyeceğimizi düşünecektir. Parmak izleri anca yakaladığımızda delil olarak işimize yarayacak. Selim Şahin’i ele geçirmemizi de dert etmeyecektir çünkü adam kadının gerçek kimliğini, nereden geldiğini bilmiyor. Eşkâlini tarif etmek dışında onu ele verecek bir şey söylemesinin mümkün olmadığını düşünecek, endişelenmeyecektir.”

Bir kez daha takdirle kafa sallayarak dudak büzdü Sabri Ateş. “Yahu yalnız bayağı dallı budaklı plan yapmış kadın.”

“Öyle, ağabey. Geriye bir tek dış görünüşü kalıyor, onu hal-letmesi de zor değil. Saçını boyatsa ki şimdiye boyatmıştır bence hatta belki kestirmiş veya başka bir tarz yaptırmıştır, biraz da makyaj, kimsenin tanımayacağını düşünecektir. Haklı da olur. Kim kime, ne kadar bakıyor zaten?”

“Başını örtebilir hatta bulunduğu yere göre kara çarşafa bile girebilir,” dedi Sabri Ateş. “Eyvallah. Ama gene de çok fazla eğer var.”

“Var ama boşa değil, ağabey.” Faruk Eyisoy’u gönderdik-ten sonra memurlarıyla oturup şimdi anlattıklarını konuşmuş-lardı. Doğru yolda olduklarına emindi. “Kadının kimliğinin ortaya çıktığını düşünmesi için sebep yok. Volkan Tuncer’in Faruk Eyisoy’la konuştuklarını kadına anlatması için sebep yok çünkü. Adam yalanı iyi düzenlemiş zaten. Gerçek adlarını hiç-bir yerde kullanmamışlar. Kadın, Volkan Tuncer’in yalanları-nın üzerine inşa etmiş planı anladığımız kadarıyla.”

“O şekilde daha ne kadar gidebileceklerini düşünmüşler acaba?” diye mırıldandı Eyüp Aşan.

“Uzun olmadığı kesin, ağabey,” dedi Mutlu, Tahkikat ami-rine dönerek. “Herhalde boşanma işini kısa sürede halledece-ğini düşünmüştür Volkan Tuncer.”

“Bir sene sürmüş ama” dedi Sabri Ateş. “Hatta ilişkinin Gi-resun kısmını da katarsan daha uzun.”

“Ona biz de takıldık zaten. Cinayet sebebi de bu durumla ilgili olabilir.”

“Boşanma bir türlü gerçekleşmeyince öldürdü mü adamı diyorsun yani?”

Gülümsedi Mutlu. “Hayır, ağabey ama bir bağlantısı var bence.”

“Nasıl?”

“Dediğim gibi, bu noktada tahmin yürütmek bir şey kazan-dırmıyor bize. Ama istiyorsan tahminimi söyleyeyim: Şimdi, bu kadın, Şeyma Kaplan veya gerçek adı neyse işte, bence...”

Durdu, ‘Bence’ dediği anda cızırdayan içini serinletmek umuduyla derin bir nefes aldı. Dün akşam eve döndüğünde Erdem’le kız arkadaşını bira içerken bulmuştu. Kısa bir hoşbeşin ardından Erdem, İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi Gaye’nin, işine yarayacak bir şeyler söyleyebileceğini öne sürerek elindeki vakaya dair bir şeyler anlatmasını istemişti. Anlatmıştı Mutlu. Sahiden işe yaramıştı Gaye. Davranışlar, eğilimler, duygulara işaret eden ufacık ayrıntılar... Yalan söyleyenin gözlerinin belli bir yöne kayması gibi, okulda öğrendiği temel bilgilerden çok daha fazlasını anlatmıştı Gaye. O yüzden sabahtan beri etrafındakilerin hareketlerine, tepkilerine dikkat etmeye çalışıyordu Mutlu. Hepsinden ayrı, ellerindeki vakaya dair en azından bilimsel dayanağı olan bir çerçeve çıkarabilmişti sonunda. ‘Bence’ dediği anda içinde hissettiği hafif kıpırtıysa kızın anlattıklarını kendi bulmuş gibi anlatacağını bilmenin hafif utancıydı. Ama bir psikoloji öğrencisinden öğrendim bunları, demek de istemiyordu. “Bence bu kadın bir psikopat.”

“Adamı öldürmesi, komşuyu tavlayıp kestirmesi, yalanlar, vesaire... Onlara bakarak mı söylüyorsun?”

“Evet, ağabey. Plan yapmış, orası açık. Yaptığı plan, öğrendiklerimize bakılırsa az buz kafa işi değil, demin sen de söyledin.”

“Öyle,” dedi Sabri Ateş. “Başkasının planından yararlanması, fırsatı fark edip kullanması zaten yeterli gösterge. Sıradan bir aklın işi değil bunlar.”

“Evet, ağabey, ben de öyle düşündüm. Bayağı kafa yormuş herhalde. Bu Selim Şahin’i tavlaması, parmağında oynatması, uyduruk planına inandırırken esas planı kurup uygulaması öyle her önüne gelenin becereceği işler değil. Hatta komşularına on on beş gün dönmeyeceğini söyleyerek vakit de kazanmış kendince. Durumu bilmesek ve iş cinayete falan gitmese takdir etmek lazım, diyeceğim.”

“Komşuları nasıl halletmeyi düşünmüş olabilir?” dedi Sabri Ateş. “On beş gün kazanmış ama sonra? Geri dönmeyince,

üzerine seferde diye bildikleri, kaptan sandıkları Volkan Tuncer de dönmeyince illa birileri huylanacak, polise falan başvuracaktır, değil mi?”

“Onu bilemiyoruz, ağabey. Belki on beş gün sonra ortaya çıkıp bir bahaneyle oradan taşındıklarını veya taşınacaklarını söyleyecekti. Ama o yolu kestik gazete haberiyle. Ama fark etmiyor gene de...”

“Nasıl da bulunamayacağına güveniyor çünkü. Komşularına görünme riski taşıyan yerlerde dolanmasa yetecek sonuçta.”

“Kaldı ki kılık değiştirmiştir, diyoruz zaten.”

“Tam filmlik sahiden,” dedi Eyüp Aşan.

“Öyle, ağabey. Ama gerçek olunca... Tüm bunların üzerine işini bırakıp şehir değiştirmesi, bunca yalan, bunca rol... Selim Şahin ifadesinde kadının vücudundaki morlukları Volkan Tuncer’den dayak yemesine kanıt olarak gösterdiğini söylemişti. Karısı başta, tanıyan herkesin Volkan Tuncer için hep iyi şeyler söylediğini biliyoruz. Böyle bir şiddet eğilimi olsa mutlaka birinden duyardık.”

“Dayak yiyip sesini çıkaramayan kadın çok,” dedi Eyüp Aşan.

“Öyle, ağabey ama adam, karısının ailesiyle dip dibe oturmuş yıllarca. Nurdan Hanım dayak yiyip içine atacak, herkesten saklayacak biri değil. Öyle bir şey olsa mutlaka bir şekilde anlardık. O kadar sorguladık, konuştuk; biri mutlaka açık verirdi.”

“Peki, peki, ne diyorsun yani?”

“Bu durumda akla kadının o morlukları kendi kendine yapmış olabileceği geliyor, ağabey,” dedi Mutlu. “Diğer şeylerle, rollerle, planla birleşince... Dediğim gibi, bunlar herkesin becerebileceği şeyler değil.”

“E, anladık, psikopat. Zeki, soğukkanlı, hesapçı, planlı, hissiz, falan. Ne diyorsun peki? Psikopatlıktan mı öldürmüş adamı yani?”

“Psikopatlığından değil ama psikopatlığı sayesinde. Şimdi, ağabey, bence—”

“—dur, dur,” dedi Sabri Ateş. Kalktı, pantolonunu çekiştirdi. Gerindi. “Oğlum, ne çene var sende ya! Kuruttun resmen. Kaç dakikadır konuşuyoruz, kafam şişti valla. İki dakika ara verelim. Ayhan... Aslanım, seslensene bir Reşit’e... Çay may bir şeyler getirsin. İçer mi herkes?”

“Maden suyu,” dedi Eyüp Aşan.

“Bana da,” dedi Sedat Ulaşmış.

“Mutlu?”

“Çay içerim, ağabey.”

“İyi. Ayhan, iki maden suyu, bir su, iki çay... Mümin?”

“Çay olur, ağabey.”

Ayhan çıkarken Sabri Ateş bir sigara yaktı, yerine oturdu ama bu sefer arkasına yaslanmadı. Gözlerini kısarak Mutlu’ya baktı.

“Oğlum,” dedi birkaç saniyelik bakışın ardından, “biraz üstünü başını değiştirsene. Genç değil misin sen? Sıkılmıyor musun her gün böyle düğüne gider gibi dolaşmaktan?”

Şaşkın baktı Mutlu. Kumaş pantolon, ceket, gömlek, kravat... Bildi bileli böyle giyiniyordu. Babasından gördüğü gibi.

Cevap beklemiyordu Sabri Ateş. “Kot pantolon falan al,” dedi. “Şöyle güzel bir mont belki... Spor ayakkabı. Eniştem gibi görünüyorsun.”

Diğerleri kahkahasız güldüler. “Alırım, ağabey,” dedi Mutlu.

Ayhan, peşinde Reşit’le girdi makam odasına. Girmeden söylemişti herhalde, bekçilikten gelme çaycı, herkesin siparişini hatasız dağıtıp çıktı. Sabri Ateş çayından bir yudum aldıktan sonra, “İyi,” dedi, “bu kadar teneffüs yeter. E, psikopat, falan, diyordun.”

Mutlu bir yudum aldıktan sonra çayını Sedat Ulaşmış’la Eyüp Aşan’ın arasında kalan sehpa bıraktı.

“Evet, ağabey. Psikopat fikrine dayanarak cinayet sebebi için şöyle bir şeyler düşündük: Şeyma adıyla bildiğimiz bu kadın, psikopat olsun olmasın sonuçta ekmek elden su gölden yaşıyor.

Sırılsıklam âşık bir adam var elinde; daire tutmuş, parasını veriyor... Neden öldürsün?”

“Neden?”

“Şöyle diyoruz: Volkan Tuncer, anlatılanlardan anladığımız kadarıyla namuslu, çalışkan, ailesine bağlı, mazbut bir adam.” Cinayet Büro Amiri’nin kalkan kaşlarını görünce gülümsedi. “Ama halt karıştırmış, elli takla atmış, diyeceksin, ağabey. Artı, demin dediğin gibi, neme lazım deyip en baştan güven yaratarak kendine at oynatacak alan hazırlamış da olabilir. Hiçbir suçu yok, melek, falan demiyorum zaten. Bilakis. Sonuçta hiçbir şey değilse bile karısını aldatıyor. Rol yapıyor, yalan söylüyor...”

“Aşkın gözü kör,” dedi Eyüp Aşan gülerek.

“Evet, ağabey, aşkın gözü kör ama vicdan öyle değil,” dedi Mutlu hiç beklemeden. Kimi kafasında, kimi memurlarıyla tartışarak çözümlediklerinin, kurduğu hikâyenin coşkusuna kapılmıştı sahiden. Deminki hafif fırçadan sonra takdir görmek istiyordu bir de. Görüyordu da ama daha fazlasını istiyordu. Az önce fark ettiğinde şaşırılmıştı. Sabri Ateş’in onayını almayı zannettiğinden de fazla isteyişi garipti. Kafasında baba türü bir yere mi koyuyordu amirini? Öğretmen gibi, ağabey gibi görmekten öteye mi geçmişti farkına varmadan? Öyle yapması normal miydi? Ama babasına hiç benzemiyordu Sabri Ateş. Gaye’nin anlattıkları fazla takılmıştı kafasına. Psikoloji... Önemliydi. Çok önemliydi, onu iyice anlamıştı ve eksiğini kapaması, okuması lazımdı. Ama bu... His. Tanımıyor muydu kendini? Tanımıyorsa suçluları nasıl tanıyacaktı? Diğerleri tanıyorlar mıydı? Kafa yoruyorlar mıydı böyle şeylere? Üzerinde düşünmesi gereken şeyler vardı. Sonra ama. “Bence Volkan Tuncer temelde kötü biri değil. Doğuştan suçlu, falan, öyle biri değil en azından. Tamam, zina, falan ama—”

“Zaten millet neler yapıyor mu diyeceksin? Hoş görüp boş mu vereceğiz yani?” dedi Sabri Ateş.

Mutlu cevap veremedi, “Bizim işimiz değil en azından,” dedi Eyüp Aşan. “Ahlak Büro değiliz biz, diyor çocuk.”

Sabri Ateş'in gözlerinde beliren öfkeli kıvılcım, derin bir iç çekişle çabucak kayboldu. Mutlu, iki amirinin arasındaki, Sedat Ulaş'ın bahsettiği saygıyı, sessiz anlaşılmayı hatırladı. Sabri Ateş'ten herkes korkuyordu ama adam zaten kendi ağzıyla dos-doğru konuşulmayı yeğlediğini söylemişti. Haklıysan haklıydın, söyleyecektin aklındakini. Kırıtmayacaktın.

"Peki," dedi Cinayet Büro Amiri tekrar Mutlu'ya bakarak. "Ne diyorsun yani?"

"Volkan Tuncer herkes kadar normal, herkes kadar yoldan çıkma ihtimali olan biri, diyorum. Bekârlığında birtakım hovardalıkları olmuş zaten. Ama sonra, evlenince hepsinden vazgeçmiş. Nasıl kısmını bilmiyorum ama tahminim, Nurdan Hanım'la tanıştıktan sonra... Yani kadının ailesinin durumu fena değil. Evi var en azından. Daha iyi bir hayata geçebilmek için—"

"Fırsatı bulunca, para mara uğruna, diyorsun. E, iyi adam mı bu şimdi?"

Bir an e, demin dedim ya, melek falan değil, öyle demiyorum, dinlemiyor musun, dememek için tuttu kendini Mutlu. Sabri Ateş'in bu tekrarı bol tarzının tecrübeden, boşluk bırakmamaya özenden geldiğini daha sonra, daha fazla tanıdıkça, konuştukça anlayacaktı. "Zengin kızı görünce tavlamis, evlenmiş, tamam," dedi hemen. "Yani, liseden tanışıyorlarmış, belki o zamandan... Sormadık onları ama öyle olmuştur, ona diyeceğim yok. Ama sonuçta ne uğruna olursa olsun itliği bırakmış işte. Kızma ama çakallık ettiği, güven yarattığı sadece senin fikrin, ağabey. Öyle olduğunu kesin bilemeyiz." Kalkan kaşlar, hafifçe gülümsemeye kıvrılan dudaklar. Güveni kabarıyordu Mutlu'nun. "Bildiğimiz kadarıyla iyi bir eş ve baba da olmuş. O yüzden temelde iyi biri dedim zaten. Yahut iyi demeyelim, havada kalıyor öyle deyince. Karısı dışında birini sevmesi doğrudan kötülük değil sonuçta. Mazbut, diyelim."

"Peki," dedi Sabri Ateş hafifçe kafa sallayarak. İkna olmuş muydu, anlayamadı Mutlu. "Dediğin gibi olsun. Mazbut. E?"

“Öyle biri olduğu için bir süre sonra yediğı haltın, içine düş-tüğü şeyin iyi bir yere varmayacağını hissetmeye başladı Vol-kan Tuncer bence. Yahut vicdanı sızlamıştır, belki rüyalarına falan girmiştir. Kim bilir, belki bu diğer kadının davranışla-rında bir şeyler batmıştır. Pişman olmuş, ne yaptım ben, demiş-tir. Sonuçta ayda bir buluşup bir, belki iki geceyi birlikte geçir-mek başka, birlikte yaşamak başka.”

Sabri Ateş, ulan daha yirmi iki yaşındasın, birlikte yaşa-maya dair ne biliyorsun, diyen bir gülümsemeyle, “Ayda bir, bir hafta on gün çok mu fark eder diyorsun?” dedi.

“Etmez belki ama bir haftanın her gününü, her saatini bir-likte geçirmek fark edebilir. Kim bilir, mesela kadın çıkmak, gezmek, birlikte bir yerlere gitmek istemiştir.” Sıraladıklarının hepsi değilse bile çoğu hâlâ Gaye’nin öne sürdüklerindendi. İn-sanları, özellikle kadınları henüz iyi tanıımıyordu belki ama ta-nıyan, üstelik psikoloji eğitimi alan birinin söylediklerine, hele o birinin konuya yönelik bir çıkarı yokken güvenmezlik edecek değildi. “Baskı yapmıştır adama. Belki başka şeyler. Tartışma çıkmıştır hatta. Onları bilemiyoruz tabii ama bence bir nokta-dan sonra Volkan Tuncer ilişkiden caymaya başladı.”

“Tilkinin sonunda döneceğı yer,” dedi Sabri Ateş. Tespihini aldı, arkasına yaslandı.

“Evet, ağabey, ona gelecektim ben de. Çapkınlığa kalkışan evli erkeklerin büyük çoğunluğu boşanmaz.” Gaye’den bun-ları duyduğunda şaşırmıştı. Tonla şey anlatmıştı kız. İnsan-ların bunaldıklarında, heyecanlandıklarında, sevindiklerinde, üzıldüklerinde bilinçsiz, ham içgüdüyle yaptıkları hareketler, tepkileri, davranışları... Öğrenecek şey çoktu sahiden. Sabri Ateş’in nikâh yüzüğüyle oynamasının da illa bir anlamı vardı. Gaye’den öğrendikleri yüzünden takılmıştı. Güven meselesi... O konuda epey laf etmişti amiri. Öyle bir sıkıntısı, saklamak istediğı bir numarası mı vardı? Aldatma? Hayır. Telsizi yirmi dört saat açıkken, kim, ne zaman ihtiyaç duyarsa evine telefon edebiliyorken... Belki başka bir şey. Mutlu’nun üstüne vazife

olmayan bir şey... Hem deminden beri aldatmadan bahsediyorlardı ama bir daha yüzüğüne gitmemişti adamın parmakları. Evet, başka bir şeye tepki olmalıydı o. Kurçalamanın zamanı değildi ayrıca. Aklına doluşanları kışkırtarak, “Kurulu düzen, yalnız kalma, vesaire...” diye devam etti Mutlu. “Korkarlar genelde. Ne yaptım ben, evde gül gibi karım, çocuğum, falan. İşte, ben diyorum ki kadın, artık adamın tavırlarından mı kuşkulandı yahut bir şeyler mi konuşuldu, orasını bilemiyorum ama altın yumurtlayan kazı kaybedeceğini anlayınca...”

Sabri Ateş dudak bükerek başını salladı. “Olabilir, olabilir. Peki, cinayet belli, zanlı belliyken sebep şimdilik dert değil, haklısın. Belli deyince... Ceset işi ne oluyor? Parçaları diyorum.”

“Selim Şahin haftaya salı taburcu edilecek, ağabey. Gösterecek parçaların yerlerini.”

Yüzünü ekşitti Sabri Ateş.

27 EKİM 1987, SALI.

Küçükçekmece Gölü. Saat, 22.16

Farlarının dışında herhangi bir ışık bulunmayan toprak yolda hopyaya zıplaya ilerlerlerken Nurdan Hanım'a kocasının parçalarını bulduklarını, en azından düzgün bir cenaze yapabilme-leri için nereden, nasıl teslim alabileceklerini söyleyeceği anı düşünüyordu Mutlu.

Gerçi kadıncağz günlerce metanetle tuttuğu gözyaşlarını, çığlıklarını, en azından büyük bölümünü, kocasının maalesef bir cinayete kurban gittiğinin artık kesinleştiğini, durumun gizlenecek tarafının kalmadığını, yarın, öbür gün herhalde gazete-lere de çıkacağını açıklamaya gittiklerinde harcamış olmalıydı. Aradan geçen üç günde bir nebze toparlanmış olabilir miydi? Gene de zor geçecekti o an. Hoş, onların yaşadıkları ıstırapın yanında kendi sıkıntısını düşünmesi ayıp sayılabilirdi.

Cinayet haberi ve ardından gelen içler acısı sahne biraz din-dikten sonra Nurdan Hanım'ın babasına ve erkek kardeşine, gittiklerinde Nurdan Hanım ve dokuz yaşındaki Hakan'ı onla-rın yanında, onların dairesinde bulmuşlardı, olan biteni anlat-mıştı Mutlu. Haliyle Volkan Tuncer'in evlilik dışı ilişkisini ve öğrendikleri diğer hususları da açıklaması gerekmişti. Hüzne aldatılmanın, hiçbir şey bilmemenin, onca güvenin boşa çıkı-şının, hızla üşüşen iç hesaplaşmaların, süpürge edilmiş saçla-rın, tek olmamanın suratta patlayan tokadının hüsrana ve öf-kesi karışmıştı.

Kim bilir, parçaların konacağı tabutu lanet okuyarak teslim alıp toprağa verirlerdi belki...

Selim Şahin'in arkadan, "Buralar olmalı," demesiyle düşüncelerinden sıyrıldı.

"Emin misin?" dedi Mümin.

"Çok karanlık," diye mırıldandı Selim Şahin. "Ama buralarda olmalı. Az önce, sola dönerken geçtiğimiz büyük ağacı hatırlıyorum."

"Gecenin köründe gelmemiş miydin buraya?" dedi Ayhan arabayı iyice yavaşlatarak. "Nereden gördün de tanıdın ağacı?"

Omuz silkti Selim Şahin. "Buralarda bir yerdi, öyle hatırlıyorum," dedi.

"Duralım burada, Ayhan," dedi Mümin.

Son altı buçuk saat içinde yedinci defa ama her seferinde daha karanlıkta izlediği sahneye, Mümin'in, her hareketinde acıdan yüzünü buruşturan Selim Şahin'e araçtan inmesi için yardım edişine baktı bir daha Mutlu. Adamın parçaları attığını iddia ettiği yerlerden yedisine gitmiş, dördünde toplam altı vücut parçası bulabilmişlerdi. Altısını da Mümin'in talebi doğrultusunda, yanlarına aldıkları büyük torbalara koyup bagajda taşımak yerine götürüp Adli Tıp Kurumuna teslim etmişlerdi. "Gidip gelerek vakit kaybedeceğiz ama şef," demişti Mümin, "inan, bagajda oradan oraya taşımamak daha iyi." Sebebini sormamıştı Mutlu.

Buldukları parçalar arasında şimdilik gövde, iki ayak, sağ uyluk ve baş yoktu. Selim Şahin'in gösterdiği yerlerden diğer ikisinde bir şey bulamamışlardı. Kestiği parçaları iki torbaya koymuştu adam. Hesapladıkları, Şeyma Kaplan'ın hesapladığı dönüş saatine göre gidebildiği, bulabildiği en ücra yerlere birer ikişer savurmuş, ardına bile bakmadan devam etmişti. Parçaları bulamamalarının iki sebebi olabilirdi: ya Selim Şahin attığı yerleri yanlış hatırlıyordu ki söz konusu gecenin heyecandan dehşete uzanan psikolojik etkisi ve ayrıca izleyen günlerde üst üste yaşadığı şoklar ve yaralanması düşünüldüğünde yanlış hatırlaması normal sayılabilirdi ya da parçalar atıldıkları yerlerdeki hayvanların karnını doyurmuştu.

İki büyük torbaya sığmıştı Volkan Tuncer. Torbaları, parçaları izbelere atmayı bitirip geri dönerken girdiği ara sokaklardan birinde, bir çöp kutusuna tıktırırvermişti.

Ama Selim Şahin, bir kısmını yanlış hatırlasa ve bazılarını hiç hatırlayamasa bile Volkan Tuncer'in kafasını nereye attığından emindi.

Arabadan indikleri yerden itibaren üç metre civarında tatlı, yaban otlarıyla dolu toprak bir eğimden sonra başlıyordu gölün kıyısı. En yakın binalar, ışıklarının ulaşamayacağı kadar uzaktı göle. Koyudan koyu bir karanlık uzanıyordu önlerinde, ürkütücüydü.

“Buradan mı attın?” dedi Mutlu, Mümin'in kolundan tutarak yanına getirdiği kelepçeli adama.

Selim Şahin arkaya döndü, bakındı. “Buralarda bir yerdi galiba.”

“Kıyıya inip mi fırlattın?”

“Yok, buralardan bir yerlerden savurdum.”

Kafa çok uzağa, derinlere düşmüş olamazdı o zaman. “Ayhan ağabey!” dedi Mutlu arabaya yaslanmış, sigarasını tüttüren memura. “Ağabey, bu tarafa, kıyıya getirebildiğin kadar getirsene arabayı; farlardan yararlanalım.”

Ayhan sigarasını atmadan arabaya bindi, arabayı çalıştırdı, göle bir metre kalana kadar yaklaştırdı. Kontağı kapadı, farları açık bıraktı. İndi, yanlarına geldi ve “E,” dedi, “ne yapıyoruz şimdi?”

Ayhan, sesin suyun üzerinde daha iyi yayıldığına aldırma-dan, aralıksız sövüyordu. Kıyıda, ayakkabılar, çoraplar ve ceketlerle birlikte sessizce gülüyordu Mümin. Selim Şahin'in, hastaneden aldıklarından beri zerre değişmeyen hüzünlü uyuşukluk ifadesine bile hafif bir gülümseme yerleşmiş, teslimiyetle düşmüş omuzları biraz dikleşmişti sanki.

Zemin balçıktı, çıplak adımlarına ciddi direniyordu.

“Daha ne kadar bakacağız, şef?”

On metre kadar sağındaydı Mutlu. Farların kapsadığı alanın dışına çıkmıştı. Pantolonunu dizlerine, gömleğini dirseklerine kadar sıvamış, kravatı gömleğinin içine tıklılı, karanlık suya eğilmiş, eliyle balçığı yokluyordu. Her yana uzanan, sınırı belirsiz karanlık sinir bozucuydu. “Bulana kadar!” diye bağırdı dönüp bakmadan.

Yirmi beşinci dakikaları dolarken yapışkanlığına artık alıştığı zemini yoklayan eline yuvarlak bir kütle geldi. Az evvel yanılmış, irice, kaygan bir taşı zeminden sökmeye bayağı enerji harcamıştı. Bu sefer daha dikkatle yokladı. Parmaklarından beyine yollanan sinyallerin çözülmesinden ‘burun’ sonucu çıkar çıkmaz yüreği bir anlığına hopladı. Biraz daha yoklayarak saçları buldu, sıkıca kavradı, derin bir nefes aldı, çekti.

Parlak sarı farların yarattığı sert gölgeler, gömleğinin kolları ve pantolon paçaları dirsek ve dizlerine kadar sıvanmış genç bir adam ve sağ elinde, şişkin, üzerinden balçık süzülen, ayrintılarından ne olduğu tam kestirilemeyen, yuvarlak bir kütle.

Mutlu, sahilden sahneyi izleyen kıdemli polis memuru Mümin Tarakçı ile cinayete ortaklıktan tutuklu Selim Şahin’in korku filmi zevkleri veya kültürleri nasıldı bilmiyordu ama soran çıksaydı sahnenin, türün meraklılarının hoşuna gideceğine emin olduğunu söylerdi.

“Alo? Ağabey, Mutlu ben. Kusura bakma, bu saatte rahatsız ediyorum... Ya, şey... Maktulün kafasını bulduk... Evet, evet... Küçükçekmece’de... Gölde, evet... Şey diyecektim, ağabey... Şimdi geldik buraya... Evet, Adli Tıp Kurumuna işte... Kapalı... Kapıdaki arkadaş... Efendim? Müstahdem işte... Alamam ben, diyor. Ne yapayım şimdi? Efendim? Sabah dokuzda, dedi... Nasıl yani? Sabaha kadar mı? Zimmetli mi? Ama ağabey...”

Amiri telefonu kapayana kadar kahkahasını tutacak ölçüde düşünceli adamdı.

Şansı öyle değildi ama.

Hıştının ardına saklandığı çalılardan gelmediğini ve gözetlediği, saldırmak için fırsat kolladığı kapları hiç mi hiç huylandırmadığını anlar anlamaz açtı gözlerini. Başını azıcık kaldırdı, serbest kalan uyuşmuş sağ kolunu masanın altına doğru sarkıttı. Eli beklediğinin aksine boşluğu kavradı. Parmakları boşluğu biraz daha yokladıktan sonra beynine aradığı şeyin orada olmadığı bilgisini yolladılar.

Epey dayanmıştı gece. Masasına kollarını dayayıp başını üzerlerine yerleştirdikten ne kadar sonra uykunun kucığına yuvarlandığını bilmiyordu. Ama içinde vahşice doğranmış Volkan Tuncer'in kafası bulunan torbayı masasının altına, sağ ayağının hemen dibine bıraktığını gayet iyi biliyordu.

Kapanmasından önce yetişemedikleri Adli Tıp Kurumundaki görevli müstahdemin torbadaki kesik başı alamayacağını söylemesi üzerine akıl danışmak için gece yarısına yakın, kurumun karşısındaki telefon kulübesinden aradığı Sabri Ateş, “Ben anlamam,” demişti. “Ekip amiri sensin. Dava senin. Kelle de adam da sabaha kadar senin zimmetinde. Adamı sabah savcılığa teslim edilmek üzere büroya bırakıp başına adam dikesin zaten. Sonra kelleyi ister evine götür ister büroda bırak. Ama yanından ayırmayacaksın. Sabah götürüp teslim edersin.”

Büroya döndükten sonra Selim Şahin'i sabah savcılığa teslim edilmek üzere bekleme odasına almış, başına bir memur dikmişti. Ardından Ayhan'la Mümin'i evlerine yollamıştı. Madem zimmetindeydi kafa, madem sabaha kadar sorumluluğundaydı,

naçar bekleyecekti başında ve diğer ikisinin de sabahlamasına gerek yoktu.

Ama işte... Masasına geçmiş, beklemeye koyulmuş, direnmiş ama sonunda uyuyakalmıştı ve Volkan Tuncer'in kesik kafasını koyduğu torba, bıraktığı yerde, sağ ayağının dibinde durmuyordu.

Hızla kaldırdı başını ve bir elinde torba, diğerinde süpürge, Tahkikatın kapısına doğru uyuşuk adımlarla ilerleyen adamı gördü.

Sırt ağrısı eşliğinde doğruldu. Müstahdem... Neydi adı bu adamın? Uykuyla yanan gözlerini kırıpıştırdı. Yusuf? Evet.

“Yusuf ağabey!”

Durdu adam, döndü.

“Şefim, uyandırdım mı ya, affedersin.” Büro çalışanları sabahlayan, masalarında veya bekleme odasındaki koltuklarda uyuklayan polisleri alışkındı. “O kadar da dikkat etmiştim.”

“O elindeki ne, ağabey?” diyerek ayağa kalktı Mutlu.

Otuzlarının ortasını süren müstahdem Yusuf bir an boş baktıktan sonra başını eğdi, “Ha,” dedi, “çöp işte. Bırakmışsın masanın altında. Görünce unuttu, uyuyakaldı herhalde, deyip aldım. Atıverecektim.”

“Baktın mı içine? Bir bak, bakayım.”

Kaşları çatıldı müstahdem. Diğer elindeki süpürgeyi duvara dayadı, torbayı kaldırdı, açtı.

Gık bile diyemeden olduğu yere yığılırken kafasını bir şeye çarpmaması şanstı.

3 KASIM 1987, SALI.

Sanasaryan Han, Sirkeci. Saat, 13.57

Sedat Ulaşmış arşiv odasının kapısını kapadı, kilitledi ve keme-rine ince bir zincirle bağı anahtar destesini cebine sokarken oda-nın diğer ucundaki kapıdan, peşinde iki memuruyla giren Mut-lu'yu gördü. Göz göze geldiler; her zamanki gibi gülümsedi ve başıyla çağırarak kapının hemen yanındaki masasına yöneldi. Masada yatan büyük kahverengi zarfı aldı, Mutlu'ya uzattı.

“Al bakalım, evlat. Beklediğin haber geldi galiba.”

Sedat Ulaşmış'ın telefonu üzerine İsmet Kerim'in mekânın-dan fırlayıp gelmişlerdi.

Mutlu zarfı aldı, üzerine baktı: *Koñ. Yrd. Mutlu Kavgaz, Asayiş Şb. Müd. Cinayet Büro, Sirkeci, İstanbul.* Damgasına bakılırsa geçen Perşembe verilmişti postaya. Veren, sürpriz mi yapmak istemişti, neydi, arayıp söylememişti. Arkasını çevirdi: *Kom. Tacettin Demir, Giresun Em. Md. Giresun.* Arkada boş duran masanın sandalyesini Sedat Ulaşmış'ın masasının önüne çekti, oturdu ve Ayhan'la Mümin de kendilerine birer sandalye çekerek yanına oturlurlarken, içinden haydi hayırlısı, diyerek zarfı açtı.

Zarftan, bildik sarımtırak dosyalardan çıktı. Üzerinde gü-zel denebilecek, eğik bir el yazısıyla ‘*Selamlarımla kardeşim, TD*’ yazıyordu. Meslektaş dayanışmasına, adını ilk kez duy-duğu komiserin samimiyetine gülümsedi. Dosyayı açtı, için-deki daktiloyle yazılmış sayfalara ve sayfaların altına yerleşti-rilmiş ikinci, daha küçük zarfa baktı. Dosyayı masaya bırakarak zarfı aldı, açtı.

İçinden üç fotoğraf çıktı: Farklı zamanlarda çekildiği belli iki vesikalık ve vesikalıklardaki kişiyi, yanında orta yaşlı bir kadınla gösteren üçüncüsü.

Fotoğrafları yanında merakla kafa uzatan iki memura gösterdikten sonra Sedat Ulaşım'a verdi. Beriki yakın gözlüğünü takarak baktı. "Sizin Şeyma bu," dedi bakışlarını kaldırarak.

Gülümseyerek kafa salladı Mutlu. "Bulduk, ağabey," dedi. Sedat Ulaşım fotoğrafları masaya bıraktı, Mutlu iki kadının olduğu fotoğrafı aldı. Siyah saçlı, beyaz tenli, parlak gözlü, güzel bir kız ve gözleri dışında ona pek benzemeyen, orta yaşlı bir kadın. Yan yana, alçak bir duvara yaslanmışlardı. Pek mutlu görünmüyorlardı sanki. "Ablası veya annesi olabilir bu kadın."

"Anlarsınız onu," dedi Sedat Ulaşım. "E? Okumayacak mısınız raporu? Yüksek sesle oku, biz de dinleyelim."

"Okuyayım, ağabey," dedi Mutlu ve dosyayı alıp ilk sayfayı okumaya başladı:

"21.10.1987 tarihli talebiniz üzerine yürütülen soruşturma hakkında:

"21.10.1987 tarihli yazılı talebiniz üzerine aynı tarihli gazetelerde robot resmi yayınlanmış Şeyma Kaplan ismiyle bilinen ve ismin sahte olabileceğine dair uyarı notunuz bulunan cinayet zanlısı, Giresun ili sınırları dâhilinde tarafımızdan soruşturulmuştur.

"Soruşturma, tarafınızdan tarafımıza bildirilen bilgiler ışığında yürütülmüştür.

"İlgili şahsın hemşire olduğu ve bir hastanenin acil servisinde bulunduğu bilgileri göz önüne alınarak 22.10.1987 tarihinde ilk önce Giresun SSK Hastanesine gidilmiştir. Buradaki personel servisinde kayıtlar incelenmiş, Şeyma Kaplan adına açılmış herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

"Kayda rastlanmaması ilgi şahsın sahte isim kullandığı görüşünü desteklemekle birlikte, şahsın bu hastanede çalışmamış olabileceği ihtimali de düşünülmüştür.

“Personel kısmından sonra, gene tarafınızdan verilen bilgiler ışığında acil servise geçilmiş, buradaki doktor, hemşire ve diğer çalışanlarla görüşülmüştür. Görüşülen kişilerin tamamı, robot resmi gösterilen şahsı hatırlamış ve tanımıştır. Görüşülen doktorlardan biri ve iki hemşire, ilgili şahsın robot resmini gazetelerde gördüklerini ancak haberde farklı bir isim verilmesinden dolayı tam emin olamadıklarını, kararsız kaldıklarını beyan etmişlerdir.”

Durakladı Mutlu. Sedat Ulaamış’a baktı. “Komiser arkadaş robot resmi personel servisindekilere göstermeyi akıl mı edememiş?”

“Olabilir,” dedi Sedat Ulaamış. “Sonradan fark etmiştir belki. Sonrasında aradığını bulduğuna göre önemi yok, devam et sen.”

“Doğru. Selim Şahin’in oturduğu apartmana ilk gittiğimde kapıcıya Volkan Tuncer’in fotoğrafını göstermediğimi sonradan fark etmiştim ben de... Amma resmî yazmış yalnız komiser.”

“Amirinin de okuyacağını düşünmüştür. Haydi, oğlum, merak ettim valla.”

Güldü Mutlu. “Tamam, ağabey, okuyorum. Neresiydi? Hah: İlgili kimselerin beyanatlarıyla Şeyma Kaplan ismiyle ve ismin sahte olabileceğine dair uyarıyla bildirdiğiniz şahsın gerçek adının Ayşe Remziye Erguvan olduğu ortaya çıkmıştır.

“Görüşülen sağlık personelinden birkaçı, söz konusu şahsın hastanede dört yıl kadar görev yaptığını, bir yıl kadar önce istifasını verip hastaneden ayrıldığını söylemişlerdir.

“Görüşülen hemşirelerden ikisi, söz konusu şahsı yakın debilecek ölçüde tanıdıklarını, şahısla mesai dışında da görüşüklerini söylemişlerdir.

“Görüşülen sağlık personelinden edinilen bilgiler doğrultusunda söz konusu şahsın zeki, çalışkan, yardımsever, cesur, işini iyi yapan biri olduğuna ve cinayet zanlısı olarak aranmasının şaşırtıcı olduğuna dair ortak bir kanı ortaya çıkmıştır.

“Şahsı yakından tanıdığını söyleyen hemşirelerden biri, söz konusu şahsın hastanede görevli doktorlardan biriyle bir dönem gönül ilişkisi yaşadığını belirtmiştir.

“Bu bilgi üzerine söz konusu doktor bulunmuş, kendisiyle görüşülmüştür. Doktor beyanında söz konusu şahısla bir ilişkisi olduğunu kabul etmiş, ilişkinin üç sene önce yaşandığını ve karakter uyuşmazlığı yüzünden sona erdiğini belirtmiştir. Bu doktor, ısrarımız üzerine söz konusu şahsın iyi biri olmadığını, çok hırslı, gözü yükseklerde olan ve amaçlarına ulaşmak için her şeyi göze alabilecek biri olduğunu, bu doğrultuda kendisini kullandığını, başka erkekleri de aynı şekilde kullanmış olabileceği kanaati taşıdığını, ilişkilerinin bitmesinden sonra hakkında çeşitli dedikodular yaydığı için söz konusu şahısla o dönemlerde tartıştığını, tartışmalarından sonra ilişkilerinin tamamen kesildiğini, çalışırken bile mümkün mertebe aynı yerlerde bulunmamaya özen gösterdiğini ve söz konusu şahsın teşhis edilmemiş ruhsal bir bozukluğa sahip olabileceğinden kuşkulandığını ve cinayet zanlısı olarak aranmasına hiç şaşırmadığını öne sürmüştür.

“Doktorun anlattıkları, söz konusu şahsın yakın arkadaşı olduklarını öne süren iki hemşireye sorulmuş, ikisi de önce konuşmak istememiş, üzerlerine gidilince doktorun anlattıklarını onaylamış, söz konusu şahsın cinayet işleyebilecek bir kişiliğe sahip olması hususunda net bir görüş öne sürememekle birlikte, bazen garip davranışlar gösterdiğini belirtmiş, hırslı ve gözü yüksekte biri olduğu görüşüne itiraz etmemişlerdir. Garip davranışlar hususu sorulduğunda söz konusu şahsın herhangi birine, herhangi bir şekilde kötü davrandığına şahit olmadıklarını ama bazı durumlarda yalana başvurduğunu ve ayrıca acil serviste, en tecrübeli doktorların bile rahatsızlık duyabildiği vakalarda ve en acil durumlarda dahi soğukkanlılığını korumasıyla tanıdığını belirtmişlerdir.

“Söz konusu hemşirelerden biri, söz konusu şahsı hemşirelik meslek lisesinden tanıdığını, okul yıllarında başarılı bir öğrenci olduğunu, kimi zamanlarda kişilik olarak tanımayanları

şaşırtabilecek değişik ruh halleri sergileyebildiğini ama genellikle sakın biri olduğunu söylemiştir.

“Görüşülen diğer sağlık personelinin bir kısmı bahsi geçen hemşirelerin ve doktorun söylediklerine katılmış ancak çoğunluğu söz konusu şahsa dair bu hususlar üzerinde sahih görüş belirtmeyeceklerini söylemişlerdir.

“Edinilen bilgilerle hastanenin personel servisine tekrar gidilmiş, söz konusu şahsın kayıtları bulunmuştur. Kayıtlara göre şahıs, Giresun ili nüfusuna kayıtlı, 13.08.1958 Giresun doğumlu Ayşe Remziye Erguvan’dır.

“Şahsın hastane personel kayıtlarında yer alan adresi alınmış ve adrese gidilmiştir. Adreste bulunan 09.01.1935 Giresun doğumlu Fehime Şeyma Yüceler adlı şahsın, Ayşe Remziye Erguvan’ın annesi olduğu öğrenilmiştir.

“Fehime Şeyma Yüceler beyanında kızının bir yıl kadar önce evi terk ettiğini, o zamandan beri kendisiyle hiçbir şekilde görüşmediğini, nerede olduğunu bile bilmediğini ve bir kere dahi aramadığı için kızına kızgın ve kırgın olduğunu söylemiştir.

“Fehime Şeyma Yüceler, ilk eşi Ahmet Erguvan’ın 1960 yılında vefat ettiğini, kızını on yaşına kadar tek başına büyüttüğünü, 1968 yılında İsmail Yüceler adlı şimdiki eşiyle evlendiğini, kızının ikinci kocasını hiçbir zaman kabullenmediğini, asabi mizaçlı, hırçın bir insan olduğunu, kocasınınsa kızına karşı hep bir baba gibi davrandığını, okuttuğunu, meslek sahibi olmasını sağladığını ama tüm bunlara rağmen kızının büyüdükçe huysuzluklarının arttığını, ev içinde huzursuzluğun baş gösterdiğini, kavgaların yaşandığını öne sürmüştür.

“Fehime Şeyma Yüceler gazete okumadığı için kızının cinayet zanlısı olarak arandığını bilmediğini öne sürmüştür. İlâveten, kızının, asabi mizacına karşın cinayet işleyebilecek bir yapıda olmadığına inandığını söylemiştir.

“Fehime Şeyma Yüceler, eşi İsmail Yüceler’in söz konusu haberi görüp görmediğini bilmediğini, gördüyse bile kendisine bu konuda herhangi bir şey söylemediğini öne sürmüştür.

“Fehime Şeyma Yüceler talebimiz üzerine Ayşe Remziye Erguvan’a ait üç adet fotoğrafı bize teslim etmiştir. Bu fotoğraflar, kopyaları tarafımızdan tanıdığımız bir fotoğrafçıda çıkarttırıldıktan sonra Fehime Şeyma Yüceler’e geri verilmiştir. Kopyalar bu dosyanın içinde, ayrı bir zarfta dikkatinize sunulmuştur.

“İlgili adresin bağlı bulunduğu muhtarlığa gidilmiş, kayıtlar incelenmiştir. İnceleme sonucunda Ayşe Remzi Erguvan’ın 18.07.1986 tarihinde muhtarlığa başvurarak ikamet nakil işlemi talebinde bulunduğu anlaşılmıştır. Muhtarlık kaydında nakil talebi Fatih İlçesi, Zeyrek Mahallesi Muhtarlığı, İstanbul şeklinde geçmektedir.”

“Muhtarlığı kontrol etmiş miydiniz?”

Bakışlarını rapordan kaldırdı Mutlu. “Ettik, ağabey,” dedi. “Ev sahibi ve komşularına verdikleri isimlerle kayıtları yoktu.”

“Ama kadın ikamet nakli talep etmiş. Gerçek ismiyle kaydolup olmadığına da bakmanız gerekecek bu durumda. Kaydolmuşsa oradan bir yerlere varmak mümkün olabilir.”

“Hemen soralım, ağabey,” diyerek Ayhan’a baktı Mutlu. Ayhan cebinden not defterini çıkardı, birkaç sayfa karıştırdı. Aradığını bulunca kalktı, Sedat Ulaş’ın masasındaki telefonu önüne çekti, ahizeyi kaldırıp deftere bakarak numarayı çevirdi. Açana kendini tanıttı ve ne istediğini söyledi. Hep birlikte konuşmadan Ayhan’ın edineceği bilgiyi beklediler. Sonunda Ayhan, “Hı-hı, anladım, sağ olun,” diyerek telefonu kapadı ve merakla bekleyen üçlüye başını salladı. Zeyrek Mahallesi Muhtarlığında Ayşe Remziye Erguvan adına ikamet kaydı yoktu.

“Belki de Volkan Tuncer’in sahte isimle daire tuttuğunu bilmiyorduk kadın,” dedi Mutlu. “O yüzden ikamet nakli yaptırdı ama buraya gelince durumu öğrendi ve nakli devreye sokmadı.”

“Olabilir. Kimlik lazım resmî işler için.” Başını salladı Sedat Ulaş. “Bizde bu kafalar olduğu sürece,” diye mırıldandı. Mutlu neden bahsettiğini sormaya vakit bulamadan devam etti: “E, başka neler demiş bizim komiser?”

Tekrar elindeki kâğıda baktı Mutlu, okumaya devam etti: “İlgili adresin bulunduğu mahallede araştırma yapılmış, mahallede bulunan bakkalla ve civardaki evlerin sakinlerinden bulunabilenlerle kısa görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerde Ayşe Remziye Erguvan adlı şahsın annesi ve eski meslektaşlarından alınan bilgilere ilave edilecek ehemmiyette bilgilere ulaşılamamıştır.

“Görüşülen kimselerin büyük kısmının gazetelerde çıkan habere dikkat etmedikleri anlaşılmıştır.

“Sonuç: Tarafınızdan talep edilen soruşturma sonucunda Şeyma Kaplan ismini kullanan şahsın Giresun ili nüfusuna kayıtlı, 13.08.1958 Giresun doğumlu Ayşe Remziye Erguvan olduğu, 1982-86 yılları arasında Giresun SSK Hastanesinde hemşire olarak çalıştığı, söz konusu kurumdan 18.07.1986 tarihinde dilekçe sunarak istifa ettiği, gene 18.07.1986 tarihinde ikamet adresinin bağlı bulunduğu muhtarlığa başvurarak Fatih İlçesi, Zeyrek Mahallesi Muhtarlığı, İstanbul adresli bir ikamet nakil işlemi talebinde bulunduğu, talebinin yerine getirildiği ve bu tarihi izleyen ancak kesin belirlenemeyen bir tarihte Giresun ilini terk ettiği, izleyen süre içinde kendisini tanıyanlar tarafından bir daha görülmediği, kendisini tanıyanlarla haberleşmediği ve nerede olduğunun bilinmediği anlaşılmıştır.”

Raporu masaya bıraktı Mutlu.

“Bu kadar mı?”

“Saygılarımla, imza... Bu kadar, ağabey.”

“İyi, iyi. Aferin, güzel çalışmış komiser arkadaş. Mutlu... Bence bir telefon açıp teşekkür etmelisin.”

“Ederim, ağabey.”

“İhmal etme ama. Peki, ne yapacaksınız şimdi?”

Okumaya başladığından beri dinlemekle yetinmiş iki memuruna baktı Mutlu. Ayhan sıkıntıyla yüzünü ovuşturdu, Mümin, “Zor iş, şef,” dedi. “Dediğin gibi, kadının önünde sonunda bir resmî işlem yapmak zorunda kalacağını varsayacaksak tüm muhtarlıklara falan haber vermemiz gerekecek.”

“Amire söylesek Şube Müdürüyle konuşup—”

“Muhtarlıklara, emniyet birimlerine, nüfus müdürlüğü dairelerine ve diğer resmî kurumlara bir yazı hazırlayıp göndermemiz yeter, mesele o değil,” dedi Sedat Ulaşmış. “Mesele, burada olup olmadığı. Başka bir yere kaçtıysa—”

“—İstanbul’da,” dedi Mutlu, kıdemlinin kıdemlisi memurun lafını keserek. “Eminim, ağabey. Burada, bir yerde. Daire tutmuştur, demiştik hatırlıyorsan. Hem kalabalıkta saklanmak daha kolay; ne kadar ufak yere giderse dikkat çekme, yakalanma riski o kadar artacaktır.”

“Aradığı kalabalıksa başka büyük şehirler de var,” dedi Sedat Ulaşmış. “İzmir’e gitse mesela...”

“Haklısın, ağabey. Ama en düşük risk burada; en çok seçenek de.”

“Komşuları var. Gazetede resmi görmüşlerdir. Zaten diğer adamın tutuklanması, vesaire, anlamışlardır. En azından biraz. Konuşmuşlardır aralarında.”

“Orası kesin,” dedi Ayhan.

“Komşuları dediğin mutaassıp kadınlar, ağabey,” dedi Mutlu. Israrcıydı. “Gezip dolaşabilecekleri yerler muhtemelen bellidir ve bu kadın biliyordur. Oralardan uzak dursa yeter.”

“Kocaları? Çocukları?”

“Ne kadar dikkat etmişlerdir ki kadına ağabey? Eşlerinin, annelerinin arkadaşı, komşu alt tarafı... Hem nasıl görmüşlerdir en fazla? Başlı bağlı, belki çarşaf... Bir de kılık kıyafet değiştirince... Saçtı, makyajdı... Üst baş düzdüğüne de eminim. Görseler bile tanıyacaklarını sanmam. Hayır, burada o kadın. Eminim. Planını kusursuz sanıyor, hiçbir açık kapı bırakmadığını, kimliğini tespit edemeyeceğimizi sanıyor. Hem İstanbul burası, parası da var artık; tadını aldıysa... Göreceksiniz, bir hafta da geçse, bir sene de geçse çıkacak ortaya.”

24 KASIM 1987, SALI.

Serencebey Yokuşu, Beşiktaş. Saat, 11.23

“Merhaba.”

İrkildi. Apartmanının kapısının yanında, elleri ceplerinde, duvara yaslanmış genci az evvel, kapı görüş alanına girdiğinde fark etmişti. Tanıımıyordu; apartman sakinlerinden birini beklediğini düşünmüş, aldırmamıştı. Hafif bir gülümseme, baş selamı belki: Geçip gidecekti yanından. Konuşmasını, selam vermesini beklememişti.

Yarım adım geri çekilerek süzdü delikanlıyı.

Sevimli birine benziyordu. Yirmi beşinden gençti, orası kesindi. Temiz yüzlü, temiz tıraşlı, alabros saçlı, boncuk mavisi gözlü... Yakışıklı? Eh. Fena sayılmazdı. Gülümsemesi tatlıydı.

Giyimine özen gösterdiği kesindi yalnız. Şık, siyah bir deri ceket, yakalarına bakılırsa beyaz bir gömlek, üzerinde mavi-beyaz baklava desenli lacivert bir kazak, lacivert kot ve yeni moda, bej botlar... Deri ceket vatkasız, kot pantolon modanın aksine klasik, dümdüz ve lacivert. Üzerindekilerin bir kısmı modaya uygun, bir kısmı değildi. Ama hepsi yepyeni alınmışçasına temiz, pırıl pırıldı. Kotundaki ütü izine bakılırsa titiz bir annesi vardı. Annesiyle mi oturuyordu yani? *Ana kuzusu... Öğrenciyse normal tabii. Üniversite... Belki kendi titizdir.* Parfüm? Evet, hoş bir koku geliyordu burnuna. Hoş... Bu kadar temiz, bu kadar bakımlıysa... *Arabası var mıdır? Arabası varsa parası da vardır. Paralı, genç... I-ih, tehlikeli birine benzemiyor. Yok, canım. Zaten gündüz gözüyle bu saatte, bu kılıkla...*

Ama kimdi bu? Asılıyor muydu yoksa? Pek kendine güvenir görünüyordu. Dur bakalım.

“Merhaba?” dedi, kapalı havaya rağmen taktığı kocaman güneş gözlüğünü hafifçe indirip.

“Güzel bir gün,” dedi delikanlı.

Gülümsedi, “Evet,” dedi. Hiç fena görünmüyordu oğlan sahiden. Dur bakalım, dedi bir daha içinden.

“Geçen seneki gibi bir kış beklenmiyormuş bu sene.”

Oh... Havadan sudan... Kesin asılacak. Hım. Biraz fazla genç sanki... Ama daha iyi ya... Tecrübeli değilse... Selim kadar aptalsa hele... O zaman...

Hayır. Planlamadan, hayır. Zevk, tamam ama risk...

“Ay, evet, ne kar yağmıştı sahiden,” dedi kararını vererek. Arzu bambaşkaydı, güçlüydü. Kelebekler karnında kanat çırp-maya başlamışlardı bile. *Evet, evet, fena değil. Neden olmasın? Nasılsa buradan taşınmak zorunda kalmadan istediğime ulaşacak bir yol bulurum. Ya da taşınırım, ne olacak? Yeter ki... Ah. Yanaklarım kızardı resmen. Gördü. Ne güzel gülümsüyor. Gücü kuvveti yerinde. Genç. Diri. Belki başka türlü...*

Yaslandığı duvarı omzuyla iterek doğruldu delikanlı. Sol elini kotunun cebinden çıkardı, saatine baktı, tekrar cebine soktu, gülümsedi yine.

“Seçim de geldi, çatı.”

Seçim? Nereden çıkmıştı şimdi seçim? Yoksa derdi başka mıydı delikanlının? Kapı kapı dolaşıp propaganda yapanlardan mıydı? Ne propagandası ama? Eskilerin mi? Yok, boşunaydı eğer öyleyse. 12 Eylül öncesini yaşamıştı, onlara hayatta oy vermezdi artık.

Bakışları delikanlıdan ayrıldı, bomboş sokakta gezindi.

Ne oluyor? Kamera şakası falan mı?

“Oy kullanacak olmanız takdire şayan sahiden,” dedi bu sefer delikanlı.

Ne diyor bu ya? Cevap vermedi, terleyen eli çantasına girdi, anahtarını aramaya koyuldu. Anket mi yapıyor? Kime oy vereceğimi mi soracak şimdi? Nerede bu... Hah... Boncuklarla bezeli, gümüş bir bileziği andıran anahtarlığı şakırtılarla çıktı çantasından. Apartman kapısının anahtarını bulduktan sonra delikanlıya bir daha baktı, uzatmadan, iyi günler demek yerine hafif, kuşkuyla bir gülümseme sunarak kapıya yöneldi.

“Oy kullanmak vatandaşlık vazifesi,” dedi delikanlı arkasından. “Yerine getireceğinizi öğrenince nasıl sevindim, bilemezsiniz. Neredeyse yarım saattir bekliyorum sizi.”

Durdu, döndü.

“Pardon?”

Delikanlı bir adım yaklaştı. Elleri hâlâ ceplerindeydi. “Aslında yirmi bir gündür bekliyorum ama... Neyse. Önce zilinizi çaldım. Cevap alamayınca kapıcının zilin çaldım. Nereye gittiğinizi, ne zaman döneceğinizi bilmediğini söyledi. Şansıma erken döndünüz. Kaçta gelerseniz gelin bekleyecektim.”

“Anlayamıyorum... Tanışıyor muyuz?”

“Şansıma dedim ya, şansımın hep arkamdan güldüğünü, yüzüme hiç gülmeyeceğini zannediyordum, biliyor musunuz?” *Ne oluyor? Ne diyor bu?* “Hatta bazen kahkahalarını duyuyordum gibi geliyor. Öyle değilmiş meğer. Vaktini bekledi belki, kim bilir?” Omuz silkti. Elleri hâlâ ceplerindeydi. “Aslında siz de şanslıydınız. Kayıt yaptırdığınızda muhtar hanımın yerine eşi beyefendi bakıyormuş. Duyurumuzdan haberi yokmuş, dikkat etmemiş. Hanımefendi olsaydı çoktan haber vermişti. Muhtar hanım maşallah pek titiz, pek dikkatli. Hafızası mükemmel.” Durakladı, dalgınca gülümsedi tekrar. “Sorunuza gelince: Hayır, siz beni tanıyorsunuz. Ama ben sizi tanıyorum. Gerçi röfle ve permayla zor tanıdım ama o kadarını tahmin etmiştim. Tahmin deyince, karşıda bir yerlerde, Kadıköy’de mesela, saklanacağınızı zannetmiştim. Buraları seçmenizi beklemiyordum. Gerçi siz de bulunmayı beklemiyordunuz. Neyse.

Fotoğraflarınızda siyah, düz saçlıydınız. Ama gözlüğünüzü indirince tamam, dedim, bu o.”

Bulunmak... Ne diyor bu? Saçımı değiştirdiğimi nereden biliyor? Nereden tanıyor beni?

“Yüzük nerede, Remziye Hanım? Yoksa Ayşe’yi mi tercih ediyorsunuz? Zile ikisini de yazmışsınız. Kapıcınız Ayşe Hanım diye bildiğine göre Ayşe olmalı.”

Nasıl bilebilir bunları bu çocuk? Yüzük... Vol... Polis? Ama çok genç... Ama nasıl?

Hâlâ gülümsüyor bir de.

“Ya tabanca? Ah, öyle bakmayın, lütfen. Hangi yüzüğü, kimin tabancasını sorduğumu biliyorsunuz.”

Cihannüma Mahallesi’nin fazlasıyla titiz ve hafızası mükemmel muhtarının askıdan indirilen seçmen kütüklerini son bir defa gözden geçirirken farkına varıp Asayiş Şube Müdürlüğü duyurusunu hatırlaması ve derhal telefon etmesi sayesinde nihayet adresi saptanan yirmi dokuz yaşındaki Giresunlu eski hemşire ve katil ve *potansiyel seri katil* Ayşe Remziye Erguvan’ın zeki, cidden zeki bir kadın olduğunu anlamak zor değildi. Durumu kavradığı, kızaran yanaklarından ve hızla sağa sola koşturan, umutsuzca kaçış noktası arayan gözlerinden belliydi.

“Planınıza,” dedi delikanlı, “doğru tahmin ettiysek tabii, hayranlık duymamak elde değil.” *Allah kahretsin! Allah kahretsin! Ama nasıl? Nasıl? Nasıl?* “Ayrıntılarını, ne kadarını doğru tahmin ettiğimizi öğrenmek için sabırsızlanıyorum açıkçası. Müthiş, müthiş. Ha, elbette cinayete hayranlık duyacak değilim. Bilakis. Ama gene de... Eh, planınız için kusursuz değilse bile kusursuza olabildiğince yakın diyebilirim. Ama hayatı hesaba katmak lazım. Kontrol edemeyeceğiniz şeyleri. Onları hesaba katmak da zor tabii.” İç çekti. “Volkan Tuncer’in başka birine, tanımadığınız birine sizi, ilişkinizi, yaptıklarınızı anlatabileceği gelmiş miydi aklınıza? Hayır mı?” Hafifçe yana yatırdı başını, hâlâ gülümsüyordu, hâlâ ceplerindeydi elleri. “Oysa gelmeliydi. Bence. Evet, söylemesi kolay tabii. Gene de... Sizle

beraber olabilmek için çalışma rotasını öylece, kimseye bir şey söylemeden, açıklamadan değiştirebileceğini mi düşündünüz yoksa?” Hafifçe kıstı gözlerini. “Aklınıza bile gelmedi, değil mi? Eh, oluyor öyle. Herkes hata yapıyor. Hem zaten sizi tanıyabilecek bir avuç insanın dolaşabileceği yerlere gitmediğiniz sürece... Volkan Bey’in rota değişik tokuşu yaptığı meslektaş olmasaydı kimliğinizi tespit etmemiz neredeyse mümkün değildi. Şans işte.”

Meslektaş... Allah kahretsin! Ama dur... Etrafta kimse yok. Belki...

Dur bakalım. Konuş sen daha...

“Acayip yanı ne, biliyor musunuz?” diyerek devam etti delikanlı. “Daha en başlarda memurlarım, sevgilisiyle bir olup kocasını öldüren kadın fikrini öne sürmüşlerdi. Bense fikri basit hatta alelade bulmuş, başka bir şey var bu işin içinde, demiştim.” *Hâlâ sırtıyor orospu çocuğu.* “Döndü, dolaştı, biraz farklı aynı şey çıktı. Hikâyelerin özü hep aynı ve sadece ayrıntılar değişiyor, çeşitleniyor galiba.” İç çekti. Bakışları uzaklara döndü. “Daha öğrenecek çok şeyim var.”

Anahtarlığı tutan el yavaşça tekrar çantaya girdi.

Tekrar göz göze geldiler.

Bir, belki iki saniyelik bakışmanın ardından, “Ben olsam kalkışmam,” dedi delikanlı, ellerini ceplerinden çıkarmadan. Gülümsemesi silinivermişti. “Boş yere risk. Yakalanma ihtimalinizin düşüklüğüne rağmen sizi kurbanınıza bağlayabilecek en büyük delillerden birini, mesela denize atıvermek yerine saklamanız hatta yanınızda taşımanız pek çok şeyi hesapladığınızı gösteriyor.” Başıyla çantayı işaret etti. “Değmeyeceğini de hesaplamışsınızdır hemen, eminim. Ben hesapladım mesela. Aramızdaki mesafe tabancayı, bana doğrultmayı bırakın, çantanızdan çıkaramadan elinizden almama yeterli. Çıkarmadan ateş etmeye kalksanız isabet şansı... Eh, boğuşursak... Beretta 92’yle...” Kafadan hesap yaparmış gibi gözlerini kıstı. “...var elbette. Tabancayı kullanmayı bildiğinizi ve en az benim kadar

hızlı hareket edebildiğinizi varsayarak konuşuyorum. Mesela emniyetini açtığınızı varsayıyorum. Ama dediğim gibi, değmez. Yakın dövüş eğitimi, Judoda kahverengi kuşak... Güç farkı, hız farkı, yapılması gerekeni bilme farkı... Lehinize pek bir şey yok açıkçası. Ötesi, demin bakındınız ve göremediniz ama yalnız değilim.” Başıyla bu sefer sokağı işaret etti. “Az aşağıda, yanlarından geçtiniz. Tüm dezavantajlarınıza rağmen benden kurtulsanız bile...” Tekrar gülümsedi. “Lütfen, canınızı yakmak istemiyorum. Hem çantaya da yazık.”

Ukala piç!

Anahtarlığın şakırtısı ve sert bir cisme çarpışı duyuldu. Çantadan yavaşça çıkan el, boştu.

Çoğunun halli kolay, birkaçı biraz zahmetli bir sürü vakayla uğraşırken aklından çıkaramadığı esas vakanın sonuçlanmasını neredeyse bir aydır sabırla bekleyişi nihayet biten Komiser Yardımcısı Mutlu Kavgaz kenara çekildi, bir daha gülümsedi ve cebinden çıkardığı sağ eliyle kibarca yol göstererek, “Buyurun,” dedi. “Aracımız, dediğim gibi, şu tarafta. Çantayı da alayım.”

İzmir, Ağustos 2020

TEŞEKKÜR

Satışa sunulan, okurun eline geçen her kitap, elbette yazar veya yazarlarının eseridir ama *sadece* onların eseri *değildir*.

Hemen her kitapta, yazar veya yazarları dışında pek çok kişinin maddi ve manevi emeği vardır. Kimi okur, fikir ve öneri sunar; kimi düzeltme yapar, kimi ilham verir, kimi öyle bir şey söyler ki cümleler, paragraflar, bölümler hatta kitap baştan aşağı değişebilir.

Kiminin varlığı yeter.

Özlem Demirbilek, Sibel Gür Sezgintüredi, Merve Demirbilek, Alper Demirbilek, Bulut Gür Sezgintüredi ve başta Ahmet Şükrü Gencer olmak üzere İstanbul Cinayet Büronun tüm emekçileri ile Kaan Tokel, Aslan Soyhun, Burak Yorulmaz, Op. Dr. Yahya Demirdelen, Prof. Dr. Tamer Akça, Aslı Gürüney, Sena Uzunoglu, Murat Arayıcı, Eser Demirkan, Selahattin Özpalabıyıklar, Nazlı Berivan Ak, Egemen İpek: *Kavgaz: Çantacı'nın* yazarları olarak, kıymetlerinin tarifine sözcüklerin yetmeyeceği katkılarınız için en içten teşekkürlerimizi kabul etmenizi diliyoruz.

Algan Sezgintüredi
Mesut Demirbilek

